

کەسێ لاژۆی دیبێ؟

دەزگای چاپ و بلاوکردنەوهی

زنجیره‌ی روژنڤیری

*

خاوه‌نی ئیمتیاز: شهوکه‌ت شیخ یه‌زدین

سه‌رنووسه‌ر: به‌دران شه‌همه‌د هه‌بیب

ناوونیشان: دەزگای چاپ و بلاوکردنەوهی ئاراس، گه‌ڕه‌کی خانزاد، هه‌ولێر

س.پ. ژماره: ١

www.araspublisher.com

كەسى لازۆى دىيى؟

رۆمان

مەھمەد فەرىق ھەسەن

ناوى كىتەپ: كەسى لازۆى دىيى؟ رۆمان

نووسىنى: مەھمەد فەرىق ھەسەن

بلاوكرادەى ئاراس- ژمارە: ۳۲۰

دەرھىنانى ھونەرى: بەدران ئەھمەد ھەبىب

دەرھىنانى بەرگ: ئاراس ئەكرەم

پىت لىدان: كارزان ئاورەھمان

ھەلەگرى: ھەندرىن شىرزاد

ھەلەگرى سەر كۆمپىوتەر: ھەزىز ھەبىدولخالىق

سەرپەرشتىبى چاپ: ئاورەھمانى حاجى مەھموود

چاپى يەكەم ، ھەولتەر- ۲۰۰۴

لە كىتەپخانەى بەرپۆھبەرايەتتى گىشتىبى رۆشنىبىرى و ھونەر لە ھەولتەر ژمارە

(۳۲۳) ى سالى ۲۰۰۴ ى دراوھتتى

ناوهرۆك

پايناز

- ۱- قه لهه لۆ، وشه يه كى نوپيه و له تۆى ده بيسستم، منيش ليره لازۆم ناوه
- ۲- گرمان گولله به نديان پييه، با پييان بى، خو ئاى بى جى به نديان پى نپيه...؟ پييانه؟!
- ۳- آنى اعرف ائتو رايحين وين. تردون تحتلون بغداد على الزمال!
من ده زانم نيازى كويتان هه يه. ده تانه وئ به سواری كهر به غدا بگرن.
- ۴- هه تا پيچى كۆلانى ده تشاريته وه، سه رى كۆلانى ئاشكرات ده كا.
هه تا نشيوئ فرياده كه وئ له ئاميزت بگرئ، هه ورازى ده تنيته بان ته پلى سه رى.
- ۵- هه ركه چاوى چه پى نووقاند، گلينه راستى پيچ په نجه كالانه ي چاوى جيته يتشت و نيشته ئاستى سيره ي برنه وه كه ي.
- ۶- به چوار ده ورياندا فريتن فريتنى سواره... ئه سپ هه لده سنه وه سه رپاشوو... له حيله ده دن... به زه وپيه وه زه رد نابن.
- ۷- چما ئه وه ته نيا چيژى چاى به چيلكه و چه وئ ل لينا وئ له و چاوانه به چه چه مان ره شه ي عه سريكى چله چلى هاوينى بن كه پريكى چكۆله يه، يان ئه وه تا تيكه ل به راز و خوژيا و نيازبووه.
- ۸- زنازانى ئه وديو زنا ره كانى دارمازه له، ئه و ساربازگه زله ي گله زه رده ي زا ره تره ك كر دووه... به دريژايى ئه و زنجيره يه، گيزه و قزبنى گولله ي گر دار و فه نهر هه لده نه.
- ۹- گولئ نابينم هه زاران گول بيتنى. بالنده يه ك نابينم هه زاران بالنده بيتنى. ئه سپيكيش نابينم هه زاران ئه سپ بيتنى. كه چى قه له م هه يه هه زاران قه له م و پياو هه يه هه زاران پياو ديتنى.
- ۱۰- له م ساته وه خته دا له چه قۆبه كى ئه بوو ئه لقه ي ده م كراوه و ئاماده ي له سه ر مشتو راوه ستاو ده چى.

- ۱۱- ره زتى كچيت ده بينى خه ريكى ئينجانه ي شوكرى خان و ساردۆنيا سه وزه گولگرتووه كانى بوو. ره زتى ره زاشيرين، بو خوشى، بو سه رنجى ريبواران ئينجانه ي به ربه نجه ره بوو.
- ۱۲- به ر له وه ي له خودا بپار يتته وه له گونا هه كانت خو شبنى، داوا له وانه بكه، كه نار ه واييت له گه لدا كر دوون بته خشن
- ۱۳- هه فته يه ك به گيانسپاردنه وه چا و له رى بوو. تا زمانى شكا (ئاسۆ) له سه ر زار بوو. هه تا وپنه يه كى ئاسۆيان له سه ر دلئ دانه نا، ئه و چاوانه ي نه نيشتن.
- ۱۴- هيج له وه سووكايه تيه تر نپيه، كاتى برا، خوشكى خو ي ده بينى به حه رام سكى به رزكرا وه ته وه!
- ۱۵- له م ده مه و ئيواره سه ربه ته مه دا، كه رۆژگار بالا ي بنه مۆمىكى ماوه، ئه م تپيه سواره له كوتيه هاتن و ده بى له په يچۆرى چ كار تكدان بن؟
- ۱۶- لاقى هه لبرى و به تاج و نه جمه ي سه رشانى ئه فسه ريكى به رته لاشى كوژا ودا هه لميزت. ئه وا جه ماوه ريش، له پيشدا ژنان بو يان دا له هارپى چه پله
- ۱۷- وا ي له م شه وه زه نگه ي تپى كه و تووم. كور ه كه م ئه وه تا له پيشمه وه و گومان له هه بوونى ده كه م!

(وهك بۆ شهر نایه‌ی، بۆ پراویش ههر له گه‌لمان نایه‌ی لازۆ؟!)

برۆ به‌قسه‌ی هه‌فالی سه‌رتیپ بکه... برۆ تا ئوخزنی بۆ ژیا‌نی ته‌ژی ژانت بی لازۆ... به‌یادی جاران زه‌رده‌خه‌نه‌ی گه‌لخۆبانه‌ی جوتیار و قرخه قرخی پیره‌مێردی له‌ ئه‌نفال به‌جیماوی له‌ سه‌ره‌وه تا به‌وش و له‌ دامینه‌وه تا ئه‌ژنۆ هه‌لکێردوی سه‌ر هه‌وزی مزگه‌وت ببینه...

قوتیله‌ی نه‌وتینی ره‌ش داگه‌راوی دیواری نیوان ئاوده‌سته‌کانی مزگه‌وت ببینه کاتی سیبهره‌کانی ژیری له‌ بان دیواره‌ گلیته‌کان سه‌مایانه... برۆ شه‌وانه له‌ دۆندی سه‌گره‌وه جریوه‌ی ئه‌ستیران ببینه و بزانه‌ ده‌ها له‌ جریوه‌ی ئه‌ستیره‌ی ئاسمانی شاری سه‌ربه‌دوکه‌ل پڕشنگدارترن... کناچه‌ی پۆر بیسته و گوئ بۆ گمه‌ی کۆتره‌ باربکه و قه‌تار و (هۆ سه‌وزه سه‌وزه‌ی) دۆلی کاردۆخ رادیره و ناشنا و رۆشنا به‌سه‌ربکه‌ره‌وه...

تۆیان هه‌میشه بۆ شهر ویستوه لازۆ. ئه‌وه چی قه‌وماوه و له‌ هیکرا بۆ پراوشکار هاتییه‌وه یاد؟!... به‌هه‌ر حال... به‌یادی ئه‌و ده‌مانه‌ی درنده‌ ئاسا له‌ژیر ره‌شمالی شه‌ودا ده‌رۆیشتن و رۆژانه‌ش خۆتان ده‌شارده‌وه برۆ...

به‌یادی رۆژه سه‌خت و سه‌قه‌م و سه‌ر به‌ته‌م و دوکه‌له‌کان برۆ... به‌یادی سه‌دای سم و پرمه‌پرمی کاروانی شه‌وه‌کی گواسته‌وه‌ی چه‌ک و چۆل به‌ره‌قه‌ن و ده‌ره و ده‌ربه‌نده‌کاندا... شیلانی زه‌رده‌ گه‌لای وه‌ریوی پاییز و چه‌چ و لووری پێشوازی سه‌گه‌لی دێهات... مه‌شقی ئه‌مینی سوارچاک، گا به‌سواری سوورکویت و گا به‌سه‌ر سپیی بی نیشانه‌وه، تۆزی له‌ زه‌ویی به‌یار هه‌لده‌ساند و به‌سه‌رپشتی ئه‌سپه‌وه هونه‌ری ده‌نواند...

به‌یادی ئه‌و ده‌مانه‌ی گویت بۆ هه‌ژه‌ی مه‌قامی رووبار و به‌سته‌ی خوهری کانی هه‌لده‌خست... ئه‌و هه‌ناسانه‌ی سه‌رت به‌سه‌ری نه‌خشینه‌وه ده‌نا، کورت بوون چون ته‌مه‌نی خوناو وه‌لی ته‌ژی له‌ ژیان و چیژ... برۆ ساتی له‌و چییا و چخورده، مینا دلداره‌ دۆراوه‌کان، ئه‌وانه‌ی دل‌به‌ره‌کانیان په‌نیان پێدان و له‌ نیوه‌ی ری پشتیان تی کردن، رابوردووت بلاوینه. شه‌وانه ئه‌ستیران بژمیره و ئه‌گه‌ر له‌ بارتایه‌ شیعری ئائومییدی بنووسه لازۆ!

برۆ بۆ لای دارتووی زه‌لامی به‌زریوه زریوی پاساری هار و هاجی جی به‌خۆ نه‌گرتوو و بیچوووه پاساری چه‌پۆلی ده‌نگ زل جه‌نجال... بۆ لای په‌پوله‌ بال نه‌خشینه‌کانی له‌به‌ر خۆر دره‌وشاوه‌ی خۆزگه‌ت پتیان، ئه‌و ته‌مه‌نه‌ کورته‌یان له‌نیو گولاندا ده‌گوزه‌رین لازۆ.

برۆ به‌یادی مه‌له‌ی پۆله‌ بی میمی نیو گۆمه‌کان و هی‌رش ناخلافی پۆله کۆپته‌ر... به‌یادی دره‌خشانه‌وه و دل ئاسووده‌یی پاش نه‌به‌ردیکی به‌ده‌سته‌که‌وتی بی زیان و شایی و گه‌ریانی دوای سه‌رکه‌وتن... بۆ لای خه‌می قورسی له‌ ده‌ست دانی ئازیزان و بیچی میرزا عه‌بدال، ته‌ححا له‌ ته‌حری...!

له‌ کۆسته‌ره‌که‌وه چاوت لییه (هه‌فال)ی پێشه‌نگی کاروان قۆلی به‌سه‌ر ده‌رگای لاندکروزه‌ زیویه‌ ترت و نوییه‌که‌یه‌تی و شوفیریکی کاسکیت به‌سه‌ر ده‌یرانی. دووانیش له‌ یاوه‌رانی له‌ خانه‌ی ناوه‌راستدان و دواوه‌یش پره‌ له‌ که‌لوپه‌لی گه‌شت و سه‌یران.

له‌ سه‌رنشینانی کۆسته‌ره‌که‌دا پتر دلته‌ به‌ (ئاسۆ) ده‌کریته‌وه. ئه‌ویش له‌ ده‌سته‌ چه‌پته‌وه، جووتی دارشه‌قی له‌نیو گه‌لدايه و کزکۆله‌ی کردووه. به‌ره‌نگ و روویدا بی ناچن بۆ گه‌شت و پراوه‌به‌ران و ئاسک بچن لازۆ!

چی تێدايه؟!... له‌سه‌ر بانگه‌پشتی هه‌فالی سه‌رتیپ سی چوار شه‌وی له‌ سه‌گره‌م و دیوی گه‌رمیان بگوزه‌رینه لازۆ...

وا کاروانه که شار جی دیتلی، سهرنشینان ژاوه ژاویانه و خوشی له گیانیان.

C

دهگه ری... په نجه ره ی لای خوت ده که یته وه، ناسوش له و بهرته وه په نجه ره یه ک والا دهکا... (بریا یاد و نازاد و بهزاد و هه موو ئه وانی دیکه شمان له گه لدا بونایه!) ئه مه ده مرتینی و سهرده ردینی. لایه ک هه وره و لایه ک سامال. مردارخوړ به حه و او هن. کاروانه که یان کردو ته چه ق و بهرز و باز نه یی له دهوری ده سووړتین... پیشوازیبه کی به دوومه لازو!... (ده بوایه هیچ نه بی دایکم له م راوه ناگادار بکر دایه... به لام ئه وه بوو دره نگانن ئه ریمان دا...)

ناسو ده لی:

(ده بوایه... من لای خو مه وه خانزادم ناگادار کردو ته وه!)

شنه، بهرامه ی بوخوشکه و چریکه ی بانگ خوشکه دینی... قو به نی سوزی تیر ئاو ده بینی بهرز به سهر سه وزه گیای ده ورو به ریدا لاره به تی. گولجاری به وینه ی خوین ده بینی له نیو په له ی سه وزه گیادا و سهر نجت کیش دهکا... ههر تو وانیت لازو. زورن ئه وانه ی هه رده می لووتیان به چیا وه نا و شنه ی بوخوشکه یان به لووتا چوو، چریکه ی بانگ خوشکه و قاسپه ی که ویان بیست و گولجاری سوور و سایه ی چیا یان به ژوور سه ریانه وه دی ئیدی ده ورووژین و خهرمانه ی شکو له دهوری سه ریان ده گه ری و ههستی گه وه بوون په ر و بالیان لی ده روینی و له فرینیان نریک ده خاته وه...

ئه ژدیهای ری هه وراز هه لده کشی و کانیه به هاره ی بیره وه ریبه کانت تافه تاف ده ته قی... سهر نجت له سهر لاپاله سه وز و گولجاره کانه و له کاردوخ نریک ده بیته وه، گویت به چریکه ی نه خشین ده زرن گیتته وه:

له ئیمه ده چی، وهک چوون تنوکه بارانه کان لیک ده چن.

له ئیمه ده چی، وهک چوون کلووه په مووه کان لیک ده چن... به بی تو لازو گیان ئه م دو له شه ویک ی بی مانگه. به نیوان گه زاره ی ناگرا به پرتا و تیبه ره.

D

گری ئیره ناتسووتینی، بو جه ستته گه رمیبه، له تونکه و خوړینی تافا ویش مه ترسی، شه تاوی ئه م دو له تو نانا! ده تنیته بان سه ری و تینویتیته ده شکینی... کاروانی راوچیسان پیچاوپیچ هه لده کشی، باده داته وه و ده جوولنی... لاپالی سه وزی چیا ش ده بیته په رده یه کی فراوان و کاره ره هاتی ساله های لیوان لیوی به سه ره اتت بو دووباره ده کاته وه.

(۱)

قه لهه لۆ، وشه يه کي نوښه و له توږي ده بښستم، منيش ليږه لازو-م ناوه...

(۱)

له ته وقي سه رته وه تا که له نه نگوستي پښتي دابووه بهر ليږمه ي سه رنج و پيشي و ابو لتي بي ناگاي، چه پانده گوتي سه رتيپ:

(ته و براده ره به گه رمي به خپره اتني کردم و ناوي خوږي پي نه وتم...)

هه قالتي سه رتيپ ده ستي گرتي و دوو به دوو دانښتنه که تان جي هښت.

له ريگا وتي: (ته وه ميرزا عه بداله.)

(ميرزا عه بدال چ کاره يه و پله و پايه ي چييه؟)

(هيچ نييه و هه موو شتي کيشه!)

قه ده ري خاموش ماي، نه مجا پرسيت:

تيناگه م، که هيچ نييه، چون هه موو شتي کيشه؟! ... يان ته گهر هه موو شتي که، چون ده بي هيچ نه بي؟!)

(هيچ نييه، چونکه هه رگيز له بهر وروبوونه وده له پيشه وه نه بښراوه!)

(له بهر ته وه ي پرته وي دريژي پييه، وانييه؟)

(نا له بهر ته وه نييه! ... ته و خوږي له شه ر و مه ترسي لاده دا...)

(بوچي پيشمه رگه لاشه ريش هه يه?!)

هه قالتي سه رتيپ خوږي له وه لامي ته م پرسياره ت بوارد و گه رايه وه سه ر ته وه ي پيشووتر:

(هه موو شتي که چونکه راسته و خو له هه قالتي داناوه ئيمازه و ده ستوور

وهرده گري!)

(ئاوا؟! ... بلتي جي برواي ته وه!)

(به لتي، نوښه ريتي و له هښښدا کار ده کا.!)

(هښ چييه؟ ... ئا تيگه يښتم! ... ته ي ليږه چي ده کا؟)

(هاتووه راپوږتني له سه ر هه لومه رجي ته م ناوچه يه بو هه قالتي دانا

بيا ته وه!)

خه ريك ي ليکنده وه ي دوخه که و که سي تي ميرزا عه بدال بو ي، هه قالتي سه رتيپيش هه ر به هښمښه که ي خوږي له سه ري روږي:

(ئاگا داره، که قسه ت له گه لدا کرد، بي مه به ستيش بي، دوو وشه،

ته نيا دوو وشه هښ، نابي له حزووري ته ودا بيان لتي! ... قالس ده بي و

قينيشت لي هه لده گري! ... يا خوا قين له که س هه لته گري!)

(له سه ر ته نيا دوو وشه؟! ... جاوا قيني شي لي هه لگرتم، چي ي له ده ست

دي؟)

(هه موو شتي هه رچي خراپ بي!)

(هه موو شتي وه ک چي؟)

(دوايي بو ت روون ده بيته وه!)

(سه ر و سه کو تيشي زور سه يره!)

(هه ر سه ر و سه کو ت؟! ... ته تواري شي!)

(ته تواري وه ک چي؟)

(ته ويشت هه ر دوايي بو روون ده بيته وه!)

(به راست ته و دوو وشه يه چين که نابي له حزووريدا بو ترين؟!)

(ژماره نه حسه که يه! ... بښرت چوو؟)

(ده سا هه رده بي بيده مه رووي!)

(بيده يته رووي خراپي ده قلښي نيته وه!)

(به شيوه‌ی خۆم ده‌يلتيم!)

(ئه‌و‌يش به‌شيوه‌ی خۆی تۆله‌ ده‌کاته‌وه‌، به‌هه‌ر شيوه‌يه‌ک بيلتیی ئه‌و له
فيکه‌ی خۆی ده‌گا!)

(ساوه‌للا هه‌ر ده‌يلتيم!)

(دياره‌ هه‌زت له‌ گۆلمه‌زه‌ و...) ئه‌م ده‌رفه‌ ته‌ت قۆزته‌وه‌ و پرسي ديکه‌شت
وروزانده‌.

(۲)

له‌سه‌ر به‌تانييه‌کي زبري بۆزي چلک هه‌لگر دانيشتووی. ئاوينه‌ بازنه‌يه‌يه
ستيلبه‌نده‌ رووخۆشه‌ به‌رياخه‌له‌که‌ت به‌م ده‌سته‌وه‌ و مووکيشه‌ زه‌رده
چريسه‌که‌ داره‌که‌ی له‌ قه‌واني گولله‌ تۆپ چي کراوه‌، به‌و ده‌سته‌وه‌. له
فيکراندا نوقم، له‌ مه‌ر کۆبوونه‌وه‌که‌ی دوپيني و که‌سييتي ميرزا عه‌بدال و
ميژه‌ره‌که‌ی و روونکردنه‌وه‌کانی هه‌قالی سه‌رتيپ، رووی خۆت ده‌دوينی،
کاتی بي خشپه‌ که‌سيک له‌ پشته‌وه‌را، راده‌خوشينه‌ ژووره‌که‌ و به‌دوو
ده‌ستی گه‌رمه‌وه‌ توند چاوه‌کانت ده‌گرئ. تۆ لازۆ، ئارام هه‌ست و خوست
را ده‌گری و لووت بۆ بۆنی ده‌وروبه‌ر هه‌لۆل ده‌که‌ی. ده‌نگيکی گري، له‌ په‌نا
گویته‌وه‌ ده‌گورپيني:

(هه‌لی بيته‌، من کيم؟) تۆ ده‌ فکري و ده‌ليی: (له‌وانه‌يه‌ مام سمايلي
جيگري که‌رت بي.) (هه‌لت نه‌هينا...!) (ده‌باشه‌ ساله‌ی قالاواي.)
(ئه‌مجاره‌شيان چروکت کرد!) (که‌واته‌ پيم بلتي چيت بۆ هيتاوم تا پيت
بليتيم کيي؟! (شتي وه‌ک چي؟) (ئه‌گه‌ر دۆت پي بي بۆ نمونه‌، ئه‌وا پتي
تيده‌چي رزگاري حاجي هه‌سه‌ن، يان عه‌لی کورده‌ بي.) (ده‌سا دۆم پي
نييه‌، هه‌مديسو پيست کرد!...)

(له‌ کوپوه‌ هاتووی؟) (له‌ شاره‌وه‌، له‌ دایکته‌وه‌ نامه‌يه‌ک و جووتني
کاله‌شم بۆ هيتاوي، باوکيشت به‌يه‌کجاري مالتاوايي له‌ ته‌خته‌ره‌ش و
ته‌باشير کرد و خۆی خانه‌نشين کرد.) (سه‌باره‌ت باوکم، دوو مانگيشه
خانه‌نشينه‌ و ئاگادارم... زۆر که‌من ئه‌وانه‌ی ده‌زانن پيشمه‌رگه‌م، ئه‌وانه‌شی
ري و جيم ده‌زانن هه‌ر يه‌کجار که‌من!.) (ده‌ من له‌و ده‌گه‌مانه‌م!) (باشه
دايکم چۆن متمانه‌ی پي کردووی؟! (پيي کردووم، ئه‌وه‌ نيه‌ نامه‌ و
دياري پيدا ناردووم، وه‌ی!!...) له‌م تاريکستانه‌ کاتييه‌ی تيي که‌وتووی
ده‌ته‌وي تواناي گوي و زه‌ينت بخه‌يته‌ کار و به‌تۆنی ده‌نگيا ئه‌م مه‌ته‌له
هه‌لبيني و له‌ولاشه‌وه‌ دلخوردی دايک و بابه‌ پيره‌که‌ت و زاناي براتي.

دهترسی پئی بزنان کوربان له چیايه و ههرچی نهشی پئیان بکهن (به پیکابه که هاتی؟) (نا، له ریگه تایبه ته وه!!) (دهستت لابه پیت بلیم کی؟) (جا ئوسا یه کسه ده مناسی!!...) (به چدا؟) به لئین بی لا نه که مه وه و بشت ناسم، تۆ دهستت لابه؟! (دهنگر قاقا تربقایه وه، ده لئ: (ئه وه فیلیکی کۆنه، به هۆی ئاوینه که وه. ئه گهر ده مه ونخون له سه ر به تانییه که داتنا ئه وا منیش دهستم لاده به م!!) تۆش لازۆ بزه دیته سه ر لیوانت و ده لئیی: (تۆ که سیکه وریای، دهنگیشتم گوئی لی بووه، ناکرئی ناویشانی، یادگارئی بدرکینی؟! (دهنگرئی دهست گهرم ههر به پیکه نینه وه، که له گرمه ی ههور ده چن ده لئ: (عریف عوگله هه والت ده پرسئ!!) (ده وابلئ بی به لابی، تۆ سه ردارئ!!) سه ردار دهسته گهرمه کانی هه لده گری و بهر چاوت رۆشن ده بیته وه، هه لده سیته وه. له ژووره که ده رده چن و به په رۆشه وه ئه ملا و ئه ولای ماچ ده که ی. ئه مجا که می له یه ک دوورده که ونه وه. ئۆقله مه یه کی قه د و قیافه تی ده که ی و ده لئیی: (ههرگیز نه مده ناسیته وه. تۆنی ده نگت ته واو گوژیبوو. بۆ ئه کته ری شانۆ ده ست ده ده ی سه ردار... سه ردار قسه ت پئی ده برئ. (بووم به پیشمه رگه و ناوم - ئاسۆ-یه، ئاسۆ...!) ده گه شیتته وه، یه ک و دوو له ئامیز ده گرنه وه. (لیت راده بینم!...) (ئاسۆ چۆن ناویکه؟) (یه که مه!) به زرده خه نه وه له سه ری ده رۆی: (ههر خۆت ناونه نیی هه لۆ قه پناکا!)

(بوچی هه لۆ چ عه بیکی هه یه؟) (هیچی وانیه، ئه وه هه فته یه ک هه لۆ ناوی، لیتره ئامیر کهرت بوو، ته سلیم بوته وه، دوینی شه وه له ته له فزیونی که رکوه که وه، به ته لفیسییه وه بانگه وازی بۆ پیشمه رگه کانی بلاوده کرده وه و داوای کۆبوونه وه ی له گردی مامه یاره لی ده کردن!!) (ئئ ئه وه هه لۆ نه بووه، قه له ه لۆ بووه!!) (قه له ه لۆ، وشه یه کی نوئییه و له تۆی ده بیستم، به للام پر به پیستی، منیش لیتره لازۆ-م ناوه!) (لازۆ، ناویکی خوشه!!) (نه چوری بۆ لای سه رتیپ، ئاسۆ؟) (با، له خواره وه دیم!) (ئیمه براین و ئاماده ی هه موو هاریکاریه کم ئاسۆ!) (بریا چه کیتکم په یدا کردایه؟! تۆش

ههر به ده م خویندنه وه ی نامه که ی دایکته وه ده لئیی:

(وهک ده بیینی منیش بی چه کم؛ له وه تی هاتووم ده لئین کاروانیک چه ک به رپۆیه و ههر نه گه یشت، به للام نه خشه یه ک له خه یاللم دایه، ئه گهر جیبه جی بکرئ ئه وا ههر دوو کمان ده بیینه پیشمه رگه ی راستئ!)

(پرسی له دلما بوته مهراق. له تۆ شیوا تر که سی ناسم وه للامی راستم پئی بلئ، جا نازانم بپرسم؟) (بپرسه ئاسۆ!) (قاوی له شاردا که وتووه، بوته قسه ی رۆژ و به گهرمی له نیو ئه وانده که دلئان بۆ نه ته وه که بیان ده ستوتئ، ده گهرئ ده لئین: ئه وه ی له شه ری نیوخۆدا بکوژرئ، له کاتی گیانکه نشتا جووتئ قۆچی لیده روئ... راسته؟! (قاوه که لیتره وه گه یشتۆته شار. جیی گومانه، ئه وه ی له شه ری ناوخۆدا بکوژرئ زۆر به په له ساتار ده کرئ و ده نیژرئ. ته واو پیچه وانه ی ئه وه سه روه رانه ی له جه نگی نیوان کورد و به عسدا شه هید ده بن... ده لئین ئه م میرزا عه بداله ش که به رده وام پئی میم بۆ خۆ خۆری دنه دده، دوو قۆچی لی رواوه!!) (به چاوی خۆت قۆچه کانیت دیوه؟! (نا، نه مدیوه به للام پئی میم به دووربین شاخه کانی به چاوی خۆی دیوه، کاتی له گۆمه گیتزی چه می دپوانده مه له ی کردووه!) (به ححا له بیجمی...! ناتوانئ تا سه ر بیشاریتته وه... ده توانئ؟! (له م ده ور و ناوه له که سم نه بیستووه به سه ری پروت دیبیتئ، ده لئین ئه و مشکیه گه وره به بۆیه ده به ستئ تا کو شاخه کانی پئی بشاریتته وه!) (بچه یه!... رۆژئ ههر به گالتته وه کلاو و مشکیه که ی لی نه فرینئ؟! (بشه یه!... به رده وام سی حیمایه ی به دواوه یه. جاری زووه... با چه ک په یدا که یین و بناسرئ!..)

بهرده متاندا تريفه تريف پرېشنگ ددهاوی. گوښه که به بهر به ستيک کوټايي دئ و ئيوه نزيك بهر به سته کهن. نه گهر به ته واوی به در دېته وه نه وا هازه هاڅي ټاو، گرمه ی توپه دووره کان له خوږيدا دتوټيټه وه. رووی گوښه که بو مانگ نه سستیره کان ټاوتنه يه کی گه وره يه... له خه يالی نه وه دای که ی بې به ئیجازه بگه رېټه وه و به دلی خوټ پياسه يه کی شار بکه ی و چاوت به کهس و کار بکه وټه وه.

مرؤ گهر له بهر ی جهنگدا بې، هه رده م چاوه پروانی په لامار و پيټکدا دانه، جهنگاوه ر شه وانه گوټ سووکتړن. جار ناچار له قوولايي بيټشه لالانه کانی دهوروبه ره وه، لووره لوور و هو له هو ليټک دوو چاری سل و ر اچه نینی له ناکاوی ده کړدن... نه او لووره يه ک چون هی گورگ به سام و ناساز، گوټی به زورتان، به تاييه ت نه وانه تان خه ويان لي زراوه مووچ کړد. ملازم عه جمی دل له مست به چوارده وردا چاوده گيټي و گوټ هه لده خا.

نه خشپه ی نه پيټنگري، نه تريه ی پيټی گومان ليټکراويکی هه سترکرد... هاته پالته وه، بې چريه، به ټامازه ی ده ستي سه رنجی بو دوو تن راکيشای. دووان به سهر ټاوه که وهن و واوه دين. بې دهنک و شلپ و هوړ و له سه رخو دين. نه وان وا ده زانن نابيټرين، ملازم عه جمی به عاره بی تي خوپين و داوی نه پيټی شه وی لي کړدن، نه وه ونده قايم تي خوپين، ته واوی که رته که چون کيچ راپه پين و وه خو که وتن و جووته دوژمنه که يش ميش ميوانان نييه. ملازم عه جمی هه مديس تي خوپينه وه، لي نه وان بيټزيان نايه وه لام بده نه وه و له پيشره وی دان. ملازم عه جمی فرمانی ته قه ی دا و له هه ناسه يه کدا رووبه ری گوښه که بوته گوږه پانی جهنگه گيزه و برسک و هوړی گولله و هه لچوونی پرزي ټاو به ټاسماندا، مانگ و نه سستیره کانی نو قم ده کا... چی سه رياز له وين، تفهنگيان له سهر گونيه خو له کانه و قونداخيان له شانيان توند کردوه و ته قه ده کهن. به لام نه وه جووته نه فره تييه هه به خه ياليشياندا نايه.

شه ويکی دوژمن له ناوه، ترس له ناختا چه که ره ده کا و رووی ټاوه که

گرمان گولله به نديان پيټيه، باپيټيان بې، خو ټار بی جی به نديان بې نييه...؟!... پيټيانه؟

له سه ريشت، له سه ربانی باره گا راکشاوی. په نجه تيکپه ريوه کانت ناوه ته ژيرسه ر و سه رنجی نه سستیره به جريوه کان دده ی... شنه پای خا و گه لای دره ختانی وه جووله خستون و که شيکی ټاهه ننگسازي به دهوروبه ری داوه. مانگ نه گهر چی له چوارده ش نييه، وه لي تريفه ی زيوني، لقوټی دره خت و سه ربانی مالانی له روشنايه کی زيوني نه فسووناوی هه لکيشاوه. له بان به تانيه کی دووقه د راکشاوی، گوټ له تريه ی پيټی ئيشکگر و کوخه ی کاوناکاوی جووتيار يکی ناساغه...

کاتيکت به خو زانی بو قوناعي دواي ته واو کړدن به شی کاره پای په يمانگه ی ته کنیکی گه راويته وه. نه وه دمه هاوینيکی پر دل هه راکويت به ري کرد، پاييز تي وهر گه را و بو سه ربازي ناوت هاته وه. دواي سي مانگ له سه ربازه ی مه شق و راهيټانی نه جه فوه بو به شداری جهنگ، ره وانه ی ديوی ئيران کرای، له وي دلته ته نيا به (سه ردار)ی ټه وسای کوري گه ره ک و (ناسق)ی ئيستا، که وا له خواره وه نوره ی ئيشک گرتنيټی خو شبوو. که رته که تان به سهر گوښه و به نداويکی فراواندا ده پروانی. ئيوه ټاوتان لي ده خواره وه و سه ربازه کانی دهوروبه ريش روظانه ته نکه ره کانيان لي پر ده کړد... که يکه م، ئيستا که م. نه وه شه وهش وهک نه مشه و ټاسمان سامال و مانگ به تريفه و نه سستیره کان به جريوه ن. جگه له خوړه ی به کبينه ی ټاوه که و گرمه ی ناويه ناوی توپی دووری به ره کانی جهنگ، که چه ندين كيلزومه تر پيش ئيوه که وتون، دهوروبه ر ټارام و هيچی نه وتو له ټارادا نييه... ئيوه، لازو و ټاسوی ئيستا و توانا و سه رداري ټه وسا، له هه مان که رتدا سه ربازن... ملازمی يه که م (عه جمی) تازه کی فرمانده يی که رته که ی بې سپيټرداوه... عه جمی له گه ل هه موواندا به دهر به سته... مانگ له گوښه که ی

دەببىزى، چاوت لىيىسە ۋا سەردارىش لەولاولە گوللە (ئار بى جى) يەكى پىتوھنان، كەچى ئەوان ۋەك نە بايان دىيىپى ۋ نە باران، بەپال يەكدا ھىرش دىتەن ۋ متقىيان لە خۇيان بربوھ. كاتى گوللە (ئار بى جى) يەكەش لە رووى ئاۋەكەى دا، ۋەك نەفورات تا ئەوسەرى گۆمەكە بەفرىن فرى ۋ لە روخى ئەوبەر تەقىيىھو، ملازم عەجمى لە تافى گوللەباران ۋ ھىرشى ئەو جووتە چاۋنەترسەدا بەزمانەكەى خۇى تىيى خورىنەوھ: (دەست بلىندەكەن، لەسەر شەرەفى جەنابى سەرۆك خاۋىپاريزى ۋ ئاگادارى بى، ھىچتەن بۆ نابى!...) كەچى ئەوان بى باكانە ھەر دىتەن ۋ بەخەيالىشىياندا نايە. سەرىكە ۋ ھىتاۋيانە، ديارە جووتى جەنگاۋەرى ئەفسانەيىن ۋ توانايان سەر ۋ تواناى مەرۆقى ئاسايى كەوتوۋھ. سەردار بانگت لى دەكا: (توانا سەلامەتى؟!)

(بەللى سەلامەتم، خۇ ئەوان تەقەناكەن! ئەوھ ھەر ئىمەين ئەوانمان داۋتە بەر رىژنەى گوللە!)، عەرىف عوگلەش دەنەرتىنى: (نەھىلن ئەو شەمشەمە كۆپرە مەجووسىيانە دەرچن!)

لەپر بەئاسمانى بان سەرتانەوھ بو بەفەنەر ھەلدان ۋ ئەرز ۋ بەرز پۇش بۆتەوھ. چاۋتان لىيە چۆن رىژنەى گوللە لە رووى گۆمەكە دەدا. سەرەوژوور ئاۋ بەگش ئاسماندا ھەلدەپۇش، جووتە زەلامەكەش چەتەولتەر دەنوتىن ۋ جەربەزەتر دىنەپىش. ئەوان لىبراۋانە بەرەو روۋتان دىتەن، گوللە گىدارەكان شەو كوناۋدەردەكەن. (نازانم بۆچى تەقەناكەن؟ نىيازى چىيان ھەيە ئەو مەجووسىيە خوشك لە كەللەچىيانە؟ ديارە دەيانەوى بەدەست بمانگرن!)

عەرىف عوگلە كەللەيى، جىمىن دەدا ۋ دەقىرتىنى، دوو رۇشكەرەوھى نوۋ بەئاسمانەوھ ھەلبوون. (مەوھستەن، تەقەيان لى بکەن!)

سەرى لى دەرناكەى. بۆ ئەو دوۋانە نايەنە دەست؟! بۆ ناكەون؟! بۆ ناگەرتىنەوھ، بۆ نوقم ۋ نغرو ناپن؟!... بۆ ئەم ھەموو زامەيان پىتوھى ۋ نالە نال ناكەن؟! بۆ دەست ھەل ناپرن؟! ئەى بۆچى نادەن لە سەداى ئەللاھو ئەكەر؟!.

(چىيە، گوايە لە ئاسن دارىژراون؟! عەرىف عوگلە ۋ ھەا دەقىرتىنى ۋ گوللە (ئار بى جى) يەكىيان ھەوالە دەكا. تافگەيەك سەرەوژوور ھەلدەچى، ئەوا جووتە شالاۋھىنەرەكەش لە جىيى خۇيان بالا زەلامى ھەلبەزىنەوھ، ۋ دىسان سىنگىيان بەسىنگى گۆمەكەوھ نووساند ۋ رىك بەرەو سنوورى لى تو دىن ۋ كۆلدانىان نىيە.

دىن ۋ لە چاۋى ئىوھى سەربازگەلدا لە خۇيان گەورەتر دەنوتىن:

(گريمان گوللە بەندىان پىيە، باپتىيان بى، خۇ ئار بى جى بەندىان بى نىيە؟! پىيانە...?)

ئەو چەكەى پىيانە چىيە ۋ كەى بەكارى دىتەن ۋ چ كارىكىيان بى سىپىرداۋە خودايە?!)

توانا تۆ لەم دەمەدا ئاۋا بىردەكەيتەوھ ۋ دەپرسى. زمانت وشك بوو، ۋەرە لەسەر دەرياچەيەك ئاۋى شىرىن بىت ۋ زارىشت بوۋى بەپەلاس... لەپر ملازم عەجمى فەرمانى دا: (تەقە راگرن ۋ خۇ بەزەۋى دادەن!)

تەقە ۋەستا ۋ جووتە نەفوراتەكەش ھەر دىتەن، عەجمى بەلايتە دەستىيەكەى رۇشايى خستوونەتە سەر ۋ كەچى بەشەۋارەش ناكەون. ۋابەر ۋ دوۋا گەيشتنە دەم ئاورىژەكە. ۋا لەسەر لىۋارەكەى ھەلۋىستەيەكىيان كىرد ۋ ملازم عەجمى ۋ عەرىف عوگلە، ھەرىكە ۋ دەست دەدەنە يەكىكىيان ۋ سووك بەدەستىيانەوھ دىتەن... ئا ئەوانە دوو كارتونى بەتالى ھىلكەن ۋ سەدان كونيان تى بوو. تۇش توانا ھەناسەيەكى قول ھەلدەكىشى ۋ ئۇخۇنت بۆ دى... دوو سى شلپ ئاۋ بەدەم ۋ چاۋتەوھ دەدەى، دووسى مست دەخۇرتەوھ...

لە ترپەى پىيى ئاسۆ بەئاگا دىيىتەوھ، دەگەرتىتەوھ دىيى ئىستا: (كاك لازۆ نۆرە ئىشكى ئىتوھىە. بفرمون!)

چەكە خوازراۋەكە لە ئاسۆ ۋەردەگرى ۋ بەدەم جوۋلانەوھ بىرى لى دەكەيتەوھ.

(که چی ئەوەتا کەرتی لەو سوپایەیی لە ئێران کارتۆنی لی بېووه پیاو خۆر، لێره بەحیساب لە ولاتی خۆیدا، بەوادی چەند سەعاتی، سێ گوندی لە بانی جەباری سووتاندوو، ئاداری بەسەر پاداریبەووه نەهیشتوون و خەڵکەکەشی قاوداوان!)

آني أعراف أنتو رايعين وين. تردون تحتلون بغداد علي الزمال!

من دهرانم نیازی کوتان ههیه، دهتانهوی بهسواری کەر بهغدا بگرن!

ئێوارەیهکی پەنگ پەریوی بەتەپومژ، زەمەن لە تافی خۆی درەنگتر دەنویتی. شوانەکان میگەلیان بەرەو دێ وەپیش داوه. پەز لەنیو تەمتموماندا چون تارمایی دەبینرین و زنگەیی زەنگولەیی مل و پرمەیی ناویناویان دیتە گۆیی جووتی رێبوار. کەر سواریک و پیاوێهەکی سەلت و قوڵت، هەرچی پیاوێهەکیان سێ چوار هەنگاوی لە دواي کەر سوارەکەوێهە. گورج، رەدین هاتوو، جامانەیهکی رێ پێی پواوی بەستوو، چمکی مرادخانیه پەشە بەدەن چەسپەکەیی ئاخیوێتە رانکیکی شینی میل رەشی دلبەو، پشتوینێکی تەخت رەشی گۆل وردی لەسەر بەستوو، جووتی کالەیی لاستیکی رەشی لی هەلکیشاوه. کەر سوارەکەشیان کلێتەیهکی بۆری تەپاندۆتە سەریکی سفرکراو، دەستی جلکی نیوداشتی خۆلەمیشی سادەیی لەبەر هەلکیشاوه، پشتوینێکی رەشی لە نیوێدەیی جەراندوو، ئەمیش جووتی پاتەیی لاستیکی رەشی لە پێیه... وا بەسەر کەریکی سپیی بەهەیکەلی بەورده خالی رەشەو، بەکورتانێکی لورپی جلکراوهو. بەسەر ملی کەر سپیدا لووتی داژەندوو، ناساغ و پەرتشان حال، چون خومار گێژ و ور دەنویتی و لەگەڵ رەوتی وێرەغە ئاسادا قاچەکانی قەکی بەندۆلی سەعات بەردەوام دەبۆین و لەوێهە لێر سکی کەر سپییهو لەیهک بدن. لەنیو قەدیشی بۆ سەرەو بەسەر کەرەکەووه دەلەنگی. کەری تاینی خۆشرو، تەقە لە تاویر و چەوی رێ هەلەسینتی. خرمەیی سمی کەر سپی و تریهیی بەلەزی هەنگاوی رێبواوی دوووم لەنیو چرپەیی چوارپەلی چەپەریەندانی مالات و پرمە و زنگەزنگ و خرنگە خرنگی مەری مل

بەزەنگولەدا، کەر بەرەو روویان دین، ون و بەژێرەو دەبن. شوانی بەرابی رانەکە وەلامی ماندوونەبی کەرسوار و، شوان بەدەولت بی، پیاوێهە زەلام دەداتوو و سەرنجی دەلکیتیتە بالایان تا تەواو لە رانەکە رەت دەبن چاوی لە سەریانە، بەلام نایانناسی. گەمەلە گۆتێراوێهەکان، یەکیکیان بۆر، لە پێشی رانەکەووه بێ باک رێ دەکا و ئەوی دیکەیان چون رێوی، سوورباو، لە دواو کەلکەلەقی بۆ شوانی دوووم دەکا. بەدیتنی رێبوارەکان ماوێهەک بەرامبەریان هەلەتووتی، وەلی پێیان ناوێهە.

شوانەکان پتر لە ترسی ئەوێ نەبادا لەم تەمتمومانەدا گەلەگورگ فرسەتییان لی بینتی، پەلەیانە هەرچی زووتر رانەکە بەتاواییدا بکەنەو... شوانی دوووم بەرخۆلەیهکی بەباوشەوێهە، کاتی رێبوارە درەنگ وەختەکان رەت دەبن، ئاورێکی گومانووییان لی دەداتوو.

(رێبواوی رێی دوورین، حسابیان بۆ بەهارە باران نەکردوو، یان ئەوێتا دلێان بەم تەپومژە خۆشە بۆیە نەپالتۆیە نە موشەماهی... ئەمە لەبەر خۆیەووه دەبلمینتی و فەرەنجییهکەیی، کەر تەنیا لایەکی بەسەر شانیدا داوه راست دەکاتوو.)

رانەکەش هیچ پێوستی بەهەر و رێنمایی نییه، چون ئاو رێپەوی خۆی دەزانی... رێبواوی دواي کەر سپی ئاورێک لە شوانەیل و پەزەکانیان دەداتوو و بەکەرسواوی هاویرتی دەلی:

(خەریکین دەگەینە نەدیوی و تاوێکی دی ئەم گرده دەکەوتیتە نیوان ئیمە و گوندەو.)

کەرسواویش دەلی:

(هەتا ناوچەکە چۆلتیری بۆ ئیمە باشتەر. بریا ئەم تەم و مژەش بەردەوام دەبوو!)

سەرەلەبەر بەنیوان لێر و گابەرد و ئاودردا دەروانن. سەرنجیان تا نزیک ترۆپکی باسکە قووچەکەیی پێشیان سەردەخەن و کەرسوار دەلی:

(تۆ دېقەت بده، لوتكەكانى دەوروبەر ھەرنەبى بەئاستەمى دەبىنرېن
كەچى ھۆ ئەوھيان تەواو توقمى تەمە!) (تۆ دېقەت بده، لوتكەكانى دەوروبەر ھەرنەبى بەئاستەمى دەبىنرېن
كەچى ھۆ ئەوھيان تەواو توقمى تەمە!)

پىيادە دەلتى:

(ئاخر لە ھەموويان بەرزترە... ھەر لەبەر ئەوھشە لە تەوقەسەرى ئەو
باسكە رەببىھيان دامەزراندوو، بەسەر ئەوانى دىكەدا دەروانى و بارەگای
سرىبەشە!)

دواى ماوھىك كەرسوار دەپرسى:

(ئەرى تۆ كەس دەبىنى؟)

پىيادە دەلتى:

(نەخىر، توولە رېببەكە چۆل ديارە، يان راستتر وايە بلېم ئەوھندەى
لېمەوھ ديارە، كەسى پېتوھ نېبە!)

ش ش ش و ھۆ... كەرسوار كەرەكەى دەوھستىنى و بەھاوړى پىيادەكەى
دەلتى:

(با گوئى ھەلخەين!) دواى ماوھىك ھەست راگرتن، پىيادەكەيان قەدەرى
گوئى بەزەوېبەوھ دەنى، ئەمجا ھەلدەسپتەوھ و دەلتى:

(جگە لە خۆمان زېرۆج بەشەر لەم دەور و ناوھ بەدەرەوھ نېبە، جوولەى
ھىچ رېبوارى لەم نرىكانە ھەست پى ناكەم. ماناى بەچى!)

كەرسوار دەلتى:

(ماناى بەوھى ھىشتا كاتى نەھاتوھ!. كەواتە ئىمە ئىستە چى
بەكەين!) رېبوارى پىيادە بى ئەوھى بېرى لى بكا تەوھ دەلتى:

(لەم دىو ئا ئەم گردۆلكە يەدا خۆمان دەدەينە پەنا و چا وروان دەبىن!)

كەرسوار دەپرسى:

(نامانىين؟)

(بېگومان نە. بەدووربىنىش لەنېوان ئەم تەمە چرەوھ نامانىين!)

كەرسوار دەپرسى:

(جا تۆ بلېى ئەم تەمە ھەروا بەردەوام بى؟)

(بەلكو چرتر دەبى، خۆر بەرەو ئاوابونە. تا درەنگتر بكا تەمەكەيش
چرتر دەبى، ئەگەر دەمەوېھيان بووايە ئەوا دەمانون خۆر پەرتى دەكا. ئەم
چرپونەوھەيش لە قازانجى ئىمەيە!)

(وايە... تەم بى ئىدى بارانىش نابارى.)

(ئەمەشيان ھەر بەسوودى ئىمە دەشكىتەوھ!)

ھەر بەكەو لەسەر بەردى ھەلدەتروشكىن. كەرە سپىش دەكەوئىتە
ملمووش و مېش مىوانى نېبە. دواى پشووھەك پىيادەكەيان گوئى
بەزەوېبەوھ دەنېتەوھ. ھەلدەستىتەوھ و دەلتى: (گوئىم لە خرمەى سمى
ولاخى بەرزەى تازە نالكراوھ.)

ھاوكات دووھ نىگا بەگرەدەكەدا سەردەخا و ئەمجا بۆلاى كەرەسپى
دەگەپتەوھ.

بازىك دەدا و لە ناوھراستى كۆپانەكەدا جىگىر دەبى. بەھتەر بوونى
تىكەل نىگەرانىبەكى پەنھانەوھ دەلتى:

(ئەوھتان، وادەگەنە نېوقەدى باسكەكە!)

لەسەر كۆپانەكە جى بۆخوى خوش دەكا و دارشەقەكان لە پىشېبەوھ درېژ
دەكا و لووتى دادەژەنى. دارشەقەكانى لە شىوھى پىتى (T) ئىنگلىزى
دان، نرت و نوئى و تا بن ھەنگل درېژ، بەوئىنەى كلكەبېل ئەستور و لە
دارى بناو چىتى كر دوون. پىيادە شوئىن كەرسوار دەكەوئىتەوھ و دەلتى:

(ئەگەر ئاوا بەم خېراىبە برۆين، ئەوا ئىمە و ئەوان پىكەوھ دەگەينە سەر
كانىبەكە!)

كەرسوارىش دەلتى:

(پىكەوھ بگەين يان زووتر بۆ ئىمە چونبەكە، گرىنگ ئەوھى بەبەك)

بگه یین!!)

له پڕ به بێ هیج هۆبه کی ناشکرا، که ره سپی دهیکا به سه ره سه رپیک نه و سه ری دیار نه بێ، له گه ل زه ریندا گورده داته خوێ، نایرپیتته وه و تازه ی ده کاته وه. نه و دۆل و قه دپاله پڕ هه راوزه نایه کی ناسازده کا. که رسوار ناچارده بێ دارشه قی بگه یینیتته سه ر و پۆته لاککی و بێ دهنگی بکا... که رسوار ده لئی:

(ئه مه هیتشتا سه ره تای به هاره وه ها به شه وق و ده ماخه و کردوو به تی به رۆژی خوێ، داخو نه گه ر به هار گه ییه چۆکان بیکا به چ حه شر و حه له لایه؟!)

پیا ده که یان بۆی ده سه نیتته وه:

(گوێ مه ده ری له هه وای خویدا به، نه وه بۆنی هیستره که ی کردوو به بۆیه دهنگی لئ هه لبری و چوو هه رده ی سه ییه مه وه. وا دیاره هیستره که یان ماچه به!)

ئه وانیش هه ر دووانن. به کیکیان ره شمه ی هیستره ره شکویتی گرتوو ه و به وای خویدا ده به یینئ. کلاشینکو فیه که شی وابه شانئ راستیییه وه، خر مه ی سمی هیستری تیرجوئی سه ربازی، تیکه ل زرمه ی پۆستالی سه ربازه کان ده بئ و به گورژم ده گاته په رده ی گوئی نه م جووته رتبه واره. له وای هیستره که وه، سه ربازیک به بیبری ره شی سه ری و به رگی سه وز به لکه و ره ختی خاکیی سینگ و کلاشینکو فی ده ستیییه وه پئ به پئی نه وان داده گه ری. دیاره نه مانیان به دی کردوو ه. کاتیکیش له سه ر کانیییه که به کانگیرده بن، پتر دیقه تیان ده دن. به تایبه ت به کخه ته که ی دو او ه...

پلوسکیکی دارین له به رزایی مه تریکه وه، قو لیک ئاو ده رژینیتته گۆمه که ی ژیری و خو ره خو رپیکی به رده و امی لیوه دی. گۆم ساریژ ده کا و به جوگه له یه کی پتچا و پتچدا به ره و چه م لووزه ده کا... سه ربازه کان جووتی لاوی ردین تاشراوی تیفتیفه دراوی سمیل ره شن، به کخه ته که یان

گه نمه نگیکی باریکه له یه بئ خه ته که شیان، که جله وی هیستره که ی گرتوو ه تیکه سمراو یکی ته ژه ی ره ش نه سمه ری لچ نه ستووری روومه ت به خاله. له گه ل سلاودا ده پرسئ:

(ها کاکا لوین?... ها کاکه بۆ کوئ؟)

پیا ده که وه لامی سلاوه که ی ده داته وه و ده لئی:

(شوی نرتاح هئا... لیبه دا پشوویه ک ده ده یین.)

خه تداره که شیان دیتته به ره وه، چوارپینج هه نگاوئ دووری کانیییه که، چاودتیری ده کا. دوا ی دلنیا بوون له وه ی نه م دوو رتبه واره چه کدار نین، دیتته پتشته وه.

تفه نگه که ی، که تاکو نه و کاته به ده ستیییه وه بوو، ده یکاته شانی و به ده م قاقای پتیکه نینیتیکی بئ هۆوه وه ده لئی:

(آنی اعرف أنتو رایحین وین. تردون تحتلون بغداد علی الزمال!... من ده زانم نیازی کویتان هه یه. ده تانه وئ به سواری که ره به غدا بگرن!)

ئه مجا به قاقایه کی قایمتر ده تریقیتته وه. بئ خه ته که ش، که خه ریکه جلیکانه له سه ر پشتی هیستره که دابگری، ده که ویتته پتیکه نین و هه ردووکیان به ده م لیه لیه لیک و حیلکه حیلکه وه چاوه روانی وه لامی جووته رتبه واره. که رسوار هیشتا پیا ده نه بووه، پیا ده ش خو ی له لاقرتیی به کخه ت نه بان ده کا و به زمانیک زیاتر نائومییدی و نه هاهمه تیی لئ ده چۆری ده لئی:

(ما نقصد بغداد، أرد آخذ أخوي لزيارة وكاشة حتی يدعی له بالشفا!... بۆ به غدا ناچین. براهه م ده به مه سه ر نه م چاکی وه کاشه یه، به لکو خوا چاکی بکاته وه!)

تیهلی چاویشی له چه که کانیا نه. له ناخه وه، بئ دهنگ ناوات ده خوازی: (هی هه ردووکیان شه ش بزماره. به و نیازه ی نه ختیکی دی له شانی نیمه دابن!)

یه کخهت ده لئی:

(باين عليه مصوب!... وا دياره پيکراوه!)

(لا مامصوب... مصاب بالروما ترم. مثل ماشوفون جبته على ظهر زمال. وكاشة ينطي الشفا لذول اللي عددهم روماترم. احنا من أيام أجدادنا نزوره و نؤمن به ينطينا الشفا... نا زامدار نييه. دوو چاری باداری بووه. وهک ده بينن به پشتی کهر هیناومه، وه کاشهش بادار چاک ده کاتهوه. له سه ردهمی با پیرانانهوه بروامان پییه تی.)

(بيسن هو اختصاصة بالروما ترم. ها ها ها!... وادياره پسپوړی بادارييه. ها ها ها!)

رهش ئەسمه راوا به رتيوارى پياده ده لئی و کهرسواريش به ته واوی بی دهنگه لئی کردووه. خه تداره که ده پرسى:

(تصور تلحگون؟ نهار مابقى له شى والمنطقة مثل ماتعرفون مو آمنه...)

جا فرياده که ون؟ رۆژگار به به ريبه وه نه ماوه، وهک ده زانن ده فوره که ش نا نارامه!.)

(بالليل نبات بالقربة اللی و رانا و باچر راح نرجع ممکن راح نزورة مرة اللخ!...)

شه و لهم گوندهی پشتمانه وه ده مینینه وه و سبهی ده گه رتيينه وه. رهنگه جار پکی دی سه ردانى بکه يينه وه!)

رتيوارى پياده ناوها ده لئی و کهرسواريش ده پرسى:

(وانتم تنطونا مجال؟... ئايا ئيوه رتيگه مان پي ده دن؟)

یه کخهت وه للام ده داته وه:

(بالتأكيد، مادام انت مريض راح نطيك مجال!... بيگومان، مادام نه خۆشى ئەوا بوارت ده ديهن!)

له پر وهک شه ربه قلیپ که يته وه ده داته قاقای پیکه نین و ده لئی:

(بالبداية صورت راح تحتلون بغداد على الزمال لكن تبين لي موهيچي... سه رته تا وامزانی به سواری کهر به غدا ده گرن به للام وه سا نه بوو!)

لهم ده مه دا رتيوارى پياده باوهش به هاوړی کهرسواره که يدا دهکا و ئەو يش به پشتيوانی دارشه قه کانی له کهره سپی پياده ده بی. به دهم نکه و نالينه وه له گوئی کانيبه که، به سه ر دارشه قه کانیدا دنوشتيته وه. ته ژدهی رهش ئەسمه ر ده به يهک ده داته به ريلووسکه که و ئەمجا روو ده کاته رتيواره نه خۆشه که و ده پرسى:

(من يا قرية جيتو؟... له کام ديوه دین؟)

(جاين من قرية- کهس نه بيست -!... له دئی کهس نه بيسته دین!)

خه تدار هيشتا هه ر چند شه قايک دووری کانيبه که يه وه ديقهت ده دا. ته ژدهی رهش ئەسمه ريش سه رى با ده دا، وهک بلئی گوندم به و ناوه وه نه بيستوه و له سه رى ده روا:

(ماچنت أقصد شى تشربون ماي، تغسلون، شماتردون تفضلوا، بكيفكم. أحنا گرین و مامستعجلين... بی مه به ست پرسيم. ناو ده خونه وه، ده ست و چاو ده شۆن. هه رچی ده که ن فه رمون، ئيمه نزيکين و په له مان نييه.)

یه کخهت ده لئی:

(تفضلوا، مانخاف منكم. تصور تگدرون تتحايلون على الفيله؟. فه رمون ليتان ناترسين. بلئی بتوانن فيل له فيل بکه ن؟!)

ته ژده ده ست به سينگيدا ده دا و بوى ده سه نيته وه:

(هذوله ابدأ ما يگدرون يتحايلون علينه، احنا فيله... هه رگيز ئەوانه ناتوانن فيل له ئيمه ی فيل بکه ن!)

لهم کاته دا کهره سپی ده يکا به سه ره سه ر. يه ره قی کردووه، به ره و

کانیبه که دئ و لووتی کردۆته ئاسمان. پیاده که یان به ره و رووی ده چی، برئ
دووری ده خاته وه و ده گهر پیتته وه.

رهش ئه سمه ر جلیکانه پرکه ده جوولینتی.

(عدکم عصاة بالقریة؟... دیکه تان یاخیبووانی لیبه؟) یه کخه ت ئه مه ی
پرسی.

(لا ماعدنا أحد منهم! نه خیر!) خیرا پیاده که یان ئاوا وه لامیدایه وه.

(شلون؟ هالمنطقة کلها عصاة!... چۆن؟. ئه م ناوچه یه هه موو یاخین!)

(بس صارلهم فترة ما یبینون!... به لام ماویه که دیارنن!)

خه تدار ماویه که سهرنجی دارشقه له بنهه نگل ددا و ئه مجا تهنه که یه
به قه دی ده وه نیکه وه هه لده په سیرئ و له گیرفانی پانتۆله که یه پاکه ته
جگه ره که یه دهر دینتی.

ئوه دی دیکه شیان خه ریکی جوولاندنی جلیکانه که یه. رتیواری پیاده
یه که دوو شلپ ئاوا به چاویبه وه ددا و به لۆبه کی پشتوتینه که یه دست و
رووی وشک ده کاته وه.

بروسکه یی وته کانی سهرتیپ و جیگری دینه وه یاد: (پیم باشه په له
نه که ن. ئه گهر مه به مست له م چالاکیه ته نیا چه ک په یه ا کردنه، ئه وا من
ئاماده م چه که که یه خۆمت پیشکه ش که م، لازۆ!) جیگریش له ده می
قۆزته وه: (منیش ئاماده م چه که که یه شانی خۆم پیشکه ش به ئاسۆ بکه م!)
لازۆ ده لئ: (جا چۆن قه بوولئ ده که م بز سه عاتیکیش ئیوه بی چه ک
بن؟! (دوو به ختیبه، ده زانن ئه گهر سه رکه وتوو نه بن ئه نجام چۆن
ده شکیتته وه؟) ئاسۆ ده لئ: (ئیمه هاتووین ببینه پیشمه رگه.
پیشمه رگایه تیش به ره و پیرچوونی به رده وامی مه ترسی ئه نجامی نادیار و
چاوه روان نه کراوه.)

(به لام سه رنه که وتنتان ده بیتته مایه ی چاوشکاندنی پیشمه رگه و
زیانیکیشه له هه مووان ده که وئ!) لازۆ ده لئ: (ئیمه نه فه رمانده ی

له شکرین و نه سه رکرده ی سیاسی تاکو به نه مانمان وره ی پیشمه رگه
دابه زئ!) جیگر ده لئ: (به لام ئیوه دووانی دلسۆزن، بۆچی به ته رن برۆن؟)
سه رتیپ ده لئ: (ئوه ی راستی بی دامانابوو به نیازی مه شق بۆ چه ند
مانگی بۆ سه ره وه تان بنیرین!)

ئاسۆ هه ست ده که لازۆ هاوړی نوقمی خه یالات بووه. له په ناوه
دارشقه قیک ده که بیینیتته لاقی و به ئاگای ده هیینیتته وه. لازۆ نه رمه کۆکه یه کی
بۆ ده کا و لاچاوئ ده گرتته ئاسۆ، که سه نگی خۆی هاویشته تته سه ر
دارشقه کانی بن هه نگلی. له چاوترووکاندنیکدا، ئاسۆ دارشقه قی ده سستی
چه پی به رده دا و به وی دیکه یان و به هه ردوو ده ست تا هیتری تیایه
ده یسه روینیتته گیزه ره ی ملی ته ژه ی رهش ئه سمه ر. سه رباز ده به ئاوی له
ده ست ده که وئ، له نگه ری تیک ده چی، له تر ده با و پاشه وپاش دی و
په پشتا ده که وئ. هاوکات لازۆ چه که که یه له شان داده مائئ، رووی ده کاته
یه کخه ت و تیی ده خوړئ (إرفع أیدک و أسکت. بس تصیح اقتلک!...
ده ست هه لپه ر و بی ده نگ به. هاوار بکه ی ده تکوژم!)

سه ربازی خه تدار ده سستی به پاکه ت و شقارتته که یه وه وشک ده بی،
هه ردووکیان به رده داته وه، ره نگی ده په رئ و ده ست بلند ده کا. ئاسۆ دووه م
دارشقه قی ده که بیینیتته ته پلئ سه ری رهش ئه سمه ر... رهش ئه سمه ر ده که ویتته
لنگه فرتی. لازۆ پر ده داته کلاشینکۆفی یه کخه ت و بز ئاسۆی هه لده دا،
ئوه یش به ئاسمانه وه ده بقۆزیتته وه. لازۆ ده خوړیتته یه کخه ت:

(دیر ظهرك!... پشتم تیکه!)

ئاسۆ خه ریکه ره خت له سه ربازه ته ژه که ده کاته وه، که خوین له سه ربیه وه
فیچقه ده کا و گه ردنی نه خشاندوه، لازۆ پشتوتینه که یه خۆی ده کاته وه،
به نیوه ی، یه کخه ت له دواوه قۆل ده به سستی. به نیوه که یه دی، توند ده می
ده به سستی. پاشقولیکی لی ده گری و پالیکی پیته دهنئ. یه کخه ت له
په روو ده که وئ. سه عاته زیوییه قایش ره شه که یه مه چه کی سهرنجی

راده کیشی، له دهستی دهکاتهوه، سه یرتکی دهکا. پاشان برکی ددهاته گومیلکه کی کانیه کهوه، لازو چاویکیشی هه له ناسویه و دهپرسی: (ئهوه خه ریکی چیت؟) ناسو دهلی: (چوار پهلی ئه م فیله ده به ستم!) لازو دهپرسی: (به لام تو خه ریکی شتیکی دیکه!) ناسو دهلی: (به قهیتانی پوستانه کانی چوار پهلی ده به ستم! ناهیتی پشتوتینه که می تیدا خه سارکه م!) سه ریازی زامدار به دهم لرخه لرخه وه، زور له خوئی دهکا و دهپه وی شتی بلتی. به سه رنجی شکست خوار دوویدا له پارانه وه ده چی. ناسو لیتی دووباره دهکاتهوه:

(اسکت تری ما أقتلك! بس تصیح راح أقتلك!... بی دنگ به ژبان ت پاریزراوه! فیزاح بکه ی ده تکوژم!)

لازو له به کخه ت دلنیا په. سه ری خوئی قوت دهکا و به ناسو دهلی:

(ها به م جامانه سه ری من لوقمه ی که، وادیاره ئه م فیله ته نه بیان دهم به هاواره. له وانیه بداته گابوړ!)

ناسو ده می ده به ستی. ئه مجا ره شمه ی هبستره ره شکوت دهگری، هبستر ده پرمیتی، سه ر راده وه شینی و ده سله میته وه. له وانیه بکه ویته جه فته وه شاندن. لازو دهلی:

(لیتی گه ری، ببه ی ن اشکرمان دهکا. ئابه و ده ونه وه ببه سته ره وه، که ره سپی سه ر و زیادمانه!)

که ره سپی له ولاتر ده له وه ری. لازو به راکردن ده بگات و خوئی هه لده اته سه ریشتی. به پیکه نینه وه به لای ناسو دا ئاوردده اته وه ده لی: (نوره ی منه سواریم!)

لازو سه ره وکو سه رنجی ره وانه دهکا، هیچ جموجولتیکی نامو له گوری نییه، ده خوړپتته که ره سپی. ناسوش به گورگه لوقه شوینی ده که وی به تفهنگ و رهختی پر فیشه که وه له خویشیاندا قه ند له نیو دلیاندا ده توتته وه. قوئی ئا و به رده وام ده رژیته نیو گومیتی روون. دوو سه رباز و

هپستریک، پشتوتیتیک و جامانه یه کی پواو. جووتی دارشه قی نقت و نویی به جیماو... هه وره کان تیک ده نالین و پال به یه که وه ده دن.

به رله وه ی گرمه و ناله ی بگاته دی، گریکی پرته قالی به قه باره ی جی خه رمانی زه مین داده پویش و بالای په لکتیک به ناسماندا روده چی و دوکه لیتی پیچ و لوولی لی بلند ده بی. فرکان فرکانی ژن و مندال و ریوار و پیواره. به دهم هه ناسه برکتیه به ره و باوه شی دی ده جوولین.

گر له ئیواره وه خسته یه کی سه ربه هه وردا، له و دیو په رده ی ته مه وه، مه ترسیی پتر ده خاته وه. په زی تازه به ئاواپی وه ربوو، چیل و چوال، به قه ره په ست، به کولانه ته نگه به ره کاند مل ده نین. خو بان له ریواران ناپاریزن. له گه ل ژن و مندال له پیش برکتیه کی ناچور دان. کتیه یان زووتر خوئی له پشتیر، یان له که لاهه کونه که ی به سستی و ئه هیتی دلنیا پی تیکه ری. ده زانن ئه م وروژانه له ناکاوه بی مه لامه ت نییه. لی که من ئه وانیه بزائن ئه و کاره وروژینه ره ی ئه م توپبارانه ی لی که وته وه کی لیتی به پر سه. گولله توپه کان به گری و چره دووکه له وه، به ره به ره هیرش بو کوشی ئاواپی و پشتی دی دین، کور و کالیش، هه یانه هه لیان کردوته سه ربانه کان تاکو به چاوی خو بان ببینن له کوئی ده که ونه وه و چ زیانیک ده گه یتن و ئاماده ی فریا گوزارین.

ئه م توپبارانه درهنگ وه خته ی ئه م تهنگی بانگی شیوانه، قه ده غه ی هامشوی به سه ر کار دو خدا سه پاندووه، ئه م ئیواره یه نویی جه ماعه ت به رپتیه ناچی... ئه وانیه و ته ژنه ی هه والن، له ده لاقه و به ره یوانی باله خانه کانیا نه وه، چاوه زرته و مله قوته یانه. له م ناخوران و بخوراندا، له نیوان په رده ی ته نکی ته مه وه، که رسوارتیک و سه لته زه لامی ده بینن، له پایینی دیوه ده رکه وتن، هه ندی که ره سپی ده ناسنه وه، وه لی که سی به ره وت و ریوینیدا سه لته زه لامی دوا ی که رسوار ناسیتته وه. که رسوارتیک کلا و به سه ر و به شوینیدا بۆرمیتی گورج و گولی کلپته به سه ر. که رسوار پیاده نابی و له هیچ مالی لانا دا، سه ره و ژوور، به و کولانه پیچا و پیچه دا و

رېبوار دهگه ینیتته مالی پئی میمهکان داژوئی و ناوهستی... دهگه نه حهنای هندی مال، مینا مالدرزاو به بالایاندا هلدده پروان و هیچیان لئ هلتاکرین. وهلی کاتی دهگه نه درگانه مالی حاجی حهسن، کهرسوار به ناوی خوویه بانگ دهگه و توورکیش خولک دهکرین. له دست و تفهنگیان، له رهختیان، له جلکی سهیر و سهپرۆته لاکیان سهریان دهسوورمی و له سۆنگه تیبارانه که حالی دهبن. کهره سپی و کاروانیکی دووکه سیی سهریه گیتچهل. ته مه شه و چون ساقویه کی رهشی ناودامان بالای گوندی داپوشی. له گهل نه وه شدا، که سئی لۆکس پئی ناکا. توپبارانه که ش خوی له چاوی ناوچه که تهراندوو...

شه و پشووه خهویکی ماوه، هارهی کوپتهر مندالانی له خوی بچرچری سایه تیباران راپهراند. کوپتهر به شوین یه کدا، به بان دیدا، به بان زه لامه ری و دهره بند و چۆمهکاندا دهسوورپینه وه، مالی پئی میمیش گسکی لئ دراوه. که سئی گوئی له چریه پیسیان نه بوو، کاتی به په نا و پاسارهکاندا، به ژیر بالی درخت و به نیتو چۆم و زه ندولا دزه بان کردبوو.

دابوویانه چیا و له و گه وه و لاپال و رهفه شاخانه دا چاوه پروانی به رته کدانه وهی شالای تاسمانین... چه مه رای نه وهن له زه مینیشه وه ره وه ده حشکیان تی به ردهن. کوپتهر به تاقی تاسماندا دهسوورپینه وه. دالاش ئاسا دادینه وه، خه لک دکارن فرۆکه وان و لوولهی ره شاشه کانیان ببین... چیشته نگاو یکی درهنگ کوپتهر جه نگیبه کان دهکشینه وه و دووانی دیکه ی سهریاز هه لگر له قوئی شاره وه به هاره هار په دابوون. نه وهی پیشه وه بان ریک له ته و قه نه ی گردی ته مپوره ژه نان، له پال دار و شه خسه که دا نیشته وه، دووه مییش له بناری گرده که دا، که هه روا بیست مه ترئ به رزه، ژماره یه ک سهریاز به ته وای تفاقه وه داده گری، ئیدی نه وهنده ی چایه ک ده مکه ی، دوو چادری سهوز، کوارگ ئاسا، له ته و قه نه ی گرده که هه لتوقین.

(4)

هدتا پیچی کۆلانی ده تشاریتته وه، سهری کۆلانی ناشکرات دهکا،

هدتا نشیوی فریاده که وی له نامیزت بگری، هه رازی ده تنیته

بان ته پللی سهری و...

هه ی هه ی له م ساته وه خته دلنیشان و له یادا زیندوو!... جا چی هه یه له م دیمه نه دلر فینتر؟. نه گهر بیتو له کونی که وه چاوت لیسه بی چون کیژۆله یه کی شلک و تازه گه یشتوو، مه مک خری پر سوخمه، سینه هه راشی نه وتو، له دوور بانگی په نجیه نه وسنی کوران بکا. پرچ چون ناوه نیای پاروی بهر خوره تاو، مژوولی رازاندنه وه و نارایشتی خوی بی!... له گوشه نیگایه که وه. له درزی درگایه که وه چاوت لئ بی چون به دزی برا و بابه وه، به کامی دل و به ته وای شهوق و په ره شه وه به رامیه ناوینه که ی وه ستاوه، خاوینی ده کاته وه، قوتوی دهرمانه کانی والان و ده ورو بهر عه تریان دهکا. پارا و بی نارامه، له ژووره که یدا دیت و ده چی، بو هه رکوی بچی نه نجام ده گهریتته وه بهر ناوینه که ی. پرچی شانه دهکا، چاوی دهرپترئ، سرک و جی به خونه گرتوو، جاریک و دووان و سیان ته سر بچه که ی ده گوری، په روشی شهنگ پیشاندانی روخسار و سینه و به ره کیتی. بو ساته وه ختی خوی سازده کا، یه که م نه زمونیتی، پری پارایی و خوژگه و ناواتی ره نگا وره نگه. دلپهرته، نازانی داخو به وه هه موو ناسکییه وه ده بیتته جیی ستایش و ئوخزنی گراوی یان نا؟... قاو داده که وی و له نیو خرم و خویشدا ده هوئی بو لئ دهرئ، یان چیژی ژوانه که له نیوان هه ردو وکیان ده مینیتته وه و دووان سیانی له دهسته خوشکه کانی نه بی که سی دی پئی نازان؟

نه هه برا له و ره نگانه ی هه لی بژاردوون!!... له کراس و سوخمه و سه ریوش و پشتوینی، نه م پشتوینه چ نه فسوونیکی لئ دهرژی خودای بی خه م و

هاوتا!... بنۆره چلۆن گیانیکی سیحراوی به بهر بالایدا کردوو!... تو سه رنج بده مالمیرات، بزانه چتۆ بهرجهسته پیشانی ده دا. زهین بدهره ئەو گری قولفه یه یه لیتی داوه، چتۆ به که مه ریدا ئاوێزانه؟!... پشتوتیتیکه سووری گهش، کراسیکه شینی ئاسمانی، له سه ره ئه وه شه وه سوخمه یه که شینی توخ، له هه ره دوو لاهه باوه شی به مه مکه خره کانییدا کردوو، له دووررا نیگای بینهر بۆلای خۆی کیش و ئەوق ده کهن.

مه مکی ئازادی مه مکه بند، نه دیو و پام نه کراوی تورت و به له ره و سرک!... سه ره پۆشیکه شینی کالتری قه راخ و بیجاخ به ریزه پوله که ی سوور، له ده وری خه رمانه ی روویه که منالکاری سه رگۆنا په مبه ی چاو هه نگوینی بریسک و هورپیتی. چه شنی کچۆله شاربیان په رچه می به رداوه ته وه. ئەمجا وه ره لووت بۆ بۆنی ئەم ده رمانانه بکه ره وه، که به کاری هیناون و مه ست مه به!... ئەم ده رمانانه ی دایکی به تابه ت له شاروه بۆی هیناون، بۆنی کۆگاکانی شار، تیکه له به رامه ی ملوانکه ی خونچه ی گۆله باخی په مبه و مله سملی سپی. به په نجه ی درێژ و نینۆکی به په مبه بۆیه کراوه وه، خه ریکی ریکه ستنیانه له سه ره سینه ی به رزی. سه ره پۆشی شینی کالی تا سه رشان، رستیک زه نگیانه ی گورجی شینیش له سه ره گه ردن له نگه رگرتوو... تو تی فکره و لی رامینه، ده بی غه ییری شه یدا کردنی دل به ره که ی بیر له چیتر بکاته وه!.

په نجه بیری له و رۆژه شه کردبیته وه که تیبیدا ده گۆتیریته وه و به جارێ ره وتی ژبانی ده گۆرێ... کێ نالی؟!... باشه ئەو ده زگیانه به کول و دل چاوه روانه، ئەگه ره به م شیوه یه نه خشین بیی، نیگای به کۆتیه وه ده گیرسیته وه؟!... یه کانه ره دوو سه رنجی به کۆتیه وه ده رچی؟!... ده ست بۆ کۆتی ده با؟!... یان سه ره نجه نه وسن و چلیسه کانی به کۆتیدا ده گێرێ؟!... فریای چی ده که وی؟! چلۆن بی راده گا تاسه ی ده په نجه ی ته ژنه و عه زه تی بشکینێ؟!... په نجه کانی به قه ژه خاوه که یدا، یان بۆ زیر سوخمه و درزی کراسه که ی دزه ده کهن؟!... ئەو سوخمه یه ی له بری ئەوه ی مه مکۆلانی

بشاریته وه، مینا کوارگه به هاره ی هه لتۆقیو بانگی ده ست و چاوی کوران ده کهن، یان ئەو پشتوتینه ی له بری ئەوه ی کراسه که ی بۆ گورج بکاته وه، وه ها زیند و که مه ره و بالای به دیارخستون، ها وارده کهن و ده قیژتین. پیم نالیی ده ست بۆ کامیان به ری...؟! جا کێ ده لێ به ره له وه ی ماچی بکا په نجه به لیتوه سووره هه ناربیبه که یدا ناهیتن؟!... ئەو لیتوانه ی نه خشین هه زی لیتیه بری توختریان بکا، لی یه که م له به ره پلاری ده سته خوشکانی، ئەمجا له ترسی توانجی کور و کالی دی و ئەم هه موو پیشمه رگه چاوبه ی ژیر کوله نجه و که واش ده بینن، پرینگا یه وه... له به ره باب و براکانیشی!... ده و جا کێ ده لێ هه ره به په نجه گێران دلی ناوده خواته وه؟

په نجه یه که سه ره باوه شی پبیدا بکا و به سینگ و هه میزی خۆیه وه ی بنووسیتن! ئەدی ئەگه ره پیشی خیر نامای و سلاو، یه که وراست لیتی به لیتویه وه نا؟!... نانا گه ره کم بوو بلیم ئەگه ره ویستی ماچی کا، له پیشدا زار بۆ کۆتی ده با و کۆتی راده مووسن؟!... خو نه خشین هه موو ئازای ئەندامی پرۆژه ی ماچه، هه نیسه ی، گه ردنی زه ردی، لیتوانی، چاوی... له وانه یشه له پیشدا قژی بکا به بۆوه... ئەگه ره کورپکی بی چاو و رووبی، ئەوا یه کانه ره دوو باوه شه به که مه ریدا ده کا و زار به لیتوه کانیه وه ده تی. خو ده شکرێ نیوان مه مانی رامووسن... کێ چووزانی؟!... له وانه یشه یه که سه ره به ره ورووی بچن، پیش خیر نامای و چۆنی و چاکی باوه شی پبیدا بکا. به ده ست و باسکه به هیتزه کانی به خۆیه وه بگوشییر و ئەمجا ئەو لیتوه به لیتویه وه نا، بیی پتوه بنی و تا چاره که سه عاتی یه کبینه یه کدی راژه نن.

له وانه شه وانه بی، به لکو وه ک لایکی رۆمانسیی به نه زا که ت ده ست به ری، ده ستی به رزیکاته وه، ماچی کا و که می له به رده میدا بچه میته وه. یان هه ره ژوانه که به ده شتگوشینیکه گه رم پیشوازی لی بکا و پرايه وه... نا باوه رم کزه ژوانه که وه ها به رتیه بچن، چونکه دلداره که ی پیشمه رگه یه، لایکی زیر و بی حه وسه له یه، کێ چووزانی؟!... رپی تی ده چن دوا ی چۆنی گیانه که م، یان رۆژیاشی حه یاته که م، باوانه که م، گشت که سه که م، یان هه ره

دەرپرېښکي حازر به دهستی له م بابه ته، دهست بهرئ له درزی کراسه که یه وه، له نیوان ملوانکه ی خونچه ی گولڼه باخ و سملڼه وه په نجه کانی بگيرئ و تاوی سهر به سیننه یه وه بنئ و تیر بونی بکا، نه مجا سیننه ی ماچ بکا و به مهران ئوخژنی بی. شیمان نه وه ش هیه، به جوړئ سیننه و گهردنی راموسئ، تا هه فته یه ک شویته که ی دیارې، جاپی لی بدا و دنیای لی تیگه ټنی. نه مه شیان کیسه یه کی نه وتو نییه. سهرپوشه که ی ده کاته مل و له چاوی هسود و لاپره سه نه کانی ده شاریته وه و برایه وه!

نم سهر له به یانییه نه خشین دو ژوانی هیه. یه که میان له سای شیلانه کانی پشتی ئاوییدا، له و لارییه ی، که به سهر چوم و باخاتی خوارخویدا دهروانئ و تنیا لوتکه دوره به رزه کانی به سهر نه مدا پروان... به یانییه کی هه تاو، ئاسمان سامال و گهش، به سروه ی بای خاو فیتک... پاست و چه پ چاروکه یه کی کردو ته کوژ. کاله سپیبه کانی لی هه لکیشاوه. سهرنجیکی داوینی خو ی دا، دیتی کراسه که ی به جوانی له سهر کاله کانی وه ستاوه و له گه ل یه کدا گونجان. ده چیتته وه به رده م ئاویته که، بروسکه یی چاوی به روخساریدا ده گيرئ، هیچی ناچور له خویدا گومان نابا، سه عاته زیوییه برسکه داره ناو شین کاله به زنجیره که ی دهستی سه یرده کا و دهرگا به دووی خویدا جووت ده کا... جووش و خروشیکی وها رژاوه ته ناخی، له ژوور و بان و مالله که یاندا جیی نابیتته وه، بویه به و جووش و خروشه وه تیکه ل به و سروشته رهنگینه، کراوه و به هارییه ده بی. به دلوی ئاونگ کاله کانی نباران ده بی و ورده خوناو ده گه نه پالیمی کراسه شینه که ی... شاگولیکی گه شاره ی شین و شاد، تاسه بارانه تیکه ل دنیای سه وزی لق و پو ناسکی به هار و په وتی به هاژه ی بی پسانه وه ی چه م و ورده شه پو لی جوگه له و سروه ی بای خاو و هووی گاکوتر و قره ی قرالکه و چریکه ی بانگخوشکه و گیزه ی هه نگ و باله ته په ی په پو لان ده بی... چه ندین جووته چاوی زرد، هه نگوینی، قاوه بی، ره شی توخ و کال و ته نانه ت شینیش، به خو یان و ئاه و هه ناسه و ئاره زوومه ندیی خاوه نه کانیانه وه به شویتته وه.

هه تا پیچی کو لانی ده تشاریته وه، سهری کو لانی ئاشکرات ده کا، هه تا نشیوی فریا ده که وی له ئامیزت بگری، هه ورازئ ده تنیته بان ته پلئ سهری و ئاشکرات ده کا... ده وه ن و شه خه ل و په رژی نی باخه کان ته میان بو بالات به رز ده که نه وه، لقسوی به رزی په لک و به وزه کان ساباتی سه وزت بو هه لده دن. لی نه خشینم نه خشین، له که لینی ته میان و سابات وه، له و دیو وشکه که له کی به رده وه هه ر ده بی نی و نیرگزه جاپی چاوه هه ر به دوایه وه... لانا که یته وه. له غه فله تیکدا، کاتی نیرگزه جاپی چاوه کان به خو یان زانی تو که وتیته نه دیوی و له و دیو گرده که وه لییان ئاوابوی...

په لله شیلانه که وا خه ریکه باوه شی زهر د و سووریت بو قالاده کا. کاتی خوت دهاویته باوه شی رهنگینی په لله شیلانه که وه و بی ئوقره و قه رار چاوه ده گپی، له هیکره لازوی په ناگرتوو راده بی و به رپه روت دی هه نگاوه کانت سلوک و خاوده بینه وه... هی توش لازو به له زترده بن، هه ر زو به چاوان پیشوازی لی ده که ی، وه کی دی. به زار هیچی نه وتوت بو نایه. واق و حه په ساوی یه که م دیداری، قه ده ری بیرکرده وه هه ناسه یه کی قول هه لده کیشی و ده لئی: (به ختیارم به ژوانی جوانترین کچی کاردوخ!) که چی تو نه خشین لیو هه لئا هی تنیته وه، شه رمیکی دلته زین شالای بو هیناوی، توش لازو ده ست هه لده بری و نه خشین ناچولئ و سه رسامه، ناشزانئ به نیازی چیت. گه روت وشک و هه ناسه ت سوار، هه یته هه یته سینگت به رز و نزم ده بیته وه، ده ماره کانت پل ده دن و گویت لییانه. نه خشینی چاوی شه رم و ناز داخستوو، سه رپوشه که ی لاده به ی و به رزی ده که یته وه، ده یده ی به سهری هه ردو وکتانا، له ژیر سه رپوشیکی وها شینی چوارده ور به پو له که ی سوور دادووراودا بوی عه تر و هه ناسه ییت به سه ردا ده رژی.

پرومه ت پیکه وه ده نو سیتن، باسکت ده نه لقی تنیته گهردنی، چاوتان ده نو قین. کاتی به خو تان ده زان له بان چاروکه ی راخراوی سه رفه رشی سه وزه گیاکه دا یه کترتان له ئامیز گرتوه و ده سته یه ک کچولله، له که لینی

ههركه چاوی چهپی نووقاند، گلینهی راستی پیتنج پهنج

کالانهی چاوی چی هیتشت و نیشته ناستی سیرهی برنهوهکمی...

هینده بهنیو گه مه که دا رۆچووی، له چوارگۆشه وردیله کان و بهرده ردهش و سپییه کانی ناویان بترازی ئاگات له دنیا پراوه. کاتی به خۆت زانی ناسۆ داشیکی پیش خست و وتی: (نابج عیجز بی دامه و سواریشم!) ریک ئاله و هه ناسه یه دا، دهستییک نهرم دوو سنج جارن به سهر شانیدا دای، ئاوریکی نا به دل دده هیتته وه: (میرزا عه بدال دلج با هه تا تووی به هاریه ن بئ!) دهست داده هیتته سهر بهرده نوپژه که و به راز ناسا به لای خاوه ن دهنگه که دا لاده که یته وه. برپه ی پشتت ده که ویتته ته قه ته ق و له بهر خۆته وه هه ندی قسه ی نه به کام دهمرتینی. هه لده سیته وه، سهرنجیکی به رده سپییه کانی خۆت و ره شه کانی ناسۆ دده ی و به دهنگی به رز ده لئی: (ئه ی هاوارم هه ی! ده وهره دامه ی لی کردبیت و سواربی له داشیکت و میرزا عه بدالی جووتقۆشه ش ناردبیبه دووت... وه ی له من وه ی له من!!)

پنج میمه کانی ده وروبه ری حه وزی مزگه وت سهر هه لده برن و یه کیتکیان گالته ی لی پژاوه:

(تۆش وهک ئه و پئی میمیت و زیاتریش!... مه ترسه هیچی له دهست نایه!)

دلیر که هه واله که ی هیتنا به پیکه نینه وه ده لئی:

(خۆشم ناماده م یا وهرت بم!)

(به قوریانی غیره تت بم، ئه وه ههر گالته یه ک بوو کردم!)

(به دۆزاندن بۆت حساب ناکه م، برۆ بزانه ئه و پیاوه مه زنه چی ده وئ، ئه گهر ههر لیشی ده ترسیی، ئه وا منیش وهک دلیر ناماده باشم!)

نیوان بنجه شیالانه کانه وه تامه زرۆ بۆتان ده روان. تۆش نه خشین، به ئاگادیتته وه، وهک له پریکا عه زیات دیبی، راده په ری و ده سله میتته وه، هه لده سیته وه سه یریکی سه عاته که ت ده که ی، سووکی به پروومه تی خۆت ده کیشی و ده لئی: (چیم به خۆم کرد؟!... ده بوایه ژوانی دووهم له یادبوایه!!)

(ژوانی دووهم کامه یه نه خشین!)

لازۆ به شپه زه بیه وه ده پرسج و له گه ل تۆدا هه لده سی.

(ده بوایه سه عاتی له مه و به ر، له و دووریانه ی ئه و به ر له گه ل

دهسته خۆشکه کاندایه کمان بگرتایه!)

(ئه ی بۆ باست نه کرد؟)

(ها... تۆ له بیرت برده مه وه!)

(پیم وایه سه عات زیاتره یه کدیمان له نامبیز گرتوه و ئی تۆش هیچی

وههات باس نه کرد... ئیستاش به خیر بۆ کوئ گوله که م؟)

(ده چینه ئه و که ژه بۆ فه ریکه قه زوان.)

چارۆکه که ت هه لده گریته وه و ده یکه یته کۆل، جیگه ماچیکی گهرم

به لیوته وه کلپه کلپ ده گری. چیژ و خرۆشی خامۆش نابج و ناکوژیتته وه.

سەردار ئەمە بەزەدەخەنەو دەلتی. ھەر بەبزی سەرلیتووە لەسەری دەروا:

(لە شیر ترسان عەیب نییە!)

تۆش بزە دەتگرێ و دەلتی:

(مادام بەدۆراو حساب نیم ئەگەر خواردومی دەچم!)

بروسکەیی دەگەریتتەووە ئەو پرۆژەیی، دوور ئاوتینە یەکی بەریاخەلتی بەنیشانە نابۆو.

نە تۆ نە ھەقال و نە ئەوانی دی نەتان پێکا. میرزا ھاتە بەرەو... بەپیتو، سەردەستی، ھەرکە چاوی چەپی نووقاند، گلینەیی راستی پیتنج پەنجە کالانەیی چاوی جێ ھیشت و نیشتە ئاستی سیرەیی پرنەووەکی. ئەو پەکەم جارتە ببینی گلینە کالانەیی چاوی جێ بیتلی...

لەگەڵ پەنجەیی پینا، گلینەیی چوووەو جێیی خۆی و ئاوتینەش ورد و خاش بوو. ئەم میرزایە ھەمیشە وازی لە ئاوتینە شکاندە.

ھەر بەدەم ریتو، شەو زستانییەکی بارەگات دیتەووە یاد... لە دەرەو بەباو بەفر دەباری و لە ژووورەو ش بەدەوری زۆپاکەدا و لەبەر پۆشنایی دیوارکۆبەک، لە ھەموو ئاشیک دەکەن. زۆپا نیتلە نیل دەسووتی و کلپە کلپ ژووورەکی پرکردوو. لایەکی تەواو سوور ھەلگەراو و پێ میمەکان دەکشیتنەو، پشت بەدیواری ژووورەکەو دەدەن. یەکی دەرپچەیی زۆپاکەیی گالە دا و زۆپا لە کلپە کلپ دەکووی و خەفە دەبێ. میرزا عەبدالی لەبەر کلیلەیی بەفر پێ لیتگراوی بەناچاری لای ئیوہ گییرخواردوو، بەتەزبێحە کە یەو خۆی سەرگەرم کردوو، بێ پسانووە، دەنکە درشتە سوورە ئاودارەکانی دەجوولیتنی. ئەوا رووی کردە بنمیچی ژووورەکە و لەپیتی بەھەردوولای سمیلیدا ھینا و ئەمجا گواستییەو سەر برۆ پانەکانی. ھەرچەند دەکوشتی ناتوانی مەتەلەکی مامە قالە، بەدروستی پاتە بکاتەو:

(شەشلی شەمسێ سیتان،

لە شلە شیتفم بەردا ریتوی.

ھەشلە لە شەمسۆلت کەوی

ھەشلە لە شەمسۆلت کەوی.)

سە: سەگ، شل: سووری بەلەک، شەمس: ناوی خاوەن سەگە کە بە، سیتان: ناوی گوندە، شلەسیتف: ناوی ئەو ھەردەبە وا راوہکەیی تیدا کراوہ.

میرزا دەم و پەلی بەیە کدا دی. سینەکان دەگۆری بۆ شین و بەپیتچەوانە شەو.

وشەکانی بۆ نایە و کەس لیتی حالی نابی. ئەوا بەدوو سێ مرقەیی بەران ئاسا کۆتایی بەھەولەکانی ھینا. کەشیکیی پیکە نیناوی لە ژووورە کەدا رسکاوہ. ئەوانی دیش ھەولتی پاتە کردنەو دەدەن، ھەولەکان بەپیکە نین دەشکیتنەو، تۆش لازۆ ئاوا بەشداریی دەکەیی. (ئیسستا خۆم سێ جارن مەتەلێک دەلیمەو، ھەر کەسێ بەراستی سێ جارانی وتەو دەپیتەکی شارباژیری پیتشکەش بێ!):

(شەست و شەش تۆپ شالی

شاشی شری شەش پیتی

شەش شایی بایی.)

شایی: پارەبەکی کەم بەھای کۆنی ئیرانە.

بێ ئەوہی زمانت تەتەلە بکات، سێ جارانت وتەوہ. دانیشتوان بەماناوە سەرنجی بەک دەدەن و نیگیان بەروخساری زەردەخەنە گرتووی تۆو دەگبیرسیتتەو.

میرزا لە ناخوہ گینگل دەدا، ئەوا تەزبێحەکی دانا و خیرا خیرا دەست بەسمیل و برۆیدا دەھینتی، ئەوا وەک ھەستی دوپشیکتی لەژێر خۆیدا کردبێ ھەلبۆقییەو. لە ھەناسە یە کدا دەمانچە کەیی دەرھینا و راپیکیشا، خرژنی میلی دەمانچە، بزەیی سەرلیوانی بەگرژی و نیگەرانی گۆری، ئەوا

میرزا به دوو لۆق گه‌یشته ده‌رگای ژووره‌که و پشتی پیوه‌دا. پرووه دانیش‌توانی ئه‌وقبوو ده‌گورپینی و دهنه‌پینی: (پر به‌م ژووره ته‌لاقم که‌وتی شه‌سته‌که‌ی زیاده، ئه‌م لازۆبه خۆی بۆی زیاد‌کردوو، کۆنه زامی کولاندمه‌وه. له‌هه‌رچار مه‌زهب به‌شم برابری ئه‌وه‌ی به‌شه‌سته‌وه دووباره‌ی بکاته‌وه ساردی ده‌که‌مه‌وه!)

لاویکی ناحالی به‌نیازی ئه‌وه‌ی بیته‌ پیشمه‌رگه، چه‌ند رۆژتیکه په‌یوه‌ندی کردوو، له‌گۆشه‌یه‌کدا حه‌په‌ساوه، خه‌ریکه زه‌رد هه‌لده‌گه‌ری، بۆ ئه‌وه‌ی ئاو به‌ئاگرده‌ی بکا به‌نه‌زاکه‌ته‌وه ده‌لێ: (هه‌قال میرزا راست ده‌فه‌رمووی. ده‌ستی رانک و چۆغه شه‌ست و شه‌ش تۆپ شالی بۆ چیه‌ی؟! ئه‌مجا بۆ ئه‌وه‌ی دۆخه‌که هه‌یمن بکاته‌وه، به‌بێ وشه‌ی شه‌ست، به‌زمانیکی تیکه‌ل و پیکه‌لی پیکه‌نیناوی ئه‌وتۆ مه‌ته‌له‌که پاته‌ ده‌کاته‌وه، بۆته‌ مایه‌ی خاو‌کردنه‌وه‌ی هه‌موو ئه‌و پێ میمه‌ گرژ و پاساوانه و به‌شوین یه‌کدا ده‌دنه‌ قاقای پیکه‌نین و به‌وملاو به‌ولادا ده‌کون و که‌له‌که‌یان داویتییه‌ ژان. کاتیکت زانی میرزای مرومۆچی نیو چاوان به‌چرچ و لۆچ تووکی روون بووه‌وه، بۆ خۆشی ده‌ست به‌ده‌مانچه‌ی رووته‌وه دایه‌ قاقای پیکه‌نین و به‌پشتا تلیسایه‌وه...

ئێستاش ئه‌وه‌تا میرزا عه‌بدال پشتی به‌دارتوووه زه‌لامه‌که‌وه داوه. نایاوی هه‌نگاوی به‌ره‌وپیرت بی. هه‌ر له‌سه‌ر ئه‌و سه‌مه‌ته ده‌ستی هه‌ینا و تۆش ده‌ست ده‌به‌ی:

(بزانه، ئه‌گه‌ر مه‌یلمان له‌سه‌ری، ته‌وقه‌کردن چه‌ند ئاسانه‌؟!)

هه‌تا ماوه‌یه‌ک ده‌ستی به‌رنه‌دای. که‌ به‌ریشی دا، ده‌ستی چه‌پی گرتوی و به‌ده‌م قسه‌وه به‌ره‌و دار و شه‌خسه‌که‌ی پیره‌سه‌ن ده‌چن. جیمایه‌کانیشی به‌دواتانه‌وه‌ن.

له‌ سیبه‌ری داربه‌رویه‌کدا داده‌نیشن. ده‌ستووری ئه‌وسا، ئه‌وا به‌سه‌ر جانتا چه‌رمه‌ ره‌شه‌که‌یدا چه‌مایه‌وه، بی ئه‌وه‌ی پاکه‌ته‌که‌ی لێ ده‌ربینی دوو

جگه‌ره‌ی رۆسمانی به‌ده‌سته‌وه هات. ده‌ستی راگرتوو، خوتوو‌یه‌که‌ی خیرا خزاوته‌ ناخه‌وه: (ده‌ستپیکه‌ی هه‌موو چوونه‌ بنج و بناوانی، لێپرسینه‌وه‌یه، لێپه‌چینه‌وه‌یه، فه‌کۆلینی... چی ناوده‌نیی بینی وه‌سایه. ئاسایشی، ئه‌فسه‌ری، ئه‌ندامیکی دی که‌دی دی، به‌پرسی... چی ناو ده‌نیی بینی... سه‌ره‌تا سیگاری پێشکه‌ش یه‌خسیر، دیل، گیراو، گومان لێکراو... چی ناوده‌نیی بینی ده‌کا و ئیدی له‌ ئه‌لفه‌وه به‌ورده پرس دایده‌گریته‌وه. پاشان به‌چاو و راو ئه‌مجا چاو و راو ده‌بیته‌ جه‌نگی ده‌روونی و به‌تانیدا دیته‌ خواری، تا له‌ بنی هه‌نبانه‌که نه‌دا، لێشاوی له‌ په‌ستای پرس دوا‌ی نایه... دیاره ئه‌و ته‌لفیسی، سوعه‌ت، نوکته، گالته، پێ رابواردنه‌ی زستانی رابووردوو... چی ناوده‌نیی بینی زۆر به‌قورس گرتوو و ده‌به‌وی تۆله‌م لێ بکاته‌وه. به‌لام چۆن چۆنی؟ ئه‌وه‌یان نازانم.

تۆله‌ وشه‌یه‌کی ساده‌ی دوو پرگه‌بیه. ناوه، ده‌شی بیته‌ فرمان و جیه‌جی بکری. جا ئه‌وسا ترسناکه و بۆنی خۆینی لێ دی. لێره‌وه تۆله‌ ته‌حری زۆره، ده‌کرێ به‌جۆری تۆله‌م لێ بکاته‌وه هه‌تا ماوم پیوه‌ی بنالم... بۆچی نا...؟ پیشتر له‌گه‌ل میرزادا ناسیاریمان نه‌بووه. مه‌گه‌ر ده‌ماو‌ده‌م له‌ سه‌ریم بیستین، که‌واته‌ چووزانم نیاز و میزاجی چتۆبه؟ په‌له‌ت نه‌بی پیاو، با له‌ ده‌رگای باسه‌که‌ بدا ئه‌وسا تی ده‌گه‌م...)

(سویاس جگه‌ره‌ ناکیشم!)

دوای قه‌ده‌ری ریمان و له‌ خه‌یالان رۆچوون ته‌مه‌ت وت و بیرت چو میرزا به‌دریژی ئه‌و ماوه‌یه‌ ده‌ستی راگرتوو. له‌م ده‌رفه‌ته‌دا ئاسۆش گه‌یشت:

(بۆم هه‌یه‌ به‌شداریم؟)

میرزا سه‌ری بۆ ده‌له‌قیینیت، له‌گه‌ل مشه‌مشی خیرای لووتیدا که‌ له‌ فیشکه‌ی مار ده‌چی ده‌لێ:

(سه‌رت سووکه. چاک ده‌که‌ی ناکیشی، هه‌رچه‌نده هه‌ندی هه‌ن جگه‌ره

به چاکترین هاوددهمی جهنگاور دهزانن!

له کاتی گفتوگودا، جگه ره که له سهر ریتمی قسه کانی، له نیوان لیوه کانیدا ده جوولتی. دوای ئه وهی پیشکش ئاسوشی دهکا و ئه ویش به سوپاسه وه وهی ناگری، ئیدی ریک به شوینی خویدا دهکاته وه. کرته بهک له جانتا که ی هه لده سیینی و به چهره که ی جگه ره ی نیوان لیوانی ئاگرده دا، ئه و له سهر یهک سئ مژی لییدا و به ته نکه دوو که ل دیوار تکی ته ماوی له نیواندا هه لچنی. چاوه روانی میرزای، ئه وهی له ناخیدا به بیدر کیتی، تا کو توش بو به رهنگار بوونه وه و قالمه قال ئاماده بی. له پر له ژیر برۆ چر و پانه تیکیه ریوه کانیوه، تیری روانینی مۆن و دری بریبه چاوه قاوه بیبه کانت و به ده نگیکی گر وتی: (پیرۆزباییت لی ده که م!) تو ههر بیرت لای تۆله ی مه ته له دوا بر او ده که یه، که بووه مایه ی قه لسیوونی و خهریک بوو که تنیکی له دست بقه ومئ، بۆیه ماوه یهک تیمای و درهنگ هاتیتته دهنگ. که هاتیشیبه دهنگ چه په ساو و نیربۆزانه ده پرسی: (به بۆنه ی چیه وه؟!)

به تاسه وه چاوه روانی وه لامی، چاویش له رووی میرزا ناتروو کیتی میرزاش ورده ورده روخساری ده کرتته وه، به دهم بزه وه ده لئ: (بو به بۆنه ی گرتنی به غدا و فیل له فیله وه. کوردیبه که ی بانگم کردووی تا سوپاست بکه م و ئافهرینت لی بکه م!...)

هه ست به شه رم ده که ی، ورده دلۆبی ئاره قه نیشستۆته سهر هه نیبه و لاجانگه کانت.

قسه کانی پئ ده بری: (کاره که دووبه ختی بوو... یان راستتر وایه بلیم له گه ل ئاسودا بووم...) ئاسوش هه لده داتی: (منیش پام وهک رای لازۆیه، شته که به ریکه وت بوو، فیل تیکمان کرد و سهری گرت. پلانه که ش هی لازۆ بوو، پیشتر شوینه که ی تا قی کردبووه وه و جووری چهک و کاتی دابه زینی سه ربازه کانی ده زانی!)

میرزا عه بدال به مشه مش و سمیل بادانه وه ده لئ: (دیاره ئیوه خاکین و

نازانن له خویایی بوون به ری چ دره ختی که. ئه مه ش مایه ی خوشحالییبه، به هه رحال، که گه پامه وه، هه قالی دانا له م هه لمه ته جوامیرانه یه ئاگادار ده که م!)

تو سهرت له بهر خۆت ناوه کاتی ئاسوده لئ: (ئیمه کار تیکمان نه کردووه جیبی ستایش و ئافهرین بی، ئیمه له دوینیوه پیشمه رگه یین و تازه ده بیبه خاوه نی چهک!)

ئەمىنى سوارچاڪ شەوانە لە گەڵ كۆلى سواراندا خەرىكە و مەشقى زىاتر بەوان دەكا و رايان دەهينى... ئەمىن شاگرده كانى دەباتە هەردە و قات و باسكە كان. لەوئى بەو شەو نەيلە نەيل، بەچىلكە و كەرەگە لا ناگر دەكاتەو... دنەيان دەدا بەسەر پىشتى ئەسپە كانىانەو بە غار، بەچوار دەوریدا بسوورپىنەو و بەسەریدا بازىدەن، ئەمجا دەبى بەدەورى كۆپەى ناگر و تەپودووى دوو كەلدا بىكەنە تەقە و هەرا و هەو هەو، تا ولاخ ساميان لە تەقوتوق و هەرا و هوربا بشكى... لەو هەنگامە يەدا ئەسپ هەيه شاخ دەكا، هەل دەسپىتەو سەرپاشوو، داين ناي و سوار دەگلىتى. ئەسپىش هەيه سەر بەلغاو و دەنى و سوار هەل دەگرى. تا پشت و ژىر سكى نەبى بەكەف و شەنگى لەبەر نەپرى ناوەستى و سوار لە شوئى مەبەست دوور دەخاتەو... بەسەر دەو و بەرد و جۆگە و شەلە گەدا ئوزاقى خۆى دەدا و هەل دەخاتەو... ئەمىن لە تاوى غاردا، بەتەواوى تفاقىانەو فىرى خۆ هەل دانيان دەكا...

تۆ ئاسۆ لە پىشەو، ئازادىش بەدواتا، بەهەمان بزەنرەيدا، بى ئەوئى زىخى، بەردى، لەبن پىتانا دەره پى، گەيشتنە بن دارمازوو زەلامەكە... بۆ دنىايى باوئەش بەقەدى دارمازوو كەدا دەكەى. لە پال شورەى وشكە كەلەكى دەورى پىرەكەدا شان دادەدەن... پى دەچى بى لەو دوو ئىشكگرەى بەرەو رووى يەك ئەمسەر اوسەريانە، باقى مەنى لە برخەى خەودا بن... نا، ئەو تا تارمايەك لە پال ديوارى رەببە تەواو نەكراو كەدا دەجوولتى. جووتە چادركەش هەريەكە و بىست هەنگاوى ئەمدى او دىوى رەببەكە كەوتوون. يەك بەلای خۆرەلات و يەك بەلای خۆرناوادا دەروانى و هەريەكە و لايەكى گەردەكەيان خستۆتە ژىر چاودىر بىهەو. تيا ماوى ئاسۆ، ئەگەر رەببەكە ئاودەدان بى، ئەوا دەبى حسابى تەواوى بۆ بكەى.

(بلى ئەمپۆ گۆرانكارى روويدا بى و ئىمە لى بى تاگابىن؟!... يان ئەو تا هەر بۆ دنىايى ئىشكگرىان بۆ رەببەكە داناو و هيشتا تەواو نەبوو؟. خۆ كۆشك و سەرا بنىات نائىن!. ئەدى ئەو پاسەوانە بۆ لە

بەچوار دەور ياندا فرىن فرىنى سوارە... ئەسپ هەل دەسنەو سەرپاشوو... لە حىلە دەدەن... بەزەو بىهەو زەردنابن...

هيشتا مانگ لەكەل سەرى نەكيشاوه. تەنيا ئەستىرەكانن بەتاقى ئاسمانەو دەجرىوتىن... تىپى سوار بەرپوون و كەسى گوتى لە خرمەى سمى ولاخيان نىبە... بەرپوتىكى نەرم و بەشوتىن يەكدا دىن... ئەمشەو بەرلەوئى ترفەى مانگ لوتكەكان بگەزى، تىپى سوار گۆفەندى دەسازىن... دوو هەفتە زىترە ئەمىنى سوارچاڪ تەعليمان دادەدا... ئەمىن دەللى: بۆ هىرشى شەوى تار، ولاخى ژىرت دەبى قولى و جۆرەكانى كوت بى.

خۆ ئەگەر مانگە شەوئىش بوو، ئەوا گەرەكە سپى و بۆرە بشەتەنى... ئەو ماوئەكە ئەمىنى سوارچاڪ فىريان دەكا، لە تافى هەلمەت بردنا، رىكفكوت، چۆن چەك بەكارىن... فىرە حەملاندنى ولاخيان دەكا، هەم سوار و هەم ئەسپىش رادىنى... ئەمىن دەللى: ئەسپى تەعليم نەدرا بى، لە رۆژى دەعوادا سل دەبى و شاخ دەكا، سەر بەلغاو و دەنى و سوار دەگلىتى...

ئەمشەو تىپى سوار بەرپوئە، ئەسپ جاروبار لە حىلە و پرمە دەدەن... بەبان تەقتەق و رىكە و بەرد و وردە زىخ و چەودا دىن و گوتت لە خرمە و تەتەشميان ناي. چىلكە و چەوتىل و قالۆرە وشكەكان لەژىر سمياندا ورد دەبن، كرتەيەكى بەئاستەمىان لىوئە دى...

دووشەو ئەم عانانەش، دووان لە هاوکارانى ئەم دەستە سوارەى ئەمشەو، پىادە بەگردى تەمبوورەژەناندا هەل دەگزان... ئەم دووانە، رۆژانە چاويان لىبە و ئاگادارى رەببەكەى سەر گەردەكەن، كە خەرىكى قايكارى و هەل كۆلەن و ديوار هەلچىن... رۆژانە لە كانى مروارى دامتى تەمبوورەژەنانەو ئاو سەردەخەن...

دهوری ره بیسه که یه؟! ... به لآم نه گهر ره بیسه که ئاوه دان بووایه، ده بوو چادره کانیاں هه لگرتایه. دوتینی شه ویش ههستم نه کرد ئاوه دان بی! خۆ من جگه له دیوار هیچی دیکه نابینم... ناشتوانم بریار بدهم!... نه گهر هاتن و کهوتنه نیوان ئاگری ره بیسه و چادره کانه وه ئه وا خراب به سه زماندا ده شکیته وه!.

سیرهت له قولله ی ره بیسه که گرتوه له بهر خۆته وه ده مرتینی: (به شوین یه که له ههردووکیان دهدهم. فریای دوو پراکتیت ده کهوم، یه که بۆ قولله ی ره بیسه که و یه که بۆ چادری دهسته راست. با ئازادیش چادری دهسته چه پ بکوئی!). له م ده مه دا، ئه و سه ربازه ی تو به ئیشکگری تیگه یشتبووی هه لسا یه وه.

(کوا، خۆ نه به ده ستییه وه، نه به شانیه وه چه ک نابینم؟! ئه وه تا، دوا ی ئیستیک، ریک خۆی به چادری دهسته راستدا کرد. وه کی دی له قولله و ده رگای ره بیسه که شه وه که سی نابینی مله قوتی بکا. (تیگه یشتم مه سه له که چی بوو!!) ئه مه له بهر خۆته وه ده مرتینی و نه ختی له دوو دلیه که ت که م ده بیته وه.

ئه مینی سوارچاک بۆ خۆی به بهر چاوی پێ میمه کانه وه، له تاوی غاردا، هه لده سیته وه سه رپێیان و له سه ر پستی کویتمارۆوه میلی برنه و ده هیئتیه وه، له دووری په نجامه تره وه، هه ناریک که به نیشانه نراوه ته وه ده پیک... دوا ی پیکانی هه نارکه که قنج له سه ر زین داده نیشیته وه و داده سه کنی... ئه مجا به تفهنگی شانیه وه ده خزیته ژیر سکی کویتمارۆ و ئه سپیش ته قله کوت پێشپه ویی ده کا. ئه مین خۆی مه لاسی ژیر سکی کردوه و له نیوان دهسته کانی کویتمارۆوه بۆ پێشی خۆی ده روانی، دواتر گافێ به دهسته راست و گافێ به دهسته چه پدا ته قه ده کا... له دوورپا... ریبوار و پیبوار وا ده زانن ئه سپیککی بی سواره و له تاوی غاردا یه، یان شاخی کردوه و سه ری به لغاوه وه ناوه... دوا جار سه رزینی ئه سپه که ی ده که ویته وه. دهسته جله و ده گریته وه ده ست و له دوورپا با ده داته وه پێ له

ئاوزهنگی توند ده کا و قیت له سه ربان ده وه ستی. لوهلی برنه وه که شی له نیوان گویتکانی کویتمارۆدا جیگیره و لیکدالیکدا ته قه ده کا... کویتمارۆ له گه لیدا ها و ئاههنگه و به له زتر به ره و پێشه وه سینگ ده کوتی و ده ماخی هه یه.

ئه وه ماوه یه که ژماره یه ک پێ میم، له فهردای به یانیه وه، به تا قمی چا و ئازووخه ی پیبوسته وه، دوور له چاوی لاپره سه نان، هه لده که نه بان ئه و قات و باسکانه و مه پداناری فیترده بن. ئه وانه سیان چوار تکیان شتی ئه سپ سواری ده زانن، وه لی شاریه کان ئه زموونیککی ئه وتویان نییه. لازۆ بۆ خۆشی یه کیکه له شاگردانی ئه مینی سوارچاک، که ئه وه تی دوو گوئی پروا وه ها و ده می ئه سپه و ولاخی به رزه له ده رگانه یان نه براره، ئه مین ده لی: ده بی ئه سپ و سوار یه ک و دوو بناسن و هاوړی بن، ئه سپ هه یه به گوئی نه ناس ناکا... قه لس ده بی و ده ختی نه ناس سواری پستی بی و دوور نییه هه لی دیری. رهنگه هه ر به فه زمانیشی نه جو لیته وه و به غه زری...

تو ئاسۆ، رۆژ تکیان به شو لکیک له ئه سپه که ی ژیر خۆت دا و ئه مین چاوی لیه بوو. نیو چاوانی تیکنا و به توندی ئاگاداری کردی: نه که ی به ئه سپدا هه لکالیی ده بی بیحه ملیتی نه ک بی ره نجینی. پیبوسته هه ر ئه مرۆ سیوی یان چه ند کلۆ شه کر تکی بده تی و ده ست به بژ و شان و ملیدا بیی تا ته وا ئاشت ده بیته وه...

تو ئاسۆ سه ریر تکی سه عاته که ت ده که ی، بی که ی سییه که ها به ئازاد... ئه وا ئزاد قۆندا خه که ی نووسانده شانیه وه و هه ستی راگرت، په نجه ی له شه ر ماشه ی چه که که ی و چاوی له کیشکچییه کانه... دوو سه ربازه که گه یشتنه حه نای یه ک...

ئازاد په نجه ی به ماشه دا نا و دوو سه ربازه که دیار نه مان... گواستیه وه سه ر چادره نزیکه که... ئاسۆش له گه لیا هاوکاته... نیشانه ی له چادره دووره که یان گرته وه... ئه وه تا باوشه گر تکی نارنجی به ره و دوا وه ده رپه ری...

تۆپەلە گېرىكى سووريش بەرەوپېشەو دەفرى و پېرشكى لى دەبېتەو...
 شەوئەكى كوناودەرکردووه... زېرەى لە بى دەنگىى دواى نېوئەو شەو هەلساند
 و خوئى بەچادەرە دوورەكەدا كرد... ئازاد هەلساوتەو... شېرتىكى زەرد
 ئاوتزانى بالاىەتى... دەستېرېتىك بەناو چادى تايىندا دەكات... ئاگر بەرەو
 رووتان دى... بەسەر سەرتاندا، بەملا و ئەولاتاندا گېشە دەكا. هارە و
 بېرىسك هورى گوللە شەوى لە خەوى قورس بەئاگا هېناو. تۆ ئاسۆ
 ئەژنۆت ناوئە زەوى... وا راکىتې بۆ چادى دووم دەنېرى... راکىت ئاگرى
 لە چادر بەردا. (دخيلك يارب... يا يومًا...!!) هات و هوارتان دېتە
 گوئى... لەم دەمەدا تىپى سوار بى خشپە سەرکەوتن. تەنيا دەنگى
 لىيانەو بى، پرمەى ئەسپەكانيانە. گوزوگومەت، وەك باسوورە،
 سەرتەمبوورەژەنان كەوتن...

ئەوان سىمى و لاخەكانيان لىادېوش کردووه... لە دەورى چادەرەكان
 دەسوورپىن و تەقەيان لى دەكەن... وا لازۆ و دووان لە هاوئەلانى دەگەنە
 ئاستى ئاسۆ و ئازاد... پېكەو بەرەو چادەرەكەى نېك خوئان دەچن... لە
 تەق و هور و زانزانى تەمبوورە ژەنان شەوگار شەق دەبى... لە رەببە
 دوورەكانەو گوللەى گېردار بەرەو لای ئىو هەلئەفېر و ئاسمان
 دەنەخشىن... زمانەى گېرى لە چادر و كەلوپەلى سەربازى هەلسا و، لە
 هەرا و حىلە و چەپۆكانى ئەسپ، لە سىماى سوارەكان، دىمەنى سازاوه،
 دەستى مېژووى كۆنى گرتووه و بۆ ئەمپۆى پەلكىش دەكا...

سەربازى عارەبى زارەترەكى سەرداژەندوو، تەنگ بەجىرەوى
 ئەستېرەكانەو دەنېن... هەندى بۆ خودا و قورئان و حەزەرەتەكان و داىكىان
 هانا دەبەن...

ئەم هانايانە تىكەل بەتەسلىم بن - ى پى مېم دەبن.

(يا أولاد الغحبة سلمو نفسكم والا ندزكم للجهنم! كورانى قەحبە
 تەسلىم بن، دەنا هەوالەى دۆزەختان دەكەين!)

بەچواردەو رىباند فرېنى سوارە؛ ئەسپ هەلئەسنەو سەرباشوو... لە
 حىلە دەدەن... بەزەو بېبەو زەرد نابن...

(بکەيه قنگییهوه نه هیتلی تی قووچیتنی!)

ئەمە فەرمانى تۆبە لازۆ بۆ هاوئەبەت، کاتى تارمايەكت دى ئەودىوى
 گەردەكە بوو... ئەوا پى مېمى بەسوارى، سەرى لە دووى نا... هەمووى
 چەند خولەكىكى خاياند... سوارەكان پىادەبوون... تۆش لازۆ بەلايتەكەتەو
 پېش خوئ تاقى دەكەيتەو... هەندى دەستيان لەسەر سەربانە و هەندى
 بەحەواو... هەندى متى عەردن...

لە قۆلى خوئەو سەبرى لاشەى پەرش و بلاوى سەربازەكەى... بەهەموو
 دەنگت هاوار لە كوژراوكان دەكەى:

(كامل السرية قيام!... تهواوى كهرت هەلسن!)

لە هېكرا سى سەرباز هەلئەسنەو، يەكىكىش وەك ماری سېكەوتە
 جوولە و پى مېمىك چووه ژېر بالى... لەم دەمەدا خەرىكى كشانەون و
 تەنيا ئازاد و ئاسۆ لەم ئاقارە ماون... تەقەيەكى لە پر، تەنيا تەقەيەك
 ئاسۆ تەختى زەوى دەكا... ئازاد لای کردەو و چەند گوللەيەكى
 بەسەرچاوهى تەقەكەو نا... بېدەنگى بالى كىشايەو... بەپارېزەو چۆتە
 پېش و رۆشنايى خستۆتە سەر... ئەفسەرى رەببەكەيە، بەدەم
 گيانكەنشتەو دەستى پل دەدا. دەمانچەكەشى لە پال دەستى لە رزبويدا،
 لەبان خوئەكە كەوتووه... بەلووتى پۆتینەكەت لاشەى ئەفسەرەكە
 هەلئەگېرېتەو... ئاسۆ تەكان دەدا... دەپەوئى هەلسىتەو و رەت دەبا.

(دەستخۆش ئازادا!)

(سەرت خوئ بى، كۆپت بەرکەوتووه ئاسۆ؟)

(شانى راستمە... شتىكى ئەوتۆ نېبە!)

تەنگەكەى ئەویش دەكەيتە شان... دەچیتە ژېر بالى... بەرەو كانى
 مروارى، داوتىنى تەمبوورەژەنان دادەگەپىن.

چما ئەو تەنیا چىژى چاي بەچىلكە و چەوئىل لىتراوى ئەو چادانە بەچرە
چەمان رەشەى عەسرىكى چلەچلى ھاوئىنى بن كەپرىكى چكۆلەيە، يان
ئەو تا تىكەل بەراز و خۆزىا و نىياز بوو...

(بۆچى ھەولت نەدا زىياتر بخوئىنى؟)

كاسكىتتە خاكىيەكەت لە پال خۆتا داناو لە لازۆ، شەنى با دەيدا لە سەر و
گەردنت و فىنكت دەكاتەوہ. فىنك بوونەوہى دوای ئارەقەى بىلكارى و
ئاودانى پەلە تەماتەكە.

چاويشت برىوہتە قۆرى فافۆنە رەش داگەراوہكەى لىوارى ئاگرەكە و
دەست و بردى چايى دەمكردنى نەخشىن و كووپە فافۆنەكان... وردە مووى
زەردباوى چون زىر بەياسكە ھەلكر اوہكانىيەوہ دەبرىسكىتەوہ. كووپىتىكى
لە پىتس دانائىت و دەلى:

(نەمتوانى. ئەگەر بلئى زۆرىشم واز لىبوو!)

دەست بو چىلكەيەكى بارىكى نىزىك خۆت دەبەى لازۆ، كورتى دەكەيەوہ
و چايەكەى پى دەشيوئىنى، وا نەخشىن چايەكەشى بو خوى تىكرد و تۆش
چىلكەكەى لای خۆتى دەدەيتى... قومىكى لى دەدەى و كووپەكە لەسەر
خۆلە رەشباوہكە دادەنىيتەوہ.

(بۆچى نەتتوانى؟... چى رىگرت بوو؟)

(دوای سەرەتايى دەبووايە بچمە شار، بو كچۆلەيەكەش كارپكى سەختە
دوور لە مائەباوانى بخوئىنى!)

بەدەر بەستەوہ دەدوئى، ھەناسەيەكى تاسەبارىش سىنگ و مەمكى
كەمىكى دى بەرز كەردۆتەوہ. خەمىكى پەنھان لە چاوانىيەوہ برىسكەدەدا
و سەردەكا، نەرم و نىان لەسەرى دەروا:

(كچانى شار بەختەوہرن، ئەوان دەتوانن، خۆزگەم بەخۆيان!)

(ئەوانىش گەلى جاران خۆزگە بەكچانى لادى دەخوازن!)

بى دەنگ دەمىنى لازۆ، سەرنجىشت لەسەر روخسارى نەخشىنە. فرىك
لە چايەكە دەدەى، پى دەچى ھەرگىز چاي وەك ھى ئەم بن كەپرە بەتامت
نەخواردبىتەوہ و بتەوئى تا دوا دلۆپ چىژى لى بىنى... چما ئەو تەنیا
چىژى چاي بەچىلكە و چەوئىل لىتراوى ئەو چادانە بەچرەچەمان رەشەى
عەسرىكى چلەچلى ھاوئىنى بن كەپرىكى چكۆلەيە، يان ئەو تا تىكەل
بەراز و خۆزىا و نىياز بوو، بۆيە وا ھىندە بەتامە و پىت خۆشە ھەوت
عەسران بخاينى لازۆ؟... لە نەخشىنەوہ چاوپروانى وەلامى، لى ئەو بى
وہلامە و تۆش لەسەرى دەروئى.

(چۆنە كارى بكەم لەسەر خوئىدن بەردەوام بى؟!)

فرىكى دى لە چايەكە دەدەى چاويشت برىوہتە چاوپە قەوہبىيەكانى
نەخشىن تاكو پەرجدانەوہى پىشنىيازەكەت لە روخسارىدا بخوئىتەوہ.
ئەويش وشە و ماناكانىان لە سىنەدا وردەكاتەوہ و لىكىيان دەداتەوہ:
(چۆن، كەى، بەچ شىوہيەك يارمەتىم دەدا؟) بۆيە دەپرسى:

(تى ناگەم داخو شوئىش قوتابخانەى تايبەتى بو كچانى وەك من
ھەيە؟)

(نا گيانەكەم. مەبەستم ئەوہيە، ئەو دەمەى بەسەرکەوتوويى گەراينەوہ
شار، ئەوا تۆ تازادى ئەگەر بتەوئى بخوئىنى!. حالى بووى؟!)

تۆش نەخشىن پەنجەكانت، كە ھىشتا بەقولفى كووپەكەوہن و ھەتا
ئاستى سىنەت ھىناوہ، قەتىس دەمىن. لە فىكران رۆدەچى. ئاسۆبەكى
خەيالوويى پەمبەى كال لە ئاستى روانىنتا قالاىە، جىھانىكى بى وىنەى
ئەفسوونووى دەبىنى. لەو جىھانەدا، گوئىت بەدەنگدانەوہى ژاوەژا و ھەرا
و زەناى شايى گىر و ھەوھەوى سوار و رىمبەى دەھۆل و پىقەى زورناى لە
دوور دەزرنگىتەوہ. بەچاوى خەيال رەشەلەك دەبىنى سى رىز دەھەژىن.

به کراسی سپیی ئاودامانی پهره ره وه، چون شلکه نه مامیتک له مرواری، له ژبیر تارای سپیی چون به فره وه. لیسوت کشاوی زهرده خه نه یه، چاوه ههنگوینییه کانت که یلی تیشک و بریسک و هورن. نهرم نهرم به چه پکن گولی پاراوه وه، په نجهت له نیتو له په نجهی گهرمی لازودا، به دهستی شالی شینکی و کراسی سپی و کلاشی هه ورامی و پشتوتینی رهشی گول گولییه وه، پرووه و کوشکیکی به شکوی روشن و به کاغزی ناههنگ و ده بده بهی رهنگا ورهگ رازوه ری ده کهن. له دو اتانه وه کچانی چاوه کل و بونخوش و بهنده وار، نارام و دل پر هیوا. له ولاتانه وه هه زه کاری پوخته و په رداخی زار به قریوه دین، به دوای نه مانیشدا تیبی پتشمه رگه ی به زاخ و شان و شکو، به ته وای تفاق و چهک و چولیانه وه، شکویان به بونه و دوخه که به خشیه وه.

هه لدانای نوقلی رهنگا ورهنگ به سهر که ژاوه که دا، قلاب کردنه وهی گوزهی سووری پر ئاوی چون چاوی قرژانگ و گه نمبارانی که ژاوهی بووک به نیازی فه ر و وه چه ی زور.

له ولاتر رمازین و ته راتیبی تیبی سواری پتشمه رگه و ته قوتوق له تاوی غاردا. حیل و کورژن، جامبازه و نیتسکه ی نه سپی کوردیی باله بان، بوره، ره شبوره، شیکال و شبتال و کویت و ره شکویت... ریزی دووردریژی دوا مودیلی ئوتومبیلی به تاجه گول و بالون و ئالای خورنیشانی کوردستان. هورن لیدان و له په نجه ره وه سه رکیشانی شوخه کچان و شه کسه کانی ده سرۆکه ی ئاوریشمینی ده ستیان به ده م باوه، هه له له ی شه کره ژنانی شار، که ژاوه ی به ریز و ده بده به، به دهنگ و رهنگ و به رامه ی کوردییه وه... له نیتو نه فسوونبارانی ئه م جیهانه رهنگا ورهنگ و پر له دهنگدانه وه به دا، زهرده خه نه به کی شهرمن، لیتوه ته نکه کانت دهنه خشین و ده کشین. چاوه ههنگوینییه کانت پت داده خا و ههچ نادرکیتینی. توش لازو، ده ستیتک به کوپه فافونه نیوه پره که وه خجل ماوه و ده ستیکیشت بو پرچه دریزه به ریشانه که ی، که به شیکری رژاوه ته بان سینگ و به روکی دریزه که ی.

تاله خورماییه کانی نه ختی له نیوان په نجه کانتدا دینی و ده به ی، وهک په نجه ی شایه تومانت، فلچه ی دهستی شیتوه کارتیکی جیهانی بی، خوش خوش به بان ئه برۆ و به بان که پوو و لیتوه کانییدا ده گیتی، تا ده گه یته سهر چه ناگه ی و ههچ نالینی... ئه مجا هه ر پینج په نجهت به بیتمی پرچه دریزه که ییدا ده گیتی و له ویتوه بو چیلچیله ی گوی و گواره پیرۆزه بییه که ی. نهرمه قدیله که یهک به ناخی نه خشین ده گات و قدیله کانیی دئ و ناخی ده خرۆش. ده خوازئ ئه و په نجه نه ی تا سیتباری نیوه شه و به رده وام بن و سره وتیان نه بی... له ناکا و له نیتو دیتوه ته قه یهک، ته نیا ته قه یهک، وه لی بو نیتوه ی بهنده وار به نه ندازه ی بومیتک و پتریش کاریگه ر، نیتوه ی له و جیهانه پر له نه فسوون و ئاره زووه کیش کرده وه نیتو رهوشی راسته قینه ی گوند و تاسه تان لیک نه شکا. له م ههنگامه دا که می خوار که پره که، ئاگریک، که نه خشین بو ده مکردنی چایی هه لی کردبوو، هه تمان به جوش و بلتسه بلتس، روشن و بی دوکه ل ده سووتی.

تو لازو، به بیستنی ته قه که، کوپه نیوه که له ئاستی خوت داده نیتی، کاسکیتته خاکییبه که ت دته پیتیتته سهرت. ده ست ده ده یته چه که که ت، که به کوله که ی که پره که وه هه لپه سیردراوه. هه لده سیتته وه. نه خشین له ئاستی خوی کوپه نیوه پره که ی دانا و به دوای تودا رابوو. به رامبه ر وه ستاون. نیگاتان تیک ئه لقاوه. نیگای ته ژبی پرس و دلاودل و چاوه پروانی. لازو سه ری دهیدا له گه لای زهره و وشکه ه لاتووی بان داره رای که پره که. وا که می داهاته وه و تفهنگه که ی له شان کرد. خونه ویستانه له نیوان ئاگا و بی ئاگاییدا، وهک هیتیک بو له ئامیزگرتن دنه تان بدا. کاتی به خو ده زانی لازو باسکی وا له که مه ری نه خشیندا و سینگیان پتیکه وه نووساوه. گوی له هه ناسه ی خیرا و ترپه ی په له ی دلی یهک ده گرن و به چاوی نووقاوه وه لیبان له سهر لیتوه و حهینی تادار گهرم راهاتوون.

ئه وه قه ده رتیکه ئاوها ئاویتزانن و لازو ده ستیکی چون شان به نیتو تاتای پرچه که ییدا ده گیتی.

ئاو چۆن شارەزا، تافەتاف بەنیو دیراوەکاندا بێ چاوساغ دەروا و پڕی بۆ خۆی دەکاتەو، ئاوها پەنجەکانی بەنیو تاتای پرچیدا دەپۆن. لەم هەناسەییەدا، کە لازۆ بەنیازە سیبەری کە پرەکە ی نهخشین جی بیلێ، بێ ئاگیانە لە کووپەکە هەلنووتا و قلسپی کردەو. چایی رزایە سەر خاکی رەشباو. نهخشین حەپەساوانە دادیتەو، قەلپەزە ی پرچی خورمایی دەنیشیتە بان خاکی بن کە پرەکە، دەپەوئ کووپەکە ی لازۆ راست بکاتەو، وەلێ دەستی لەرزبوی پر ئارەزووی بەر کوویی دوو دەکەوئ و ئەو ی خۆشی قلب دەکاتەو.

(بە دووعا!)

تۆ هەر ئەمەندە دەلێی لازۆ. سەرنجیکی ناپەحەتی دیمەنە کە دەدە، لەنیو بەرامە ی پەلەتە ماتە ی ئاودراو و گمە ی کۆترە باریکە ی سەر دارتوو بەرزەکان و قیژە ی قەلە باچکە و سرکە سرکی میرووی نیو چۆم و زەمەند و زیلە ی زەنگولە ی ملی مالاتا دەجووولێی... لە تافی هەنگاواندا گوپە ی شەرۆالە خاکیبە کەت دێ... نرایە ک بە دەنگی نزم بەزاری نهخشیندا دێ (خوا ئاگادارت بێ لە هەموو پڕ و بانێ!) سەرنجی بەدواتەو، تا کۆرپە درەخت، دار هەنجیر و چوالە و دارتووکان لە چاویان ون کردی...

چاوەکان بۆ دایکی لازۆی گولێ مەجلیسە کە دەروان. ئەویش ناخی خرۆشاوی تیکەل بە نەشئە ی شوپن گۆرین و بەرامە ی هەوای نوئ و شادبوونی بە دیداری کورە کە ی و دانیشتنی لە بالە خانە یە کە وەها بەرز و قالا بە سەر دەرووبەرە کە دا، کە تەواو پیچەوانە ی ماله داخراوەکانی شارە، هەستییکی شادی و شانازی وەهای پی بە خشیوو، لە کراسە کە یدا جیی نه بیستەو. نهخشین، زنجیری زیوینی سەعاتی چەسپی مەچە کە پری تا ئانیشک هەلکردوو.

باریکە پشتوینی سەوزی سەر کراسە پەمبە کالە کە ی، سینگی بەرز و مەمکۆلانی قنجتر راگرتوو. سوخمە مۆرە کە شی بەر جەستە تر سینگی

کۆکردۆتەو و بە دیاری خستوو و دیت و دەچێ. دایکی لازۆ سەرنجیکی بەمانای دانیشتون دەدا و دەلێ: رووی سپی بێ چەند بە دەروماندا دێ... دۆی ساردی هینا. دەستخۆشی کەتە کە ی لێ کردم کە هیناومە، گواپە لێرە کە س نازانی کەتە وەها لێ بنێ. چەند کچییکی زمان شیرینە!... لازۆ بەخۆشییە کەو، تەواوی کونیلەکانی پیستیشی گرتۆتەو، گوئی بۆ قسەکانی دایکی هەلخستوو، دەلێ: جا مەبەستت چییە دایە گیان... دایک بەزە ی سەرلێووە دەلێ: مەبەستم ئەو یە داخۆ لە گەل نهخشیندا قەول و پرتیە کتان لە بەینا هە یە?... لازۆ لە هەستی بە ئاگا و سەرناسییە کە ی دایکی سەری سوورماو، دەپرسی: جا ئەگەر قەول و پرتیە ک لە بەینمانا هە ی، هیچی تیا یە، دایە?... ئاسۆ تا ئەم دەمەش بێدەنگە ی لێ کردوو، لە بری دایکی لازۆ، بە دەم نەرمە پیکە نینیکەو دەلێ: بەلێ تیی دایە!... لەم دەمەدا نهخشین بە کاشییە ک دۆو دەگات و لە نیوان دایکەکاندا دایدەنێ. ئەمانیش بە جووتە دەستخۆشی لێ دەکەن. نهخشین بە نەزاکە تەو بە دیاریانەو وەستاو و دەپرسی: پیوستەتان بە هیچی دیکە نییە?... چاوەروانی وەلامە... ئە گەلێ مەمنوون، باوک و براکانت نەمرن. دایکی ئاسۆ بوو، خیرا ئاوا هاتە وەلام. نهخشین پشتیی هەلدەکا و سەرنجی هەمووان وا بەدوا یەو... لازۆ دیسان بەسکە ی سمپلەو دەپرسی: هیچی تیدایە؟.

پرووشی لە دایکیستی. ئەویش بە پروابە خو بوونەو دەلێ: ئا تیی دایە، هەرچی زوو بۆتی دەخوایم. بچمەو بە باوکیشت دەلیم جا ئەوسا خوا مرازم بدا، بۆ ئەم کاری خیرە، لە گەل باوکتا دینەو... دایکی ئاسۆ گورج لە دەمی دەسەنیتەو و بۆی مۆردەکا: وەللا هەزار جاریش، ئە ی باشە من لە گەل خۆت ناهینی؟!... چۆن جا ئەو قسە یە کە دوو جاری بکە ی، بە ی تۆ نابێ و ناکرێ... لازۆ دەگە شیتەو، دەلێ: کورە خو وا خەریکە دەگاتە دەست ماچکردن و شیرنی دەخوړیتەو، گویت لێیە ئاسۆ؟!... ئا چاکم گوی لێیە، دایکت وریایە و تۆش راستیی لێ مەشارەو... دایکی ئاسۆ دەلێ:

زوو زووش دەیدا بە گوتی دایکتا و دەیگوت فەریکە قەزوانی ناو دۆیەکە، بە هاری خۆم هیناومە. گواپە لەو چیا دوورە بەرزووە بەکۆڵ هیناوتی...! لازۆ دەلی: ناخر خۆ هەروا ئاسان نییە و بە دەم خۆشە کێژۆلە یەک بگاتە ئەو چیاپە؛ تۆ سەرنج بدە چەند پک و بلند هەلچوو، خۆش ناگام لێ بوو لە گەل دەستە خوشکەکانیدا چوو، وەک پێشمەرگە جووتی پۆتینی لێ هەلکیشابوو... دایکی دووبارە کردووە: خوا مرارم بدا بۆتی بخوازم!... دواى كەمى بى دەنگى پرووی کردە ئاسۆ و وتی: بۆ تۆش ئاسۆ. ئەى تۆ بە خیرى كەى خانزادى خالۆزات دەخواری؟... دایکی ئاسۆ، تاسەبار هەناسە یەکی قوول هەلدە کیشی و دەلی: خانزاد هە یجوو کەری زۆرن، بەلام ئەو لووت بە کەسدا دانا هینى و خۆی بۆ ئاسۆ داناو؛ ئاسۆش گوتی لێ خەفاندوو، دوور نییە لێرە بنەى نەبێ!... لە ژوورەو نەخشین بە هەلکردنی چرا و نان تە پکێرندەو خەریکە... ئاسۆ بە حەسرە تەو هەر هەناسە یەکی و دەلی: نا دایە گیان، نە لێرە بنەم هەپە، نە خانزادیش دەسخەرۆ دەکەم؛ ئیمە لێرە گیای مردن، جگە لەو جارێ و هەپە خۆم لێ دەبێ بە تەوق!...

شەهێ شەوبا، حەپە ناوبە ناوی سەگەل، باعە و بارەى مالیات، کاوناکاوی سەرەوتی دەمە و ئیوارە کە دەجوولینى. جیاوازی شوین و سروشت دیتیتەو یاد میوانە شاریپەکان... ئاسۆ سەری قسە دادەمەزینیتەو: دایە خەلکی ئەم کاردۆخەش وەک زۆر بەی دێهاتی کوردستان ژن بە پێ میم نادەن!... ئەپە پۆ، بۆچی لە پێ میم نەجیبترین دەست دەکەوی؟!... لازۆ وەلام دەداتەو: لە بەر ئەو هەمیشە ژبانی لە مە ترسیدایە کچەکانیان بێوژن دەکەون!... دایکی لازۆ هەناسە یەکی خیرا هەلدە کیشی و دەلی: گوتی شەیتان کەربێ!... دایکی ئاسۆش مستە کۆلە یەک بە سینگی خۆیدا دەدا و دەلی: قورئان لە بەیندا بێ!... ئاسۆ دەلی: نا هە قیشیان ناگرم، ژن بەچی بە خێوکا، خۆی چا و لە دەستە؟!... لازۆ باسە کە بە لایەکی دیکە دا دەبا. بە دایکی ئاسۆ دەلی: بە راستی گپە یەکی خۆشت لێناوو، دەست و دەمی پێو دەخورا؛ دەستە کانت خۆش بن!... دایکی ئاسۆ بە هەستی

شانازییەو دەلی: رەبی عافیتتان بێ... ئاسۆ دەپرسی: نە ترسان لە ری پرسی ئەم کەمە و گپانە، بۆ کوێ و بۆ کێ دەبەن؟!... دایکی ئاسۆ دەلی: ئەوی راستی بێ رۆلە دلم لە مستما بوو، جلوبەرگەکانیش هەر جیبی گومانن؛ بەلام شوفیرە کە فرباکەوت. کوری خۆش بێ هەر ئەو نە دەم بۆ دەکا، وتی تۆ هەقت نەبێ، بەو بیانووی ئیو عارەبی نازانن، هەرچییان پرسی خۆم وەلامیان دەدەمە... لازۆ دەپرسی: چۆنی وەلام دانەو؟... دایکی ئاسۆ دەلی: ئەو بۆ هەر نوختە یەکی پشکنین دیاریبەکی پێ بوو، بە دیاری دەمکوتی کردن!... ئاسۆ دەپرسی: دیاریبەکان چی بوون؟... دایکی دەلی: فیلمی کامپرای فەوری. سەرنشینەکان دەیانگوت کاتی لە کاردۆخیشەو بەرەو شار دێ ئەوا بە کەشمیشی ئەو دیو یان بە جامولکە ماست بێ دەنگیان دەکا!... دایکی ئاسۆ لە سەری دەروا: بۆیە هەرچیمان پێ بوایە دەرمان دەکرد. ئەو زادی شوفیر بۆخۆی دەیگوت بری جارێ بە جگەرە ری پۆسمان دەمکوتیان دەکەم؛ تەنیا لەو دەمانەدا ترسم هەپە، کاتی لە پریکا سەربازەکان دەگۆرین و دەستە یەکی نوێ دینە جیبان، بەلام دواى ماو بەک ئەوانیش رادینم!... دایکی لازۆ هەلدەداتی: من زیاتر لە فانیلە و دەریپکان ترسابووم، بەلام ئەو بوو خوا و راستان جانتایان پێ نەکردینەو... لازۆ دەلی: خۆتان هەموو شتیکن بۆ ئیمە دایە گیان، گزنگ ئەو یە چاومان بە یەک کەوتەو... دایکی دەپرسی: ئەری بە راست ئەوانی دیکە لە کوێن؟!... لازۆ دەلی: سەبری خانی دایکی نەخشین مژوولی تاقەتکردنی پەزەکانە و هاکا هات؛ هەرچی حاجی حەسەنە لە گەل دژواری کوریدا هەتا ئەو دیتیبە ئەو بەر چەم چوون. رزگاری کورە گەورە شیان کەرته کەى دلێری بەرەو دیوی گەرمیان سوارکرد... دایکی ئاسۆ دەلی: دیارە پیکابیشیان هەپە؟!.

ئاسۆ دەلی: نەء دایە، بە ترەکتۆر بردنی... دایکی لازۆ دەلی: کەوابێ دەستی پێشمەرگەن. سەرەو شەوبا دزە بە دەرزى پۆشاکیاندا دەکا و فینکایی دەگاتە جەستەیان. لازۆ دەلی: جا هەر دۆست؛ حاجی حەسەن و

کورانی له ئاستی شوێرشدا خویان به خواوەمال نازان... ههزار مائی لئ بکهوئیتتهوه... دایکی لازویه وها دهلی و لازوش دهلی: من و ئاسو گیانیکمان بهمانه؛ سهبری خانیش له بزگار و دژواری کوری جیامان ناکاتهوه... دایکی ئاسوش دهلی: له گهڵ ئیمه شدا زور به ماریفهت بوو.

دایکه کان قه دهروی له جیلوهی ئهستیران رادهمیئن. لازو دهلی: رهنگه له تاقه تکردنی مالیاتیش بوویتهوه، بهلام پئ دهچی پئی خوش نه بی گوی له قسه و باسی تایبهتی دایک و فرزند بگری و لیتمان گهراون به ئازادی بو خومان بدویئن... ئاسو سه رهه لدهبری و هک په نجه نومای دیاردهیهک بکا، دایکه کانیش له گه لیا سهریان هه لئینا... ئهوه چیه کورم و سه رنجی دهدهی؟... ئاسو به زه رده خه نه وه دهلی: نایانبینن ئا ئه و جووته... دایکی لازو دهلی: با، دوو ئاگری بالدارن به پال یه کدا، واوه دین، به ره و سه ری چیاکه؛ له ده ورتان گه ریم چین ئه وانه؟!... به نیگه رانیسه وه چه مه پرای وه لامه... ئاسو دهلی: ئه وانه گولله توپی نه مساوین و به شه و ده بینرین؛ هه تا ئاوا وهک پشکو سوورین ئه و به ئاسمانه وهن، هه رکاتئ کوژانه وه، ئه وه مانای وایه له و ئاسته دا ده که ونه وه!... دایکی لازو ده پرسئ: جا ئه و جووته له کوئ ده که ونه خواره وه؟!... لازو دهلی: پئ دهچی له ده ورو به ری ره بات... ئه وه تا گویت له گرمه یان بوو؟... دایکی ئاسو به خه م و که سه ره وه دهلی: ئا، ئه ی هاوارم هه ی جاخو ئیستا به جووته دیکه یان ته خت کردووه!... لازو دهلی: به و راده یه ش نیسه؛ به ده گمه ن ئامانج ده پئکن؛ ئه وان کوئیرانه توپاران ده که ن؛ مه گه ر ئاگر بخه نه وه، یان که ری مانگایه بیئکن؛ مه به ستیان ئه ویه پیمان بلئین ئیمه هه یین و ئاگامان لیئانه و ده توانین ئارامیی شه ویشتان لئ تیکده یین... دایکی لازو ده پرسئ: له کوئوه دین؟... لازو دهلی: له سه ربازگه ی تانجه رووه... سه بری خانی دایکی نه خشین به کاشیههک دۆوه له به رده میاندا ده وه ستئ. نه خشین خوانیکی نایلۆن له پئشیاندا راده خا. له م ده مه دا، دوو ده ربیه که ده قلیشیتته وه، هئستری ده پریمینئ و دوو زه لام خو به مالداده که ن. نه خشین و سه بری خان به دوای

تفاقد ده گه رینه وه. لازو دهلی: له کاتی خویدا گه یشتن. ئه وه حاجی هه سه ن و دژواریش هاتنه وه... دایکی شه ده چرپینئ: ئای لازو تو هه موو نه ئینیه کی ئه م ماله ده زانی!... لازو دهلی: جا نه ئینی تیاماوه؟ حاجی بوته باوک و خال و مام. نه ئیمه له و و نه ئه و له ئیمه هه یچ ده شارینه وه؛ ئه ی نه مگوت چۆته سه ردانی برایه کی؛ بو به رچایی سه به یینیش، نه خشین په نیرتان بو دروست ده کا... ئاسو دهلی: ئه م هه وانه یان گه رماو گه رم و تایبه تیشه!...

دایکی لازو دهلی: دیاره بوو که که مان ده ست ره نگینه!

سۆزه ی شه مائیکی نیان هه لئ کردووه. واژه واژی شلکه لک و ناسکه په لکی تووه که ی هه وشه ده گه بیئیتته گوئی میوانه کان.

زانزای ئەودو زنازەکانی دارمازەلە، ئەو سەربازگە زلەیی گەلەزەردەیی زارەترەک کردوو... بەدریژایی ئەو زنجیرەییە، گیزەو ژزینی گوللەیی کردار و فەنەر هەلدانە...

ئەو دەمەیی هەردوو میلی سەعاتەکەت دەنیشنە سەریەک و شەو دوولایی دەبێ، گەرەکە تۆش بجوولێتی. لە نێوان دووان لە هەفالانتا لە پال زنازیکدای. لەو جێیەیی دویشەو چاودیریت لێوە کردبوو مەلاسیت و خۆت داووتە مەکو. خۆش خۆش سەیری سەعاتە روژنە بەجریوەکەت دەکەیی، بیرت دەگەریتەووە لای ئەو فەقی کەریم-هە، بەتانووتەووە وتی: لە رەببەکەیی بەوزانەووە، تەنانەت چاویان لە تەویلهکانیشمانە. هەر راپوچییەکیان بەتاپریکەووە دی، بەپێ میم خەبەری لێ دەدەن و کوپتەری بو هەلدەستین. دەیگرن و بو تاقی ئاسمانی هەلدەکیشن، ئەدی ئەو روژە ماموستاکەیان بەکەمانچەکە یەو هەلنەکیشایە حەوتەم تەبەقەیی ئاسمان، گواپە پێ میمە؟! دیارە کەمانەکیان بەچەک گەیاندۆتە سەرووی خۆیان!!

دلپەرت مەبە لازۆ، پرکیشی و چاونه ترسی زۆر کیشەیی سەختیان یەکلایی کردۆتەووە، بو ئەم بەرەنگاریبوونەووەیەش زەمەن چەند خولەکیکی بەبەرەووە ماووە.

کێ بەبیری دێ ئێوە سەرتان لە دووی یەک ناو و بەرپوون؟ ئیستاش خپ و بێ دەنگ. نە پزمینتی، نە کوکینتی... بەو تاریکە شەوێ جیلووی ئەستیرەبەکیشی تیدا نایە، بەردی لە ژیریستان دەرەنچوو، سیگاری ئاگرناوەن نەبادا طریتمش و بریتمش و غریتمش بەئاگابین و ریسەکەتان لێ بیستەو بەخوری... نیگەرانی چیت؟... هێ ئەوێ ئامانج نە پێکی؟!... ئەوێش بەشیکە لە ژبانی ئێوە. شەر دووبەختییە لازۆ... نەختی خوارتر کەرتهکەت چاوەروانی ئامازەییە. لە چاوەروانیدا گوێیان لە ترپەیی دل و

خیزەیی سینگی مەلاسی خۆیانە. تۆ و ئار بی جییەکی گوللە لێ سوار کراو و دلێکی بەقین و خۆشەویستی بارگەکراو- چەند هەنگاوی لە دوژمنەووە دووریت و لیت بێ ئاگان... هەر ئیوونین. پێ میم لە کلاوگورگەووە* تا سەر کەلی داراگیان تەنیووە. دوانزەیی نیووشەو دەبێ تەشقی بێ دەنگیی بشکینتی و تیز و فیزی بەسەر ئەم رەببەییە بەردەستا بیتی. لەبەر چەند هۆبە، ئەم بارەگای سەریەت هەلبێژاردوو و دەیکەیتە ئامانج، تانوتەکەیی فەقی کەریم بە لەولاووە بوستنی... دیتەووە یادتی: ئەگەر بیستو ئەم رەببەنەیی سەر دارمازەلە، بەتایبەت ئەوێ سەر بەوزان تەرت و تووناکەین، ئیدی دەتوانم لەوێوە، لە حەوشەیی خۆماندا، لە گەرەکی ئازادی دایکم ببینم کاتێ خەریکی نانی ساجە ئەگەرچی لە مەودای ببینی زەرقای پەمامەدایە... یاد نەختی لە خوارترەووە چاوەروانە... کێ دەلی تۆش لێرەووە دایکت نابینی لە سلیمانی لازۆ!؟

هەردیش گوتی: بەتاسەووەم شەوانە لەم لوتکانەووە پێ بەچاوە سەرنجی نیرگسەجاری گلۆپەکانی شار بەدەم و خەرمانەیی خەیاڵم لە دەوریان بئالێ. لێ ئا ئەم رەببە نەفرەتیییە زەبەلاحە چوون رەقیب مدرانە پەناو ناهیلن**.

هەروا پشووێکی کورتی ماووە میلەکان سەریەک کەوون. لە بەرامبەرەتەووە سەربازێکی لە دەوروپەر بێ ئاگا، لەنیو رەببەکەووە سەرەتاکتیپەتی. تۆش ئاسایی وەریدەگری و خۆت لێل ناکەیی... چبێ تیدایە؟ گریمان پێیان زانی. دەستبەکاربە، جگەرەکیشی پێش وادەکە کەوتوویت و بپایەووە. لێ پێ ناچێ لەو پڕوایەداین، دەیان مەفرەزەیی پێ میم ئابلوقەیان دابن و لە هیکرا هەرا و هەنگامەبەک وەخۆیان بەپینتیووە و بەکەوون گێژی مەرگ. لەسەر ئەم لوتکانە قیامەت رابێ و بیستە شەوێکەیی کەس کەس نەناس و سەری زۆریانی وەک سەلکە پیاز لێوە تلۆریتەووە...

* کلاوگورگ: بەرزترین لوتکەیی زنجیرە چپای دارمازەلەییە.

** ئامازەییە بەدێرە شیعریکی بیسارانی.

دەزانم خۆزیا و بریای ئەوەتە بەر لەوەی بەرەو دارمازەلە پیکەوی ماچیکێ لیوی نەخشینت بکردایە. پەنجەکان بەقژە خورمایە کەیدا بەینایە، باسکت لە کەمەری وەرینایە، تۆ هەرکاتێ لە نیوان ژیان و مەرگ دابی روخساری نەخشین و هی دایکت دینەووە یاد... سەرنجیکێ سەعاتە کەت دەدە. تەنیا دوو خولەکی ماوە... دەبێ دوا نەکەوی. دەنا دەیان مەفرەزی پێ میم دەخەیتە دوو دلییەووە. گومانیش بۆ وری جەنگاوەر خۆرە. (حەیفیکم ناگاداریشم نەکرد، لەوانە... تۆ لە پێ و جییەکی دوور لە کاردۆخەووە هاتووی، ئیدی چۆن ناگاداری بکە لە لاژۆ؟! گەرنج ئەنجامی کارەکیە لاژۆ. دوا ئەناسە یەکی دی گۆمیکێ قوولفراوانی بۆگەنی سەر بەقەوزە و کەف و گەلای مردوو دەشلە قێنی، طریمش و بریمش و غریمش لە شیرین خەو پادەپەرینێ. رەنگە ئیستا لە تافی خەون بینیدا بن و لەنیوگەلی ژنەکانی ئاندا هانکە هانکیان بێ، ئەگەر ژنیان هەبێ... پەنا زناڕە کە چۆڵ دەکە، سێرە لە قوللە ی رەببە کە دەگری، سەریکی بەخوودە لەو ئاقارەدا دەجوولێ... قسەکانی دیوانە هۆمەرت دینەووە یاد: سالانە سێ چوار دۆنمێ گەنم تۆ دەکەم، هەتا دەیدوورمەو دەلەم لە مستمایە نەووە کو قوللە تۆ پیکێ بۆ هەلەدەن و هەر بەتەبارەیی بسووتێ. کاتێ دەیدوورمەو هەمدیس دەلەم لە مستمایە نەبادا بەخەرمانی ناگری تێ بەردەن!...

ئاواتە کە ی بێنەدی لاژۆ، دەستت نەلەرزی لاژۆ... ئە ی ئەو نەبوو عەلی کوردەش وتی: ئەو دایک لە ئەبی لەهەب -انە، پیک تۆپە کە بەناوەراستی ران و رەوگ و گاگە لەکەو دەنێن. خۆتان بێ ماست و دۆ دەبن و ئیمەش دەمان وشک دەبێ، تاکە ی؟.

دە نغریان کەن!... عەلی کوردە راست دەبێژێ، تاکە ی؟ لە خوارەو هاورپیکانت چاوەروانی یە کەم دەستکردنەوێ تۆن، بێ ئۆقرە سینگیان بەسینگی چیا بەچقل و بەرد و پووش و پەلاشە کەووە یە.

نیوێشەوێ تەواوە. ئارپی جییە کەت لەسەر شانە. چۆک دەنییە زەوی،

هەناسە پادەگری، پرووی دەکە یە دەرگای رەببە کە. سێرە ی لێ دەگری. پەنجەت داگرت. هەورە گریکی نارنجی لە دواتەو فرتە ی کرد. کەلە پشکۆ یەکی بەشەوقی فریویش بۆ پیشەووە دەفرێ. ریک بەدەرگای رەببە کەدا چزا. دوو میم لە لایەن هەردییەووە نالە ی کرد و لە قوللە ی رەببە کە ی دا... پێ میم هەلەدەسنەووە. بەچەشنی تیری لە سەختە ی کەوان ترازاو بەرەو رەببە کە دەچن. بەرلەوێ بگەن هێمن نارنجۆکیکی هەلەدا... هەندێ لە دەرگە ی روخواو، دەستە یە ک بەسەر دیوارەکاندا ئەو دیو دەبن. گر و تۆز و دوو کەل لیوێ سەردە کەن. بۆن بارووت بلاو دەکا... لە کەلی داراغاوێ تا کلاو گورگ بریسکە و گرمە و شریخە یە. زنازنا ی ئەو دیو زناڕەکانی دارمازەلە، ئەو سەربازگە زەلی گەلە زەردە ی زاڕە ترە ک کردووە. بەدریژیایی ئەو زنجیرە یە، گیزە و قیزیکی قوللە ی گێدار و فەنەرە لەدانە.

بەزمانە کە ی خۆیان بانگیان دەکە ی: (خۆ بەدەستەو دەن ژیانتان پارێزراو. ئەمە بەلێنی پیشمەرگە ی کوردستانە!) بۆ ناو بارەگای سربە کە شالاو دەبن.

لییان دووبارە دەکە ی تەووە خۆ بەدەستەو بەدەن، هات و هوار بێن دەبێ... (بیانگرن... بکە نە قنگیانەووە... عەفلە قی قرانە!) فەنەری بان رەببە دوورە کان بۆ ماوە یەکی کورت ژێر خۆیان رۆشن دەکە نەو، پاشان لە تاریکیدا دەکوژینەووە. بەشوێنیاندا هی دیکە حەوا دەکەون، بەئاسمانەووە هەلەدەواسرین. لە دووررا لە قیستیشال دەچێ و لە نزیکیشەووە قیامەت رابوونە، کەس بەکەس و تیک پژانە. جۆرە هاچە ک بەگرمە و شریخە و قازە ی جیاوازیانەووە لە کاردان. قوللە بەسەر تانا، بەنیوانتانا، بەرەو ئاسمان و بەهەر چوار کە ناردا گیز و هورپیتی و گوی کاس دەکەن و بەشی لە سربە کە مل نادەن.

بۆنی بارووت لووت دەچووژنییەووە. فشار و لەسەر ئەو بەشە ی مل نادا... دەنگێ دەلێ (لەسەر شەرفی ئیوێ خۆ بەدەستەو دەدەین!) پرووی لایتە کەت دەکە ی تە شوینی دەنگە کە. ئەو بەشە هیشتا پێ میمی پێ

نه گه یشتووه. ژماره یهک دهستیان به حه اووه یه، له نیوانیاندا چهند
نهفسه ری ههن. له دهرهوه گولله ی گردار، مزگی نی سهرکه وتنه، به رهوه
هه وره کان هه لده کشی نی. له ناوهوه سهر بازی پیکراو به زه و بیسه وه پان
بوونه ته وه.

هه ندی پهریشان حال پالیان به دیواره کانه وه داوه، هه ندی قنگه و تلوور
که وتوون. جگه له شاکه شاک و لالانه وهی زامدار و خو به دهسته وه دهران
هیچ دهنگی کی دی له م باره گای سریه به دا نامینی. دیل بو دهره وه به ری
ده کری نی. ناسو هه لی کردۆته بان سنووقیک ته قه مهنی.

بی ته وهی لیستی پی بی، وهک به رپرسیان بی، به دهنگی به رز ناوی
سه بر و سه مهره ده خو پینی ته وه:

بوری مجاری مه سدود

عاطی باطی لفته

پریمس داخل به رمیل

چه للوب شلتاخ گونی

شه نتوف مهاوش شنداخ

نه م دیه نه چاوه روان نه کراوهی ناسو، پی میمه کانی له جی خویاندا
روواندووه. ده خنیته وه. له هیکرا کوژراویک زیندوو ده بیته وه. تهق
سه لامیک دهکا و به زمانه که ی خزی ده لی:

(به لی گه وره م من چه لووبم، به لام بابم شلتاخ نیو نییه!)

کوژراویکی دیکه ش راست ده بیته وه. بی ریبه که ی ده ته پینی ته سهری،
سه لامیک داده کوتی و به ناسو ده لی:

(به لی گه وره م. به لام له باپی رمه وه پیداهاتی و خویندته وه، ناوه
راستییه که م ناوه یه: شنداخ مهاوش شنتوف!) له پال سهر بازی یه که مدا و
له دۆخی وریابووندا وشک دهوستی...

پیشمه رگه ده خنیته وه. لی ناسو زور به قورس و جدی گرتو به تی و خزی
لیل ناکا.

نه ختی ده وهستی و بی رده کاته وه؛ به لام نیوی دیکه ی بو نایهت، له سه ر
سنووقی ته قه مهنی به که وه دهنه ری نی: (که رتی دووه می به تالیونی یه که می
لیوای چواره می پیاده هه لسن؟!)

کاتیک ده زانی چوار سهر بازی کوژراوی دی له جی خویان راست
ده بنه وه. سه لام ده کن و ده چنه پال دووانه که ی پیشوو. چه شنی په یکه ری بی
چرپه و جووله دهر وین... نه وه تا ترس مهیدانی به شهرم چول کردوو. توش
لازۆ به بالایاندا دهر وانی و زهرده ده تگری و ناوای بو ده چی: (نه م سوپایه ی
کاردۆخیان له دست هاتبووه نامان و وه زه نیان بو خه لکه که ی ده هینا،
نیستا نه وه تان سینگیان قویا، گهر دن نوقمی نیوشان، مل به خوزدا چوو،
قاچیان چۆته به س. چ تیریکی نه دیته بوو؟ چ زوو خانه بگی کران؟) له پر
شتیکی بز و له یادچوو دیته وه یاد ی ناسو. له سه ر هه مان سه متی پیشوو
ده نه ری نی و ده پرس: (وین هم الطریمش والبریمش والغریمش؟! طریمش و
بریمش و غریمش له کوتی؟!)

دوو خه تیکی ریزی راوه ستاوه کان، زل و به تن و ته مهن، به ترسه ترس،
وینه ی کیسه ل ملی له شانی دهرهانی. سلاو دهکا و ده لی:

(سیدی البقیة فی حیاتک، بین القتلی!. گه وره م ته مهنی در یژیان بو نیوه
جی هیشتی، له نیو کوژراوه کان دان!)

له پی میم شاخه ی پیکه نین، له چه که کانیان ته قه ی سهرکه وتن، له
ره بیه کانی زنجیره چیای دارمازه له ته پودوی دوو که ل به رزده بیته وه...

(له دۆلی کاردۆخ و زنجیره جیای دارمازه له وه، هه والیکی گرنگ!!)
تره نستوره چکوله که ته دهنه ری نی. توش لازۆ به ده میدا ده ده ی و نوو زه ی لی
ده بری. نی ریبه له که ی به ناودا ده به یته وه. (خودایه که قینم له م بیتره
فشه که رانه یه، وای ده خویننه وه وهک خویان چالاکییه که یان نه نجام دای.

بیربان دهچیتته وه، که ئەوان تەنیا خۆیندنه وهی هەواله کانیان له سه ره. به شیره شیره که یاندا له وانهی ته له فزیۆنی به غدا ده چن، کاتی ده یکه به حه شری نیره که ر. بانه ختی به زه بیان به گونی خۆیاندا بیتته وه. تهق و قۆر بوون!) به بیزاریه وه ئەمه له بهر خۆته وه ده مرتینی... وهک له باله خانه یه کی به رزه وه بۆ حه وشه یه کی هه راو پروانی، هه موو جموجوولیکیان ده بینی... سه ربا زگه که نه بی ته ختاییه، باقی مه نی گرد و هه له ت و زناری له شوین یهک و خه رهنده. دووان لهم ره بیانه ی دوینی شه و گیران، راسته وخۆ وان به بان ئەم سه ربا زگه گه وره و گرانه وه.

شه وتان له نیو کۆنه ره بیه کانی ئەواندا رۆژ کردۆته وه. نهۆ له سایه ی بنه گۆزێکدا هه لاژاوی و لاکه ی دلته دی. له وه دایه خه و بچیتته چاوت و هه ردی به تاگات دینتی.

کووپه که ی بۆ پر چایی کردی و دوو کولیره شی دایتی.

(دهک له هه موو ری و بانێ به خیرییتته وه هه ردی، له کاتی خۆیدا هاتی!)

ده زانم ئیسته چه ند ئاسووده ی لازۆ. به یهینه پینش چاوی خۆت. به لوتکه ی چیاوه بی، له برساندا سکت هه لگوشی و له پر چای به هیل و کولیره ی برژیاگ و هه لاتگت بده نی، چی ده که ی؟!... له خۆشیاندا خه نی نابی؟!... وه ختی لیبی ده خۆی به یادت دیتته وه (باران من وه کو به م کولیره یه ئاشنا بم وایه!) په نجه به شوین په نجه ئاله کانی رووی کولیره که دا ده گپری. (ئای له میهره بانی و دل ئاواپی ئەو فریشته یه ی ئەم کولیره به ته ندوورانیه برژاندووه؟!... به لām ئەوان دوو سه عاته ری به پێ دوورن! چاییه که ش به من ئاشنا یه. خۆ نابی به لیترای له دووره وه هاتی... ده بی؟! خۆت پێ زهفت نا کری.)

(ئەم کولیرانه ت له کوئی هینا هه ردی؟!)

تهس ئەوه نده به شپه زه بیه وه پرسیتته، بۆته مایه ی حه په سان و

و رووژاندنی. راده په ری و به راته کاندن راده ته کی و به چاوی گومانه وه لیت راماره و ده پرستی:

(بۆچی خوانه خواسته هه یچ روویداوه؟!)

(نا هه یچ رووینه داوه هه ر حه زده که م بزائم له کویت هینان؟)

(ده ته جارێ ئەم جامولکه ماسته ش بگره.)

دیاره به م روولیتانه یدا ده په وی هیۆرت کاته وه لازۆ. بۆ خۆشت حه زت له ماسته.

(تازه ی ناکه یته وه؟)

(بان چاوا!)

(ره نگه ئەوه ی ئەم ماسته ی مه یاندووه هه ر خۆشی خاوه نی کولیره کان

بی... ببوره ده مه وی بلیم ده شی هه ردوویان هه مالتیک بن!)

هه ردی به ساردیبه وه ده لتی:

(سه رنجی هۆهۆ ئەو هیستره بده، وا له وی ده له وه ری، خاوه نی ئەو

هیستره هیناونی، ده بیینی؟)

(ئا ئا ده بیینم!)

(کچیک به سواری ئا ئەو هیستره ماست و کولیره ی هیناوه. هه ر

خۆشیتتی له په ستا چایی ده مده کا!)

به کووپه که وه بۆ دامین شو رده بیتته وه. ئەو سه رگه رمی چایی تیکردن و به شینه وه یه (ئه لالا له و ده سته، چه ند به و کتریبه ره شه دوو که لاویبه وه شیره نه! چۆن توانیوتی ئەو پێ میمه هه رزه کار و میباز و چاوا باشقالانه وا بی دنگ و ئاغر ریتز بکا خودایه؟!... هینده سه ری قاله نایه ره ری چاوا هه لبرێ. که دلئاوا یه، لیوانلیو بزبان پرده کا!)

به کووپه که ته وه له دوا ی ریزه که وه بی دنگ ده وه سستی. له و ده وره به ره خه لکی دیکه ش خواردنیان هیناوه، به لām که سیان وه ها سه رقان نین... تو

گولتی نابینم هزاران گولتی بیتنی. بالندهیهک نابینم هزاران بالنده بیتنی.
ئەسپتیکیش نابینم هزاران ئەسپ بیتنی. کەچی قەلەم ھەدیە ھەزاران
قەلەم و پیاو ھەدیە ھەزاران پیاو دیتنی.

ناکاو، بەدریژایی ئەو زنجیرە چیاپیی بەسەر گوند و سەربازگە کەدا دەروانی، چون تەرزە دابارین لەبن پیتانا، خڕکە بەردە بەمۆلەق وەستاو ھەکان خلدەبنەو. تەفەنگ بەدەست، جامانە لە مل... لە ھاتنە خوارو ھەدا پناو پەسپیر، کەند و ئاودر و زناڕەکان بۆ چەند ھەناسەییەک دەتان شارنەو و پاشان دەر دەکەونەو. ئیو دەین بەنیوان داربەر و ھەکاندا دین، بئچکە بستە بالاکان دەبنە قالیچەیی بەر پیتان و درەختە زەلامەکانیش دەبنە چەتری سەرتان. دین و ھیشتا دەمەو عەسرە، لەژیر ھاوہنباران و دەستریژی بی پسانەو ھەدی ئەو دۆشکایانەیی، ھەندیکیان دەستکەوتی دویتیتان بوون دین، ئیو بی تەقە شۆردەبنەو. لای ئیو ھەو، تەقە تەنیا کاری بەرزایی نشینەکانە. ئەشکەوت و دەرە بۆیان دەسەنتەو. ھەندی جار لە ھارەیی رۆکردنی بارە بەردی نیو عەرەبانەیی ترەکتۆر دەچی، بری جارانیش چون گرمەیی لە شوپین بەکی ھەوری بەھار... لەم ساتەو ھەختەدا مندالانی دی دەخزینە باوھشی دایکیان... گەورە کچانی دی، بەسەتلی بەتالەو، بەھەلەداوان روو ھەو مال دەبنەو.

پیرەمیدی کۆرپەستووی کونجی مزگەوت گوریان ھاتەو بەر. پیتاویان ھەلکیشا و دەرگای مزگەوتیان ئاوەلا جیھیشت. ئەوانەیی بەپشتی گونددا دین لاناھن، یەکسەر ھەلیان کردە سەر سەربازگە کە. لەودیو شووری وشکە کەلەکی دەوراندەوری سەربازگەو بەرەو روویان دەبنەو. بەگرمی تەقە دامەزراو. بەلام ئەوان ئاشکران. لە لوتکەکانەو چاویان لە ھەموو جوولەییەکیانە، لەویو ھیتشی پی میم دەپارتین... ئەسپی کلک کلافەیی

دوا پی میمی ریزە درێژەکی کاتی نۆرەت ھات ماونەتەو ھۆت و ھۆی... تا گەشتیتە بەردەمی وەختابوو لە بی ئۆقرەبیدا سویت بیتەو و کام بەکی. لە ھەموو لایەکیشەو سەرنجتان دەدەن. ھەندی چا و باشقال پەرۆی سووری دی، ئیدی چاوی پیو ئاویزان دەبی چ جای کۆرپەکچیکی چوون نەخشین... کووپەکی بۆ رادەگری و ئەو سەرگەرمی نوێکردنەو ھە چایی و بزوتک و ھەپیشدانە. (ئەیی بەشی من کوا؟!... لە نۆرەیی منا تەواو!)

کە گوتی لە دەنگت بوو سەری ھەلینا، سەربۆشەکی بەھەوادا ھەلدا و یەک بەھۆی بەئاسماندا چوو.

(دلم خەبەری دابوو، لیترە دەتبینم... دل بەھەلەدا ناچی!... بەھەلەدا دەچی؟)

(ھەرگیز ناچی)

قەس دەکی لە گۆزینگییەو تا دەگاتە تەپلی سەری ماچی کی. نا نا، بافتی ئەو یە بەکالە و پیتاوەو بینیتە بان شان. بەلام لەم ولاتە جوانەدا، ھەرچی ئاکاری جوان ھەیی دزیو بۆت حساب دەکری... ناتوانی بیلاوینی لازۆ. ئەو ھەتا دەیان پی میمی تینوو لیترە و لەوی سەرنج دەدەن. ناویری، ناویری... سەربۆشە سپییەکی ھەلەدەگریتەو. دەیکە یەو ملی. لچکەکانی بەبان سینەیدا شۆردەبنەو. دواي ھەپەسانیکی زمان لە گۆخەر دیتتە گۆ:

(تۆ ورم بەرز بەرەو ریتگی کی کاکیشان سەردەخە!)

(چەند چاوم بۆ گیتراي نەمدیتی، پیتشم خۆش نەبوو بپرسم: کەسی لازۆی

دییی؟!)

چونکە دلەکەم ھەیتا ھەیتا پیی دەوتم لیترەیت و دەشتبینم!)

شاخکردوو، جی به خو ناگرن... سهدان کوتره شینکه ی لانهواز رهفه کانی چیا جی دیلن.

به رله وهی بریاری هیرش بدن و برژینه سه ربازگه که وه، وتوژ له نیوانتانا گهرم بوو.

تو لازو پرسیت:

(تاکه ی به بان ئەم چیا یه وه چاوه پروان بین؟... تا ئەوکاته ی کۆمه کیان پی دهگا و جاش و کوپته رمان به سه ردا داده باری؟!)

وشیار وتی:

(بو به رامبه ریان لی بگرین؟ خو ئیمه جهنگی به ره بیمان پی ناکری. یان با هه وئی گرتنی سه ربازگه که بدهین، یان بکشینه وه!)

ناسۆ وتی:

(گه رماو گهرمه، وره یان روخواوه!)

دلیر وتی:

(ئەم سه ربازگه زل و زه به لاجه، به م ژماره که مه ی ئیمه و به م چه که سووکانه ی هه مانه ناگیرئ. پیتم وایه، ئەوه ی به ده ستمان هیناوه که م نییه بالیره دا بوه ستین!)

وشیار رای دلیری به دل نه بوو، راسته وخۆ پیتی گوت:

(کاک دلیر، ده کری خۆتان و که رته که تان بکشینه وه. به لام من پیتم وایه، به رله وهی به هانا یانه وه بین و له م چیا یه هه لمان که نن، وا چاکه ئیمه ئەوان هه لکه نین. پیتم وایه ئەمرۆ کاتیتی و نه یخه ی نه سبه ی!)

ناارامی به روخساری دلیر و جوولیه ی دهسته کانیه وه دیار بوو، وتی:
(منیش سوورم له سه ر ئەوه ی که سه رکه وتن به ده ست ناهینین. ئەوه شی دوینی به ده ستمان هیناوه ئەمرۆ له به ردی ده ده بین... نا به رانه بریه کی ته و او له نیوان هیری ئیمه و هی ئەواندا ده بینم. ئیوه سه رنجی ئەو گه له تانکه تان

داوه؟!... هه ر سێ پی میم و تانکیکی به رده که وی!... بۆیه منیش پیم باشه هه ر ئیستا به سه رکه وتوویی بکشینه وه و بی هووده پی میم به کوشته نه دهین!)

تۆش لازو وت:

(که چی من له سه رکه وتن دلنیام. ئەو ره بیانه ی دوینی گیران شووره ی ده وری ئەم سه ربازگه یه بوون. جگه له وه ی ئەوان هه ربه که و چه ندین هاو پیمان له ده ست داوه، که جاریکی دی چاویان به یه ک ناکه ویتته وه. بۆیه ئیستا ته و او پی وره ن!)

سمکو، که تا ئەو ده مه پی ده نگ بوو، وتی:

(وادپاره کاک دلیر له تافی سه رکه وتندا وره ی به رداوه!)

دلیر گرژبوو وتی:

(که وای لیتهات ئاماده م هه ر ئیستا بۆیان دابه زین. دیاره کاک سمکو به پی وره مان ده زانی، با بزانی ک بی وره و ک بی وره یه!... به لام ئیوه له ئەنجامه که ی به رپرسن. ته نیا ئیوه!)

ئیستاش وا به رای پیشمه رگه ی هیرش به رگه یشتنه پشتی دی. مالایش وه ربوونه نیوئاوایی. ئاله م تافه دا، له جهنگه ی گه رمبوونی گرمژن و هاوژنی هاوه ن و دۆشکادا، گولله هاوه نیک له به رده م مزگه وتدا ته قییه وه. به شوینیا به رای گاهه لی سه ر لی شیواو و تۆقیوبش گه یشت، بووه هه را و هه نگامه یه ک نه بیته وه، هه لتیزاندنی گویره که، بۆره ی ناسازی گای شوق درژی چاو سوور و کلک کلافه کردوو. چه په چه پ و چه چولوری سه گی سه ر له ئیواره... له لوتکه کانه وه به رده وام سه ربازگه که ده بیژن. لازو، تو و پی میمه کانت له قۆلی گونده وه، که خواری سه ربازگه که، که وتووه، هیرش ده بن. له قه دپالی چیا شه وه پی میمه کانی دی به بزهری و تووله ریکاندا داده گه رین. سه ربازگه ی لاکیشه یی، له ته ختاییدا هه لکه وتووه، پایینی خه رهندیکه قوول، لیواری خه رهندی به پیچ و پلوج، ته قته ق و

بهرده لانییه. خوارتر جی جی زهمنند و جی جی ههر ماهو ئهسته مه که یه. ههر گه یشتیتته لیواری خه رهند، چهند چاو نه ترس بی، هیشتا ههر سامی مهرگ و هه لداشتنت لی دهنیشی... رژی پساته، هیشتا ههر دوشکا و بی که ی سییه کان سهر بازگه که ده کوتن. دژل و چیا و خه رهن دیان پر له رزه و دهنگ کردووه.

له نکاو ته قینه وه به کی به نرکه و ناله ده وره به ده هه ژینتی. وا گپتیکی پرته قالیی مه زن بلتیه بلتیه زمانی کیشا. به شوتینیدا چره دوو که لی رهش، لول هه لکشا.

نیله نیل له ته نکیه کانی سووته مه نییه وه، که پالیان به شووره ی سهر بازگه که وه داوه هه لده سی. چره چه مان لایه کی چیا که ده شاریتته وه، به ری روانینی له لوتکه نشینه کانی گرتووه. هه لات هه لات و هاوار هاوار له هه موو لایه که وه دی. دلیر و که رته که ی بان شووره ی وشکه که له کی سهر بازگه که وه تن.

ههر خوشی یه که پی میمه پی بنیتته ناو سهر بازگه که وه... نه وان له دوو قوله وه ده رژینه سهر بازگه که وه. به کوردی و عاره بی تییان ده خورن و هاواریان لی ده که ن گری، کلپه کلپ زمان له هه وران ده رده کیشی و ده ته نیتته وه. دلیر نار بی جی له هاوه له که ی سهند. نایه سهرشانی. نیشانی له تانکیکی هه لاتوو گرتته وه، تانک به دوو که له وه رووه و جاده ی قیر ده قووچینی. سهر باز به یه کدا دین ده که ون و هه لده سنه وه به بان یه کدا ده که ونه وه. چهک فریده ده ن. ده ست هه لده برن و سهر ده رده که ن. زامداری له پی که وتوو ده لالینه وه، به سکه خشتی که نارده گرن. خو بان به زه و بیسه وه ده قرسیتن، هه یانه چون ماری کوژراو گینگل ددها. هه ن له سهر سک رووه و پی میم دین و دهسته و دامانیان دهن. باوهش به کاله کانیاندا ده که ن. خو ده خه نه به ختیانه وه. هه یانه دینه سهر چوک. له م هه نگامه یه داره تللیک تانک ناخیزی کرد. له ژیر ناگرباراندا، که کاریان تی ناکا، پشت له سهر بازگه و روو له جاده ی قیر شوین یه که وتوون، هاره ی زنجیر و

گرمه گرمی دوشکای روو له ناسمان کردوویان تیکه ل یه که دهن. زیله زه رده نیوه به تاله کان به شوتینیاندا.

به دوا ی نه مانیشدا سهر باز و نه فسه ری هه ناسه سوار، ده یانه وی بیانگه نی و خو بان ی پیدا هه لواسن. له م هه لات هه لات هه لات هه لات، هه یستری تور و توقیو به ره لالی نیو نه و که نند و له ندو دار و شه خسه ی گوندن. چاو بان زه قی ترس، هه لده خه نه وه و شاخ ده که ن.

زیله شپزده کان زیگزاگ به شوین تانکه کاندای قوون فری دهن. نکاو، ده سترپژیک، زیلی دوا ی دواوه ی به گه واله یه که دوو که ل و گره وه له جووله خست. سهر نشینه بی چه که کانی به په له پرووی و کویرانه خو بان هه لداشت. دوا ی چهند ته قله و ته پاولتیک، به سهری قوته وه، ده ست له سهر سهر به ره و تو دین لازو.

دهسته یه که پی میم نیشتوونه ته سهر کاروانی شکستی تانک و زیل، نه وانیش خوازبان بالیان لی بروی. هه ندی ته قه به ناسماندا ده که ن. هه ندی به اواته وه ن تاپوی میروویه کیان بمینی، تا کو بتوانن خو بان بخزیننه نیوان درز و که لینی زیله کانه وه.

یان چون بنیشتی جووراو به ته ختی زیله کانه وه مه لاس بن.

سهر بازی بی نه فسه ر، نه فسه ری بی سهر باز، هه له ته ی دوژمن له دوو، چنگ له سهرشان و هه بوونه ته نه وه هه له ته. بری شوین تانکه کان که وتوون. وه لی تانک له حه شمه تا بالیان لی په یه دابووه. نه بو بان ده وه ستن، نه نه وانیش ده یانگرنه وه.

ههر که س بخوژی ده یه وی سهر ده رکا. له پر تانکی دوا ی دواوه، نغرو ی چره دوو که لیک سیپی کردن و هه موویانی شارده وه، نییدی پاک ی نه و کاروانه شکسته دایانه هیلنجدان و قلی و قوپ. سی چوار پی میم خه ریکی تیکشکاندن تویه کانن، که روویان له گونده کانی ده قه ره که یه... یاد هه یته هه یته له جیبتیک ده کا.

(ئەو خەربكى چىت ياد؟)

(دەيسووتىنم و ناسووتى كاك لازۆ!)

(جا بۆ دەيسووتىنى؟ سواربە و لىنى خورە!)

(ئىش ناك. بۆيە دەمەوئى بيسووتىنم و نازانم بۆ ناسووتى؟!)

(گوللەكان گېردان؟)

(بەلئى گېردان و لە تانكىي بانزىنەكەشى دەدەم!)

(ئا كوا بۆم جى بېلە.)

فېشەكىكى گېردان دەبەيتە پېش و شەش حەوت ھەنگاوى دەكشىتەو.

يادىش ھاوكات دەكشىتەو. گوللەيەك ھەوالەي تەنكىي بەنزىنەكەي دەكەي، گېتىكى نارنجى كۆپە دەكا.

(تى ناگەم، بۆچى بەدەستى من گېرى نەگرت؟!)

(چونكە تۆلە نىزىكەو تەقەت لى كىرد. لانى كەم دەبى دەپانزە مەترىك

لىتەو دووربى، تاكو گوللەكە گېردەگېرى و بەگېرەو تەنكىيەكە دەسمى...)

دوور، سەربازىك لەودىو گونىيەك خۆلەو، بى پەروا پى مىم دەكوتى.

دلىر پىشتى كەوتو، دكارى بەئاسانى لە دواو بېپىكى، كەچى بۆي

دەچى. سەرباز مژوولى راو پىشمەرگەيە. دلىر گەيشتە سەرى.

تفەنگەكەي خۆي كىردە شان، ھەك ماربگىرى، دەستى لە بۆقەتەي مىلى

سەرباز گېركىد، دەستىكىشى گەيانە چەكەكەي.

ئەو تە سەربازم سەرباز چون داھۆلە بەدەستىيەو. چاوت لە چوونە

پېشەوئى رووداوەكانە و بېرى لى دەكەيتەو: (تى نەگەيشتەم بۆچى پروا

بەبردەوئى ئەم شەپەنەبوو... ئەو تە بەدەستى خۆي سەركەوتن

دەخولقېتىنى... يەكەم كەس سەرى شوورەي سەربازگەكە بىكەوئى خۆي و

پېشمەرگەكانى ئەو بوون... تى ناگەم!!)

زۆرىك پى مىم بۆ دلىر دەروان. ئەو ھەك كورپە پالەوانى فىلمى جەنگ

و لەدوا گىرتەي دوا دىمەنى فىلمەكەدا بى، بەتەنى دىتە نىو كادىرى

چاويانەو. لە ھەر چوار كەنارەو رۆشنايى لەسەرە، ھەر لەم دەمەشدا پى

مىمەكانى لاي دلىر لولەي چەكىيان لە ھەورە و تەپلى سەركەوتن لى

دەدەن. ئىدى ئەم سەربازگەيەي تاوى لەمەوبەر چون بىتەشكەي نىو ساج

دەتەقىيەو و نىوئەندى ھاوار و بگرە و بەردە بو، ئىستا خامۆش ھەك گاي

ھار و بەيدەست بووبى، چۆن تەنىيا فېشەك و ھورى لمۆزى ھلۆلى

دەمىنېتەو، ئاوا ماوئەتەو سەرى كلافەي دووكەلى سەركردو، كە بەدەم

باو پەرت دەبى.

ھەموو دەجوولېن، ھەن خجلى بەرپىكردنى دىل و كۆكردنەوئى

دەستكەوت و تاج و نەجمەي سەرشانى ئەفسەرن. ھەن فرىاي زامداران

دەكەون. لەم ھەنگامەدا، لە تافى ئەم جۆش و خروشەدا. دلىر تفەنگەكەي

لە شانە. پوزەوانە مەرزىيەكەي كەمى دواكەوتو. جلك و كاسكىت و

كالى خاكى، دووربىنى پەش مل و دەمانچەي نىو كىفى پەش، كۆلە

پىشتى زەيتونى بەكۆلەو، روو و خوراوا، جگەريەكەي گەيانە لىو و

بەنيازە بەچەرخەكەي ئاگرى دا، ئا لەم ھەناسەيەدا، گوللەيەك تەقى و بى

دەنگىيەكەي سىرپىيەو. دەفتەرى جۆش و خروشى نىو ئەو كۆنە

سەربازگەيەي درى. ھەناسە كورتهكانى شكۆ بەھەموو پەنگ و تۆنە

جوانەكانىيەو خلتانى پەشايى بوون و دلىر تەختى زەوى بوو. پى مىم

بەچوارلادا دەرووژىن.

لى كەس بەدى ناكەن. دلىر رووى لە خورئاوا بو، گوللەش بەرسىنگى

كەوتو.

بەدەم گيانەلاو دەيەوئى شتى بلى ھەك مالاوايى، لەوانەيە ئامۆزگارى

بى. كى دەلى ئاشكراكردنى نەئىيەك نىيە. چەند لىو دەجوولېنى و

غلتەغلت دەكا، قسەكان لە ئەوكىدا بەگىردەوئەست، دواي تاوتىكى كورت

بەتەواوى سارد دەيىتەو. تۆش لازۆ سەرنجى سەربازەكانى بەر پىت

دەدەي، بى جوولەن، بەدووربىنەكەت سەرنجى خورئاوا دەدەي. لە دوور،

لهو شویتنه‌ی ته‌نیا پیشمه‌رگه له‌م ده‌رفه‌ته‌دا ده‌یگاتی، سه‌لته‌ زه‌لامی خه‌ریکه هه‌راز هه‌لده‌کشتی. له‌وی له‌بان لوتکه‌شه‌وه، دووسی سه‌ری به‌جامه‌دانی مله‌قوتییانه. (خۆیه‌تی، میرزا عه‌بداله... بریا به‌قسه‌ی تۆمان بک‌ردایه‌ دلیر... خۆزیا ئەم شه‌ره‌مان نه‌کردایه‌!. تو به‌ته‌نیا هه‌موو ئەم سه‌ریازگه‌یه‌ دینی و به‌زایدیشه‌وه. ئەم چالاکییه‌مان نه‌کردایه‌، میرزا عه‌بدال و ا به‌ئاسانی فرسه‌تی لی نه‌ده‌هینای!)

قسه‌کانی دلیرت دینه‌وه‌ یاد:

(میرزا بوچی بانگی کردی؟ ناگادار بووم دوو به‌دوو زۆرتان قسه‌کرد؟)
(هه‌مان بابته‌ی له‌گه‌ل منیشدا ورووژاند!... وتی جه‌ماعه‌ت دابه‌زبونه‌ته شاره‌زوور، ته‌راتینی تیدا ده‌کن. ده‌بی له‌گه‌ل هی‌زتیکی گه‌وره‌دا به‌شداریی، به‌لکو به‌هه‌مووتان له‌ ناوچه‌که هه‌لیان که‌ن!)

(ئه‌ی تو وه‌لامت چی بوو دلیر؟)

(ئیمه‌ هیچ لیک ناشارینه‌وه‌ لازۆ، راست خسته‌مه‌ مستی، که‌من شه‌ری ناوخۆ ناکه‌م. بو پیشمه‌رگایه‌تی هاتووم، نه‌ک بو کورد کوژی!)

(هه‌ره‌شه‌ی لی نه‌کردی؟!)

(با، وتی: له‌وانه‌یه‌ ئەو پله و پایه‌یه‌ی هه‌یتت بیدۆرتینی. منیش وتم: جار به‌جه‌ه‌ننه‌م. زۆرم لی بکه‌ن چه‌ک داده‌نیم، ده‌گه‌ریمه‌وه‌ گونده‌که‌ی خۆم و ده‌بمه‌وه‌ به‌جووتیاره‌که‌ی جار!)

کاتیکت به‌خۆ زانی ده‌سته‌سپیکت پییه و چاوت ده‌سپری، به‌دیار ته‌رمی دلیره‌وه‌ وه‌ستاوی و دۆش داماوی. وشیار و سمکو و هه‌موو لایه‌ک دۆش داماون. به‌ده‌م هه‌نیسه‌که‌وه‌ ده‌لیتی:

(گولتی نابینم هه‌زاران گولت بیتی. بالنده‌یه‌ک نابینم هه‌زاران بالنده بیتی. ئەسپیکیش نابینم هه‌زاران ئەسپ بیتی. که‌چی قه‌له‌م هه‌یه‌ هه‌زاران قه‌له‌م و پیاو هه‌یه‌ هه‌زاران پیاو دیتی. دلیر تو له‌و پیاوانه‌ی.)

له‌ودبو چیاکه‌شه‌وه‌ ریزی ئەفسه‌ر و سه‌ریازی دیل له‌ ریزی پی میم دریترن.

(١٠)

له‌م ساته‌ وه‌خته‌دا له‌ چه‌قۆیه‌کی نه‌بو نه‌لقه‌ی ده‌م کراوه‌ و ئاماده‌ی له‌سه‌ر مشتوو پراوه‌ستاو ده‌چی...

تمه‌س میرزا عه‌بدال به‌ده‌نکه‌کانی ته‌زیحه‌که‌ی ژماره‌کانی کوک‌ردۆته‌وه‌ پرسیم: (ئه‌ری هی‌چمان له‌یاد نه‌چوو؟) پی میمیکی ده‌نگ گه‌وره هه‌راندی: (زه‌لاته، به‌مه‌رجی ترش و زه‌یتی زۆر.) دیتم به‌زه‌بری ترش و زه‌یتی زۆری زه‌لاته، زارم زه‌مینی زناوه‌ و زله‌چه‌زله‌ج ئاوی تیزاوه‌. میرزا عه‌بدال چاره‌ی ترشا. چرچ و لۆج ته‌ختایی نیو چاوانیان کیتلا. به‌کته‌ق، به‌م چنگ ته‌زیحه‌ ده‌نگ هه‌نارییه‌که‌ی ده‌گرتنه‌ ئەو چنگی. چنگه‌چنگ و خرنکه‌ خرنگی زه‌ینی راده‌کیشا. له‌ پرتیکدا وتی:

(زه‌لاته‌ی زه‌قنه‌بووت!!) دووسی جارن له‌پی به‌سمی‌لیدا هینا و چاوانی که‌وته‌نه‌ پرته‌پرت و پاشان زه‌ق کرانه‌وه‌ و زل زل ده‌پروانی. دوا‌ی پشوویه‌ک له‌رینه‌وه‌ی ده‌نگی گۆرا و هه‌راندی: (نه‌بوو و نابێ زه‌لاته‌ی تیا‌بێ...!!) ئەم ته‌نگه‌ گرتنه‌ کوتوپر و نارپه‌زاییه‌ زه‌ق و زیاده‌ی میرزا به‌رامبه‌ر زه‌لاته‌ پی میمه‌کانی ئەوقاند. عومه‌ره‌ چکۆل ئاسایی وتی: (یاپراخیکی وه‌ها تاسوق و تیر و ته‌سه‌ل چۆن بی زه‌لاته‌ ده‌بی؟!... خودا قه‌بوولی نا‌کا میرزا گیان!) لی میرزا بی‌ری له‌ جی و سه‌رده‌میکی دیکه‌ بوو...

میرزا و سێ یاوه‌ره‌که‌ی و ئیمه‌ش هه‌روا هه‌شت نۆیه‌ک بوین. کاتی ئەم گۆلمه‌زه‌ به‌ریتوه‌چوو. ئەوه‌بوو ده‌نگم لی هه‌لبی: (بو ئەم نیوه‌رۆیه‌ چی خۆشه‌؟) هه‌ر ئەم پرسه‌م ورووژاند ئیدی رازه‌ تایبه‌تییه‌کان بی‌چوونه‌وه‌... مام جه‌بار وتی: (کفته‌ و به‌سپیناخ بی!) وریاش وتی: (پلاوی سه‌ر به‌قیمه‌ و کشمیش و شله‌که‌ی قه‌یسی بی!) پی میمیکی نارازی وازی له‌ قه‌یسی نه‌بوو، ئەم پلاره‌ی هاویشته‌: (جه‌ژنی قوربانه‌!) پلاره‌که‌ی بو

تاویکی کورت پیکه نینی نایه وه، نازاد هه لیدایه:

(سه و نه فەر که باب به ماستاوی خهست و به سه وزه وه!) گبیه، خواستی مامه قاله بوو. (خوشه به لآم به یانبانی زستان، له دواي حه مام!) سۆران وه های وت و له سه ری رۆی: (دۆلمه به که مه!) ناسۆ بۆی سه نده وه: (به دلمه دۆلمه به دۆوه!!) ماوه یه که گویم هه لخت و چاوم گبیرا، که س پیشنیازی نوئی به خه یالدا نه هات وتم: (هه ر ئیستا ده یخه مه ده نگدانه وه. کامیان زۆرتترین دهنگی هیتنا، نه وه یان به ره ورپوی به رپرسی نازوخه ده که ینه وه. کاک هه قالی سه رتیبیش و ناگاداره!) هه قال وتی: (تیمزای ده که م، بۆ سه ر خستنیشی ناماده ی هاوکاریم.) میرزاش سه ری بۆ له قاند. دۆلمه زۆرینه ی دهنگی هیتنا... (به گشتی هه ر و ا سی پیشمه رگه به کین.) نه مه م گوت و قه له مه که م ده رهیتنا و ده فته ره شریکم ده ست دایه. ده نگم لی هه لبری نووسیم: چوار ده سکی گه و ره سلق... ئیدی له هه موو لایه که وه که وتنه په یجوړی که رهسته ی دۆلمه و بیریا ن ده که وتنه وه.

چوار کیلو برنجی کوردی، کیلو یه که پیازی دۆلمه، قوتوویه که دۆشاوی ته ماته، پانزه دانه باینجان، پانزه دانه کوله که ی ناسک، سی دانه بیبه ری توون، سی کیلو قیمه ی گویره که، کیلو یه که پاقله ی ده نک گه و ره، گه یشته ژمه نه که ری، سه ره مر. مه شکه دۆ، که وچکه به هارات، کووپن خوی، قولینه یه که نان.

ده سکه سه وزه و هه مووشی به ژماره، تا گه یشته سی کیلو ته ماته بۆ ناو دۆلمه که و هه م بۆ زه لاته ش - له پر هه موو بی ده نگ بوون... دیار بوو که س هیچی دیکه ی به خه یالدا نه ده هات... بی دهنگی خایاندی. منیش لای خۆمه وه ژماره کانم کۆکردبوونه وه. قیراندم: (سی کیلو خه یار بۆ زه لاته و دومبه له!) هه ر من وام وت و هه قالی سه رتیپ وه که سووسه ی تراجیدیا یه که کردی، هه لسا و پی میمن به دوا یه وه، باره گایان جی هیتشت. دیتم میرزا هه روا ده جوولیتنه وه و لیتی ده کورۆژی. برنه وه که ی نیو گه لی به دیواره که ی پالیدا هه لپه سارد و وتی: (نه بووه و نابن زه لاته ی تیا

بی.!) له هه موو لایه که وه ناره زایی به رز بۆوه.

میرزاش رای گوړی و به تووره بیبه وه وتی: (که واته ده بی لانی که م که رهسته یه که دووانی دیکه ی بۆ زیاد بکری.) (که رهسته ی دیکه ی وه که چی؟! من بووم پرسیم و خۆم له مانای ژیره وه ی کۆی ژماره کان نه بان کرد. میرزا عه بدال به شپزه بیبه وه وتی: (هه ر شت زۆره با بیب بکه ینه وه!) بی میم تیا ما بوون. بۆ ده بی میرزا نه وه نده سه غله ت بی؟

میرزا له جیتوه خۆ نه ویستانه ده ست و لاقه کانی ده جوولاندن. به و حاله شه وه ده یویست هیچ نه بی که رهسته یه که دیکه پیشنیاز بکا. ده کوشا، سه ری ده هیتنا و سه ری ده برد.

به لآم به و مشه وه ش حالیه وه هیچی وای به خه یالدا نه ده هات. پی میمه کان سه ری میرزا و منیان ده کرد و پاشان ده یانگوژیا به سه ره یه کتر و حالی نه ده بوون. له و ده مه دا هه لمدایه: (وادیاره هیچ نه ماوه بۆ زیاد بکه ین. دۆلمه یه که بی که م و کووری ده رده چی. ماوه ته وه نه وه ی رۆژی دیاری بکه ین، که رهسته کان په یدا بکه ین و له مه نجه لیکه گه و ره دا...) میرزا راسا و، به ده وری خۆیدا سوورا.

ته زبیحه ده نک درشته که ی تاوی له مه و به ر که رهسته کانی دۆلمه ی پی ده ژمارد، ناخنیبه گیرفانی شه روا له که ی. له م ساته وه خته دا له چه قۆبه که نه بو نه لقه ی دم کراوه و ناماده ی له سه ر مشتوو را وه ستاو ده چی. وتی: (ده کری که رهسته به دووانی لی که م بکریته وه!) دهنگی ناره زایی به یه کدا ده چون: (نه که ی لازۆ هیچی لی نه کورۆژیتنه وه!). حه یفه لیتی که م بکریته وه!... باتیر و ته سه ل بی!) میرزا بزیکاندی: (شه شه شه...) مامه قاله بۆی ته واو کرد: (شه ست تیر!) میرزا به گژیدا چوو وه. وتی: (هه ونییه!) به ره به ره دهنگی هه لده بری، تا گه یشته: (شه ست و شه ست و...) به ریتیمیکی هاوسان له گه ل شهسته کاند سینگی ده بزواند وریا بۆی سه نده وه: (شه ست په ر.) (میرزا: (هه ونییه) یه که به ته نگه ی نه ویشدا

دا... ئاسۆ قىيراندى: (شەستە باران!) مېرزا (ھەنەبىيە) يەكى بەرەورپووى ئەويش كوردەو. لەگەڵ دەرپەراندى ھەر شەستىكدا كەپووى ھەلدەپرى و خىراترى دەکرد. تا گەيشتە (سەست و ھاپشى ھاپشى ھاپشى ھاپشى ھاپشى ھاپشى!) شەش جارى خشت بەشوتىن يەكدا پىژمى. تىلاكى تەپى و مشكىيەكەى نىشتە سەر چاوى.

مېرزا بوو تەلەفزيۆنى ھۆل و ھەموو سەرنجى ئەويان دەدا. ئەويش بەئامازايەك داواى ئار بى جى لە ياورەتتىكى كرد. لەم كاتە ناسكەدا ئەم پىرسەم وروژاندى: (ئەرى ھىچى دىكە ماوہ لە يادمان چووبى؟! كەس وەلامى نەدايەوہ. ئەوان سەرنجىيان لەسەر مېرزا بوو، سەريان لە ئال و گۆرى ناكاوى ئەم چەكانە دەماسى. بۆيە ورەريان تى كەوت و مېرزا لە دىوى دەروەى را بى ئۆقرەيى، لە ناخيدا كولانەوہى زامىكى بەسوئ، بۆ بەرچەكردار دنەيان دەدا. (كەم و زيادى نىيە، ئەوئەندەى ماوہ كەرەستەكان كۆ بكرتەوہ!) ئەم قسانەى مامە قالە ئەو تەرەقەيە بوو بۆمبىكى گەورە و گران بتەقېنتەوہ. مېرزا بەئار بى جىيە گوللە لىن وركراوہكەى نەپەى شانىيەوہ، تەردەست و سووكەلە لەبەر ھەيوانەوہ بازى دايە ھەوشە. تەپەيەكى قامى لىنەھات. چۆكى دادا و رووى چەكەكەى كرده لازۆ. ئىدى بوو بەسەرسەرى و ياورەرانى مېرزا گۆشەكانى بارەگاھەيان تەنى و بوو بەخرمژنى ميل ھىتانەوہ. بەھەموو لايەكدا ملان دەگىرا و ھىشتا ھەر نەياندەزانى چ باسە?... (ئەو تەرەسە بەلەسەيەى كەرەستەى ئەم دۆلمەيە كۆ بكاتەوہ، يان بېچىتەوہ، كوناودەرى دەكەم!!) مېرزا دەلەرزى و زارى كەفى دەچراند. (چى كۆ بكاتەوہ?! پىن مېمىكى كرژ و ئەوقبووى بىن خەبەر لىتى پاتەكردەوہ، دەيوست لە سۆنگەى ئەم حېرس و ھەلچوونە نامۆ و ناديارە بەئاگابى و دەستىشى لەسەر ماشەى چەكەكەيەتى (ئەو ژمارانەى ناوتان ھىتان، ژمارەكان!!) مشكىيەكەى راست كردهوہ و لچكەكەى بۆ دواوہ ھەلدا و لەسەرى رۆى: (گشتى فېتى تۆيە لازۆ، باوابى... دە كى پياوہ با كۆيان بكاتەوہ... بزائە ئەمدىواوديو دەيسم يان نا!?)...

بۆچى نازانم ژمارەكان كۆيكەيتەوہ چەند دەكەن؟! مېرزاى لەسەر چز وەھى و تەنچەشى لەبەر كاردايە... ئامادەباشى، دلەراوكى و چاودروانى تەقېنەوہى دۆخەكە لە پۆپەدايە. نازانم بۆچى من مووشم بىن نەبزوا؟ پىن دەچوو جام بووبم. دواى تاويكى كورت، بەخەنېنەوہيەكى تەوس لىن تەكاوہوہ و تەم:

(لە بىركاريدا دەسكە سلق و كىلو بىرنج و قولېنە نان پىكەوہ كۆناكرتەوہ!..)

دەفتەرەكەم تووردا و ھەلسامەوہ... بازم دايە ھەوشەكە. وەك سەربازىك بەدىل گىرابىن. بەدوو دەستى بلندەوہ بەرەو رووى مېرزا عەبدال چووم، قاقاش پىدەكەنېم (تەسلىم... ئەوئەتە دەستم ھەلپىوہ. ناكا پىشمەرگە دىل بكوژى!... دەيكوژى!?)

ئىدى ئا و بەئاگردا كرا و ھەموو لايەك ساردبوونەوہ. سۆنگەى ھەلچوونى مېرزا عەبدالېان زانى و بوو بەپىرمەپىرم و پاشان بەھىلكە ھىلك و مېرزا خۆشى نەيتوانى تىقە تىق پىن نەكەنى. تەنانەت ياورەرانىشى قاقايان لىن دا.

**په زتی کچیت ده بینی خه ریکی ئینجانهای شوکریخان و ساردونیا سهوزه
گولگرتوه کانی بوو. په زتی په ز شیرین، بو خوشی، بو سه رنجی ریبواران
ئینجانهای به ربه نجه ره بوو.**

ناو قهدت هه ر به جارئ قویاوه و سکت به پشتته وه نووساوه. مه گهر
پشتوتیئیکی دیکه ی ئه ستور به ستی بو ئه وه ی بتوانی زۆرتین مه خزن
هه ل بگری.

پئ ده چئ بیچم و تهر حیکی زیر و نامۆت هه بی... بیرت چۆته وه چهند
رۆژه تهر اشت نه کردوه. نا، ته نیا ناو قهدت نییه به قولدا چووه،
روومه ته کانیشته.

جاریک و دووان له پت به هه نییه و ئه برۆ و که پوو و لیو و چه ناگه تدا
ده گیتی و په نجه کانت له سه ر پووت والا کردونه ته وه. به سامیکه وه له
نیوانیه نه وه ده پوانی:

ئهم که لاوه به، تا چهند رۆژئ له مه وه بهر ژئیر خانی به قاره و باعه و بۆره
بوو، ئیستاش کرمات. سه ر خانی به هاشو و رهوت جه نجال و نهۆ چۆل و
هۆل.

ئهوسا، سه دهستی شینی به چاوی رهش و گهش نه خشاوی بان دیواری
به رهه یوان تهر اوکراو ئهم باله خانه و ژئیر خانه ئاوه دانه به ژاوه ژاوه ی له چاو
و زار و نفوسی پیس ده پاراست و ئه میستاش کوان چاوه زاره کان؟

ئهم باله خانه و ژئیر خانه ده لئی گیانداریکی ئه فسانه بی زه به لاهه و
ره شه دال لئی داوه. ئه وه په نجه ره شینانه ی جاره ها نه خشینت له و دیویه وه
دیوه و چاو چاوانیتان له نیوانیه وه کردوه، ئه میستا کیشراونه ته وه، شینی
نه خشین ده کن. ده رگاکانی له گرئنه براون و ئه وه تان له پال تاکه کانی
ده روازه دوو تاکیه شینه له گرئنه براوه کاندای له و گۆره که وتوون. ته نیا

گرافیکی دهسته سپیه کانی نه خشین، که به دۆخواوی گهچ له سه ر تهر اوه
کایسه که چاپی کردوون به دیواری به رهه یوانه که وه ماون دارتوه قه د
ئه ستوره به رز هه لکشاوه هه زار لق و پۆکه ی جاران ئهم ده مانه سه دان
چۆله که به دهم جریوه و جووکه وه به سه ریه وه ئه مچلا و چلیان بوو. ئه و توه ی
ئیواره ی لی ده هات قه ل و مریشک له بان پاساره که وه هه لیان ده کرده
سه رچله کانی و جووکه یان له خویان ده پری و له بن بالیدا شه ویان ده گه یانده
رۆژ و له وه زه نی ناخافلی ده عبای کیتی ده پپاراستن. ئه میستا ته نیا باله،
ماوه ته وه سه ردالیه که ی ئاوتزانی بالای، که جیت هیتشت دارچواله کانی
پایینی گوند گولیان کردبوو، ئیستاش... ئه وه بوو به سه ری چنده مین جار
ئهم گونده بسووتی. بوو به سه ری چنده مین جار عه لی کورده خانو
بگه یتیه تهر اوه و نه توانی سه ری بگری و گله بانی بکا. بو دوا جار که لیم
پرسی ها گه یشتیته کوئ؟ کلاوه که ی به لاره وه نا و وتی: (خه ریکه
ده یگه یتیه گله بان له وانیه ئه مجاره یان ته واوی بکه م و بچمه ناوی،
داویشمه ته ده ست خوا!!) وه لی سووتانی ئه مجاره یان جیاوازه. به
به رچاوی خۆمه وه ده سووتی...

گویت له گریه گرپ و قرچه قرچی هه ناوتی. چاوت له بلتیه ی سووری
گریتی.

لووتت پری بو سو و بۆن کپرووتی. چواله ی گولکردوو چهند شه نگن
خودایه؟!...

به تویی پۆشاکي ئال والاوه بوکن له تافی گواستنه وه دا! په مبه ی کال.
هه ر دارچواله یشه زستان ده گه یتیه به هار. ئای له جیاوازی نیوان رهش و
په مبه؟!.

خودایه له سیحری دارچواله ی سه ره تای به هار!... به ر له وه ی چرۆکانی دهم
بکه نه وه و بینه گه لای سه وزی مه یله و کال، گول ده گری!... ئه میستاش
بووکه پرچ هه لکپرووزاوه کان!... بسکه و کسپه!... کوا تابلو ره نگینه که ی
نازاد شه وقی؟.

پنځه ډېځنځ ټو ږيزه مالښه يه که يه که شاپلښته به دهست، له بڼه بانه وه
ناگري دا بن.

ټوه شيبان مالښي حاجي سالحه، مالښي حاجي سالح بوو. لا ديوار پکي
به پټوه ماوه.

کوټريکي شيني تاک له سهر ده لاقهي ټو لا ديواره هلښتووه. جاران
به جووت هلښتووه.

لاژو تو گينگل ددهي و به رهو مزگهوت ده جوولښي. هاوه له کانښت
ده جوولښي، هو پيکت له خوټ زاني بوړه و شيره و گورزه و شه پال و
ژماره يه کي زور سه گي دي به دوايانه وه... سه گه کان چه پيان پټ نه ماوه.
به کلکه سووته و لووت هل بړين و به چاوي ناشنا و روښنا بو روانينه وه
ده نوو زينه وه. ده قروسکين. پشيله کانښ له سهر باني ته پيو و سيله و
پيچي کوټانه کاني جاران وه په يدا بوون و بوټان دين.

نه سه گي پيان ده گنه، نه مړه يه کيان لي ده گنه. سه گ و پشيله
دوستي ټيستا و دوژمني ټوساي سهرده مي ټاوه داني... بوټان پټوه ده گنه.
پشيله کان به هه وايه کي خه مگين ده مياوښن. سه گه کان ده نو سکينه وه و خو
به نيوان لاقې پي ميمه کانا ده گنه و بوټان پټوه ده گنه... خوړه ي ټاوي
حه وزي مزگهوت دي، وه لي بټ سه داي بانگ و ورته ورتي ده ست نوټر
هلگر و قرخه قرخ و ټاخ تفي پيره ميږده کان. به رده نوټري بټ نوټرگر و
دامه زان. ده رگا و په نجه ره کاني به چاوي سه وزه وه ديانروانيه قيبله، هه ر
لاي قيبله خوټه وه بزبان هاتوون و له گريزه نه يان بر دوون و له سهر يه که له
حه و شي مزگهوت ي پر له ټاغزه جگه رده سه فته يان کردوون. به ره يواني
داته پيو هاناي بو قورټانه ره شه له چه رم گيراوه که ي که س به ته و او ي نازاني
چ محهل پير هه سهن به ده ست و ټوچي موباره کي نووسيويه تبه وه بر دووه و
ټو و يش ټوه تا په ره کاني ليږه و له وټي به زه وييه وه مه لاسن. ټوه ش کوټه که
گه وره که ي باوه شي پيدا نه ده هاته وه و ټم به ره يواني رووه و قيبله به رز

راگرت بوو، ده يان جار پالت پټوه داوه، ټوه تا ټو و شيبان ده رکيشاوه.
مزگهوت ي رووت و قووت و سابق. ټم گونده ي له مالښي خو باندا به ره و
لباد راخه ريانه، راخه ريان بوو، قالي له مالښي خوا دا راده خن، راخست
بوو... په ره يه کي نيوه سووتاوي قورټانه ره شه که هلښتووه. ټو
خه لکه ي له سهر هه زاران هه زار قورټاندا سوټندي گه وره يان ټم، ټو قورټانه
ره شه ي پير هه سهن بوو، له به ري ده له رزين، جزوبه ند و له چه رم ي ره شيبان
گر تيوو. له سه ندو و قپکي چکوټه ي فوژميکاي سپي تيفتيفه دراودا، له
تاقپکي به رزدا دا يانابو، به له شي پاک و ده ست ي به ده ست نوټر وه، به سام
و تر سه وه له به رگه سه وزه که ي ده رده هټيرا و ده خوټنرايه وه. ټيستا ش ټوه تا
لاژو چهن د ټايه تيکي له په ره يه کي نيوه سووتاوي خوټنده وه و به ره لاي
ده کا. وه ک په پوله ي بال سووتاو، بالا زه لامې ده فرې و ټمجا ده نيښتووه
سهر زه وي.

ټو ټاسو به ټامازه يه کي خيرا هاوه له کاني وريا کرده وه و به پاريزه وه خو ي
کوټايه نيو مزگهوت ي داته پيو ي بټ رايه خه وه. جاران به ټه ده به وه پيټاوه کاني
له که وشکه ن جټ ده هټيشن، ټم ميستا ش يه که م جاره به پيټاوه وه وه ژوور
بکه وي. ټه وسا تر په ي پټي نه ده هات کاتي سينگي پټي له قالييه زه رقي
ره نگه کان دنا، ټم ميستا ش هه نگاوه کاني ده نگدانه وه يان هه يه خرته خرته و
مرخيټس مرخيټسيک له وټوه سهر ده کيشيټه ده ره وه. ده يدا به گوټي هاوه له
ټاماده باشه کانيدا، که به تاسه وه ن زوو له سوټنگه ي دوټه که حالي بن. ټو
له ژووري جه ماعه تي بټ ده رگا و په نجه ره وه سهر ي کيشا؛ کوټي
سابرينيکي گرتووه، به نيو په ره ي نيوه سووت ي په رش و بلاوي که لامې
قه ديدا، بو ده ره وه پالي ددها و سابريني غه زبويش ده مرقيټي و ده پرميني و
چوار په له له زه وي گيرده کا و سهر ياده دا. نار هقي ره ش و شيني به ټاسو
ده رداوه و له گه ليده نايه ت. له ده ره وه ش هاوټيکاني خاوبونه ته وه... ټوش
لاژو ټه وشه وه زستان ييه ي مالښي مه لاجه لالت ديټه وه ياد:

(آين لاي اوان اسري نماوه، انجا آدمي زاد اگسري ديانتي نما حمو

رفتاریکی مونکر دکات. له عمری منا أمه سری سی جارویه کاردوخ بسوتی. هرسی دفعه بنده بعونی باری تعالی قرآنه رشه که ی پیرحسمن پاراستوه. آیا دزانی عمری دو صد و پنجا و اوند سه ساله؟! توشی فلاکتیکی گوره دبین بلام حتا بوم ممکن بی دیپاریزم و اوم لامهمه. اوه فریضتی زیمته حتا مردن واجبه تی بکوشم له فوتان خلاصی بکهم. بلام هیچ کاریک بیی امری خودا ناکری. آیتی نوی سورهی (الحجر) دفرموی: ایمه خومان قرآن مان نازل کرد، هر خوش مان دیپاریزین. خاطر جم به قرآنه رشی پیر هسن هم خوی وهم آیش دیپاریزی و پنا به خودا و پی غم بهر سلامت دبین انشاءالله...^(۱)

ئه وهش مائی مه لا جه لاله، جه لال بوو؛ ته و او سووتاوه و ناداری بهسه ر پادارییه وه نه ماوه. له به نچه رهی شینی، دوو دهری روو به ره و قبیله دا، جا ناجار (په زئی) کی کجیت ده بیینی، خه ریکی ئینجانیه شوکر بخان و ساردونیا سه وزه گولگرتوه کانی بوو. په زئی په زئا شیرین، بو خوشی، بو سه رنجی پئیواران ئینجانیه بهر په نچه ره بوو.

ئه وهش کانی ژنانی به وشکه که له ک شوروه دراوه. قنجه قنج و خوژانانی کوو و کالی ته وسا و، ئیستاش نه قیته قیتی لاوی رووقایم له م

(۱) ئایین لای ته وان شوینه واری نه ماوه. جا مرۆف ته گهر ئایینی له دست دا ته واهه موو په فتاریکی ناجوژ ده کا. له تمه نی مندا ته مه سه رسی سییه م جارو کاردوخ بسوتتی. هر سه سن جارو که بنده پشت به خودای مه زن، قورئانه ره شه که ی پیره سه نم پاراستوه ده زانی ته مه نی دووسه د و په نجا و ته ونده سه ساله؟!... توشی کاره ساتیکی گوره ده بین، لی هه تا بکری ده پاریزم و به لامه وه گرنه گه. ته وه ئه رکی سه رشانه و تا مردن له سه رمه تی بکوشم له فه وتانندن پرگاری بکهم. به لام هیچ کارئی به بی فهرمانی خودا ناکری. ئایه تی نۆیه می سووره ی (الحجر) ده فهرموئی: ئیمه خومان قورئانمان ناردوه هه ر خویشان ده پاریزین. دلنیا به قورئانه ره شه که ی پیره سه سن هه م خوی و هه م ئیمه ش ده پاریزی و په نا به خودا و پیغه مبه ر بی زبان ده بین، گهر خودا مه یلی لی بی...

دهور و ناوه ماوه، نه ته قوه وری سه تل و ته نه که. نه به ده ره سه ته وه گیرانه وه ی خه ونی ئالوز بو تافه تافی روونی کانی، نه په خشی دوا دهنگو باسه کانی ئاوی. کانی بی دهنگ و سهنگ و دهور بهر چۆل.

ئه وه نه ما قبیله ی دلداریی هه رزه کاران بی. چما هه رزه کارما؟^(۱) زنجیری شو فلی شیت و تیکدهری به کاردوخدا ته راتینکه ر، جوگی قاز و مراوییه کانی شکانده ته سه ر کولانه کان و پانتایی به مرزگه وت... ده سه ته و ناو به ره و چه م داده په رن. سه گه ل و تازیگه ل ده نوو سکینه وه. کتک گه لی دی به دوا یانه وه، به یه کدا دین. میاوانده که یان له کپرو وزانه وه ی زاروی درده ژه ده چچ، ملیان دریز و سه ریان له دووی یه ک ناوه.

سایرینه ره شیش سامی شکاوه و چون که له کتوی به جووتی قوچی ره شی دریز و بادراوه وه له پش پی میمه کانه وه ری ده کا. له و جیه ده پشت له دوا کاوله مائی کونه کاردوخ ده کهن، لایه ک ده که یته وه لازو. سه راپایی چاوتیکی پیدا ده گیری.

سایرته ی خانوه کای ده بیینی نیشته وونه ته زه وی. ترس ده عبایه کی درنده ی پی او خوړه و هه لمه ت ده باته سه ر پروات. له گه ل تودا هاوه له کانیشت با یاندا یه وه و نوارییان.

سه گ و تازی و پشیله کانیشت به ده وری خو یاندا با به خولییانه. سایرینه ره شیش ئیستییک ده کا... پی میم گوئیان هه ل خسته وه، به رز چاویان بو ده گپرن، لی ته وان دهنگیان هه یه و رهنگیان نییه. له وانه یه رو حیانه ته کانیان بن گه رابنه وه ئاسمانی گوند و زه ندوئی دامین و به سه ر سه ری ئیوه ی دل پردا بسوورینه وه. ئیوه چا و ده نو قین.

هه روه ها سه گ و تازی و کتکگه ل... ته نانه ت سایرینه که ش چاوه به له که کانی نووقاندوه، تاکو چاکتر گوئی لییان بی. وه ک دل بهر و

(۱) ئامازه یه به دیره شیعیکی گوران.

دلدارى عهزده تى و له تافى ماچکردندا بن ئاوا چاويان نووقاندوو، ئيوه
ئهوق ماون.

(ئەرى ئەوئى من گوتم لىيە تۆش دەبىستى ئاسۆ؟)

(ئەدى كوو؟... گوتم لىيانە. ئەگەر گوئى بەچاوبكەم ئەوا
دەشيانىنم!) (۱)

(زۆرچاكە. گوئى بەچاوبكە و چىت ئاگا لىيە، بۆ ئىمەشى باس بكە!)

(پەرچووه، پەرچوو. هەلپەركىي پۆلى رەنگاوردەنگى كىژۆلان دەبىنم.
گوتم لە ترپەى پى و عىوغيوانە. شايبەكەيان نەرمە شەپۆلى زىيە، دوايى
ورده ورده دەبىتە كەرويشكەى تەبارە گەمى دەم سەرودى شەمال، لە شايبى
دواى سەرکەوتن دەچى، ئەو دەمانەى بەدەستكەوتەوه دەگەراينەوه.
رەنگيان رەنگى پەپوولەى بەرخۆرتاوه. تەنتەنە و نىو تەنەى دەورى
سەريشيان لە تەك تيشكى دەمە و ئىوارەى خۆردا چاوپركىيانە. چاوم لە
پرشەپرش و گوتم لە زرنگانەوهيانە... چاويشم لە سمايله كوئە، لە كن
بەردە موبارەك وەستاوه، بەدەم گىرپانەوهى سەربوردەى بەردەموبارەكەوه
خەرىكە جەزبەدەبگري.

بەردە موبارەك پيشانى چەند رىبوارىك دەدا و بۆيان دەگىرتەوه: رۆحم
بەقوربانى بى پىر هەسەن، كاتى لە بەرزنجەوه شىخ عيسى و شىخ مووسى
فەرمويان: (رۆلە هەسەن بگەرەلامان.) ئىدى بەچاوب ترووكاندنى،
پىخاوس لە مال دەرهپەرى. ئەو شوتىن پى موبارەكىتى... بزانه چۆن هەر
پىنج پەنجەى موبارەكى پى چەپى موبارەكى لەسەر بەردەكە چاپ بوون؟!
پىيەكى لەمبەر لە كاردۆخ و پىيەكى لەوبەر لەسەر گوئىژە داناو و بەدوو
هەنگاوان گەبشتۆتە بەرزنجە!

(ئەى تۆ هەردى، هىچ دەبىنى؟ هىچ دەبىستى؟)

(۱) ئامازەيه بەشيعرىكى مەلاحەمدوون.

(گوتم لىيە دىوانە هۆمەر و فەقى كەرىم دەمەقاليانە. هەربەكە و دەبهوى
خۆى بانگ بەدا. ئەوا فەقى كەرىم دەستى لە بنا گوئى نا و بەدەنگە
ناسازەكەى تىي هەلكرد... گوتم لە قەدۆيه و دەشيبىنم، لەگەل سىيان
چوارىكداد مەشت و مەرتى. هەلساوهتەوه و پەنجەى شادەى رادەوهشپىنى و
دەنگى لى هەل برپوه، دەمارەكانى مىلى سوجەمارن و هەلساون، پى
دەچەقىنى و دەلى: سا وەللاهى هەردەبى تا ئەم كاردۆخە بىتە پايتهختى
هەموو كەرتەى ئاسيا و ئەو رۆژەش نەزىكە.)

(ئەى تۆ ئازاد؟)

(گوئى و چاوم لە بارەبارى مالات و تىكپىژانى زاومايه، چاوب و گوئىشم لە
شوانەكانە، يەكپىكيان شمشال دەژەنى و ئەوى دىكەيان مىگەلەكە دەنگ
دەدا. دوو دىمەنى جيان. وەك دوو بىنراوى سىنەما تىكەل يەك دەبن...
گوئىشم لە زرانەوه و زنگازنگى زەنگولەى مليانە.)

ياديش دەلى:

(منيش چاوب و گوتم لە بارامى بەبەت بىژە، دەستى ناوئەتە بناگوئى و
بەئاوازەوه، دەيلەرتىتەوه و بەيتى لەشكرى دەچرى و ئاپۆرەى دى، بى
دەنگ و سەنگ لە پىشى دانىشتوون و چوونەتە ناخى رۆوداوهكانەوه:

دەچوومە مەجلىسى سلىمان بەگى شاقولى بەگان، لىم رادەخستى
هەندىك تەكەنم و سەجاده و قالىچەى خوراسانە... لەسەر وان رايەخانم
دادەنان پىنسى كورسى زىرنىشانە. لەسەر وان كورسىيان دادەنىشتن ئاغا
و بەگلەر و خانە... باسقىندەى ياسەمەن و مۆدەنى كارەبايان دەكەوتەوه
سەر لىوانە... هەندىكيان بازيان لەسەر چەنگانە، هەندىكيان تازىيان لە
رستانە... بەدەست هەندىكيانەوهيه قاوه و فنجانە...)

هەردى هەلەدەداتى:

(منيش ئىستا گوتم لە زاق و زرووقى زارۆى لە زهواق نراوى بەرەو
پشتى زىل پالدارا و زايبەلەى زۆرە زۆرى ژنانى زراو رۆاوى چنگى سەرباز

و زۆلّه کورده!

ئاسۆش له سهري دوات:

(چاوم ها له نهخشين، پاشيلی مازووی له بن دارمازوویه کی زهلامدا دانا. ههر داینا و داینه نا، مازوو خلۆربوونه وه. شتاقیانی بۆ کۆنه کرایه وه، لی به و حاله شه وه نه خه جلاوه، گۆرانیت بۆ ده لی، چهند خو شی ده لی لازۆ:

(ئه و ده مه ی وینه ی با

هانکه هانک

به نیوان بلیسه ی ئاگردا

ئه سپی خو ی لینگ ده دا

یالی شی کالی ئه و

ده بیته ئالایه .

کلکی شی کالی ئه و

ده بیته ئالایه .

لاوه ندی به فرینی سوارچاکم

ده بیته ئالایه و

له به ژنی دار ئالای لازۆی من

ئالاه و

لرله لرف ده شه کی...)

تۆش لازۆی دل پر و دل له دوا، به دلی برینه وه ده لی:

(ده زانم گوئی و چاوتان له نه خشینه، به لام کهستان وه ک منی نابین و نابیستان!)

وهک تاقانه ی مالی و پتی هات و نه هات بگریته بهر و بۆ دوا این جار مالاوایی له کهس و ئازیزانی بکا، ئاوا تاسه بار لاله که لاهه کانی کاردۆخ

ده که یته وه. سه راپایی چاوی پی داده گیپی. سه رنج له سه ر دارستانه که ی ده وری خزی پیر هه سه ن راده گری.

داروشه خسی چۆل و به سام بیناییت داگیر ده کا. نه زیله که ی زه مانی زه عیم سه دیق* که حاجی هه سه ن به ده م له رزینی جه زیه وه گیپرایه وه، له بهر ده متا به رجه سته ده بی:

چیا خالخاله و به فر کاژووژ. عه سه کهری سه رما برده له ده وه ن به چیاوه ناهیلن، گشتی ده برنه وه... ئه مجا دین به پاچ تی ده که ون کۆته ره کانیش ده ردین و ده یسووتین... وا سیان چوارتیکیان دابه زینه داروشه خسه که ی پیره سه نه وه... له غه یبه وه ده نگێ دئ، ده نگدانه وه ی هه یه... (له م مه مله که ته کی ده توانی داری سه ر پیر و چاکان بپرتیه وه!؟)

دوو خه تیکی ناجسنی به رته لاشیان، به ته ورپکه وه هه لده کاته قه دی داربه روویه ک... عه سه کهر شان و قۆل ده کوتی و ده نرکیتی و ئاره قه ی درداوه... که چی داربه رووی تاین هه ر به خو شی نازانی... ده سته یه ک کورگه لی کاردۆخیش له وی ئاماده ن... سام و شکۆی په رجوو ده وری دا ون... دوو خه تی په نگله میش ده وه ستن... به ترسیکی زاله وه تا ئانیشکی هه لکردوه... ده می ته وره که به باسکیدا ده هینتی... به فرمال چۆن به فر راده مالی، ته وری تازه ساویش هه مان ده ستوور مووی باسکی ئه و ده تاشی... ترسیکی په نهان له ناخه وه پی ده لی: (نه که ی کوره تی هه لنه چیتسه وه!) چاویشی له ئاست کورگه لی کاردۆخ و سه ربازه کانی هاو پیدای هه لئایه... چوارخه ته که یان دیته پیش: (ئا بیده به مامی خۆت، تۆ به کییک و بسکولاته گه وره کراوی!) دوو خه ت ده بۆلینتی: (لی به لی بلاوه به!) چوارخه تم چوارخه ت، تف له قولی مستی ده کا و ته ور بلند ده کاته وه... به هه موو هیزی بۆ قه دی داربه رووی داده هینیتسه وه... کاتی ده می

* زه عیم سه دیق: ئامیر لیوای بیست. به رپرسی راسته و خو ی قه تل و عامه که ی حامیه ی سلیمانی و (منع التجول) ده که ی حوزیرانی ۱۹۶۳.

لالامو کردووی تهور، له قه‌دی داربه‌رووی دا، ته‌قه‌یه‌کی وه‌های لئ هه‌لده‌سی، باسکه‌کان دهنگ ده‌ده‌نه‌وه... که‌چی ته‌ورم تهور، به‌حال داربه‌رووی زامدارکردووه و له جیتی خۆی هه‌لده‌به‌زیتته‌وه... وه‌ختی بۆ دووهم جار، به‌حوججه‌ت دایده‌هینیتته‌وه، له‌بری قه‌دی داربه‌روو، له‌قوله‌ پیتی خۆی ده‌دا... خوتین فیچقه‌ ده‌کا... تهور ده‌په‌رئ... چوارخه‌ت ده‌که‌وئ و زمانی ده‌شکی... دیمه‌نه‌که‌ کال ده‌بیتته‌وه و ون ده‌بی... سه‌رنج له‌ پاشماوه‌ی مزگه‌وته‌که‌ی پیره‌سه‌ن ده‌ده‌ی. دیتته‌وه به‌ر دیده‌ی یادت کاتی کوپخا وه‌تمان ناوای گپ‌رایه‌وه:

خوله‌ گه‌رگه‌ری، ئا له‌م گونده‌ی پشتمانه‌وه ده‌ژیا. شه‌ویک به‌خه‌یالیدا دئ، خۆی به‌کاردۆخدا ده‌کا. له‌ ته‌ویله‌یه‌که‌دا شه‌که‌ نیری دردینئ و ده‌یداته پیش، خۆت ده‌زانی ته‌نیا دوو ری هه‌ن بمانه‌نه‌ کاردۆخه‌وه و لیبه‌وه ده‌رجین. ئئ پیره‌سه‌نیش به‌قوریانی بم هه‌میشه‌ بیداره. وه‌للا بۆخۆی هه‌م زه‌ینی لئ ده‌گۆرئ و هه‌م دووچاری شه‌وکوتیری ده‌کا.

ئیدی خوله‌م خوله‌، به‌وه‌ به‌سته‌زمانه‌وه، ئه‌مه‌نده‌ سه‌ره‌و ژوور و سه‌ره‌و خوار ده‌کا و ری درنابا، مزه‌عیل و پرزه‌لئ براو، له‌ په‌نا دیواریکدا، سه‌ریکی پشتوتنه‌که‌ی له‌ ملی شه‌که‌نیردا و سه‌ریکی به‌ده‌ستیه‌وه، خپ لیبی ده‌که‌وئ. تاریک و لیل، ئه‌وانه‌ی نوێژیان قایمه‌، بۆ مزگه‌وت دا‌ده‌گه‌رین، ده‌بین شه‌که‌نیری تاین، شایه‌تی حاله‌ و به‌دیار خوله‌وه ده‌بارینئ... ئیدی خوا و راستان ده‌گه‌نه‌ فریای. په‌لی ده‌گرن و ده‌یبه‌نه‌ مزگه‌وت. هه‌تا دوو سڅ شلپ ناوی هه‌وزه‌که‌ی به‌چاوی خۆیه‌وه نه‌دابوو، رۆشنایی بۆ چاوانی نه‌گه‌رابۆوه. دانی پئ دانا‌بوو، وتبووی له‌وه‌ تۆقیبووم هه‌لم دیریتته‌ خه‌ره‌نده‌که‌وه! له‌وه‌ هه‌له‌وه‌ بپرای بی، که‌سئ زاتی نه‌کردووه به‌نیازی خراب روو له‌ کاردۆخ بکا. له‌وساوه‌، که‌سئ شه‌وانه‌ ده‌رگای کلۆم نه‌داوه. داومانه‌ته‌ ده‌ست پیره‌سه‌ن... ئه‌وه‌ هه‌له‌ تازه‌ سمیلۆم بۆرکردبۆوه...

(که‌چی ئه‌وه‌تا کاردۆخیان به‌مزگه‌وته‌که‌شیه‌وه‌ ویران کرد، ئاداریان به‌سه‌ر پاداریبه‌وه‌ نه‌هیشتووه. که‌س نازانی خه‌لکه‌که‌یان چی لئ کردووه‌ و

زه‌ینیشی لئ نه‌گۆریون!) ئه‌مه‌ له‌به‌ر خۆته‌وه‌ دل‌ئیت و له‌م ده‌مه‌دا لای سه‌راورده‌وه‌ تا‌پۆی زه‌لامئ ده‌رده‌که‌وئ.

زه‌لام به‌پرتاو دا‌ده‌گه‌رئ. ناوه‌ستئ و دئ، ئیوه‌ش سه‌راسیمه‌ له‌ یه‌کدی را‌ده‌میتن.

هیشتا هه‌ر له‌ژبیر کاربگه‌ری دیمه‌نی په‌پوله‌ پایزه‌ ئاسای به‌ئاسماندا بلاوی گیانی مه‌خلووقی کاردۆخن. ئه‌م هه‌رزه‌کاره‌ش تیکه‌ل به‌دنیای ئه‌وان ده‌کن و قسه‌ ناکه‌ن.

هه‌رزه‌کار داماو و په‌نگ په‌ریو، له‌ نیواندا وشک وه‌ستاوه، ئیوه‌ش بی ده‌نگ به‌ده‌وریدا ده‌سوورینه‌وه‌ و دیکه‌تی ده‌ده‌ن. له‌په‌ر هه‌رزه‌کار به‌ده‌م کولی گریانه‌وه‌ هاواری لئ هه‌لده‌سی: (گشت که‌سه‌که‌م رۆ، ئه‌وه‌ بۆ وا دیکه‌تم ده‌ده‌ن؟! خۆ شاخ و گویم لئ نه‌رواوه‌؟! بۆ نامناسنه‌وه‌؟!... به‌هزادام، به‌هزادی کوپخا وه‌تمان!!)

(چی ببینم؟ ئا دهیبینم!!)

(مه بهستم هۆ ئه و تره کتوره یه!)

زیت دهیبته وه لازۆ. دهست دهدهیته دووربینه کهت و پاشان دهلیتی:

(به شوفیره که یه وه شهش کهسن. هه مووشیان چه کدارن!)

(که واته خۆبانن!)

ههردی وه ها دهلی و لازۆش دلنیای دهکا:

(به لئی خۆبانن. ئه وان نه بی کئی بهم رۆژه ره شه واوه دی؟!)

ئاسۆ بۆ دلنیایی ده پرسئ:

(ژن و مندالیان له ناودا نییه؟)

(نا نا، به کورتی ده حشکن ده حشک... شوفیره که و دوو چه کدار له سه ر

چه مه رلغه کانی، سیانیش له دواوه له نیو عه ره بانه که یدان.)

(ئه ی چاوت ها ها له و سئ ده عبا یه یه. واشه ئاسا، به تاقی ئاسمانه وه

چه رخه لی ده ده ن؟) ههردی بهم شپوه یه سه رنجی لازۆی راکیشا.

(چاکم چاولتیانه!. کۆتره کانی بارق- ن...*)

(جامه به ستت چیبه؟)

یاد ده پرسئ: (ده کری ده ستیان لی بکه ینه وه؟)

ئاسۆ: (ئه گه ر شایه دا به ره و ئیره هاتن، بۆ نا؟)

(به و خوا یه بۆ ئیره دین و ئاشکرا شه بۆچی دین و ده ستیشیان لی

ده که ینه وه!)

تۆش وه ها ده لیبی لازۆ. هه ردیبش ئاوا دۆخه که هه لده سه نگیبئ:

(شهش جاش و کۆپته ریش به ئاسمانه وه یه و هیشتا چیشته نگاوه، ده مه و

* عه میدی هیزی تابهت (بارق عبدالله الحاج حنطه) ئه نفالی قه ره داخ و گه رمیانی

پئ سپیتر درابوو.

ئیاره بووا یه لیمان ده دان و خۆشمان ون ده کرد، به هه رحال...!!)

تۆش لازۆ زۆر به هیبمی ده لیبی: (شهش کهسن. هه رچه ندی بن له

ژماره یان مه ترسه، وه ک خپلی که رویشک وان زراویان له چاوباندا یه و

ئیبستا ئیمه ئه وان ون ده که ین!)

ئازاد هه لده داتی: (کۆپته ره کان پیه ون دییان به و جاشانه وه نییه!. من

به ته واوی نازانم ئه و جاشانه بۆچی واوه دین. ناوچه که جگه له که ری

به ره لالا و سه گ و پشیله هیچی تیدا نه ماوه تالانی بکه ن!... شهش دانه

جاش شه ری پئ میمیان پئ ناکری، ئه گه ر سووسه ی ئیمه یان کرد بی...)

شهش جاش جورئه تی ئه وه ناکه ن ته نانه ت بۆسه بۆ پئ میمی کیش

بنینه وه... جورئه ت ده که ن!)

تۆش لازۆ ئاوا ی بۆ ده چی:

(نا جورئه ت ناکه ن. ئیبستا بیریان وا به لای پاتال و شره خۆزی به وه.

ئه گه ر سه رنجتان دابی په نچه ره و ده رگای ماله کان و هی مزگه وت

کیشرا بوونه وه دباره ئیشی ئه م جاشانه بووه ئیبستاش بۆ کاروانی کی نوی

هاتون!)

به هزاد تا ئه و ده مه چرکه ی له خۆی بریبوو، به حیره وه ده لئ:

(خۆیه تی، ئه وه چه ندین کاروان له م کاردۆخه بکه ن. نابی نه ینا سه نه وه!...

ئه وه تره کتوره که ی مالی حاجی هه سه نه. تا دوین بوو دژواری کوری پئ

می می پئ ده گوتزایه وه، ئیبستاش بۆته تالانی ده ستی جاش و تالانی

کاردۆخی پئ ده گوتزانه وه!)

لازۆ: (ده ق وه هایه به هزاد!)

هه ردوو ناوی به هزاد و دژواری چه ند جاریک پاته کرده وه و چوو

دنیا یه کی دیکه وه...

چاوت لییه وا دژواری حاجی هه سه ن به کاشییه ک دۆوه له ژیلدا به ره و

رووت دی. کاشییه که داده نئ و دی، یه که م جاره دژوار ببینی خۆی

بهستووه:

(باوكم دهفهرمووئ بههبيچ لايهكدا نهچن. دهبي بينهوه مالى خويمان!)
كهوچكى دؤ دهخويتهوه... هيشتا دهست له نيتو دهستى دژواردايه. بههزادى
كوپخا وهتانيش بهجامى دؤوه، له پالتا دههستى. بهپيژانينهوه له دهستى
وهردهگرى و له بان بهردهنوئيرئ دايدهنيتى. نه ملا و نه ولاى يهك ماچ دهكهن،
ههرچى دژواره خوئ لئ نه بان دهكا، دهبينى بههزاديش لووته لايه دهستورى
دژوار خوئ بهستووه...

كاتئ بيستت مالى حاجى هسهن و كورانى كوپخا وهتمان سهنگهريان له
يهك گرتووه و نهگهر مهلا جهلال له بهيندا نه بووايه نهوا خراب دهقهوما،
ئيدى بووه مهراقت و مه بهستت بووه هرچى زووه بگه يته كاردوخ. تاريخ
و ليل له وئ بهرئ كهوتن. كاتئ گه يشتنه بهروه، ديتان كابانه كان
مهشكهيان بهداردا كردووه. پيره مپيره كان له سه بهرده نوئزه كان خهريكى
دامهن، ههزاره زيله قوتابيبان بهگژره پانى قوتابخانه دا بلاو بوونه تهوه و
دهنگيان دئ، ئيوهش له مزگهوت لاتان دا. تاگر چون له پووشوو بهرده بي و
دهته نيتتهوه، ناوا دهنگواسى گه يشتنت به نيتو گوند و مه زراكاندا
بلاو بووه... پئ ميم، دواى خو فينك كردنهوه هاتنهوه بؤلات. كوپ و كالى
ناو گونديش ئاپوره يان دا... دهستى بههزاد و دژوار دهگريت و به پيشى
مزگهوتدا دهكهونه پيباسه، نهوان تهواو له يهك دردؤنگن و سوسه شيان
كردووه كه تو تاگادارى.

نهوان له ئاستى تودا شهرم و له حهناى يهكدا بهقيندا چوون و لووتيان
داژهندووه.

بهئارهقهى نيتو له پياند، رادهى گومان و دردؤنگيبان ههست پئ دهكهى.
بهزمانئ بؤنى گلهبى و بهتهنگه وههاتنى لئ دئ دهليئى:

(نهگهر پيتان خوشه سهر به مالتانا بكهم، نهوا دهبي سهرهتا كارئ ههيه
بيكه ن!)

(فهرموو له خزمهت دام!)

(كارى چون?... سهرم له پيئه!)

تؤ لازؤ، تا ئه م كاته دهستى ههر دوو كيانت گرتووه. بهم دوو كورته
وهلامه، خو شيبهك له گيانت دهگهريئ و دهليئى:

(با له ئيوهوه دهست پئ بكهين. سالاو له يهك بكهن و بينهوه
بهكهسهكهى جارن!)

باليان دهگرى و بهرهو رووى يهكيان دهكه يتهوه. بههزاد سهر هه لده بري و
دژواريش سهر هه لده يئى، له هه ناسه يهكدا يهكدى له هه مپيز دهگرن توش
لازؤ به پئ ميمه كان دهليئى:

(كوپينه له مالى كوپخا وهتمان ميوانين!)

بههزاد دهليئى: (سهر سهر و سهرچاو!)

توش لازؤ له سهرى دهريئى:

(ههر ئيمه نين، مالى حاجى ههسه نيش له وئ ميوان دهبن!)

له هارهى پؤله كوئتهر وهئاگا ديتتهوه و سهر هه لده يئى. له گه ل هاتندا
هاره هارپيشيان بهرزتر ديتته گوئى. بهرز به سهر ريگه وشكه سيبه كه دا
دهفرن. كاتئ گه يشتنه ئاستى ترهكتور، ناوه راسنينيان بؤى داهاتهوه.
بهرهنگئ به بانيبهوه دهخوليتتهوه، سيبه رهكهى دهنيشيتته سهر ترهكتور و
سهرنشينه كانى. دوانه كهى ديش، كردوويانه بهچهق و دالاش ئاسا بهرز و
بازنه بى له دهورى دهچهرخين. پئ دهچئ له م دهور و ناوه سوسه لقين و
بزاقيئكى ناحهز به خوئيان كردبئ، يان نه وه تا گومانيان خستوتته سهر
ترهكتوره سوور. بهلام ترهكتورى گورين رهوتى خوئ نه گؤرى، بههه مان
سهمت و خييرا بى لووتى بههه ورازهوه نا. نه له ئاسمانه وه فهرمانى
وهستانيان پيدا و نه تهقه شيان لئ كرد.

كوئته ره كان بهرز هه لكشان و به بان چياكهى پشتى كاردؤخدا، كهوتنه

هفته‌یه‌ک به‌گیان‌سپاردنه‌وه چاو له ری بوو. تا زمانی شکا (ناسۆی) له‌سەر زاریبوو... هه‌تا وینه‌یه‌کی ناسۆیان له‌سەر دلی داننا نه‌و چاوانه‌ی نه‌نیشان...

ئیمه شه‌ری خۆ به‌خۆ ناکه‌ین! . چیتان لیمان ده‌وی؟... ده‌تانه‌وی
فه‌رموون نه‌وه چه‌که‌کامان، بگرن له‌ پێشدا نه‌وه هی خۆم... ده‌تانه‌وی
بمانکوژن، فه‌رموون نه‌وه سینگم، بئ منه‌ت بن ئیمه، ده‌ستتان لی
ناکه‌ینه‌وه!

وه‌ک ئیستابێ دیمه‌نه‌که‌ت دیته‌وه پێش چاو. له‌ ناخه‌وه ئه‌م قسانه‌ی
ئه‌وسای خۆت دووباره‌ ده‌که‌یته‌وه، بئ ناگا له‌وه‌ی ئاوینه‌ چکۆله‌که‌ت
به‌رامبه‌ر رووی شه‌خساو و ناخی شپه‌زه‌ت گرتوه‌وه و چووینه‌ ناویه‌وه، ئه‌وه
وه‌لامت بوو بۆ پێ میمه‌کانی نه‌ولا، کاتێ به‌که‌رته‌که‌ته‌وه که‌وته‌نه
بۆسه‌یانه‌وه. سه‌رتان هه‌لبه‌ری، دیتان به‌رزاییه‌کانتان لی گیراوه، پێ
میسه‌کانی لای تو، خۆیان به‌زه‌ویدا دا... خۆت لی‌ل ناکه‌ی و داویان لی
ده‌که‌ی: (ده‌ست مه‌که‌نه‌وه. به‌قوربانان بئ ده‌ست مه‌که‌نه‌وه!) ده‌وی
پشوویه‌کی کورت چاوه‌روانی، له‌ نه‌زه‌رتانا هه‌فته‌یه‌کی خایاند. به‌رزایی
گرتوه‌کان وتیان:

(هیچیمان لی‌تان ناوی. به‌کویدا هاتوون هه‌ر به‌وێشدا بگه‌ڕینه‌وه.)

به‌وه‌ چهند قسه‌یه‌ی کردت، غیره‌تیا ناکه‌بوول نا کا ده‌ستتان لی
بکه‌نه‌وه... ئیوه‌ش ری و ری ده‌گه‌ڕینه‌وه... هه‌بشتا شه‌و و رۆژێکی به‌سه‌ردا
تی نه‌په‌ریبوو، له‌ سه‌رتی خراب ئه‌م هه‌لوێسته‌یان هه‌لسه‌نگاند. نه‌وه‌تا
بروسکه‌که‌ت به‌ده‌سته‌وه‌یه: (له‌مه‌ولا هیچ یارمه‌تیه‌ک له‌ چه‌ک و چۆل و
نازووچه، له‌ شوێشه‌وه وهرناگری. چی پله و پایه‌یه‌کیشمان پێ داووی،
هه‌موویان لی سه‌ندیته‌وه!)

دلشکاو، به‌ژێر خه‌میکی گه‌وره‌وه ده‌بی. پیت وایه له‌ ژێر ده‌رناچی...
نه‌خته نه‌خته بینه‌راوه‌کان کال ده‌بنه‌وه... ئاوینه‌که‌ت ده‌خه‌یته‌وه باخه‌لت و
ورده ورده تاریکی دادی.

چاوی به‌هاوه‌له‌کانتا ده‌گه‌یڕی. که‌رته‌که‌ت ماوه‌ته‌وه سه‌ر ئه‌م چه‌ند
که‌سه... له‌وه‌هه‌وه به‌توانای خۆ و هاویری و دۆستان و به‌وه‌ی به‌خورتی له
دوژمنی ده‌سپێن، به‌رپه‌وه ده‌چن. ئیستاش نۆه‌ی ئیشتکگرتنه‌هه‌ لازۆ،
هاوه‌له‌کانت کزکۆله‌یان کردوه‌وه ناسۆ پشته‌ی له‌ ناگه‌که‌یه، نازاد رووی
لییه‌تی و خه‌وه‌نوچکییه‌تی. شه‌ویکی ساردی به‌ته‌پومژی شیداره. یاد
جامانه‌که‌ی کردۆته له‌چک. ده‌سته‌کانی وان له‌ نیوه‌گه‌لیا و چه‌ناگه‌ی
به‌سینگیه‌وه نووساوه، قایشی تهنه‌نگه‌که‌شی و له‌ قۆلیا. هه‌ردی له‌سه‌ر
کوته‌ره‌ داری چاوی لی‌ک ناوه، ده‌جوولیته‌وه و ده‌پرخیتن، به‌هزاد له‌سه‌ر
تاویری هه‌لتروشکاوه...

ئیستا... دنیا ده‌لیی له‌ کل هه‌لکیشراوه. چاوت ده‌هه‌نگاویش حوکم
ناکا. ئه‌وه‌ی ده‌نگ بئ ته‌نیا پرخه‌پرخه‌ی هه‌ردیه‌یه. ئه‌وه‌ی ره‌نگیش بئ
دیارنیه‌یه. مه‌گه‌ر ره‌نگی پرته‌قالبی ناگه‌که‌ی هه‌بشتا به‌ئاسته‌می ده‌گه‌ری.
بزوتکه‌کان پێش ده‌خه‌ی و بری چیلکه و چه‌ویل به‌ده‌م ناگه‌که‌وه ده‌ده‌ی.
تارمایی به‌رد و بنچک و براده‌رانت به‌رحه‌سته‌تر به‌دیارده‌که‌ون. ته‌له
پوشیک هه‌لده‌گری. له‌ نیوان ددانه‌کانتی رۆده‌که‌ی، چه‌ند گوشتی ئه‌م
سابرینه‌ت پێ ناخۆش بوو لازۆ. به‌حه‌رامت زانی لازۆ، و ده‌زانی
نازیزیکت له‌ ده‌ست داوه. یه‌که‌م جاریشه‌ گوشتی بئ خوی بخۆی.
ناچاربووی... راسته‌ بۆ سابرینه‌که، چ گورگ و چ سوار. لای ئیوه و لای
جاش و جه‌یش هه‌مان چاره‌نوسی ده‌بوو. به‌لام ری ئیوه و ری ئه‌وان،
ئاسمان و ریسمان، دلا و دل مه‌به‌ لازۆ. سابرینه‌که نه‌بوایه له‌ برسانا زه‌رد
ده‌بوون. کوان کابانه‌ سه‌لاره‌کان، تا سه‌ماوه‌ی وه‌رشاو جۆش ده‌ن و چایی
ده‌م که‌ن؟... کابانه‌ ده‌ست و که‌وگیر جوان و لیوه‌شاوه‌کان، به‌ترش و تالان
چوون.

کۆلەپشت لە گوشتی برژاوی بێ خوێ و جیبری سابیرنەکه پڕکەن، دەنا بەھیلاک دەچن، ئیوهی خۆلەکهوهی دەمبا، خوشتان نازانن باهۆزی ئەم نەهامەتییهی ناخلاف تیبی کهوتن، بەرهو کویتان رادهپیتچی. بهچی مهعلووم ژه مێکی دیکه ی وههاتان دهست دهکهوی؟

هاوهلهکانیشت نا بهدل خواردیان لازۆ، وهلی له رۆژیکی وها تووشی کهس له کهسدا پیتان په وایه لازۆ، خو تازه خاوهنی سابیرنەکه ناگه پیتهوه... دهگه پیتهوه؟... ئیوهش جاریکی دی ریتان ناکه ویتهوه و شارهدییه کهی قۆجه کاردۆخی بهئاوه دانی. با وهرم کزه!... له تاریکی راده مینێ و پهشاییه کی کش و مات دهبینی، ههر خۆتانن، نه قهری ماشینێ. نه گیزه و زیکهی میروویهک، هیشتا هه ندیکیان له مه تبوونی زستانه دان... له م باسک و دۆله لاتهریکه دا دهنگتان به کهسدا ناگات. ئەوانی دی که بهسه دان بوون، چیبان لی هات...؟

بوونه پۆله چۆله کهی واشه لیداو... تازه بیر له چی دهکه یتهوه لازۆ...؟ دوای باران که په نهک...؟ ئاگره که کهمی دهگه شیتهوه، گپیکی نارنجی زمان دهکیشێ و سه رنجی ده دی.

دیمه نه که دیتهوه پیتش چاوت.

(به قسه م بکه، با ئەم گوندنشینانه بهخۆمانه وه نه بهستینه وه. ریتگیان بدهین خۆیان بگه ییننه شارهکان، دەنا دهفه وتین!) تو ئاوا به بهرپرسی ناوچه که دهلیی، که چی ئەو نه دهیپیتێ و نه دهیبا:

(وا دیاره ورهت دابه زبوه!... ئەی ئیمه چین لیره کاک لازۆ...؟ ئیمه بهرگریان لی دهکهین!) تۆش له سه رخۆ وهلامی دهده یتهوه:

(ئیمه ناتوانین شەری ۲۰۰ فەوج جاش و ۵۰۰۰۰ سەرباز و ۲۰۰۰ تانک و (۱۰۰) دانە کۆپتەر بکهین... دهبی بزانی له کوی دوژمن داین کاک هه قال... با بهگورگانخواردیان نه دهین کاک هه قال... با لی گه رپین خه لکی گه رمیان و قهراخ سه ر ده رکەن کاک هه قال. دەنا ئیمه ش دهبینه

شەریکی به عس کاک هه قال!)

کاک هه قال نپوچاوانی تیکده نی، ئەبرۆکانی تیکده په رینێ و پشتت تی دهکا. دهروا و ئاور ناداته وه، دوور ده که ویته وه... گپی ئاگره کهش کز و خامۆش ده بی و دپیته وه ئیره... ئەمیستاش کوان جه نراله کانی په رۆ...؟ بو بهرگریان له خه لکی گه رمیان و قهراخ نه کرد...؟ سه رپاکی پیتشبینی و بوچوونی جه نراله کانی په رۆ چرووک بوون و شتاقیان نه هاتنه دی...

کزه یه کی سارد هه ل دهکا. خو ی به یه خه و بهرۆکتا دهکا و کرژ ده بی. چاوێک به ده ورو به ردا ده گپیری، ژبانی چیا فیری کردووی هه میشه له ده ورو به رت وردبسته وه. دەنا چا و بگپیری و نه گپیری چونیه که. هیچ نابینی. ده جو لیتی، لایته کهت پیت ده که ی. بری چیلکه و چه ویل کۆده که یته وه. به ده م پشکۆکانییه وه ده دی و فووی لی ده که ی. چاوانت ئا و ده که ن.

قورگ و که پوت ده چوو زینته وه. خۆله که وه بهرز ده بیسته وه، دوای فووکردنیکی زۆر، گپ ده گرتیه وه. ده چیته وه سه ر به رده که و به رامبه ر ئاگره که، گه ل بلا و ده که یته وه و ده سته کانتی بو درپژده که ی، گره که نه ختی به رزه و گه رمی به ده ست و ئەژنۆت ده گا. گره که ده ته نیته وه. له هاو رپیکانت ورد ده بیته وه، بێ ناگان، ماندووی ری و هی کاره ساته که ن.

چاو له گره که ده پری:

وا هاتن، ئەوا لیژنه یه کی له په فیق حیزبیه که ی مه سول و دوو یاوه ری و مه فره زه یه ک پیکه اتوو، خۆیان به نا وه ندییه کی کچانی گه ره کیککی هه زار نشینی شاردا کرد و یه کسه ر ده رگای ژووری به رتوه به ریان قلیشانده وه:

(هه ر ئیستا زه نگ لیته، مامۆستا و قوتابیانم له گۆره پان بو خپکه ره وه!)

دوو دوو به شوین یه کدا کچۆله قوتابی دینه گۆره پانی شه خته گرتوو. مامۆستا له پیتش ریزه کاندای ده وه ستن.

(خۆ هه موو عه ره بی تی ده گن؟)

كەس متقى نىيە و رەفيق حيزبى لەسەرى دەروا:

(بى دەنگى واتاي ئەرى دەبەخشى... گوئى بگرن مامۆستا و قوتابىيان... كى كەس و كارى لە دېھات ھەيە، با جوابيان بۆ بنىرى، كە بەھارى داھاتوو دېھات نامىنى. ئەوھى تا بەھارى لە گوند بىنى، ھەك ياخى حسابى بۆ دەكرى و ئۆيالىيان لە ئەستۆى خۆيانە. جوابيان بۆ بنىرن با رووبكەنە شارەكان. جىبى ھەموويان دەبىتەوھ. ئەوانەشى بۆ خزمەتى دوژمنان لە دېھات دەمىننەوھ، خويىنى خۆيان لە ئەستۆى خۆيانە...)

دېمەنەكە دەگۆردرى، خۆت و بەرپرسى ناوچەكە لەبن كەپرىتكدا دانىشتوون، چا دەخۆنەوھ ئەو دەپرسى: (چۆنى بۆ دەچى لازۆ؟) تۆش دەلىتى: (تا ئەمرۆ دوژمن ھەر گفتىكى خىرى دابى، جىبەجىبى نەكردووھ. بەپىچەوانەشەوھ. ھەرچى ھەرپەشەيەكيشى كىردى بىردوويەتییە سەر. بۆيە لەو بروايەدام دوژمن بەھارى ئايندە دى بەپىتوھ ناھىلى. ئەوان دېھات بەگۆم و ئىمە بەماسى دەزانن، بۆيە گۆمەكە وشك دەكەن و بۆشيان دەچىتە سەر. نە كەس لە سەرمان بەدەنگ دى و نە خۆشمان دەتوانىن پىشى لى بگرىن. دەبى كارى بكەين بى ناوھدانىش ھەر بىنن.

خۆت و بەرپرس لە بىنراوھەكە دەردەچن و لە بىنراوى نويدا عەولا سوور دەبىنى پەلى ھەمە شوانى تاقانەى دواى شەش خوشك ھاتوى گرتووھ. ئەوا خستىبە سەر پشتى كەرە رەش و خوشى سواربوو، ئەوا نىونىكيشى دابە پىش، لەبەر خۆيەوھ دەدوى:

(بەناوى نىون فرۆشتنەوھ، ھەمە شوان لە شار، لە مالى كاكەم دادەنيم و سبەى ئەدوو دەگەپتەوھ.) دەروا دەروا... ئەوا لە دى دەرچوو. ئەوھەتا مەفرەزەيەك پى ميم لە بۆسە دان. ئەوا عەولا سووربان پيا دەكرد و رووى كەر و نىونيان كىردەوھ دى. عەولا سوور پەلى ھەمە شوانى گرتووھ و روويان لە گوندە... ئاگرەكەش وردە وردە خامۆش دەبى...

تۆ لازۆ ھىشتا ھەر بەچىاوەى، بەلام عەولا سوور بەخا و خىزانەوھ، ناگەپتەوھ.

ھەلدەسىتەوھ، لايتەكە پى دەكەى، بەئاستەمى سىنگى پى دادەنپى، نەبادا ھاوھەكەنت بىدار بنەوھ، باوشى چىلكە و كۆتەرە كۆدەكەيتەوھ. بەدەم پشكۆ و ژىلەمۆكەوھى دەدەى و دووكەل بلىند دەبى... نە لوورەى گورگى، نە باقەى چەقەلى، نە پرمەى بەرازى. بلىنى ئەوانىش نەوئىرن خۆيان دەرخەن. يان ھەك شۆرشقانان ناچارى تەق و دەو بوون؟ ئاگر ھەلدەبىتەوھ. چاوى بەھاوړىكانتا دەگىرى. لايەك رۆشن و لايەك تارىك... رۆشنابى لەسەر روخسار و جەستەيان دابەشە و ھەريەكە و ھەلوئىستىكى ھەرگرتووھ. بەدەم خەيالائەوھ، لە راستەوھ بۆ چەپ، ھەريەكە و چركەيەك دووان، سەرنجى لەسەر رادەگرى. تا دەگەيتە سەر ئاسۆ، برى زياتر چاوى لەسەر رادەگرى. لەوئىوھ دەگەپتەوھ بۆ لاي بلىسەى ئاگرەكە:

۱- لە دوورپا، پىكابى تۆز دەكا و لووت بەچىاوە دەنى.

۲- لازۆ و ھاوھەلانى لەناوئىدا چاوەروانن. (قوھى كەلەشىر)

۳- پىكابەكە دىتە پىشەوھ (قەرى ئوتومبىل).

۴- ئوتومبىل دەوھستى. سەرنشبنەكانى پىادەدەبن و دايكى لازۆ لە نىوانيان دابە.

۵- دەست و مۆچى لازۆ و دايكى. جانتايەك لە پالىدا لەسەر زەويىبە.

۶- ئاسۆ نىگەرانە. (دىسان قوھى كەلەشىر) - (ئەى دايكم كوا؟)

۷- ئاسۆ دەستى دايكى لازۆ ماچ دەكا.

۸- (نەختى ناساغ بوو، نەيتوانى بى. بەلام مەنجەلى گىپەى بۆ ناردوى... ئەوھەتا.)

۸- مەنجەلە گىپەى لەمەر ئاسۆ دەستى دەداتى و لە پشتى پىكابەكە دايدەگرى...

۹- پىكەوھ دەجوئىن. لازۆ مەنجەلىك و ئاسۆ مەنجەلىكى پىبە. دايكى لازۆ لە ناوھراستدايە و ژمارەيەك پى ميم بەدوايانەوھن.

۱۰- به دەم پتو سەرنج لەسەر مەنجه‌له‌كه‌ی دهستی ئاسۆیه، كه له چارۆكه‌یه‌كی ره‌شدایه. سەرنج له مەچه‌كییەوه به‌ره‌و روخساری ئاسۆ سەردەكه‌وئ و چەند چركه‌یه‌ك له‌سەری ده‌وه‌ستی. دل‌خوردە. له‌ دایكی لازۆ ده‌پرسی:

- (پیت نه‌وتم دایكم چ خیریتی؟! نه‌خۆشییه‌كه‌ی چییه...؟)

۱۱- دایكی لازۆ كه‌مێ سه‌غله‌ت دیاره و زمانی نه‌ختی ده‌یگرئ. (قغه‌قغی قه‌له‌ ره‌شه)

- (ه ه هیچ... هیچی نه‌وتۆی نییه. له‌م په‌تا دوایراوه‌یه‌تی. ئی بنیامیش ك ك كه‌ چوو ه س س سالتوه، خۆت ده‌زانی...)

۱۲- کاتی دایكی لازۆ قسان ده‌كا، سەرنج لەسەر روخساری نیگه‌رانی ئاسۆیه.

۱۳- دوو ده‌رییه‌کی شین ده‌رده‌كه‌وئ... لیوه‌ی وه‌ژوورده‌كه‌ون.

دیبه‌نه‌كه‌ ده‌گۆرئ:

۱- له‌ ژووریکدا، دایكی لازۆ، لازۆ و هه‌قالانی دانیشتون، پرویان خۆشه، سەرنج ده‌چیتته‌ سه‌ر رادیویه‌کی ترانسستۆر (گۆرانی شاد)

۲- دوو مەنجه‌له‌كه‌ به‌گه‌وره‌یی.

۳- ئاسۆ خۆش‌حاله.

- (له‌ پیتدا گیپه‌كه‌ ده‌خۆین. كه‌س نازانی وه‌ك دایكم گیپه‌ لی بنئ. له‌ ده‌ست خۆتانی مه‌ده‌ن. گه‌رم كردنه‌وه‌شی ناوئ!)

۴- به‌ده‌م قسه‌وه‌ خه‌ریکی سفره‌ راخستن. نان داده‌نرئ، قاپ بلاوده‌كریته‌وه، كه‌وچك دابه‌ش ده‌كری، كاشییه‌ دۆ له‌سه‌ر سفره‌ داده‌نرئ. (ده‌نگی كه‌وچك و قاپ، گۆرانی له‌سه‌رخۆی ترانسستۆره‌كه‌ تیکه‌ل به‌قسه‌كان ده‌بن)

- (له‌سه‌ر شیلایه‌كه‌ی ده‌قه‌ومی!)

- (له‌و جاره‌وه‌ دایكی ئاسۆ هینابووی، من بیتو ده‌مم به‌رگیپه‌ نه‌كه‌وتوو! به‌نۆره‌ش بی زمانه‌كه‌یم ده‌كه‌وئ!)

- (نه‌یخۆی تاله‌!)

- (قابیله‌ ئه‌و مەنجه‌له‌ زله، یه‌ك زمان و یه‌ك شیلایه‌گی تیاپی؟!)

- (كلای قازیبه‌كه‌یم هه‌ر ده‌كه‌وئ!)

- (با خاوه‌ن ویژدانی به‌یه‌كسانی به‌شی كا...!)

۵- روخساری دایكی لازۆ. زۆر دل‌خۆشه.

- (خه‌متان نه‌بی، به‌خوا به‌شی هه‌مووتان ده‌كا!)

۶- ئاسۆ گرتی چارۆكه‌كه‌ ده‌كاتوه‌ مەنجه‌له‌كه‌ له‌ ناوه‌راستی سفره‌كه‌دا داده‌نی و سه‌رقاپی لاده‌با و كه‌وگیرتی ده‌خاته‌ ناو، داده‌نیشت.

۷- ده‌ست و قاپ و گیپه‌ و كه‌وچك.

۸- یاد به‌ده‌م خواردنه‌وه‌ ده‌لتئ:

- (بریا دایكی لازۆ هه‌فتانه‌ سه‌ری ده‌داین!)

۹- هه‌ردی به‌ده‌م خواردنه‌وه:

- (هانام به‌ده‌مت. كوره‌ خۆ ئه‌وه‌نده‌ ساوه‌ری خووساومان خوارد، پرزه‌مان لی برا. من كه‌ ساوه‌ر ده‌خۆم، ئیدی ئه‌و رۆژه‌ ته‌نگه‌ نه‌فه‌سم!)

۱۰- روخساری ئاسۆ، كه‌وچكی بۆ زاری ده‌با، ده‌یخوات و سه‌ر باده‌دا، ناقایله‌ و نا به‌دل ده‌یخوات.

۱۱- لازۆ كه‌وچكی بۆ زاری ده‌با:

- (كفته‌ش ماوه، ئه‌وه‌یان ده‌خه‌ینه‌ ئیواره‌!)

۱۲- ئازاد، رووی خۆشه‌ و ده‌خوات.

- (ئه‌م ماله‌ جی ناهیتلم تا له‌و كفته‌یه‌ش نه‌خۆم، ده‌ترسم به‌شه‌كه‌م بخۆن. زگ زه‌لامی زۆر، لیسیان له‌م ده‌ور و ناوه‌ داوه‌!)

- ۱۳- دایکی لازۆ که وچکیتی گهوره ی به دهسته وهیه، ئاوی گپیه یان بۆ دهکاته ناو قاپه کانیا نه وه.
- ۱۴- ئاسۆ که وچکه که ی دهستی داده نی. به په له ژووره که چی دیتلی. (مۆسیقایه کی نامۆ)
- ۱۵- هه موو سه ره هه لده برن و سه ریان سوور ماوه.
- ۱۶- لازۆ کلایش به سه ره پتوه دهکا و بۆ ده ره وه شوینی ده که وئ.
- ۱۷- ده ره وه. ئاسۆ چۆته سه ره چیچکان. دهستی به چاوانیبه وه گرتووه، هه نیسک ده دا.
- ۱۸- لازۆ سه ری سوور ماوه. ئاسۆ هه لده سیینی. چاوی ئاسۆ به فرمیسکن. لازۆ: - (ئه وه ده گرت ئاسۆ؟! چی بووه، قسه بکه؟ هه یچ روویداوه!)
- ۱۹- ئاسۆ چه پۆک به سه ری خۆیدا ده دا. به دهم هاره ی گریان وه:
- دایکه رهۆ- دایکم مر دووه... وازم لی بیته، جا له وه خراپتر چی روویدا؟!)
- ۲۰- دایکی لازۆ به ئاسۆ ده لئی:
- (له ده ورت گه ریم، ئه وه بۆ خۆت سه غله ت کر دووه!)
- ۲۱- لازۆ، خه مباره.
- (تی ناگه م... کی پیتی وتی؟! یان له خۆته وه... دایه تۆ له م باره یه وه هه یچ ده زانی؟! هه یچت وتووه؟)
- ۲۲- دایکی لازۆ: - (من هه یچم نه وتووه، نا... دایکی شی ساغ و...)
- ۲۳- ئاسۆ به گریان وه، وه لامی لازۆ ده دا ته وه:
- (پتیست ناکا که س پیتم بلتی!)
- ۲۴- لازۆ ته وا به و دۆخه سه غله ته.
- (تی ناگه م... روونی بکه ره وه. ئه وه تۆنیت وا به ئاسانی بگریه ی ئاسۆ؟!)

- ۲۵- ئاسۆ ده گری و قسان ده کا.
- (ئه وه دایکم نیسه به رهۆح زیندوو بیت و دوو جار ان له سه ره یه ک نه یه ت. جاری یه که م تو یا خان به ته نیا هات وتم ره نگه ناساغ بی. ئه م جار ه یان ته واو دلنیا م نه ماوه!... دایکه رهۆ، جا ئیتر من چی بکه م؟. قوری کو ی به سه ره خۆدا که م... دایکی شم بوو، باوکی شم بوو!!)
- ۲۶- هاوه له کانی دی دینه ده ره وه. ده وری ئاسۆ ده دن و ده پرسن:
- (چی بووه؟! چی روویداوه؟! بۆ ئاسۆ وا بی تا قه ته؟)
- ۲۷- لازۆ دهستی دایکی ده گری و نه ختی دووری ده خاته وه. لیتی ده پرسن:
- (راستم پی بلتی، ته مین خان ماوه یان مر دووه؟)
- ۲۸- دایکی لازۆ خه مباره:
- (چی بی له تۆ نه یینی بی. دوو مانگ زیاتره چۆته جیگه ی هه قی خۆی!)
- ۲۹- لازۆ: - (به داخه وه!. تۆ پیت وت؟)
- ۳۰- دایکی لازۆ: - (ناوه لالا، من چۆن ده یلیم... کزه له جه رگمه وه دی. هه فته یه ک به گیان سپارد نه وه چا و له ری بوو. تا زمانی شکا ئاسۆ له سه ره زار بوو. بۆیه هه تا وینه یه کی ئاسۆ یان له سه ره دللی دانه نا ئه و چاوانه ی نه نیشتن.)
- ۳۱- ئاسۆ ده گری:
- (من بیت و جار تکی دی دایکم نابینه وه، تا داوای گه ردن ئازادی لی بکه م!)
- بینراوه که ورده ورده کال ده بیته وه... تۆش لازۆ چاوی به ده ورویه ردا ده گپری.
- گو ی هه لده خه ی. هه یچی ئه وتۆ نابینی. هه یچی ئه وتۆ نابیستی. ئاگره که ش دامردۆ ته وه... سۆزه یه ک هه لده کا. خۆله که وه ی رووی په نگره کان

راده مالتی و پشکوکان ددره وشینه وه... سهرنجی مه چه کت دده دی. سه عات داویه له نیوهی شهو.

سووکئی هاوه له کانت به ئاگا دینی، ده بی بجو لئین... شه وانه به ریوه بین و رۆژانه خو بدنه په نا و بحه وینه وه. سا به لکو سهرده رکهن و بگه نه سنوور.

(١٤)

هیچ له وه سووکایه تیتتر نیسه، کاتی برا، خوشکی خوی ده بینتی به حهرام سکی به رزگراوه ته وه!...

کفت و کسه نگی هه وراز و نشیوی ری و ته ری وه شه نگ و گۆیا لبارانی ژیر ته شبریقی شهو، به چی مه علووم ئه و کلاشینکۆفه قوراوییه نرت و نوییه له تاریکی شه ودا و له و چه قی رییه دا پیی هه ردیی پیشه نگی مه فره که تانی لی هه لئووتا، هی پیشمه رگه یه کی کونی به ئه زمونی وه ک ئیوه ماندووی رووه و سنوور سهرهه لگرتوو نه بی!... چ پیشه هاتییکی نه تره به ره؟... چ زات چوونیکه؟

جه نگاوه ری چه که که ی لی بیته تهوق و له و چه قی چلپاوه دا جیی بیتلی، بو ئه وه ی بارسووکتر، ترسی که متر بی و سهر ده رکا... ئه و کلاشینکۆفه قوراوییه چ ترسیکی ئه ستووری به کۆلتاندا دا؟! چه ند قوول ترسه که به ناختانا رۆچوو؟!... دلبرینی سهرنجی بیتورن، ئیوه ی مازووچه کون له پاشۆله کان... به کویره ری دا باده ده نه وه، چون گیانداری کرپوه پیچ، لاده ده نه باسکیکی روانگی به زنار و ده وهن و په نا و په سیر و ده بکه نه ئه نوا... خۆریش وا به قه یچییه سپی و سۆله به بریسکه که ی، په رده ی ره شی شه و ده بری... له گه ل خاویونه وه ی له شی ماندووتاندا، کزه ی گهرما له گیانتان ده گه ری و موجورکتان پیدادی و به یه کدا هه لده روان.

بی تووک و لاواز و ریش هاتوو. جامانه و چۆغه کانتان به سه ره به رده کانداهه لده خهن. برسین و گوشتی سابرینی غه زربوی نیو که لاوه که ی مزگه وتی کاردۆخ روو له کزییه، له دوور هاری تانک و شۆفل دی. تۆش لازۆ، کۆمه کۆم، هه لده که یته بان و تا چاوه ته رکا جووله یه ک نابینی. ههر هاری شۆفل و تانکی دووره ده سته.

سه رکردن و په رتسوونی دووکه لی کادین و دارو به رددو دیاره ته شقی

هه تاوی لوتکه و باسک گهستوو، کهمی ته مه کهی پهرت کردوو و ته نکتر دیته پیش چاو. ئاسمان لیل و ههوا بو خنک. دهشی ئەم تومتومانه بی کوتاییه له چاوی دوزمنستان وهشاری. له وانه شه تهونی جالجالوکه بی و بتانخاته داو... له ژیر پیتا کورته گیای ته پری پاش بارانی به دوکه ل رهنگ په ربوو، ئاسمانی رینگ په ربوو، پی میمی رهنگ په ربوو، رۆژی ناخره تی هیناوه ته ئەم ده شه ره... بی له م دهسته یه ی سه ره و کاری ده که ی، پی ناچن که سی له م ئاکاره ماب. ئەوا بو مرۆقه کان زانیمان، ئەدی هه وێرده، بانگ خو شکه، بووکه دۆمانه و مریشکه ره شه جی به خو نه گرتوو هکان کوپوه چوون؟... بو زریوه و جریوه یان نایه؟ قاقر و کرکایکرک. هاکا ئیوه شیان بو پای دهشتی مه حشره په لکیش کرد... تو داد به زی و به هزاد سه ره ده که وی...

یاد ده لئ: حه زم لی بوو یاسا بخوینم. شه و رۆژ، ئەو شه ش هه وت سه عاته ی لی ده رچی ده نوو ستم، من بیته و کتیبم دانه دانا. نمره ی یاسام به زیاده وه ده هینا.

رۆژی به راوردی ئینگلیزی، له سه ره میزی تا قی کردنه وه، هه موو هۆشم خستبووه کار تا به سه ره دلاو دلی پیش پرسیار دابه شکردندا زال بم. کاتی جیگری به رپوه به ری هۆل هاته پالمه وه و چپان دیبه گویم: (مه فره زه یه ک له ژووری به رپوه به رن، هه وائلت ده پرسن، خو ته به ده سه ته وه ده ده ی یان...) نه مه هیشته ته وای کا، وتم: (نا نا... به لام چۆن و له کوپوه ده رچم؟!) وتی: (ئارام به. من پشت پیتم هه لکرد، ئاسایی رووه و ئاوه ده سه ته کان بچۆ. په نه ره یان له سه ره گوپه پانه که ی پشته وه یه، له کوپوه...) به سه ره ئاماژه ی کرد و که وته دابه شکردنی ده فته ره کان... حه زم لیبه له وی یاسا بخوینم بلایی بتوانم؟

گرنگ په ربینه وه یه... یاد سه ری داژهنه و قسه ی پی نه ما.

ئیه ی ناز لی شیواوی هه له ته ی چه م و چۆلی بی ئاوه دانی، نازکی شه کان غه یی کران.

ئیدی کی سه ماوه ر تیخا؟. کی په ناگه ی رۆژی توف و ها قیبوونتان بی؟... له کام کونجا ئاره قه ی ریگه تان کزرکه نه وه؟ جلکی ته رتان وشک که نه وه؟... ئیستاش ئەوه تا هه ردی له وه دایه کژژه ی با و هاژه ی سه رما که سهیره ی کا و بقه فلئ. زینده خه ون به گیزه ی سه ماوه ر و فیته ی سیگار ه وه ده بیته. نازادیش عه زه تی سیگار تیکه و ئاسۆ به خه یال گه راوه ته وه شار و پاش سه له های فیراق، یادی خانزاد له که لله ی داوه ته وه.

یاد بو یادی کو لیجی یاسای له ده ست چووی گه راوه ته وه و توش بو نه خشین... کلکو تان زۆرن.

تو لازۆ چه شنی خه و زراو، ده خزیته جه نگه ی هه زاره و خه یالاتی دل پروینه وه...

حاجی حه سه ن، له نیوان دژوار و رزگارد، له ژوور تیکی بو خنکدا، له ده لاقه یه کی یه ک بستیی ده م بنمیچه وه، تیرۆزه رۆشنا یه کی تی ده رۆژی، به شی رۆشکردنه وه ی ناکا، لووتیان داژهنه وه. خو له سووره برۆ و برژانگ و ریش و سمیلئ تیکه لبوویانی دیز هه لگی تراوه، ئەسپئ تیی داوون و خو بان هه لده کړین. له نیو چه که دوکه لی لاستیکی سووتاوی په نگ خوار دوو دا، نه خشین و سه بری خان، به روخساری ته ری تنۆکه ئاره قه ی وردی تیکه ل خو له سووره و، به ره نگه ی په ربوه وه، دل له مستا، خه ریکن له فافۆنه قویاوی کدا، گو یلی برنج لی ده نین. له ده ره وه گه په ی گه مبول و حه په ی گه ماله تییر و پره کان، تیکه ل چه لته چه لته عاره بی ده بی.

ئه وانه ی قسه کان گو ده که ن یه ژی خو رما یان له ده م دایه و ئەمان سه ری لی ده رناکه ن.

دوا جار که نه خشینت دی. چیا ئاسا له دووره وه شین ده چۆوه، شین تیکی شه نگه دلنشین. کاتیکیش ده هاته به ره وه، گولجا ر... نه ی ئاونگ به روخسار و پرچی تا پشت ئەژنۆ شو رابه به سه توویه وه ده چر بسکایه وه. کیژ تیکی ته ر، چون شوین پی به فر. ئیستاش ئەوه تا، وه ک ئەم ولاته

رەنگ پەربو، لىو بەبار و قەلاخى بەرگ، لەچك نىوھى رووى داپۆشيوھ.
 ئەوا گوز و گومەت عەريف شەمخى، بەلووتى پۆستالە نوپپەكەى،
 شاپتەكى لە دەرگەى ژوورەكەيان دا. شاق دەرگا قەلباشايەوھ. داى بەديوادا
 و شەققەيەكەى قايمىتى لى ھەلدەسى. پۆستالى رەش، دەسكى دەمانچەى
 تارىقى رەش، قايشى پشتوتىنى رەش، روخسارى گرژى رەش،
 راپەننىتەكى بەكۆمەل، دلى ئەندامانى ئەم خىزانە دىلە بەردەداتەوھ. ع.
 شەمخى، سەرى بەسەر مەنچەلۆكە قوپاوەكەدا، كە لە چىشتە قولبى
 مندالان دەچى لار دەكاتەوھ. لووتى بەدوكەلى پىتلاوھ كۆنى سووتاو، كە
 خاوەنەكانىيان لىرە رۆژيان تەواو بوو، دەچووزىتەوھ. چا و دەپریتە رووى
 بەرەو ژىرى نەخشىن و بزەيەكى زەرد دەپەرىتە لچ و لىوھ رەشە
 ئەستورەكانى.

دەس لە كەلەكە، بەتەلفىسىيەوھ سەرنجى باوك و كورەكان دەدا و دەلى:
 (پى دەچى سەرخىل بووین. بەرگ و سىماتان بەو چلكن و پلكنىيەشەوھ
 گەواھیدەرە...)

پىاوەكان هېچ نادركىتن و ع. شەمخى دەردەپەرى و بەكسەر تەپوكوت
 بەپلىكانەكاندا بۆكن ملازم حەججە سەردەكەوئ:

(سەبىدى، مۆتورفەيەكم دۆزىوھتەوھ، مانگە و دەدرەوشى. دەكرى
 ئەمروى پى بگوزەرتىنى. عەببى ئەوھىە چلكنە!...)

م. حەججە دەخنىتەوھ و دەلى: (عەفارىن بۆ تۆ. ئەم كچە كورده
 خەمپەوتىنانە نەبن، رۆژگارى بىابان بەچى دوايى دى؟!)

م. حەججە، ھەوھ و ئارەزووھ مەكانى بەئاگادىن ماری زەنگولەدارى
 پەپكە خوارووھ و ئامادەى پىتوھدانە. لە ناخوھ دەدوئ...

خەلكى شارۆچكەيەكى سى پىتيم. تەنیا سى پىتە. ھەرچەند دەكۆشم،
 رووم نايە لە كۆر و كۆمەلدا ناوھكەى بىدركىتم. ھەر شارى، شارۆچكەيە،
 لە ھەر گۆشەيەكى ئەم جىھانەدا گۆكراو بەعەين دەستى پىكرد، من

دادەخورپىم و گومان دەكەم. وا دەزانم لەگەل شارۆچكە ئابرووبەرەكەى
 منىانە... زۆرى لەوانەى دەھاتنە گىيان دايكم و ھەر شەش خوشكەكەم،
 خورتى كورد بوون. شىمال تۆ لە كوئى، شارۆچكە بەعەين دەست
 پىكردووھكەى من لە كوئى؟!... نازانم بۆ، دايكم ئىستاش و ئەوساش
 ئۆخزنى بەخورتى كاكەوات دى؟!... ھەر دايكم نا... كاتىك كاكەوات
 بەتوتىكلە گوپزى تەر و توتنى بۆندارەوھ دەگەيشتن، ئىدى خوشكەكانم لە
 خوئىياندا باليان لى دەروا و پىشوازيى شاھانەيان لى دەكردن و بەزمى
 خوشروويان بۆ سازدەكردن. ملكىيە و خەبرىيە سەمايان دەكرد... نەسىمە و
 حوربىيە عەتابە و بەستەيان بۆ دەچرىن. كەرىمە و رەباب دوومبەلەك و
 خەشەبەيان دەكوتا. دايكىشم شىوى بۆ لى دەنان. دواى سەما و ماچ و
 مووچ و لە ئامىز گرتن و دەستبازى. ئەمجا تا فەرداى بەيانى دەچوونە
 گىيانيان. منىشىيان بەچەردەيەك پارە دەمكوت و سەركوت دەكرد و بۆ
 ساردى و پاكت كرىنيان دەناردم. باوكىشم خودا عافووى كا، دەتگوت ئاو
 لايداوھ. سەركز و بى دەم و دوو. نركە و نالە و ھاواری دايكم و ئەو
 خوشكانەم، لەژىر كاكەواتا دەگەيشتە كۆلان. كاكە ئەحمەد دلى بەرەبابى
 خوشكە بچووكمدا چووبوو، ھەر شەوئ مىوان بووايە، ئەو رەبابەى خوشك
 تا فەرداى بەيانى لەژىرىدا نالەنال و يايومەى بوو. كوئىم بۆ رەباب...
 سەرى كورد پىش دەخرا.

ئاوى بوو رۆژابوو. كوردهكان ھاتن!... دوو وشەى رىستەيەكى كورتى
 بەورشە و پرشەن، لای دايك و خوشكەكانم. چەند بەتاسەو ئارەزووھو
 گۆى دەكەن.

لە مانگى موھەرەمى پىرۆزدا پەنجەمۆريان دەكرد، پىشوازيى مىوان،
 بلىم گانكەر نەكەن.

كەچى خوشكەكانم، لە ئاستى كاكەواتا، سەرىپچى بىبارەكەيان دەكرد و
 خوئان دەخستە بەر ئەگەرى مەترسىيى سزای قورسەوھ و بەھەفتە لە
 مالاكەدا دەيانشاردەنەوھ... من دواى ھەر شەشيان ھاتووم. ھاتووم شوئيان

پیشدا، له سهرۆك خپل و پياوماقوولانيان توله بكه مه وه... نه گهر ليم گان، نهوا سهرى هه موو نهوانى دى نهوى ده بن...

به ده ننگيكي گري فرمان ناميز گاز ده كا:

- عهريف شه مخى؟

- نه عه م سه بيدي... فرمانتان به چييه؟

- ژن و كچى سه رخييل و پياو ماقوول، يان هي عوساتم^(۱) گه ره كه!

ع. شه مخى سلاويكي سه ربازي داده كوتى. ته په له زوى هه لده سيني و تووزى لي به رزه كا.

- گه وره م نه خشين له وان هيه!

ملازم هه ججاج سهرى بو ده له قيني و بيرو لي ده كاته وه... باوك و برابى نه وان هى له به قه حبه كردنى خوشكه كامندا به شدارن ده كه مه به ربووك و قورمساغ و سه ريان پي حيز ده كه م، تا بينه په ندى حهوت مه مله كه ت. هه ر ئيستاجى حه سه ن ده كه مه ده ويتيكي سووك و سه ليم و كورانيشي ده كه مه ده ويتى ده ويت باب... تو بزانه تو لازه كانيان له شاره كانى ئيمه بالق ده بن و هه موومان به كاولى ده زان!... هيشتا كچه كه يانم نه گاوه، چاو شوپن و شه رمه زار... سه ركز و ملكه چ...

م. هه ججاج په لامارى نه خشين ده دا و نه خشين خو ي راده پسكيني... سه برى خان گازي له ده ستى ده گري و حاجى و دژوار و رزگار هه لده سن و ده بيتته مرخييش مرخييش. ع. شه مخى به شاپان تيبان ده كه وي. سي چوار سه ربازي ليبان به ژوور ده كه ون. ده بي به زرم و بكوت و سمى سمى. سه ر و چاوى پياوه كان ده شكيتن و كلاو و جامانه كانيان خلتانى لم و خو له سووره ده بن. سه برى خان لووتى ده پري و ته ختى ژووره كه ده بي. مه نه له تيك قوپاوه كه قلب ده بيتته وه و ناگر ده كوژيته وه.

(۱) عصاه: باخى بوو. ناتوره بهك بوو ده ولته دواى پيشمه رگه ي خستبوو.

هه ر چواربان په لكيش ده كه نه بهر سوورى هه تا وه كه. قاچ و ده ستيان ده به ستن و له و گوژه فرتيان ده دن. مه گه ز تيبان ده ئالى. زمانيان وشك و شه مسى هه لده گه رين.

م. هه ججاج له بالى نه خشين ده نه وي به شوين خويدا كيشى ده كا. سه ره و ژوور به پليكانه كاندا سهرى ده خا. نه م ديمه نه، خاوه ن كچه كان ده خاته ده له له رزه وه. جگه پيشخواردنه و مه راق خواردن و تووك و نزا، هيچى ديكه يان له ده ست نايه. تووك و نزا ده رد ناخوا و له حه ييه تا سه ر داده خه ن. م. هه ججاج هه ر به په لكيش كردن نه خشين ده گه تيبته ژووره كه ي خو ي. به سه ر قه ره وي له كه يدا ده دا. نه خشين جنگاوشى ده بي و روومه تى ده رنى... هه ججاجى روو رينراوى چوارپه ل قه وى، له يه خه ي كراسه كه ي ده نه وي و تا دامين ده تلشيشيني. دووخيني ئاوه لكراسه شينه كه ي ده ترازيتى و دايدة كه نى. نه خشين به رگرى ده كا، به لام ده رووستى نايه.

ده كووشى و له چنگى ده رده فرتى هه لده بلوقيتته وه و جى به خو ي ناگرى. هه ناسه بركيى پي كه وتووه و چاوانى زه ق كراونه ته وه. پالى پيوه ده نى. گاز له مه چه كى ده گري.

ته له فوونى سه رميتزه كه ي تى ده گري و به رى ناكه وي. په رداخى تى ده گري. بهر سينگى ده كه وي و به رده بيتته وه، ورد و خاش ده بي... هه ججاج بي باكه و به خو ي نازانى. سوراخى تى ده گري. به رديوار ده كه وي و په راش په راش ده بي. نه خشين زمانى وشك بووه.

هه ججاج ده يگرى. سوخمه كه ي داده كه نى و كراسه دراوه كه ي له بهر داده مالى. ئيستى نه خشين ته واو رووت و قووته. دواى تاويكى دى به شه رمگه ي خويناوييه وه ده نيريتته وه لاي باب و براكانى. له چه قى گوژه پانى زيندانا، به بهر چاوى هه زاره ها زيندانييه وه لافى پيوه لي ده دا. به رووت و قووتى، به شه رمگه ي خويناوييه وه ته سلیمی باوك و براكانى ده كاته وه. ده و جا هيچ باوك و برايه ك حالى به حالى حاجى حه سه ن و

کورانی نه بئ. هیچ دایکې به مه رهی دایکې نه خشین و کیژی به دهردی نه خشین نه چئ. ئای که روچوونیکې سهخته؟!

به ته وای رووتی کردو ته وه، تا کو نه وپه ری چیتزی لی ببینی. چه ججاج به م کارهی پاکې کناچه کانی کورد رووت ده کاته وه... نامبازی نه خشین ده بیته وه. باوهش به ناوقه دیدا ده کات و سینگی به مه مکولّه کانیه وه دهنی. گرهی هه ناسهی، وهختی دیدا له گهردی نه خشین، له هاشهی مار ده چئ. نه خشین ته نگه نه فهسه و قسان ناکا. خو ئم زمانی چه ججاج نازانی. نه خشین ده ستیکې وا به شه رمیبه وه.

به تانکی پیتلاوه که ی بهرگری دهکا و لیکدا لیکدا له ده می چه ججاجی ده سره وینئ.

چه ججاج تا که پیتلاوه که ی لی ده سینئ و برکی ددها. نه خشین ده ستیکې هه ر وا به شه رمیبه وه و دایپوشیوه. دهنوشیتته وه. تا که که ی دیکه ی پیتلاوه که ی هه لده گری، تا بهرگری پی بکات. به ره و رووی رایده وه شینئ. بهرکاسکیتنه که ی ده که وی.

کاسکیت ده که ویتته ژیر پی رووتی... چه ججاج پاشه وپاش بو دره گای ژوروه که ده کشیتته وه. دایده خا و کلبله که ی ده خاته گیرفانی پانتولّه که ی. نه خشین ته و او شپرزیه... تا که پیتلاوه که ی هه لده گریته وه، ده بهاوی و بهر سینگی چه ججاج ده که وی.

لی نه و بی باکه. تا که پیتلاوه ده که ویتته سهر کاسکیتنه که ی... م. چه ججاج، خه ریکه به داکه ندنی کراسه خاکییبه که ی، ده ست به خو رووتکرده وه ده کا. له هیکره نه خشین پی له میزه که گیر ده بی و ته پ ده که وی. گورجی ده ست داددها و هه لده زه قیتته وه.

بو په نجه ره که مل دهنی. پر ده داته ده سکه که ی و ده یکاته وه. چه ججاج به په له پرووزی قه بیتانی پوستالّه کانی ده کاته وه و چاوشی له سهر له ش و لاری رووشا و شووش و پاراوی نه خشینه. وهخته بو شیت ده بی و زاری

ئاو ده کا. قژی درکی بنه گه وه نه و تاله کانی راساون... نه خشین ده یه وی خو ی له م دوخه رزگار بکات. له بیری خو هه لداشن دایه. چند ده کوشی به نیوان شیشه کانی په نجه ره که وه ناچئ... هه لده کاته سهر په نجه ره ی دووم. ده یکاته وه. سهر به نیوان شیشه کانی ده کات. به میسه وه ناچئ. چه ججاج مژوولی ده مانچه که یه تی. ده یخاته چه کمه جی میزه که ی. نه خشین هه لمه ت بو چه کمه که ده بات... چه ججاجی تانیوقه د رووت ناهیلئ بی کاته وه. له م هات و بگردها، میز سه روبن ده بی. هه رچی له سهره، له کاغز و مه کینه ی دهرزی و قه لم... به ژوروه که دا بلاوده بنه وه. چه کمه جیش داخراوه. نه خشین به نه ژنو و په نجه ی زامداره وه، به سهر میزه که وتووه که دا ده که وی. وهختی دهره تی مه مکه کانی ده لهر نه وه... ژیر سیگار هه لده گری. تا هیزی تیدا ماوه تپی ده گری ژیر سیگار سهر ده کا و بهر وینه ی له جامگیراوی سهر کو مار ده که وی و ده یان درزی تی ده بی. پی ناچئ به ته وای هوشی به خو ی مایئ. وادیاره خو نه و بیستانه به ره نگاره و هه لده بلوقیتته وه. قژ ئالوسکاو، چون کو زپه ده وه نی دهم کاروانه ری تو زوای. چاوانی له نیوان تالی پیکالکاوی ئالوسکاو و خو لا و بیبه وه دهریسکیتنه وه و چه خماخه ددهن. چون دهروشی حالی لی هاتبی، نیوه سر، نیوه ئاگا، هه ست به سوئ و کاوه کاوی زامه کانی جه سته ی ناکا. دهستی له شه رمگه ی هه لگرتووه و دهریایسی شاردنه وه ی نیبه. چاوه گپری. وهک ته مایه ری فریاد ره سی بی، له دوا هه ناسه کانی ته نگانه دا بیتته هیمدادی، چاوانی گیژ و ویزی ده گپری. یان له وانه شه، بو شتی، ئامرازئ بگه ری بهرگری له خو ی پی بکا. چه ججاج، هه ر تاکیکی پوستالّه که ی به لایه کدا فری ددها. پانتولّه خاکییبه که ی داکه ند. به ره قی کردوه. چون قه له ره شه گه لاوگه ل بو نه خشین رووت و قووت ده چئ. به دهری میزه له سهر پشت که وتووه که دا، به شوتینیدا راده کا. دهستی بو دریتز ده کات و چنگی لی گیرنابی. له پرتکدا مه چه کی ده گری و به ره قه ره ویلّه که ی پالی ددها. له سهر پشت تهختی ده کا. نه خشین به ییده ست ده بی.

حه ججاج شیتانه خوئی هه لده داته سهر سینهی. دهیهوئی زار به زاریبه وه بنی و ... نه خشین په نجه کانی له سه روچاوی ملازم هه ججاج گیر کردووه و ناهیتلی به مه رام بگا. ئیستا هه مو له شی کوتراوه کز و که له لا، لیوی وشک و سپی هه لگه راوه.

ئهوا ته کانیک کی دایه به رخوئی و له ژیری دهرهات. هه ججاج به له شی ره شی پروت و قووت و باسک و شانی تووکن، پشت و سینگی تیسکن و نیوگه لی تووکنی چون ته گه وه، به له بهل یه ره قی کردووه. ره په ره پ بوی ده چی و له کولی نایته وه.

چون باروکه یه ک ده خزیته وه گۆشه یه که وه به نیازی گرتنی، ناو باوه شی بو کردو ته وه، خزان دوویه تیبه گۆشه یه کی ژووره که وه و لای لی برپوه. چاوه زه قه کانی لی ناتروو کیتی. به هه وه سیکی تووسن و تینووه وه ديقه تی مهمک و شهرمگه و گهر دنی ددها. نه خشین به ییده سته، سست و داهزاو. له م ده مه دا، له گۆشه ی ژووره که دا، لا لی سه ندر او دسه ره وئی و سه ره هه ل دینی. پرچی به سه ره روخسار و سینه راوی بو دواوه هه لده داته وه. دهستی له که له که ی و دهستی کی هاوه بان شهرمگه یه وه.

به پیتی په تی وشک وه ستاوه. هه ججاج له م هه لویسته ی واق ماوه. نارقه ی رهش و شینی دهر داوه. ئه بله ق، وه ک پروا به به ییده ستبوونی نه هینی. نه خشین بی باک گۆشه نیگای بهرز، بو ناسو دهر وانی و چا و ناتروو کیتی، سینهی بهرز و بی جووله.

ته نگه نه فه سیبه که ی تاوی له مه وه به ری ته واو له کول بوته وه. رهنگ و رووه که ی ئه وسای کار دؤخی بو گه راوه ته وه. ته ر و ناسک. چ زوو زامه کانی جه سته ی سارپژ بوون؟! مه مکه کانی قوت. هه ججاجیش به ره قی کردووه و ره په ره پ و گه لا و گه ل بوی ده چی. دلی خو شه نه خشین بوی هاتو ته ره دایه. نه خشینم نه خشین له ره ی بو ناکا. گوئی پی نادا و چاوی لی ناتروو کیتی. نتم و بی بزاښ. له پر هه ججاج هه ردوو باسکی له

نیو قه دی وهر دینی. له و ده مه دا که دهیه وئی لیوه ئه ستوره کانی بو لیوه هه ناربیبه که ی به ری، گوز و گومت، سه ری بهر سه ری نه خشین ده که وئی.

ژان ده په ریته په ره ی دلی و نیوچاوانی به خوین ده بی. سله مینه وه یه کی زراو رزاوانه ده سله میته وه. باسکی له نیو قه دی ره ق و ته قی نه خشین ده ترازی و ده ساکی. له وه دایه ذاتی بیچی، نه خشین بوته په یکه ره . په یکه ری کی مه رمه رینی دلنشینی سارد و سر و بی جووله. په یکه ری وه ک ده یان سال بی، به دهستی په یکه ره تاشیکی شارزا چی کرابی و له گۆشه ی مؤزه خانه یه کدا بو پیشاندان دانرابی، جوان و له به ردل...

توش لازو به دهم لیو کرؤشتنه وه یه ک به خوت راده په ری. پی میمه کان ده پرینگینه وه. دوا ئه ندای له شت نیشتونونه ته سه ر نارقه. هه ناسه یه ک دووانی قول هه لده مئی، تا سامی ئه م میرده زمه یه ی له سه ر سینگ چوکی دادابوو، بره ویتته وه... چاوی براده ره کانت له سه ره و نایده نه پروت... هیشتا ناوینه خره چکوله که ت به رام بهرت گرتووه. کاتی سه رنجی دده دیتته وه... ئه ه چی روویداوه؟!

هه ناسه یه کی خیرای دوا ی راچله کان هه لده کیشی. ناوینه که ت ده یان درزی بردووه- پرووی ماندووتی به کهرت و په رتکراوی تیدا ده بینی.

بارگه‌ی تالانییی خۆی نیشانه ده‌کرد. مه‌خلووق، ئەوه‌نده شاپی پۆستال له پێیان به‌رقوون و ناوگه‌لان که‌وتبوون، گه‌لوا گه‌لوا ده‌رۆیشتن.

هه‌شبوون له په‌له‌قاژه‌ی هه‌لاتندا، سه‌ری دنیا‌یان لێ هاتبووه‌ یه‌ک... مه‌لا جه‌لال خۆی له ده‌ستیان ده‌ریازکرد. که‌واکه‌ی لێ ببوو به‌بال به‌و ته‌نکه‌ریشه‌وه‌ چه‌ند نوورانی بوو. که‌چی شه‌رمیان لێ نه‌ده‌کرد. به‌قورئانه‌که‌ی پیر هه‌سه‌نه‌وه‌ هاته‌وه‌. رێک له‌و ده‌مه‌دا، تاقمی جاش به‌ره‌کانی مزگه‌وتیان ده‌ماشییه‌وه‌. مامۆستا مه‌لا جه‌لال قورئانه‌ موباره‌کی ماچ کرد و نایه‌ سه‌رمیژه‌ سه‌ییبه‌که‌ی، ئەمجا له‌ به‌رگه‌ سه‌وزه‌که‌ی ده‌ره‌ینا و ماچیککی کرد. هه‌موو چاوه‌روانی گیرابوونی ده‌موده‌ستی نزا و شفاعه‌تی مه‌لا جه‌لال و هیممه‌ت و به‌ره‌که‌تی قورئانه‌که‌ی پیر هه‌سه‌ن بووین و تف له‌ ده‌ماندا وشک ببوو. له‌سه‌ر باوکمدا به‌زه‌بیم به‌ودا ده‌هاته‌وه‌... کاتێ قورئانه‌ موباره‌کی به‌رووی ئامیردا به‌رزکرده‌وه‌ و به‌عه‌ره‌بی ده‌ستی به‌قسان کرد، وه‌ لغاوی له‌ ده‌مدا بێ وابوو. مه‌علووم ده‌یفه‌رموو:

(بیکه‌ن به‌خاتری ئەم قورئانه‌ پیرۆزه‌ی، پیر هه‌سه‌ن به‌ده‌ستی موباره‌کی خۆی نووسیویتی، شه‌رمان لێ لاده‌ن. ئیمه‌ موسلمانین و باوه‌رمان به‌خودا و پیغه‌مبه‌ری خودا هه‌یه‌. زیانمان بۆ ده‌وله‌ت نه‌بووه‌ و نابێ...!)

ئامیربش حیلکه‌ حیلکه‌ به‌کویره‌وه‌ری ئیمه‌ و پارانه‌وه‌ی جه‌نابی مامۆستا مه‌لا جه‌لال پێ ده‌که‌نێ. به‌پشتا ده‌که‌وت و ده‌ترقیایه‌وه‌... له‌ پر قورئانه‌که‌ی له‌ ده‌ست هه‌لپه‌چورقاند. به‌رگه‌ سه‌وزه‌که‌ی به‌ده‌ست جه‌نابی مامۆستا مه‌لا جه‌لاله‌وه‌ مایه‌وه‌.

ئامیر قورئانه‌ موباره‌کی کرده‌وه‌، چاویکی خێرای به‌په‌ره‌یه‌که‌یدا خشاندا. هه‌ر له‌وباره‌، هه‌تا هه‌یزی تێدا‌بوو شاپیککی گه‌یانیدی. پێ ده‌چوو ئامیر یاریزانی توپی پێ بووی. قورئانی پیرۆز بیست مه‌تر به‌حه‌وادا چوو. نازانم بۆ هه‌موومان نه‌بووین به‌دلوپی ئاو و به‌ناخی زه‌ویدا نه‌چووین؟!... نازانم بۆچی، قورئانه‌ موباره‌ک و پیرۆزی پیر هه‌سه‌ن، داکشایه‌وه‌؟!... له‌

لهم ده‌مه‌و ئیواره‌ سه‌ربه‌ته‌مه‌دا، که‌ رۆژگار بالای بنه‌مۆمیککی ماوه، ئەم تپه‌ سواره‌ له‌ کوپه‌ هاتن و ده‌بێ له‌ په‌یجۆری چ کارتکه‌دان...؟

ئیواره‌ وه‌خته‌ بوو رێگا‌کانیان ته‌نی و رژانه‌ دپه‌ جاش هه‌یتیکیان دامالینی بازن، گواره‌ و ملوانکه‌ی زێری گه‌ردنی ژنان و پشکنینی به‌ر و بوخچه‌ و په‌نا و پاساره‌کان بوو، به‌دوای نه‌ختینه‌دا... مه‌رومالاتیان برده‌کرد. هه‌یتیکشیان په‌لکێشی مه‌خلووقه‌که‌ی بوو به‌ره‌و مزگه‌وت... بێ شه‌رمانه‌ هه‌موو شتیکیان ماشییه‌وه‌. هه‌موو شتیک. دایکمان به‌پرچ له‌ مال ده‌ره‌ینا... پێش ئەوه‌ی ئیمه‌ی پیاو زاره‌ه‌لپه‌ینه‌وه‌، به‌لووله‌ی تغه‌نگ قه‌برغه‌یان کون کردین. تا به‌جیم هه‌شتن، باوکم هه‌ر هاواری په‌راسووی بوو.

له‌ پرکه‌وتینه‌ ناو دنیا‌ی بێ‌په‌ری پیکردنه‌وه‌ یه‌که‌م جارم بوو ده‌سته‌وستان، ده‌ستیکم بکه‌وتیه‌ ئەملاو ده‌ستیکم بکه‌وتیه‌ ئەولام و هه‌یچم له‌باردا نه‌بێ...!

هه‌یچم له‌ ده‌ست نه‌یه‌... هه‌یه‌که‌ ئەمه‌نده‌ زۆریو له‌ کێشی به‌رگیدا نه‌بوو. لۆرییه‌ زه‌رده‌ چادر به‌سه‌ره‌کان، وه‌ک عه‌زیا، پشتیان بۆ ئەو عه‌شاماته‌ کردبووه‌.

به‌مله‌سو و پاله‌ په‌ستۆ، ئەو مه‌خلووقه‌یان تی ده‌په‌ستان. شوڤلی زنجیردار به‌هاره‌ هه‌ر لوتیان به‌ماله‌که‌نه‌وه‌ ده‌نا. گا ده‌یان بۆراند، مه‌رو بزن ده‌یان قاراند. سه‌گه‌ل ده‌یان قروسکاند و تاژی به‌ده‌م باوه‌ خولپه‌ نووسکه‌ نووسکیان بوو. جێیان به‌خۆیان نه‌ده‌گرت. جاش کۆلانه‌ و کۆلان، کولانه‌ به‌کولانه‌، که‌وتبوونه‌ شوپن مریشک و قاز و مراوی. ده‌یان گرتن و قاچیان ده‌به‌ستان. بۆ گه‌یشتن به‌هیلانه‌ کۆتر، پشتیان بۆ یه‌ک داده‌نه‌واند. قالی و به‌ره‌ و لبادیان له‌سه‌ریه‌ک هه‌لده‌چنی و له‌به‌ر ده‌م مزگه‌وتدا، هه‌ریه‌که‌ و

چاومدا لووتی نامیر وهک لمۆزی که متیار و ددانه کانی وهک که لبهی گورگیان لی هات... ئەو مهخلووقه نه تره یان چووبوو. له چاومدا گوئیکانی وهک هی کهر، کشان و سه ریبیه کهی کهوتن. مه لاش دهسته کانی کردبوونه مسته کۆله و بهرگی قورئانه کهی دهگوشی. ددانه کانی چیر کردبوونه وه. له وه دابوو به سه ریا بته قیسته وه. قورئان داکشایه وه، نامیریش به پای چه پ بۆی سه نده وه، ئەم جار ه یان قورئانه کهی پیر هه سه ن بلنتر هه لچوو... نازانم بۆچی هه مدیس هاته وه خواره وه؟

ئەم که ره ته یان نامیر کشایه وه. گوپی بۆ خواره وه، له گه ل به هه موو هیزبیه وه تیی هه لدا، شیرازهی جزوبه نده کهی تیکچوو، په ره په ره بوو. هه ندی په ره ی موباره کی رژانه سه رمه لژن و ره زیی کچیاندا. له بهر پرته وی نووری په ره پرژاوه کان، رووی ئەو سیانه چون مانگ ده دره وشانه وه ئەو مهخلووقه بهو په ریشان حالیه شه وه سه ریان له کاری خوا سوورما بوو. بۆ نایه ته جواب؟! پلتۆکت لی بدانیه ده ته قین. مامۆستا چۆقه چۆق ده له رزی و زهرد هه لگه رابوو. لیوه له رزی بوو. پتی ده چوو له حیرسا و له خوئی خوادا زمانی شکابن. به ئاماره ی دهستی داوای ئاوی ده کرد. کتی ئاوی بۆ بینن؟!... کتی به کتی بوو؟!... رۆژی هه شربوو، کتی ده پیه ره ژایه سه رکتی؟!... جاش خه ربکی تالانی و سه رباز ژن و مندالیان پال ده دا، چوارده ورمان گیرابوو. مندالی ساوا ده کپووزانه وه. ژن و ژال ده گریان. نامیر به مه لا جه لالی وت:

(ئەو قورئانه به دهستی کوردان نووسراوه ته وه، هه مووی هه له به، کورد فاتیحای ره وان نییه و نوژیشی قه بوول نییه... هیشتا بلتی بیکه به خاتری ئەم کچه جوانه گه لی باشته!) من ئاوا له قسه کانی نامیر ده گه بستم. نامیر به بهرچاوی ئەو مهخلووقه وه دهستی بۆ ژیر سه ره پۆشی ره زی درێژ کرد و دووباره ی کرده وه:

(موللا کچه کهت جوانه!) من وه های لی حالی بووم، ره زی خه ربک بوو هه تره شی بچی، مامۆستا مه لا جه لالی زمانی به ربوو، رووه و قبیله وه ستا،

دهستی نزای بۆ ئاسمان هه لبری و بهرگه سه وزه که شی هه ره به دهسته وه بوو. به کوردی پارایه وه:

(خوایه بوخوت دزانی عیدیکی صالح بووم. له اوی شو ورعم کرده. اگر منت خوش دهوی آوا هر ایستا بوراق-م بو بنیره. حتا خوم و ام دو ضعیفه یه له دهست ام کافرانه نجاه بین. با رسوا و مهتوکی دستی غیر دین نه بین. خودایه ئەم جار هش داوای بوراقت لیده کهم حتا بو کونجیکی ام عززی خوئی فراوانه بمان فرینی یاری.)*

خۆ ئەو به قوربانی ناوی بم، نه گوئی کهری له نامیر روواند و نه که لبهی گورگ. نیتر چون نزا و داوای وه ها قورس و گران قه بوول دهکا؟!... به لام مامۆستا هه رچاوی له ئاسمان بوو، بوراق به چاوی رهش و گهش و ئەبرۆ تۆخه کانیوه، به کلکی ئاوریشمین و باله پان و پۆره کانییه وه، له به رده میاندا بنیشیته وه. باز هه لده نه سه ر پشتی و بوراق له شه ققه ی بال بدا و عه ردی به ربینی خودا خۆت بگره و هاتین. ئەو هه موو جه بیش و جاشه ش زرت ه ی چاویان بی و نه توانن ریگریان بن:- ئەو کاته ی تووره که ی سه رم ده که نه وه شایه تی ده ده م خودایه، نه مامۆستا مه لا جه لالی نه ه یچ که سی له و کۆنه کاردۆخه، له ئاستی ئەو هه موو تانک و شوفل و گه له جاش و کۆپته ره ی عه رز و به رزیان لی گرتبووین، هیچمان پتی نه ده کرا. کهس نه یده توانی قورئان و ماله کهت له کوففار بپاریزی. هه مووش روو زهرد و خه جاله تی پیر هه سه نین... ئەی بۆ به و گه وره بییه ی خۆته وه نه تپاراستن و ئەو مهخلووقه شت نه کرده خاک و پای قورئان و مالی خۆت و پیر هه سه ن، بۆ!؟

* خودایه بۆ خۆت ده زانی به نده یه کی گوئیابه لت بووم. له ئاوی شه و وه رعم کرده وه. ئەگه ر منت خۆشده وی ئەوا هه ر ئیستا بوراق-م بۆ بنیره تا خۆم و ئەم دوو زه عیفه یه له ده ست ئەم کافرانه رزگاران بین. با رسوا و ئەتکراوی دهستی بی دینان نه بین. خودایه ئەم جار هش داوای بوراقت لی ده کهم تاکو بۆ کونجیکی ئەم عه ردی خوئی فراوانه بمانفرینی ئەی خودای من.

هه بوون له ئیواره وهخته یه کدا غهیب بوون! ئەمه پرسی ناخیتی و نایه ته سه ر لیوی... تۆش لازۆ له بان بهردیکه وه، ورد سه رنجی گردۆلکه و ده شته ته م گرتوه که ی پیتشت ده ده ی. ورده ورده رازه که ی نازادت بیه ده چیتته وه. له و دیو ته مه وه چون تارمایی، تیپێ سوار دین. سه ری لی ده رناکه ی. له م ناخۆران و بخۆرانه دا، له کویتوه دابارین و چ کارهن?... سوار ده که ونه نه دیوی. دوا ی که میتک گوئی قوتی ئەسپ، پاشان که لله ی، ئەما سینگی له و دیو گردۆلکه که ی به رامبه ره وه ده رده که ویتته وه. سواری، دووان، تیپێ سوار. به سه رپشتی ره شکویت، زه ردکویت، شیتاله و کللییه وه. رکیب شوپ و قنجه سوار، به دوایانه وه یه کوپیشک و نوما. پیتشه نگیان مشکی مۆرتیکه، وا به سواری زه رد کویتیکه وه... یالی زه رد کویت زمانه ی گره و هه لمه ت بۆ رووی دین... کویت سوار له وه ندی به رداوه ته وه قه لپووزی زبونی زین له دوورا، به و ته مه رۆژه ده بریسکی. رامای له م ده مه و ئیواره سه ر به ته مه دا، که رۆژگار بالای بنه مۆمیکه ماوه، ئەم تیپه سواره له کویتوه هاتن و ده بی له په یجۆزی چ کاریکدا بن وا ته نگه ی ئەسپیان شه تاندووه?... له دوورا نه رمه غار. ئەوا هه لپان کرده سه له ف و رکیفکوت ئەسپیان بۆ لای ئیوه تاودا چ په رجوویه ک له و دیو نه پینی ئەم سوارانه وه یه؟ ئەوه تا له نیوان تۆ و ئەواندا، رۆشن رۆشن، کلاو رۆژنه ئاسا، که له به رۆی بۆته ته مه که و به چاکه ده بانینی. چاوت لیبه ماینیکی ره شبۆره یان په لی له ئاسمان ده کوتی... تیپێ سوار ته قله کوت واوه دین و زه وی له بن سمی و لاخیاندا ده له رزی. له پیتشپرکیدا هات و هه وه یانه... ئیستا روونتریش ده یانینی. وا عه گبیدیکی دیکه یان، به سواری ئەسپیکی حدوودی گوئی به له وه پیتش که وت. ئەسپیکی نیو چاوان مارۆی که لگه رده ی کلک گرتوه. سوار، سمیل ره شیکه ی به سامه. دوورینه که ت داده گری... وا سواری پیتشه نگه یشته ئاستان. ده ستی راستی بلن دکرد و تیپێ سواریش خاویان کرده وه. بۆ خویشی فه قیانه ی له باسکی به ست و بازیکه دایه به رده مت. لغاوی ئەسپه که ی داگرت و کردیبه مه چه کی... تۆش

لازۆ له به رده که دیتته خوار، هاوه له کانت هه لساونه ته وه. سه ریان له م سواره بۆشناخ و پۆشته و په رداخه دره نگ وه ختانه سپماوه. بپوا به چاوی خۆیان ده که ن و بپواش ناکه ن. سام، گومان و حه په سان، هه ژمونیان بۆ هینان. ئەسپ ده پرمیتن. سواره کان پیاده ده بن و ئیواره ش به په رۆشه وه به ره و روویان ده جوولین و یه کدی له هه میتز ده گرن. له دوا ی دواوه نۆزینی هه لده خاته وه. ژماره یه ک ئەسپی بی سواری قه ر، جعیتی، قوله و ره شبۆره ی زین له سه رپشتی لغا و له زار، رنه ک و قاشا و دراو ده پرمیتن و دۆله که یان پر ئاوه دانی کردووه.

(له چی رامای لازۆ?... سواریه، ره شبۆره م بۆ شه تاندووه... وریابه هه لت نه گری...)

سه ر به لغاوه وه ده نی)

(ئای دنیای بی به ینه ت!... خو خه ریک بوو نه تناسمه وه کاکه دلیر! بۆ کوئی وابه پرتاو؟)

جاریکی دی له گه ل دلیردا یه ک و دوو له هه میتز ده گرنه وه.

(که مه ری خوین سه ندنی خۆم به ستووه لازۆ. به شوین میرزادا ویتلم، تۆله ی خۆمی لی ده که مه وه!... با گله بی بی لیت. چاوت لیوه بوو، چون له دووره وه سینگی کردبوومه نیشانه و به ده نگ نه هاتی!... ناترسی رۆژی سینگی تۆش بکاته نیشانه؟! دوور نییه له م دۆخه نا له باره شدا به دووته وه نه بی!... خۆت ده زانی میرزا نیچیر نه نگیه لازۆ!)

(چند به که یفم له م رۆژگار سه ربه ته مه دا به یه ک ده گه ینه وه؟ گله ییه که ت له جی دایه. له و سات و شوینه دا هیچم له ده ست نه هات. خه جاله تم دلیر!... به لام هه رده م له بیی ئەوه دابوم تۆله ت بسینمه وه. نای نه یزانی، منیشیان له به رپرسیاریتی لایه رده رکردن ده ریان کردم و له بالیان دام. وه ک ده بیی ماوینه ته وه سه ر ئەم چه ند پی میمه. هیتشتا لیشم به بیانوو. تا ئیستاش بۆ شه ری خو به خو ملم نه داوه دلیر. نامه وی بیمه قوربانی،

به لآم شه هادهت بابج به خيتر بي!) * (وهختي قسه و باس نيبهه . تهمايهري
چيت لازؤ... دتي له گه لم؟ كومه كم ده كه ي؟... له سروشتي ميندايه نازاني
كه ي و له كوتدا، له بن پيتا ناله ده كا... نهو هه قى به سهر نهو وه نيبهه ، كه
تؤ له سهر هه قى، ده بي نهو چي وت جي به جيتي بكه ي . ميرزا نهوانه ي
لا په سه نده كه نامادهن ناسه واري نهولا بپر نه وه .

تؤش بو خو خوري ته ريت نه داوه . خاوه ني ناو و داويشي . كه واته ههر
پيته وه ده دا... له گه لم دتي؟)

(له گه ل تودا، نه گهر بو رتي مه رگيش بي ديم . نه ي چؤن؟... هه موو
نامادهين... وتتان چي كور گه ل!)

رووي پرست له دهسته كه ي خو ته لازؤ... ناسؤ ده لي:

(نامادهين نيوه بو رتي خيتمان ده بن!... ده چينه سهر ميرزا و ده لي ين:
قه بو قه بو، نه مه عه رز و نه مه گه ز!)

دلير فيكه يه ك لي ده دا . نه سپ و ماينه زينكراوه بي سواره كان دينه
به ره وه . ره شبؤره دپته پيشت و له حيله ده دا... تفه نك ده كه ي ته شان .
تفه نك ده كه نه شانيان... پتي چه پت ده هاويته سهر ناوزه نكي... پتي
چه بيان ده هاونه... ده ستي چه پ له قوچكي زين گيرده كه ي . ده ستي چه پ له
قوچكي زين گيرده كه ن... خو ت بو سهر پشتي ره شبؤره هه لده ده ي... خو بان
بو سهر پشتي نه سپان هه لده ده ن... لي ناگه نه سهر پشتيان... سهر ت
هه لديني، هه لده سيته وه و له هه قالات راده ميتي . نه وانيش به هه مان شيوه
وه ستاون و ههر هه مان هه لوستيان وه رگرتوه . پتيان ده لي ي:

هو و قوته يه ده بين؟... نهو ديوي نهو قوته يه ئيرانه... نه گه لي مان
نه قه ومي نهو نيوه شه و ده يگه يني!) ته مه كه ره ويوه ته وه . خو تان كو
ده كه نه وه .

به شوي يه كدا ده جو لين ، تاريخش به پيرتانه وه دي و ده تانكاته ناميتر .

* مه به ست له (Landmine) ه، واته لوغم، له غم .

(۱۶)

لاقي هه لبري و به تاج و نه جمه ي سهرشاني نه فسه رتيكي به رته لاشي
كورزاودا هه لميزت . نهوا جه ماوه ريش ، له پيشدا ژنان بو يان دا له هاره ي
چه پله ...

شه قامي (سالم) * ي ته ري باراني هه زاران دي كومهنه ت و راپورتني نه يني
و وي نه ي سهر كومار پيوه لكاي بو ني تووتن گرتوو ، ده بيتته فه رشي به رپي
ري سوار و ئوتومبيله خيتر اكان و شوين پي و شوين تايه ي له سهر
ده نه خشي ين... بيكا بيكي شيري به حه وت سهر نشينه وه ، كنا چه يه كي زه رد
پوش له پيشه وه و دوشكايه كي له پشته وه سوار كر دو وه . به خي رايي
ديكومه نه ت و وي نه ره نكا وره نكه په رش و بلا وه كاني سهر و ك ده شيلي و
به ته ك تيكر اي ئوتومبيله كاندا ده دا... كور و كچاني شاري بو ني ته ماكو
گرتوو ، ته ري ژيري ره شاي باراني ناسمانيكي به دو كه لي چاله نه وته ناگر
تي به ريوه كان ته نراو ، ليويان ليوانليوي زه رده خه نه يه و ده پرسن:

(له كوين نيوه؟... ده بوو زووتر بگه يشتنايه . دواي باران كه په نه ك!...
ته نيا نه منه سووره كه ماوه . زينداني به كي زوري تي دايه و ژيانيان له
مه ترسي دايه!)

به كو لانه كاندا داژوون . ره نك چون مس . شان به كو له پشت و تا قم
تفه نك .

زه مزه مي به قه د ، پوشاك خاكي و كاسكي ت به سهر ، پوزوه وانه تان
هه لكيشاوه و له خه لكي شار ناچن... زيت و ناماده . بو يه سهر نجی
عه شاماتي له ده ورتان ئالاوه . له ویش له نيو نه وه هه زاران خرؤشاوه ي وا
ئابلووقه ي نه منه سووره كه يان داوه ديارن...

به رله وه ي بگه نه بهر نه منه سووره كه ، نه م بيكا به شيري به ههر تيتر ده ي
ئاژوا .

* سالم : شه قاميكي جوان و گرنگي نيو شاري سليمانيبه .

دۆشكايه كى له پشته وه باركر دبوو. دوو پى ميم له پيشه وه و چوار له دوو، له جى خويان هه لده به زينه وه. وهك قنجه سوار و مائى ژىريان محه ننهك بى، ته قله كوت به تهك كوئيسواردا بدهن، دهگه يشتنه لورى و قه ميره و پيكاب و جيتان ده هيشتن. كات رۆژ و فوول لايتان هه لكر دوو. ريبوارى لارى ناورى شانازيتان لى ده ده نه وه. وهك شاره زاي بنگوست به بنگوستى رى بن، بى باك داژوون.

به ره وهى شارى ئاسمان به كه پرۆكهى ته نكه دو كه لتان ليوه ده كه وى، ئاپورا به كى رهنگى نيو كورته گياى ئه مبه راو به رى رى، روانيتان كيش دهكا و خاوى ده كه نه وه.

پيكابى شيرى كه نار ده گرى. كتكالى به كه شم و نه شم، كالى، سهوزه له و رهش ئه سمهر، نه يهك، نه سهه، به پرۆشاكى ميللى شوژه وه، له هه ردوو به رى شارتيكه وه چاو له رى دانيشتون... ئيوه پيكابسوار، به ته واوى تفافتانه وه پياده بدين. ريبوارى رى دوورن و به نيوياندا دهگه رين و چاو ده گيرن كيژ له و كيژ و، قه يره كچ؛ مور، سپى پرته قالى و زهردى زيرين و زه يتوونى پۆش، سهه و چه پك نيرگز له باوشياندا، زنجير له گه ردى دانيشتون. زنجيره كان قوفل دراون.

كچ گه له هه ندى كراوه و زيت. هه ندى شه رمن و چاو داخستوو. سه به سر كه يى و تارا، گه ردى و سينه رازاوهى ملوانكه و به رموور. به چه پكه نيرگزه تازه چنراوه كانيانه وه گولاو پرژينى رى دهكهن و چاوه چاوى ديدارى غه ريبه كانيانن. له هه زاره و خوتوورده ئه گه ر و نه گه رى وه سل و گه رانه وهى دواى سالانتيك قيراق و هاقيبوون دان. تۆش لازۆ گوى ده گرى، بۆن ده كهى، چاو ده گيرى، به لكو ئه مه خوايه نه خشينيان له نيواندا بدۆزبته وه.

وشك وه ستاوى و تا چاو هه ته ركا ده روانى... كالىيه كى چاو ره شى دلگري بالا به رز، به تويى سه وزى ناودارى سهه به تاراى سوور و گه ردى

به زنجيرى قهف ئه ستوور به ديار كه وت. ئه م كالىيه، به كراسى سهوز و تاراى سوورى سهرى، دار هه نارتيكى گولگرتوو. پيشه وانهى ئه وانى دى، ئه م به پيشه، به ده م سرودهى باى واده وه، كراس و تاراى سهرى شه پۆل ده دن. به پيشه ته و وه ستاوه و تا قوله پيشه نوقمى سهوزه گيايه و چه پكى نيرگى به ده سه ته وه يه. لى ده چيته پيش و كالى بۆت ده خنيتنه وه. (ئه و بى، ئه و نه بى؟!... وادياره له ئه نفال رزگاربان بووه. له وان هيه نه خشينيش له نيو ئه واندها بوو بى كه جه ماوه رى هه لچووى چه مچه مال رزگاربان كردن!) ده چيته پيشتر و دلت ده له رزى. كالى ئاره زووت دهكا و تيشكى سه رنجى دهدا له چاوت. له بهر پيشدا كليليك ده برسكيته وه. زه رده ده تگرى و زمانت به ستراوه. ئه فسوونى له دهورى سهه رت خه رمانهى داوه. بى سرت، به ته واوى تفافه كانته وه له به رده ميدها دنوشتيته وه. به ده ستى له رزبووه كليله كه هه لده گرى. قوفله كهى هه ردوو سهرى زنجيره كهى پيكه وه گرته داوه كه وتوته نيوان مه مكانى... دواى چه ند هه ولتيك كليل له كونى قوفله كه رۆده كهى و كچه ش جووله ناك. چه ند كچيكي خۆش پيكه وتووى بۆن خۆشى ده م به خه نده يه خودايه؟!...

كليله كه با ده دهى، قوفله كه ده چركى و كچه ش ون ده بى... ئه وه تا ده ستت به كليله كه وه جه مامه و باوه خوله ت پى كه وتوو. سهه رت ده سوورى و چاوت له ره شه وه ده چى كچهى سهوز پۆشى سهه ر به تاراى سووريش غه يب بوو... ده وه ستى و ديقه تى ده ست و په نجهى خۆت ده دهى. نه كليلت پيشه و نه هيج!

(ده بوايه بزانيسا كه ئه مه ش ته ليسميته بو خۆى... نه خشين كوا كالىيه؟!... ئه و سهوزه يه. سهوزه بوو... باوه رى كزه نه خشين بيمينه وه كه وته گيرى مه رگ! به چى مه علوم ئه تكيش نه كرابى؟!)

هه موو چاوده گيرن. بۆنى سالانتيك دووربى. ئه گه ر و نه گه رى پى كشادبوونه وه، بيرچوونه وهى سۆزى دهنگ و شيوه و په نگ و روخسارى

دوای تهمه نیک، ره شمالي نه دیته ی به سهر ئه م کچگه له کهم دووانه دا هه لداوه. ههر کهسه و به تهمای دۆزینه وهی ونبووی خو به تی...

تۆش ئاسۆ وینه ی مالّ دزراو چاو ورد ده که بته وه... کالییه کی ئاودامان به مبه، رهش ئه سمه ریکی سه وز پۆش. سه وه له به کی شبن پۆش. پیتی رۆیشتنت نامینتی و چوون سنگ ده چه قی... زه ردی زیرین پۆش به شه رمه وه چاوی داخستوه. له نیو کورته گیاکه دا بچ سرته ده سته و ئه ژنو دانیشتوه و له پیش خوی راده میتنی، پیتخاوس، پیتلاوه سپیبه پاژنه به رزه کانی وان له پالیدا. چه پکیک نیرگزی چاو زیرین له نامیزدا. که وای پوله که ی زه رد. کراسی زه ردی کالی به تهنکه پشتوینی رهش له که مه ردا چه سپ. سه پۆشی زیرین، له زیریدا مه لۆی قزی رهشی به بریقه ی شان کراو. جووتی گواره ی زیری به چریسکه و به له ره و، گه ردنی به پرسته گو ی زیری... ته نکه ئارایشتیکی به حالّ به روویه وه دیاره. زنجیریکی قه ف ئه ستووریش له گه ردنی ئالاوه و بۆ نیو سه وزه گیاکه درێژبوته وه، به قوفلیکی ئه ستوور هه ردو و سه ری پیکه وه به ستراوه. دوای دلّه کوتی و واق مان، ده نوشتییته وه. به سلّه وه ده ست ده به ی پیتی کیژی تاین به ئاسته می به رزه که یه وه. کلیله که ی له ژیر ده ردینی. زه ربی زه رد پۆش بۆ زاوای به زاخ و زات زه رده یه ده زیتته زاری و ئوخزنی بو دی. فززه ناکا و چاویش هه لئاپری. کلیل به کونی قوفله که دا ده که ی و چرک ده یکه یته وه. سووکی بچ ئه وه ی بزرنگیته وه زنجیری گه ردنی ده ترازینی و تووری هه لده ده ی. ئه مجا به ده سته ی خۆت پیتلاوه سپیه کانی ده که یه پچ و سه راپایی پیایدا هه لده روانی. نه په یقی، نه سلاوی...

ساکاو، نازانی بلتی چی. سوژیکی په نگ خواردووی عه زه ته له نیوان دابه.

سه رسام و سه رمهس، سهیری یه ک ده کهن و تاسه و سه ودا سه ربی سیاسا لانیکی دووری، سه ره سووره ی پچ خستوون و زمانی به ستوون. په نجه له په نجه ی به ئه نگوستیله ی زیری ده نیی و چه پکه نیرگزه که ی ده که ی

به بووه و ده لیتی:

(له دلّم چه قی بوو له م ریگه یه دا پیک ده گه یه وه خانزاد!)

(منیش زانیم به م ریگه یه دا دیتته وه ئاسۆ!)

ده یگریته باوهش و تا پیشی پیکابه شیریه که داینانی. ره وه ندی کۆچه لکۆچن چی به خو ناگرن و لی سوار ده بنه وه... ئه میستا تو پیکابه ته یاره که داژووی. خانزاد له پالتایه و ئه وانی دی له دواوه ن...

نهو، پیکابیکی شیریی، پچ میمی ده یهاژووی، زه ربیه کی سه ر به تارای زه ردی زیرینی له گه له، دۆشکایه ک و ده سته یه ک پچ میم... بچ سلّ باژوو، فریشته له خیران پیش جلّه وتان بچ... له چوار ده وری ئه منه سووره که، ئاگبارانی قازهی پرنو، ترمه ترم و قرمه قرم و قزینی گولله ی سه رکردوه... ئه و دوو میرد مندالی پانزه شانزه سالی، به زه بری جامانه ی قوتیان به پیاو خویان به و جه ماوه ره خرۆشاوه و به پاشماوه ی قه تیسماوی نیو ئه م ده زگایه ده ناسین. ئه فسه ریکیان گرتوه، خوین به لاملیدا ری ده کا. لییان ده لالیته وه و ئه مانیش لیتی تی ناگه ن.

دووانه کهش، که له گه ته که یان کلاشینکۆف و ئه وی دی خه فجه ری پیتی. چه کدار و بچ چه کی خرۆشاو ئاپۆره یان لی داوون. شاکه شاکه ئه فسه ری دیلی چاوسست بو میرد منداله کان جچی مقۆمقویانه و قرمه قرمیش روو له زیادبوونه. که له گه ته چاوشینه که یان، له ئه فه ندیه کی خاوین ده پرس:

(ئه وه باسی چی ده کا، ئیمه لیتی تی ناگه یین؟)

ئه فه ندی بۆیان ده کاته کوردی:

(ده ستم دامیتتان مه مکوژن زانیاری گرنگم له لایه!)

خه فجه ره به ده سته که یان ده لی:

(ده یه وی به بیانوی زانیاری بمان فریوتنی... چوار برا و دوو خوشک و

دایک و باوکم ئه نفالن. ئا ئیستا له هه ند و مه ندی دایکی ده به م!!)

نووکە خەنجەری دەکویتیته کورته که له کهی ئەفسەر و، ئاماژەیی بۆ دەکا
پیشی کهوئ... که له گە ته که بیان ده لئ:

(دوو برا و سێ ئامۆزا و خالۆزایه کم شه هیدن. ئەم سه گبابه تا نیو
سه عات له مه و بهر کوردی کوشتوو. دهست به په ره کهی هه وره وه بگری
ده بکوژم!)

له ئەمنه سووره که شریخه ی گولله بهرده وامه. جووته کور، ئەفسەر دهده نه
به... خرۆشاوان سامیان لی نیشتوو و به پیره وه رتیان بۆ چۆل دهکن.
ئهمانیس ههستی سهروه ریبی له ناخیاندا چه که ره دهکا... قززه ی گولله و
قرمه قرمی جوړه ها چه ک دئ. گولله هاوه نی له ئەمنه که وه هاو پیژرا و، له
نیوان خرۆشاواندا ده ته قیته وه. ده که ویتته مال و سه ربان و کۆلانه کانه وه.
ته پودوو دوو که ل و بۆنی بارووت دئ... کوپریژگه کان، ئەفسه ری جلک
به نه خسه ی نیشتمانی عه رب پازا وه ی، سه ر به کاسکیته که ره کس نیشان
دهده نه پیش. ئه ویش نا ئومید و لاره مل، کاونا کاوئ لایان لی ده کا ته وه.
ده به وئ له ئامیزان بگری و دهسته و دامتیان بی، ماچیان بکا. لی ئەمان
به قۆندا خه تفه نگ و نووکە خەنجەر له ئاپۆره ی وروژاوه کانی
دوورده خه نه وه. شاکه شاک دادی نادا، ئەمنی به ده ما که وتوو ی قوون له
ره شه با کردوو دیتته رتیان. ئەمنی له سه ر پشت که وتوو ی له حه وت سالان
راسته وه بووی لینگ لی راکیشا و ده بین. ده مامکی گازی لیره و له وئ
که وتوو، زریپۆش و ئوتومیلی له چه قی شه قامدا سووتا و ده بین هیشتا
دوکه لئ قیریانی لی بلند ده بی. گبز و هوری گولله به بان سه ره وه. گرمه ی
راکیته له ئەمنه که وه و بۆ ئەمنه که. خو دانه په نا و سه ره تانکیته
خرۆشاوان. که وتن و په له قاژهی زامدار و روانین له پشتی قه ره و له وه...
ئهمان له جهنگی ئاپۆره که ده ره چن. ده گه نه پال دیواری قوتابخانه ی که ی
نزیک ئەمنه سووره که. له ویش لاشه ی سێ چوار ره شتاله به سه ره که دا
ترشاوان. ئەفسه ری دیلی تۆقیو و چاو سست، خو ی له م دیمه نه دا
ده بینیتته وه. بهر له ناوی خودا و پیغه مبه ر، هه یتا هه یتا به سه رانی کورد

سویندیان ده دا بیبه خشن. وه لی ده خاله ت و پارانه وه، میشه و به لای
گویتیاندا ده گزیتنی.

خه نجه ر به ده سه ته که بیان یه ک به خو ی هه ل ده به زیتته وه، له قه یه ک له
گازه رای پشتی ده دا. ئەفسه ر ده که وئ. ده ست داده دا و ده یه وئ
هه لسیته وه. که له گه ته که بیان گولله یه ک به سینگییه وه ده نی. ئەفسه ر
ده که وئ. ته کان ده دا و ناتوانی راست بیته وه... گولله یه ک، دووان و سیانی
دی به سینگییه وه ده نی. ئەفسه ر له سه ر پشت که وتوو و گولله کان سیخی
سووره و کراون و به سینگیدا رۆده چن. خوین له زامه کانه وه سه ره دکا و له
شوین خو ی هه لده بلۆقیته وه...

پیکابیکی شیربی به حه وت سه ر نشینه وه، وه ک بۆشایی گه رم کردن
هاتی لی له گۆره پانی پیش ئەمنه سووره که دا ده وه ستی و ته قه ش گه رمه.
زه ریه کی بۆنخۆش به پۆشاک زێرینه وه پیاده ده بی. خرۆشاوان نیگیان به م
پیکابه ته یاره وه ده رچئ. پی میم دابه ش ده بن. لازۆ لاقی بلا و کردوو نه ته وه
و له پشتی دۆشکا که وه وه ستاوه و ته قه ده کا. پاشماوه ی په نجه ره کانی
ئهمنه که هاره ده که ن. نه ا گرمه گرمی دۆشکا به سه ر هه موو ده نگه کاندازاله.
تۆ لازۆ کل و کۆت زۆرن.

ته قه ده که ییت و دیمه نه کانت دینه وه یاد (نه خشین شووشه یه ک عه تری سه ر
ئاوه لا بوو، بالی گرت...) له سه ربانه کانی ده وره به ری ئەمنه سووره که وه
حه شامات به م هاو کاریه نوئییه که لله یان گه رم ده بی. هه لده سنه وه. به پیوه
شه رده که ن.

(ئه گه ر زیندوو بی خو ی ده گه ینیتته شار... له ژیانیشدا بی نیستا گولیکی
گه چلاوه...) تاکه تاکه ی ئەمن و بهر پرسگه لی خو گورگه کردوو، له ده رگای
پشته وه سه رده ره که ن به لام هه ر ده گه نه بهر ده رازه که له هه موو لایه که وه
دایان ده گرنه وه. (وه ک هانه سه خو شه کانی ژیان ئیواره مه ستیه ک بوو
نه خشین...) ده که ون و له وانیه ژووره وه ش وایه ده رباز بوون. بۆیه په له

قازەى سەردەرکردن بەردەوامە (نیرگز و گولالە، بەو تەمەنە کورتەى خۆیانەوہ بیرناچنەوہ. ھەر دەبى بەھاران چاوەروانیان بین بگەرتنەوہ... نەخشینیش وەھایە... شیرازەى نیوئەو ئاپارتمانە سەختەى بۆتە دواینگەیان و تا پیتى شیرازەى ئاسایشى شارى راگرتبوو تیک دەچى... (ھیتلانە ویرانم مەکە نەخشین. چون چیا، لە دووررا شین و لە نزیکەوہ ھەزار رەنگە... پېس نەفەر، ئەفسەر و گەورە کاربەدەستانی شار، لە دەم دەرگای پشتمەوہ، بەسەر بەکدا ترشاو.

یاد، ئار بى جى لە شانە. دەرگایەکی لاوەکیی کردۆتە ئامانج. ئاسۆ و ئازاد و بەھزاد دەپارێزن... پریشکی گوللە بلاو دەبنەوہ. راکیت دەفرى و کیلوانى دەرگا دەترانینى. لە دووررا خانزاد ھەلەلە لى دەدا. دۆشکاکەش لیکدا لیکدا مەتریزی بەلەخانەکانى ئەمنەکە دەکوئى... (جوان چون ئاگرى لە دۆلێکی بەفرگرتوودا ھەلایسایى... راکیتەکان دەیان کونى رەشیان کردۆتە قوللە و دیوارەکانى. ھەزاران جى گوللە چون ئەستیرەى بەجرىوہ، بەلەبغى سوورى دیوارەکانیوہ دیارن... (حەزم لیبە بىمە ئەو دەوہنەى شۆرشقان خۆى تیدا دەشارى... دۆشکە دەوہستى، لازۆ بەلەز بەپیکابەکەوہ دوور دەکەوئیتەوہ. شریتى نوئى لى دەبەستى (دەبوايە سەعاتى لەمەوبەر، لەو دووربانەى ئەوبەر لەگەل دەستە خوشکەکانم یەکمان بگرتایە!.

- ئەى بۆ باست نەکرد؟ - ھا... تۆ لەبیرت بردمەوہ!... (پۆلى ئافرەت، سنەبى و مەھابادى بەپۆشاکى پیاوانەوہ، تەفەنگ بەدەست، لە سیلەى کۆلانەکانەوہ سەردەردین و دینە بەرەوہ... ئەوہتان لە دواى ئاسۆ و ھەقالانیهوہ...

(تى ناگەم، داخۆ شۆرش قوتابخانەى تاییەتى بۆ کچانى وەک من ھەبە؟...)

سەگە تیسکنە خرینەکانیش: بۆرە، شیرە، بازە و گورزە دینە پششەوہ.

خۆیان بەنیو لاقى شۆرشانەکاندا دەکەن. لمۆز لە قەد و بالای یاد، ئازاد

و ھەقالانیان، لە قەد و بالای کچۆلە سنەبى و مەھابادیبەکان دەسوون و لە دووربان دەگەرتن. دەفرۆسکیتن و دەگاسکیتن. کلکیان بادەدەن. ئەوا سى کسۆکی نەجیب ھەلیان کردە پشتى پیکابەکە. بۆن بەکالەکانى لازۆوہ دەکەن. لمۆز بۆ قەد و بالای ھەلەدەپرن. لازۆ دەست بەسەر باندا دینى و فرمانیان پى دەدا.

ئەوانیش پیکرا باز دەدەن. ھەلەدەسنەوہ سەریا و لاسایی ورج دەکەنەوہ. دەستیان شۆر و لەسەر لاقان دەپۆن. بەنەرمە عەو عەو ویکى خۆش دەحەپن...

(نا گیانەکەم، مەبەستم ئەوہیە، ئەو دەمەى بەسەرکەوتووی گەراينەوہ شار، ئەوا تۆ ئازادى ئەگەر بتەوئى بخوئینى! حالى بووى؟!...) ئا ئەوہش بۆرەى خاوەن کەسیتی و ریزە، تیسکن و گوئى شۆر. ئەوا لاقى ھەلبىرى و بەتاج و نەجمەى سەرشانى ئەفسەرێکی بەرتەلاشى کوژاودا ھەلمیزت... ئەوا جەماوەریش، لە پششدا ژنان بۆیان دا لە ھارەى چەپلە... نەختى لەولاتر، لاقى تیسکنى ھەلبىرى و ھەلمیزتە نیو کلاو خوددەبەکی بەجیمائو... ئەم کلاو خوددەبەى دوئینى لەسەرى سەروہ بوو، ھەنووکە بۆتە تەوالیتی بۆرەگیان. دوکەل بەرى ئاسمانى بان ئەم دەزگایەى گرتووە و خەلک پەپایەى تەقەى لى دەکەن. لازۆ بەخیراییەکی زۆر پیکابەکە داژوئى و دیتەوہ گۆرەپانى پشش ئەمنەکە. بەرامبەریان لى دەگرتەوہ، (کچیک بەسواری ئا ئەو ھیستەرە، ماست و کولیرەى ھیناوە. ھەر خۆشیتى لە پەستا چایی دەم دەکا... دەرپەرىنى باوشەگرى پرتەقالى لەلوولەکە یەوہ پسانەوہى نیبە. لە تەک ھەزارانى دیکە. بەچەک و بى چەک ھەلپەیانە زووتر بگەنە نیو ئەمنەکە و زیندانىبەکان رزگارکەن... (گوئیم لیبە دپوانە ھۆمەر و فەقى کەرىم دەمەقالیانە. ھەریەکە و دەبەوئى خۆى بانگ بد...)

مەخلووق سەر بۆ ئاسمان ھەلەدەپرن.

ئەو ئابلووقە دراوانە وەک زەمینیان لى ھاتۆتەوہ یەک، ئاسمانیان بەروودا ئاوەلا یە. بەتەمای کۆمەکن. ئەوہتا پۆلى کۆپتەر دەکۆشن بگەنە ئاسمانى شار. یەکی ھیندەى باشوویەکیان دیارە. ئەوہتا وا بەرەو پرووی

رێژنه ئاگری زه‌مین ده‌بنه‌وه. پرکیشی ناکه‌ن بیته سه‌ر شار... (ده‌چومه مه‌جلیسی سلیمان به‌گی شاقولی به‌گان، لیم راده‌خستن هه‌ندی‌ک ته‌که‌نم و سه‌جاده و قالیچه‌ی خوراسانه...) له‌م ده‌مه‌دا هه‌زاران روخسار به‌بسکه‌ی سمیل و زه‌رده‌ی لیوه‌وه ده‌روانه‌ن تانکیکی گه‌وره و گران. لوه‌لی تۆپه‌که‌ی رووی له‌پیش خۆیه‌تی. پۆلیتیک زارۆی ها به‌بانه‌وه. تانک ده‌هاریتی و ده‌گرمیتی. له‌ ئاپۆره‌ی وروژاوی سه‌ریان و بن بان گرتوو نزی‌ک ده‌بیته‌وه. تانک جاده و جاده دی. مندالان له‌ سه‌ری هه‌لده‌به‌زنه‌وه. ده‌نگ زینتیکیان رووی سوور هه‌لگه‌راوه، ده‌ماره‌کانی ملی هه‌لساون. هه‌یتا هه‌یتا به‌سی ده‌نگان گاز ده‌کا: (به‌رانان، به‌رده‌رکی سه‌را به‌دیناریک!) پیریکی ده‌ست به‌گۆچان پیشیان لی ده‌گری: (به‌بابه‌وه له‌ ده‌ورتان گه‌ریم وانا‌بی!... دابه‌زن خۆ به‌هه‌رمالیکدا بکه‌ن ویرانی ده‌که‌ن و دووربا خۆش‌تانه‌ن تیا‌ده‌چن!) له‌ دل‌یشه‌وه ده‌لی: (وه‌للا‌هی له‌و رۆژه‌م پی خۆش‌تره‌ دایکی جوانه‌مه‌رگم تیا گوتزایه‌وه. ئەم قه‌لا تاسینه، دوینی به‌رده‌رکی سه‌رای لی گرتبووین. دۆش‌کاهی رووی له‌ شه‌قامی کاوه و تۆپه‌که‌ی له‌ مه‌وله‌وی بوو...) ئاسۆ پیله‌قه له‌ ده‌رگای گۆزین ده‌دا. ده‌رگا ده‌کریته‌وه.

به‌شوتینیدا هه‌ردی، یاد، ئازاد، کچۆله‌ سنه‌یی و مه‌هابادی هرووژم ده‌به‌نه حه‌وشه‌ی ئەمنه‌ سووره‌که‌وه... (ئه‌ری جاش ده‌فری؟...) به‌دوای ئەمانیشدا به‌هزاد و چره‌ به‌ندانی مه‌ردم ده‌رژینه ئەمنه‌که‌وه. بوو به‌رۆژی حه‌شر... (پریتمس داخیل به‌رمیل... عا‌طی با‌طی لفته‌... طریتمش و بریتمش و غریتمش...) لازۆ بی وه‌ستان ته‌قه له‌ سه‌نگه‌ره به‌رزه‌کان ده‌کا.

(ژن و کچی سه‌رخیل و پیاو ماقوول، یان هی عوساتم گه‌ره‌که عه‌ریف شه‌مخی...)

- سه‌ییدی، موتورفه‌یه‌کم بۆ دۆزیوتنه‌وه، مانگه و ده‌ده‌وشی، ده‌کری ئەمه‌رۆی پی بگوزه‌رتینی، عه‌یبی ئەوه‌یه چلکنه... عه‌فارین عه‌ریف شه‌مخی ئەم کچه‌ کورده خه‌مه‌ره‌وینانه نه‌بن، رۆژگاری ئەم بیابانه به‌چی دوایی دی؟...)

ناخلاف نارنجۆکی له‌ نزی‌ک ئاسۆوه ناله‌ ده‌کا. ئاسۆ ره‌هیل ده‌بی و چه‌که‌که‌ی له‌ ده‌ست ده‌په‌ری. ژماره‌یه‌کی‌ش له‌ خوینی خویاندا ده‌گه‌وزین. ئاسۆ چه‌ند هه‌ول ده‌دا ناتوانی هه‌لسیته‌وه. ده‌کۆشی له‌سه‌رسک بۆ چه‌که‌که‌ی بخشی و ناتوانی... خانزاد له‌ زیرژن ده‌دا و ده‌گاته سه‌ری و چه‌که‌که‌ی ده‌کاته شانی خۆی. گه‌رمه‌برین له‌گه‌ل هه‌ردیدا ده‌یخه‌نه بان به‌تانییه‌ک و سه‌ر و چمکیکی ده‌گرن. دووانی دی دینه‌ فریایان و به‌په‌له ده‌یفرین. گۆره‌پانی ئەمنه‌ سووره‌که پرخه‌لکی خۆش‌شاهه و به‌به‌شه‌کانیدا بلاو ده‌بنه‌وه... (که‌مه‌ری خوین سه‌ندنی خۆم به‌ستوهه لازۆ. به‌شوین میرزادا ویلم. تۆله‌ی خۆمی لی ده‌که‌مه‌وه. میرزا له‌ سه‌روشتی مین دایه، نازانی که‌ی و له‌ کویدا له‌بن پی‌تا ناله‌ ده‌کا... ناترسی له‌وه‌ی رۆژتیک سینگی تۆش بکاته نیشانه‌؟...)

دوورنییه له‌م دۆخه ناله‌باره‌شدا به‌دووته‌وه نه‌بی!... خۆت ده‌زانی میرزا نیچیر ئەنگیوه لازۆ!... خوتووره‌یه‌ک له‌ دل‌ت ده‌گه‌ری و ته‌قه ده‌ست پی ده‌که‌یته‌وه لازۆ. لی له‌ به‌رامبه‌ره‌وه به‌رگری نه‌ماوه. ئازاد بانگت لی ده‌کا ته‌قه به‌وستینی. له‌ شوینی به‌رزه‌کانی ئەمنه‌که‌وه کلپه و گره‌گرفی گری به‌دوکه‌ل، له‌ په‌نجه‌ره بی شووشه‌کانه‌وه زمان ده‌کیشی. له‌ پشتی پیکابه‌که داده‌به‌زی. ترانسسیستۆره‌که‌ت ده‌که‌یته‌وه (مژده‌ مژده‌... راپه‌رین گه‌یشته‌ شاره‌که‌ی شیخی نه‌مر!...) به‌ده‌نگی ئەم بیژه‌رانه قارس ده‌بی: (ده‌ چه‌لته چه‌لت. دیسان قیژه‌ قیژی بیژه‌ره زۆر ویژه‌ فشه‌که‌ره‌کانه!... تازه ده‌لی راپه‌رین گه‌یشتنه‌ شار!) له‌ ده‌می بیژه‌ره ده‌ده‌یت و رادیۆکه‌ت داده‌خه‌ی. له‌ پال‌تا تازییه‌کی نه‌جیبی سووریاو زمانی ده‌رکیشاوه. به‌ده‌م نووسکه‌ نووسکه‌وه هه‌لساوه‌ته سه‌ر ده‌ستان و خۆی ده‌نوینی. سه‌رنجیکی گشتییی ئەمنه‌ سووره‌که ده‌ده‌ی. ئەمجا له‌ ژیلدا سه‌رنجی پێدا سه‌رده‌خه‌ی و به‌رز ده‌روانی. له‌به‌ر خۆته‌وه ده‌لی: (ده‌بوو نیستا، ئا له‌و به‌رزاییه‌دا تالای خۆمان بشه‌کایه‌ته‌وه.) باده‌ده‌یته‌وه- زانای برات و دایه و بابت ده‌بینی، باوه‌شیان بۆ کردوو‌یته‌وه و به‌ره‌و رووت دین. یه‌کدی له‌ نامیز ده‌گرن.

لهسه شانی باوختهوه یاد، نازاد و بهزاد دهبینی شله ژاو دیارن و بهله ز دین. بهزاد به دلئی پروهه دهلئی: (ناسۆ بهرکه وتوو و بهره و خسته خانیهان بردوو!)

برا و دایه و باب له ویدا جی دئیلی. سواری پیکابه که دهبنه وه. به خیرایی دوور ده که ونه وه. له پشتتانه وه ئەمنه سووره که یه. له سه رتیرا دوو که لئی لئی بلند ده بی.

له ژیره وهش، به شوین یه کدا زیندانیی لئی دینه دهر، ریش هاتوو. چلکن. زگ قویاو و زهرده ل.

(۱۷)

وای لهم شهوه زهنگهی تیی که وتووم. کوره کهم نه وه تا له پیشمه وه و گومان له هه بوونی ده کهم!

(خه بهری بکه مه وه؟)

ئیی دایکی لازۆ، تو له و بروایه دای هه بی و نه بی هه والئیکی گرنگ و په له ی پییه، پیوه ندیی به لازۆ وه هه یه... نیگایه کی په له ده گریته سه عاتی قه د دیواره که... شه و له وه دایه دوولایی بی.

(جا دلئیای لازۆ له ماله؟)

(به لئی دلئیام. ناگادار بووم هاته وه و چوو نووست. له ژوو ره که ی خۆیه تی... ناوی خۆت پی نه وتم؟)

(پیویست ناکا. براده ری لازۆم... یه کی کم له هه فالانی شاخی - گرنگ نه وه یه له ژوو ره که ی خۆیدای بی!)

(ئاخر سه به ی بلیم کی ته له فوونی کرد؟... تو کامیانی؟)

(پیویست ناکا دایکی لازۆ. سه به ی خۆمان یه کدی ده بینین...)

(هه لاو... هه لاو...)

(به م نیوه شه وه هیچ قه وما وه؟!)

باوکی لازۆش به دهم ئەم ته له فوونه ناوه خته وه، له ژوو ره که ی هاتۆته دهر و چاوه پروانی وه لامه. به چاوی نیوه کراوه وه، خه والوو سه رنجی ژنه که ی ده دا.

(هیچ نه قه وما وه پیاوه که... براده رتیکی لازۆ بو!)

(ده زانم براده ری لازۆ بو. به لام دووریا زهنگی نیوه شه وه بۆ لئی قه ومان و هه والئی ناخۆش لئی ده درئی!... کام براده ریانی بو؟)

(جا چوو زانم. ئەو ناوی خۆی نه وت و منیش ده نگیم نه ناسی. نه وه نده

ههيه وتى برادهرى شاخى لازۆم!

(بۆ ناوى خۆى نهوت؟... تو بلتتې چ نيازتېكى له نه دركاندنې ناوى خۆيدا هه بووت؟!)

(نازانم... ئەو هه والى لازۆى پرسى و منيش وتم له ژووره كه خۆى نووستوه.)

(داواى نه كرد خه بهرى كه پته وه؟)

(نه، داواى نه كرد. به لّام كاتى ليم دووباره كرده وه ناوى خۆى بلتت، خه ته كهى داخست!)

(كه واته شتتېكى ئەوتۆ له ئارادانييه. دوورنويه خه يالئيش نه بووت؟!)

(له وانە شەسه قەسەى تۆبى. دەنا بۆچى بى خواحافىزى خه ته كهى داخست و ناوى خۆشى پى نه وتم؟!)

(خۆ نمره كهى لى تىك نه چوو بوو؟)

(نانا، كه وتم مالى لازۆيه، يه كسه ر به هه وال پرسىنى لازۆ دهستى پىكرد. به لّام وهك باوه، نابى ئەوهى زهنگ لى دەدا ناوى خۆى بلتت؟... ده ئەو نه بووت!)

(ئەو گلۆپه بكوژتېنه وه، بابچى بنووين!)

(ئەوه چۆنه تا ئەم هه لانه كارها ههيه؟)

(ببىرت چوو، نۆرهى گه ره كهى خۆمانه؟!)

دواى كه مې بى دەنگى و به دەم چوونه نېو جېوه هه مه لا و ده پرسى:

(باشه توبا، بۆچى لازۆ خۆى وه لامى نه دايه وه؟)

(جا خوا ئاگادارى بى، هه ر كه به نيازى نوستن چووه ژووره كهى، ئىدى هه قى به سه ر ته له فوونه وه نامىنى. ناهه قىشى ناگرم. ئەو له ويوه، له كوى گوتى له زهنگى ته له فوون ده بى؟... له وانە شه ئىستا له شىرىن خه ودا بى!)

(راينه كىشا!... هه ر خه تىكى بۆ ژووره كهى خۆى رانه كىشا!)

تۆش هه مه لاو، ئەمه له ژتير به تانىيه ئەستووره كه وه ده لىتت و له ژووره كه دا بى دەنگى بالده كىشى... په رده يه كهى زستانه په نجه رهى ژووره كه تانى دا پۆشيوه، به لّام له دهره وه تروسكهى رووناكى هه ست پى ده كرى. فرك و هورى ئوتومبيله تىرژۆكان بى دەنگى شه قامه كه يان به ژتيره وه كردوه.

(نازانم بۆچى ئەمشه و خه وناچتته چاوم... ئەوه نووستى هه مه لاو؟!)

له نىو جىدا گىنگلّ ده دهى: (بۆ هه فته يهك ده چى، نه زانا خۆى، نه شىلان-ى ژنى سه ريان نه داوه. ببىرى هاڤى و هيلين ده كه م. باشه وا خۆى سه رنادا، ئەى بووكه كه م بۆ. ده لىتت له شارىكى كه ن. زانا بى قه زابى دنياى به گران به كوژدا داوه. وه ده زانئ دووربا له برس ده مرى. به هه ر چوارلا دا هه لپه به تى. خۆ سه وزه و ميو به رده وام بازاى هه يه...)

زهنگى ته له فوون شرىتى زىنده خه وه كه ت له ويدا ده پىتى. دووم زهنگ به تانىيه كه لاده بهى هه مه لاوئيش تلىكى دا، وه رگه رايه سه ر ته نىشت و له جىدا مايه وه. تۆش توبا، ده ست داده دهى، دواى زنجيره يهك ته قه و ره قه له ئىتسكه كانته وه، راست ده بىتته وه. ده سكى ساردى دهرگاي ژووره كه له سه رخۆ داده گرى تاكو هه مه لاو به ئاگا نه هىنى، موچر كىتى سارد په خشى جه ستته ده بى. لى ده ستوورى جارن جيره جيره ناسازه كهى لى بلند ده بى. نىوه كراوه، دهرگا به شوپن خۆتا جى دىلى. زهنگىش ئىكتته ق له هۆله كه دا دهرنگىتته وه... ئەوا هه مه لاوئيش تلىكى دىكهى دا... تۆش توبا ده ستى له رزبوت گه يانده سوپچه كه و هۆلت رووناك كردوه. داده نه وىته وه، ده سكى ته له فوون هه لده گرى، له گه ل به رزكردنه وه ويدا، نىوه شه وى ته واوت له سه عاتى دىواره كه دا خوتنده وه، چه خماخه چۆن بۆ چركه يهك زه مبن و ئاسمان رۆشنا ده كا و دواى ئەو چركه يه هه موو چته كان ون ده بنه وه. تۆش هه ر ئەوه ندهى ميله كانى سه عاته كه ت دى سه ربه ك كه وتبون، ئىدى له ئىستگهى سه ره كىيى شاره وه، كاره باتان لى كوژايه وه و مالّ دهور به ر بوون به ژتير هه ره سى تارىك بيه وه.

(من تو بام، دایکی لازۆ.)

(زانات له گه له... دایه گیان به لکو له گه ل باوکما، تا مزگه وتی حاجی
حه سن بیتن!)

(بهم شه وه زهنگه چ خیره؟... ئه یه رۆ دهنگیشت باش نایه ت گویم،
دهنگت ده له رزی!)

(وهرن بۆ لای کاکه لازۆ!)

(کام لازۆ؟)

(کام لازۆ؟!... لازۆی بام... بۆچی چهنه لازۆ هه یه؟!)

دهنگه که ئەم قسانه ی به گرژی و نیریۆزی تیکه ل که سه ره وه وت... تۆش
دایکی لازۆ به گومان و بیزاراییه وه، هه ر به پرس وه لایمی پرس ئه وسه ری
خه ته که ده ده یته وه:

(بهم نیوه شه وه دووریا له مزگه وتی حاجی حه سن چی ده کا؟!)

(هیچ ناکا!... هیچی پتی نا کرئ... ته رمه که ی لیره یه.!!)

دهنگیکی له رزۆک ئاوها وه لایمی دایه وه. تۆش توبا له گه ل چوونه
پیشه وه ی گفتوگۆدا دهنگی لئ هه لده بری:

(چی چی؟!... ته رمه که ی له وئ... ته رمه که ی له وئ...)

له پر زمانت ده به سترئ. حه مه لای که له پالتا وه ستاوه، گوپی له
هامشۆی هه ناسه ی سوارته. هه ناسه ی بچر بچر و خیرا. به حیره وه په ل
ده کوتئ... ته له فوونه که ت له ده ست هه لده بچورقینئ و به تووره یه وه ده لئ:

(کوپری خۆم، بهم نیوه شه وه به ئیمه رامه بویره. به یه کییک رابویره
هاوته مه نی خۆت بی!)

(حه ددم نییه به دایک و باوکی خۆم رابویرم... من زانای کوپه
بچووکتانم... پشتم شکاوه!... کاکه لازۆ شه هید بووه!... ته رمه که ی وا له
مزگه وتی حاجی حه سن... وره بۆ ئیره. ته شریف بیتنه و بۆ دوا جار کوپه

گه وره که ت ببینه و مالتا وایی لئ بکه.!!)

(دهک ره بیی ده مت شکئ. کوپی من وا له ژووری خۆی نو ستووه!)

(ره بیی هه زار جار ده می شکئ و به ساقه ی سه عاتیکی لازۆ بی...!!)

له پر زمانت به ریوو. به رکه وه قسه کانی میرده که ی ده لئسته وه،
حه مه لاییش توند سه ماعه ی به ته له فوونه که دا کیشا. شه ققه یه کی قایی
لئوه هات و له ده می و اتیاری ئه وسه ری خه تی دا. لئ سه ماعه که
یه که وراست نه چۆوه جیتی خۆی. دوا ی قه ده رتیک شه قه شه ق و ته قه و ره قه
ئه و جا قه پات بوو.

هه تا به ته و او ی قه پات بوو، و اتیاری ئه وسه ر، به کلایه نه ده دوا. لئ ئیوه
هیچی لئ حالئ نه بوون. تۆ توبا، به پشت به ستن به شاره زایی خۆت
ده جو لئیی.

په رده ی په نجه ره که کلاده خه ی و هیچ نابینی. شووشه ی په نجه ره که ش،
به شووشه یی خۆیه وه نابینی. چۆکت ده له رزی... هاوکات حه مه لای جوولا و
کلاوه ی ئه ژنۆی به ر ته پله کییک که وت. ئازار هروورمی بۆ هینا. دانه وییه وه
تا ده ست به شوینی ئازاره که یدا بیتئ و ده ستی به ر ژیر سیگار تیکی
شووشه ی ئه ستوور که وت و به ری دایه وه. په رداختیکیشی له بان میزه که ی
پیشی خست... ته ق و هوپ که شی هۆله که ی ناسازتر کرد. سه ری په نجه کانی
پیتی به ناوی رژاوی په رداخه که، که زه نگول زه نگول به لیواری میزه که دا
ده چۆرئ ته ربوون. چهنه دلۆپیکیش به رپه ستی پیتی که وتن و موچورک و
ته زووی سه رما به بالایدا هه لکشا و له جه سته ی گه را. پاش ته قه و ره قه و
خره خر تیکی زۆر، ئه وه ی بۆی ده گه را دۆزییه وه.

(ئه وه خه ریکی چیت پیا وه که؟)

تۆش حه مه لای گورزه تیشکی ده گریبه رو خساره نیگه رانه که ی توبا وه ک
بلیئ:

بۆ ئەم لایته ده گه رام... ئەمجا به ناشوکر بییه وه ده لئیی:

(بزانه چ شهوه زهنگی تی که وتووین؟... ئەمه شارە یان کوپره دیی سەردهمی عوسمانلی؟... شار یانی فووارە ی روشنایی و بورجی چراخان. شار دەبی شهو و رۆژی چونیک بی. یان ئەوەتا گەراوینەتەوه سەر مەلکەندییەکی بەر لە بابان...!!)

رۆشنایی لە پرووی توپاوه سەرەوخوار دەجووڵینی و بەبالایدا دییتە خوار.

توبا بە دەستی راستی توند پەنجە شایە تومانی دەستی چەپی دەگوشی. وەک زامدار بی و بیەوی دەمی زامەکی بگری تاکو خوینی لەبەر نەپرا. لە کاتیکیدا پەنجە هیچ بەلایەکی لی نییە... ئیستا رۆشناییەکی لە هۆلەکاندا دەگەری.

توبا لە نیازی دلت گەشتوو:

(ئەوەتا لە مووبەق. لەسەر کاوتەرەکه!)

دوای کەمی، بەفانۆسیتیکەوه دەگەرییەوه هۆل و لەسەر میترە گەرەکه دایدەنیی (خۆ تازە بەم درەنگانی شهوه نیازی نووستنت نییە؟... ئەو هەروا پشوو خەویکی ماوه!)

تویاش دەلی: (خەوی چی؟... خەوم لی زرا.!!)

دوای پشووێک دۆشدامان، دیقەتیکی تەلەفونەکه دەدەیت و دەلی:

(بەدگومانم!)

(لە چی ژنەکه؟)

(لەوهی ئەو دەنگە، دەنگی زانا بووبی... تیا ماوم!)

(تۆ خۆت تەلەفونەکهت هەلگرت!)

(ئەوهش بۆ خۆی بەلایەکه. بۆ دەبی دایک دەنگی رۆلە ی خۆی نەناسیتهوه؟!... یان لەوانەیه عیللەتی پیری بی!)

(بەدەنگی زانای تی نەگەیشتم. زانا دەنگی گر و بەرزه، بەرادەیهک تۆ

هۆلەوتیوه دانیشتی و لە تەلەفونەکه شهوه دووری، هیشتا هەر گویت لیی دەبی، بەلام ئەو زەلامە ی قسە ی دەکرد دەنگی دەلەرز ی... ئە ی تۆ چۆنی بۆ دەچی توبا؟) (باوەریش ناکەم زانا بووبی حەمه لاو!)

(بلی بەرادەیه شوولی لی هەلکیشابن بەباوک و دایکی خۆی تەشقه لێ بکا و رابویری. بەهەوالی مەرگی تاقە براکە ی، دایک و باوکی خۆی سەغلەت کا؟! ئەمه ئەوپەری رۆچوونە... هیشتا تۆزکالییک پەوشت لەم شارەدا ماوه. دوای ئەوهش...)

تۆش توبا ناھیلی تەواوی بکا:

(لە زانا ناوہشیتهوه، دەوہشیتهوه؟)

حەمه لاو بەپەنجەکانی دەستییهوه خجل ماوه، دەیانجووڵینی، دەیانته قینی.

لاقەکانی دەجووڵینی، لەپر دەپرس:

(باشه تۆ دلنیای لازۆ لە ژووڕەکه یه تی؟!)

(ئا، ئاگادار بووم هاتەوه و یەكسەر بۆ ژووڕەکه ی سەرکەوت. ئەو کلیلی خۆی پییە. خۆت دەزانی پییست ناکا لە دەرگا بدا و ئیمە سەغلەت بکا... هەندێ ئیواران لە دەروە شپۆه دەکا. خواردنی گەرم کراوه ی نیوهرۆی پی خۆش نییە. ئەمشەو نەختی درەنگ هاتەوه. که ئەو هاتەوه تۆ تازەکی چوو بوویته ژووی نووستن. خۆ تۆ بی قەزابی هەر ئیوارە ی لی هات و نەوزە کوتیتە و ئەو خەوه ی لی نەکەوت شار بارکا ئاگات لی نییە. بەلام بەلام من گویم لە ترپە ی پیی بوو، کاتی بە پلیکانەکاندا سەرکەوت.)

توبا بەسپرنەوه ی تەپایی سەر میترەکهوه خۆی خەریک دەکا و حەمه لاویش دەلی:

(بەیان ی کاتی بەرچایی لازۆم دیوه. بەپەله نان و ماستەکه ی خوارد و لییدا رۆی)

(وابوو ته له فوونيان بۆ کرد!)

(کچی بوو ته له فوونی بۆ کرد؟)

توبا ده لئ:

(چووزانم، برادهری خۆی بوو، ئه وهنده دهزانم کاله تازه کانی له پئی هه لکیشا. خاکیه کانی پۆشی. ته و او خۆی به ست. ته نانه ت لایته چکۆله که و زه مزه ميبه که شی برد.

کۆله پشتیش. ههر به و شتیه به ش ده مه و نیوه رۆ گه رایه وه. ئه گه ر بلئیی له و ساته وه ی له ما ل ده ر ده چئ تا ده گه ر پته وه دل م له مستمایه. ناخریبه که ی رۆژیکیش دل م ده وه ستئ... ئه وه تا دیسان ده مم وشک بووه. نا و ده میشم تال تال ده لئیی ژه هری ماره... له و چیا یه بوو گه لیک له ئیستا با شتر بووم... به رده و ام ده نووکیان له سه رتیی، ده ترسیم له م شه ره گلا وه ی بگ لئین!)

(وايه، به رده لبه رده که ی ئه وسای ده ها چاکتر بوو!)

(بۆ سه باره ت به شه ری ناو خۆ قسه ی له گه لدا نا که ی حه مه لا و؟)

(چۆن نایکه م. ئه و رۆژه هه زار و یه ک که لیمه م له گه لدا کرد!)

(دهیوت چی؟)

(دهیوت ئه م شه ره به نار ه و ده زانم و به شداریی تیا نا که م، هه رچه نده ئه گه ر نه چم به تر سنۆکم له قه له م ده دن!)

توبا ده لئ:

(سویندی بۆ خوار دووم کاری وه ها نار ه و نا کا. به کور تیبه که ی مه سه له که کورده نامووسیبه و ههر به نا و له گه لیان دایه...!)

حهمه لا و ده لئ:

(ئا، کورده نامووسیبه... ئه م له چیا ش شه ری ناو خۆی نه کردوه. به لام تر ساوم ئه م کورده نامووسیبه ی شار، جه رگمان به ته ندووره و ده بدا...!)

(گویتی شه يتان که ریئ. تو بزانه چ رۆژه ره شی تی که و تووین؟... ئه ویک

به در یژایی ئه و سالانه چیا ی به شداریی جه نگی ناو خۆی نه کرد بئ، که چی له شار وازی لئ نه هیئن و بیانه وئ تووشی که ن!!)

حهمه لا و ده لئ:

(ئه و رۆژه ی قسه م له گه لدا کرد به م شه ره ی ده وت ده رده کور د... به لام ده شیوت بۆ ماوه یه. له با و با پیرا ئمانه وه بۆ مان ماوه ته وه. ده یگوت ئه م ده رده کورده په تایه و ده ته نیته وه!!)

توبا بیری ده گه ر پته وه ئه و رۆژه ی دوو به دوو دانیش تیبوون. لئیی پر سی: (به چ خه می که وه گرفتاری کوری شیرینم؟!... قسه بکه، با که می خه مت پر ه پته وه قسه بکه، تا باری قورسی ئه و گیانه مان دو وه ت که می سووک بئ!)

(هه موو عاره ب بکوژم تو لئ نه خشین به ته نیا نا که مه وه، چ جای ئه نفال!...)

خۆم ده زانم نه خشین به چ ده ردئ چووه. له وه یان گه ری... بۆ شه ری دنه م ده دن قاچی خۆیم تیا ده بر مه وه و چاوی خۆمی تیا کویر ده که م... ئه ی پاشان چۆن ری بکه م، چۆن پیتش خۆم بیینم؟!... تر سی وه ک دالی بر سی چنگی له جه رگم گیره... زۆری له وان ه ی له و چیا یه نه کوژران و به ژار نه خنکان، به م دواییه به ته رن کوژران.

ئا ئه وه ی له جه نگی ناو خۆدا بکوژری دوو شاخ له پشتی سه ری ده روی، به کی هینده ی به پروویه ک و له خه لکی ده شار نه وه... دایه به نگم، دایه گیت م، له مردن نا ترسیتم، له نا و نا تو ره ده ترسیم. ئه وانه فریشته ده که نه شه يتان چیکه نه ده من و گوێزان له ده میان ده باری.

من وا خه ربکه ده به دووان. زنووقم له وه چووه به راستی بیمه دووان. به که میان هه لوه دای ئه و چیا و هه رده یه و ئازیزی ئه و خه لکه یه... ئه وی دیکه یان بۆ دارستان ته ور و بۆ کانی ژه هر و... ده ترسیم شاخم لئ بروی دایه...)

(مهچؤ كورپم مهچؤ. دلئی دوژمن شاد و هی من به ته نووره وه مه دهه. نهو مالئی له بنه بانه وه ناگری تی بهرده دهی ئاشیانه که هی خوته، که هزاران ساله له گوتسوانه وه ناگری دهدهن... با کهم خوژمان شهریکی دوژمنان بین. مهچؤ با گلاو نه بی، دهنا به هه موو گله سووره ی کوردستان گلاویت ده رناچی کورپم... مهچؤ با نه خشینه کان له گوردا، نه گهر گورپان هه بی، رانه چله کن... برؤ کوچ بکه و سل مه به. پیغه مبه ر و پیاو چاکان په نایان بو کوچ بردوو و پاشان گه راونه ته وه.

هه موو کاره گه وره کان دوا ی کوچ نه نجام دراو ن. برؤ کورپم برؤ...)

حه مه لاهو دلپهرته و پشوو کورت. به هه لچوونه وه ده پرسئ:

(نه وه له کوئی بووی؟ بیرت له چی ده کرده وه؟!)

توبا ده لئی:

(له هیچ!... تا نه بیبیم دلیم ئاو ناخوانه وه... با بچین؟)

له پر فانۆسه که، که وته پرته پرت، بلووره که ی پر گرتیکی نارنجیه. له سه روو کلاوه که یه گر سه رده کا. گر ده خزیتته بنکی فانۆسه وه و ده رده په ریتته وه. بوئی دوکه ل و نه وتی پیس، که پوو ده چوزینیتته وه. نه مجا وه ک خوئی لی دیتته وه. گرتیکی نیوه باز نه یی سپی و هیمن هۆله که پر روژنایی ده کا، به لام ناخاییتی، نه وا ته په یه که ی قایی لیوه بلند بوو. مالله که ش وه ک ده ره وه نو قمی تاریکیه کی نه نگوسته چاو بوو.

(نه ختی لئی راوهسته با سارد بیته وه!)

حه مه لاهو به پشوو سواره وه ده لئی:

(فانۆسه که کۆنه و سه رو کلاوه که شی پیس بووه.)

حه مه لاهو شقارته له گیرفانی پیجامه بازه که ی دهر دینتی. دهنکی داده گیرسیتتی.

بوئی گوگرد لووتی پر ده کا. پیتی فانۆس هه لده بری و چراکه

هه لده کاته وه.

(که می گر بده ری با ته په ته پ نه کا!)

(جا له وه ش که متر?... به حال ده سووتی!..)

هه ردوو ده ست داده ده ی. قورسایی ده خه یته سه ر لاقه کانت و هه لده سی.

وا توباش راست بووه، ده ست ده ده یه لایته که و فانۆست له سه ر میتزه که چی هیتت، به جووته و له سه رخۆ به ره و پلیکانه کان ده جوو لین. لایته که ش به ریپتان روژن ده کاته وه. کومباره که ی ژیر پیتان ترپه ی هه نگا وه کانتان هه لده مژی.

له دوا پلیکانه دا حه مه لاهو ئیستتیک ده کا. سی چوار هه ناسه هه لده کیشتی و پشوی دیتته وه به ر. توباش وچانیتک ده دا، به ده سه ته راستدا باده ده نه وه. وه ک له په یجو ری کارتیکی نه یینی و ترسناکدا بن، به وان بین نتم، خیزه ی سینگ و چرپه ی پیتشیان نه یه. حه مه لاهو له سه رخۆ ده سکی ساردی دهر که ی ژووری لازۆ داده گری. بی نه وه ی دهنکی لیوه بی کلای ده خا و ژووره که رووناک ده کاته وه.

کاله نرت و نوئیکانی لازۆ سه رنجی راده کیشن روژنایی، ده خاته سه ر جیگه ی نووستنه که ی... پاشان رووی لایته که ده کاته روخساری توبا وه ک پیتی بلئی نه وه تا لازۆ له مالله! روژنایی ده خاته سه ر رادیۆ ترانسستۆره که ی بان ته پله که که ی ئاستی سه ری، که له ته نیشته کتیییکدا دایناوه. په ره یه کی نووسراویش له ویتیه. سه ری به لادا لارده کاته وه. سه ردپره که ی (هانان...) سه رنجی راده کیشتی و (تو بلئی لازۆش که وتیته شیعیر نووسین؟) ی له ناخه وه وت. په ره که به چوار قه ده خنیتته گیرفانی پیجامه که ی*. له گو شه یه کی ژووره که دا کلاشینکۆف و تفاقه کانی دیکه ی

* هانام بو هیناوی هۆ دایه

بگه ره فریادم

له چه قۆ بارانی =

شهر داتراون. گورزه تیشکى ده گریته چرپاکه ی، لازۆ له سه ر پشت نوستوو ه
پىجامه سووره کانى له به ره، ده ستى کى ژیر و یه کى کى سه ر به تانییه که
که وتوو ه. توبا به سه رى په نجه ده چیتته پىشتر، به سه ریدا ده چه میتته وه.

= ئەم شەوی بەلدا یە.

بۆ رێبە دە منبێرن

کە رێگە ی نە هاتە.

لاقم دێ

بەلام دڵ لە گەلم نایە تە رەدا یە

هەر چه نە دە یدمە

بەر چرای زەینم و بەر بیرم

ئەم جەنگە نە جەنگى تاعوون و پۆرخزى سارا یە.

ئەم جەنگە نە جەنگى بېژبېه.

ئەم جەنگە وەك ئەو دە ی،

شروئ هەلکاتە سه ر سه رى بالانبۆ،

(سه گرمه) نوقمى نىو (سىروان) كا (زمناکۆ).

(قەندیل) م بالبه ستى (گاره) كا و،

بە ديارى بىداتە قومستان.

(چنار) م زولفانى شوڤه بى بتاشى و

بۆ پەندى زەمانە

بىكا بە سه رىدا، خۆل و دۆ.

بە سواری کەرى دێز

بىگىرئ

مال بە مال دئ بە دئ كۆبه كۆ...

دا یە من،

بە سه رى پر شوڤ و بە دلى تڙى له سه ودا وه،

له گىژى گۆمى كى بى بنا،

پەل دە كۆتم بە تە نیا. =

پى دە چئ گوى بۆ هاتوچوونى هەناسە ی رادىرئ، بە لام بە چاو دياره.
بە تانییه که بە رىتمى كى هاوسان و بە رده وام بە رز و نزم دە جوولئ. توبا
بە سل و پارێزه وه دە ست دە با، دياره نيازى وايه بە تانییه که ی بە رسدا بادا،
نە با دا سه رمای بئ.

لئ حەمە لا و توند مە چە کى دە گرى، رەنگە ئە مېش مە بە ستى بئ لە و خە وه
خۆشە ی نە کا. ئە وە تا، بئ ئە وە ی بە ئاگای بېنن پاشە و پاش گە رانە وه، بئ
ئە وە ی دە رگا جىرە ی لىو ه بئ جووتيان کردە وه. لە سه ر پلىکانە کان حە مە لا و
دە لئ:

(ئاخر عە مر درێژنە بن، چ خۆش ییە ک لە داخو رپانى دلى ئىمە دا
دە بېنن!؟)

هەناسە یە کى قوولئ دلى یى هە لده کى شئ و سوو کنا یى بۆ دئ، دە پرسئ:

(دلت بە تە وای ئاوی خوار دە وه؟)

(نا، ئا، ئا هئىکم تئ گە ر! خودایە سکی پىریم نە سووتینى، کورم دە ستى
نە چیتە خوینى کە سى خۆ ی و کارە ساتى وە هامان پىشان نە دە ی!)

(هە موو گىای مردنن، بە لام لازۆ یە ک تووشى دە بان تە نگانە هاتبئ،
یە ک لە یە کى تر و هېشتا هەر بە سه ر زىندوو بئ. کە وتبیتە نىو کلبە ی
ئاگر باران و رزگارى بووبئ، لە ئە نفال گە رابیتە وه، ئایا لە جىبە لە م شە ره

= رۆژتیکە و لە منى دىوانە قە و ما وه!

نە بوار نە برا و ئاشنا یە دياره،

پشتوتنم بۆ هە لدا.

گىژە نى ئە م گۆمە دژوارە خە ریکە لوولم دا!

دا یە گيان،

منى کە لە رېزى هە لۆ دا کردوومە گە لبا زه

تۆ بلئى گە ردم بنه وئ؟

شابالم کە دە یدا لە هە و ران بکە وئ؟

دوا براوهی نیوخودا ناوا بهئاسانی و بهتەرن تیاچی؟!... ناخر له پای چی؟...
(بههر حال!)

(گریمان زانیمان ههواله که درۆیه، بهلام چهیف نه مانزانی چ بهدبهختیکه
پیمان پی دهکەنی و پیتی خوشه جەرگمان بهتەندوورهوه بدری؟!)

(گومان نابەم خراپە ی وام له گەل کەسێ یان نه ناسیکدا کردبێ تاکو دلێ
بیینی ناوا دلرەشانه تۆلەم لی بکاتهوه!)

(جا ئیمه له رپی ئەوهدا ماوین خراپه له گەل خەلکدا بکهین؟!)

بۆن هیسی فانۆسه که له کهلهه یان دەدا. فانۆس دهگرێ، سیبهەر و رۆشنایی
بهسەر دیوار و کهلهوه له کاندایهش دهکا. هه موو تفاقیتکی هۆله که
بهرحهسته دهنوتی. حه مه لاهو به کزی جی دیلی. له بهر رۆشنایی لایته
دهستیبه که، له ژوو ره که یاندا که له پهل کانیان به سهرده که نهوه.

(لازۆ زۆر خهوی سووکه، سهرم ده سوپمی چون له خشه خشی په ره
کاغهزه که پانه په ری؟! تو با به گومانه وه، وه ها دهلی و حه مه لاهویش دهلی:

(دووربا نووستنیش برامردنیکه!)

حه مه لاهو تاوی له ژیر به تانیبه که دا خوی گرمۆله دهکا و زرتە ی چاوبشی
دی.

نه خیر له سه ر پشت راده کشی. سهرده کیشی و چاو ده پرتیه بنمیچه
تاریکه که.

سه ر به ژیر به تانیبه که دا ده کاته وه. هه ول ده دا بنوی، جهسته ی ره ق ده کا و
قورسای خوی ده هاوینته سه ر پاژنه کانی. ئەمجا هه ردوو بالی له پال
جهسته یدا ره ق ره ق ده کا. پشوو به ندو پاشان به ری ده دا. هه تا سه د
ده ژمیری، له وپوه بۆ سفر داده به ری... بی هووده یه، هیشتا هه ر خه و ناچیته
چاوی. هه ست ده کا تو باش له پالیدا نا ئارام و بی تۆقره گینگل ده دا. گوز
و گو مه ت به تانیبه که ی وه لانا، بی خشی به دهستی دایه لایته که و ژوو ری
جی هیشته. هه ست ده کا زمانی به باشی له زاریدا ناگه ری. به لام کاتی

ده بیینی هه مدیسرو هۆل نوقمی تاریکیبه و فانۆس کوژاوه ته وه، ده حه په سی
و وه خته هه ناوی به ربیته وه. به ره و مووبه ق باده داته وه، په رداخی پر ناو
ده کا و بیینی پیوه دهنی. له گه رانه وه دا رۆشنایی ده خاته سه ر تاخمه قه نه فه
کۆنه که. راده چه نی و به ساکان ده ساکی وه ختی لایته که روخساری تو با
ناشکرا ده کا. به زاری نووقا و قژی ئالۆسکاوی تۆقره ی نامیینی. ئەو
دهسته کانی له بان سینه ی تیک لکاندوون. به وینه ی ئەوق بوو، بی
چاوترووکاندن له پیتی خوی داره میینی... قوفل بوونی تو با، نه کرانه وه ی
گری کویره ی زهنگه کانه...

حه مه لاهو رۆشنایی ده گوتیته وه سه ر ته له فوونه که. لایته که ئەم ده ست و
ئەو ده ست پی ده کا، سه ری په نجه ی شایه توومانی له کونی ژماره دوو
رۆده کا، یه ک دوو ژماره ی دیکه باده دا، دهنگی گه رانه وه ی دیسکی
ژماره کان ئاوه دانی ده به خشیته هۆله که. له ده ره وه شرا ئوتومبیله
ناوه خته کان به شه قامه وه حشه تناکه کاندایه فرک و هورپان. (ده لپی
گلارومه!) ئەمه به قایم به خوی ده لی و بۆ سه ری سیته م جار، به راستی
ژماره که لی ده دا. زهنگه کان له و سه ر ده زرنگینه وه.

جاریک و دووان و ههوت...

(ئوه ته له فوون بۆ کی ده که ی؟! به م ناوه خته!)

(بۆ مائی زانا!)

زرم سه ماعه به ته له فووندا ده داته وه، خپ زنگه زنگی زهنگه که ی ئەسه ر
بی دهنگ ده بی. به ده م هه لکردنه وه ی فانۆسه که وه ده پرس:

(تۆ چۆنی بۆ ده چی، بۆ هه لی ناگرن؟)

(بلیتی سه فه ریان کردبێ؟!)

(به م ناخۆران و بخۆزانه که ی واده ی سه فه ره ژنه که؟)

(له وانیه به سه ردان چووبنه ماله خزمی، ناسیاوی و له وی مابنه وه!)

(ئەمەششيان رېتى تى ناچى. چۆن لە كاتى وەھادا مال چۆل دەكەن؟
ئەگەرى ئەو ھەيە ئەوان بگەنە شار. پياو لە مالى خۆيدا بى چاكتره. پياو
خراپ و شرە خۆر زۆرن و دەرفەت دىنن، ئەم شارە وەك خەلكى باشى
تېدايە، حيز فرسە تېشى زۆرە.!)

(ئەي كەواتە بۆ وەلاميان نېيە؟)

(رەنگە پېيان خۆش نەبى وەلامى تەلەفوونى درەنگ وەخت بدەنەو!)

رووى لايتەكە دەكاتە سەعاتى قەد ديوارەكە و دەلتى:

(كەي وەختى تەلەفوونە؟... ئەو تا لە يەك لاي داو. مەگەر
خوانەكەران...)

دوای كەمى دۆش دامان، دەست دادەدا، ھەلدەسەيت و لەسەرى دەپرا.

(ناوى خواي لى بېنە، بابروين!)

توبا دەلتى:

(ماخۆلانم پى كەوتو، نازانم بەچى خۆم ھېور بگەمەو!)

ھەمەلا و دەلتى:

(زەمانە وەھاي ھېناو تە پېش!... رېتى تى دەچى ئەم زەنگە شوومە لە
ناكاوانە بى مەلامەت نەبن!)

(ئەو بۆ نەچىن خەبەرى بگەينەو!)

(بۆ خەبەرى بگەينەو توبا؟)

(بزانىن ئەو چۆنى بۆ دەچى؟... رەنگە سەبەوريمان بى. دل

پەرتىشانىيەكەشمان برەوتتەو!)

(خۆ لازۆ غەبىزان نېيە. ئەويش وەك ئېمەي لى تېدەگا... لېي گەرى با

تاوئى بى خەم بنوى.!)

(ئەي رات چىيە دراوسىكان ئاگاداركەين؟)

(نا، ئەوھيان ھەر نەو... دوایى پېمان دەلتىن ئەم دووانە بەم سەعات
دووى شەو سەرى لېداون!)

(دەلتى سېحرمان لى كراو!)

دەچنەو نېو جېتى سارد و سې. وەلى ئەم دووانە ھەر بەجەستە لە جېدان.
دەنا ھزىريان لە جېدا نېيە. دلپەرت لە ناخەو داسەكنىن و ھەدادانىيان
نېيە.

شەو زەنگەكەش ماىەي دلگوشىنى زىترە.

توبا خەيالى لە دەورى لازۆ ئالاندوۋە كاتى زەنگىكى نوئى لە
كاسەي سەرىدا دەزىنگىتەو و سنوور بۆ خەيالانى دادەنى. بەدەم دلە
لەرزەو قىت دەبىتتەو. دەست دەگىپى. نېو قەدى رچىوى لايتەكە دېتە
مستىيەو.

بەر لەوھى داىگىرسىنى، چەخماخەيەك، پى دەچى لە قۆلى شارباژىرەو
بروسكەي دابى، بۆ چركەيەك شار لە رۆشنايى ھەلدەكىشى. پەردە
زىستانىيەكەي پەنجەرەكەيان ناتوانى رۆشنايىيەكەي بشارىتتەو. چەخماخە
سەردەكىشىتتە ژوورەكەيان. لە برى گرمە و ھەورەنالا، خويىندى ناسازى
پەپوويەكى دوور ھەلنىشتووى بەشوتىندا دى، دللى دەگوشرى، لە پىپىكا
ھەمەلاوى بەچىچكانەو لە پال خۆيدا دى، كوئرانە دەست دەگىپى. توبا
لايتەكە دادەگىرسىنى و بەپەلە دەگاتە ھۆلەكە. ئەم دىو و ئەو دىو لە
تەلەفوونەكە دەگرن، فانوسەكە ھېشتا ھەر لەسە مېزەكە دەسووتى.
خويىندى پەپوۋە دوورەكەش بەئاستەمى دەگات.

(بەلتى فەرموو. توبام، داىكى لازۆ!)

(دايە گيان من زانام... چى بوو... بۆچى نەگە بىشتن!)

(بۆ كوئى بېين؟)

(بۆ مزگەوتى حاجى ھەسەنى لۆكە!)

(بۆچی بېيىن بۆ حاجى حەسەن؟... بەدايىك و باوكى خۆت رابوئىرى باشتىرە تا ئىيمە، كورم!)

(ئىيە دايىك و باوكىن دايايەگيان! رانا بوئىرم بەراستىمە!)

توبيا ھەموو جەستەي دەلەرزى. دەستى لە رزەكى لەسەر سەمەكە دانە و بەھەمەلا و دەلى:

(فەرموو خۆت گوتى لى بگرە. بزەنە زانايە يان ناھەزە و پىيمان پى دەكەنى؟!)

ھەمەلا و لە دەستى وەر دەگرى.

(كورى خۆم، لازۆى كورم ئەو تا لە ژوورەكەي خۆيەتى لە سەرەو، لە پرەخى شىرىن خەو دايا!)

بەلام دەنگە لەرزۆكەكەي ئەو سەر لەسەرى دەروا:

(سەد برىا و ابووايە!... جاكوا خوا ئەو دەي كرىا؟!... سەد برىا نەنوشتبا...)

بەلام كاكە لازۆم بەيەكجارىي نوستووه!... من پشتىم شكاو بەيايەگيان!!)

توبيا دەگوئىتەو پال ھەمەلا و سەر بەسەرىيەو دەنى، دەنگى ئەوسەرى خەتەكەش بەردەوامە:

(لازۆى كاكە دوو گوللە و بەسەر دلبيەو... دەلىن ھەر لە كۆستەرەكە دايايەزىون و كەمى لە راستە رى لايانداو، ئىدى كەوتوونەتە كەمىنى ئەوانەو. ئەويش لە پىشى پىشەو بوو!!)

توبيا راست دەبيتەو، بەچەپۆك بەردەبيتە سەر و پۆتەلاكى خۆى و بانگى لى ھەلدەسى. ھەمەلا و دەستى لەسەر سەمەكە دانەو بەشپىرەبيەو بەتوبيا دەلى:

(بەم شەو لە خوت و خۆرايى، دەر و دراوسىم بەسەردا دامەبارىتە، تۆ خۆت دەزانى لازۆ لە ژوورەكەيەتى!)

توبيا لە جىيى خۆى دادەنيتەو. دەستى لەسەر سەمەكە لادەبا و دەلى:

(دەنگى زانا نىيە. باوەرناكەم ئەوبى!)

بەوئى ئەوسەرى خەتەش دەلى:

(شوكر بۆ خوا لازۆ زىرپ و زىندووه. تاقم تەفەنگ و تەفاقەكانى ئەو تان لە ژوورەكەي دانراون دواي ئەوئى كورى من پەيمانى داو بەشدارىي شەرى گلاوى ناوخۆ نەبوو و نابى... ئى جگە لە شەرى ناوخۆ ئىستە ھىچ شەرىكى دىكە لە نارادا نىيە!)

(ئەو بەراستتەنە بايە؟)

(بەراستىمە و ئەولاتبىش! باشە رۆلەگيان ئەگەر تۆ راست دەكەي زاناي كورى، چەند منالەت ھەن و ناويان چىيە؟! (كۆست كەوتن باشە، قۆرتەكانى جەرگىر. ئەو تا باوك و فرزەندى لىكىدى كرىتە نەناس!... من دوو منالەم ھەن. ھاڧى و ھىلەن!)

(تەواو!... ئەي ژنەكەت ناوى چىيە?!)

(شىلان... شىلان كاكل ھەمە سوور... سالى و مانگ و رۆزى لە داياكبوونى خۆم و شىلان و منالەكانىش بلتىم!)

ھەمەلا و دەستى بەسەمەكەو پىتر كەوتۆتە لەرزىن. ئەزىنۆكانىشى دەلەرزىن.

تەواو گومانى پەيدا كرىو، بەلام نايباتە سەرخۆى، نەبادا توبيا بىكا بەفېزاح و بانگەلدان. دەنگەكەي ئەوسەر لەسەرى دەروا:

(ئەم گالەتە جارىيە چىيە?... تۆ جەرگت سووتاو باوگيان!... منىش پشتىم شكاو، دايايەگيان ئىمە كۆستى گەرەمان كەوتووه. كۆستى گران! چۆن دەبى باوك، كورى كفن بكرى و مېش مىوانى نەبى و لىي نەپرسى!?)

دەنگەكە لەرىنەو بەكى خەماويى ھەيە. دلسارد و نائومىد دەوئى.

ھەمەلاويش لە گىژەنى سۆ و گوماندا پەل دەكوتى. بەدلى پىرەو

ده پرسى:

(ئىستا له كورتى بېپرەدەو. چىت له من دەوى.؟!)

(دەمەوى ھەر ئىستا بگەيتە مزگەوتى حاجى ھەسەن. سوورەتتى قورئان و فاتىحايەكى پەوانى لەسەر بخوینى... دەبى لە سەرەتاو بەشدارى پرسەكەى بى!... گوايە تۆ و دايكم بۆ دواجارىش ناتانەوى كورەكەتان بىين؟!)

من بزائم دلى نەيەشانوون... تەمەنى لاوبى لەو چيا و چۆلە بەسەبرد و ھىچى لى نەھات... كەچى لە شار شۆردمان و كفىشمان كردد!!)

ھەمەلا و ناومىد سەمەكە دەنپتەو جىيى خۆى... بەرىنى لى دەدا. لە ناخدا تەواو ماندوو و نايدركىنى: (ئاخ بۆ پەنايەك دوور لە چاوى توبا، تا بەتەنى تىر تىر تىبا بگريم، بى ئەوئى كەسى ھەبى پىم بلتى مەگرى گريان پىشەى پياو نىيە!...)

توبا دەلەرزى. دەستىكى بەدەمىيەو گرتوو نەبادا بگەويتە بانگ ھەلدان.

چاوانى زەق كراونەتەو. وەك لە پەسەر دىمەنىكى ئابروو بەر يان تۆقىنەردا كەوتى، چۆن چاوى كتك لە شەودا، لەبەر شەوقى كزى فانۆسەكە دەبرىسكىنەو. ھەمەلا بەدەنگ و چۆكى لەزىو دەلى:

(ئەو بۆ زەينم لى گۆراو؟... دەبوایە لازۆم ھەلساندایە، خۆى وەلامى بدایەتەو و قورى بەدەمدا بدایە!..)

توبا بەرەنگى پەربووە دەلى:

(سەرمان لى شىواو. لە سەرى كورەكەمى بەدوورخەى!!)

(دان بەخۆتا بگەر ژنەكە. ئىستا دلىام ئەوئى تەلەفونى كردد زانای كورم بوو دياربوو. لە دۆخىكى شپرتودايە!)

(كەوابوو راستە، لازۆ دووربا...!)

(لەسەرى مەرۆ، لازۆ چوار ھەنگا و لىتەو دوورە. ھەر ئىستا دەچىن

سەرى دەدەينەو!)

(ئەى كەواتە چى قەوماو؟... من وا خەرىكم شىت دەبم!... خۆم پى دابىن نابى!)

(دەبوایە بىرسىايە: كە تۆ لە مزگەوتى حاجى ھەسەنى، بۆچى بەفركانى تا تىرە نايەى?... خۆ دەبى دووربا لە دۆخى وەھادا ئوتومبىليان لەلابى!)

(سەرم گىژە. رى بەدى ناكەم... نازانم چى روويداوە... وەلى ئەوئەندە دەزانم كارەساتى چاوەروانمانە!)

(دۆزىمەو!!)

ھەمەلا و ئەم ھاوارى لى ھەلدەسى و توباش بەھەمان ھىز وەلامى دەداتەو:

(ئادەى!!)

(كەسى كوژراو، دووربا لە لازۆ ئىمە دەچى، مەردم زۆرن لەيەك دەچن... ديارە زانا بەلازۆى براى تى گەيوو و براپەو، مردووش رىنگى دەبزركى.

خۆ ئەو خاك بەسەرە كوژراویشە. رەنگە لايەكى پىو نەماى!)

(باشە بۆ دەبى زانا ئەوئەندە زەين كوئى براى خۆى نەناسىتەو؟)

(ئا، رۆژە رەشى تى كەوتووين، برا لە براى خۆى بۆتە نەناس!)

(دايكى بەساقەى لازۆ بى، نىوەرۆ كە ھاتەو ئىنجانەيەك مىخەكى بە باوشەو بوو، تازە خونچەى كرددو. بىرى بۆ ھەموو شتى دەچوو، بۆ مەرگ نەبى!... ئەوئەن ئىنجانەكە لەو پەنجەرەدەدایە!)

(لەو دەچى مېشكم وەستابى! بابچىنە سەرەو بۆ لای لازۆ... دووربا كوژراو كە دوو گوللە وا بەسىنگىيەو!... سەبىرەكى دەكەين، ھەر بۆ دلىباى!

(وئى توخوا قسەى وەھا مەكە، دوو گوللەى بەسىنگەو بى، لە مالمەو

چی ده کا؟!)

چه خماخه یه کی دی شار رۆشن ده کاته وه و هه وره گرمه ی به شویندا نایه ، چرکه یه کی خایاند و دووباره شار له خومی تاریکی هه لکی شرایه وه . خویندنی په پووکه هاته وه گوئی (په نگه چه خماخه که به شه واره ی بخات!) ئەمه له ناخه وه ده لئی و باوه پرسی به خوئی نییه ... به ماته مات و له سه ر په نجیه ی پی ، به پلپیکانه کاندایه سه ر ده که وئی . بی جیره و تهق و هوپ ده رگای ژوو ره که ی لازۆ کلا ده خا و تو باش به دوایه وه ... لایته که ده گئی . له گوشه یه کدا کلاشینکۆفه بی قۆنداخه که ، رهخت و کۆله پشته که ، هاته نه نیو باز نه ی رۆشنا نییه که وه ... له وه ی چه که که ریک له گوشه ی ژوو ره که دایه ... بهرز لایته که ده گئی ... له سه ر سه عاتی دیواره که ده یوه ستی نی . ده سله میتته وه . هه ناسه یه کی خیرا هه لده مژئی و هه ناوی ده گوشری و نهختی هه لده به زیتته وه . تو باش سامی لی ده نیشتی .

(نو و چاره که!) ئەمه له بهر خو یه وه ده لئی و کزه له جهرگییه هه لده سی . (چی شته نگا و نه نووستوو ، نا ... که ژوو ره که یم گسک دا و جینگه که یم ده ستکاری کرد ، ئەم سه عاته نه نوستبو!)

وهک جاری پیتشو لازۆ له سه ر پشت نوستوو . ئاسایی هه ناسه ده دا .

به تانییه که ی تا ئاستی گهردنی هیتا وه . هه مه لا و به تانییه که تا که مری دینی . قۆپچه ی لای گهردنی کرا وه ته وه . له سه رخۆ قۆپچه ی دووه می پیجامه که ی ده ترازینی و به ئاگا نایه ... گه یشته قۆپچه ی چواره م و ترازاندی و به ئاگا نایه . تو با به سه ر تهختی نوستنی کوره که یدا ده نوشیتته وه .

هه مه لا و تیشیتره سپییه که ی هه لده داته وه . کاتی ده گاته ئاستی سینگی ده حه په سی و له وه دایه پشووی بووه ستی ... خوار و ژوو دوو خالی په مبه ی پیوه ده بینی . تو باش توند به روومه ته کانی خویدا ده دا . شه ققه یان لی هه لده سینتی و هه ناسه ی توند بووه . له گه ل نه وه شدا لازۆ به ئاگا نایه . ئاسایی هه ناسه ده دا و له شیرین خهوی خوئی دایه ... به جووته سه ربان به یه که وه ناوه و له جووته خاله په مبه که ی سینگی ورد ده بنه وه . دوو خالی

باز نه یی چون گو له باخی ئەسل کال . تو با ده چی نیته گوئی هه مه لا و :

(ئهم دوو نیشانه یه نوین!)

نیشانه کان زه قن . دوو رووبه ری په مبه هه ریه که به ئەندازه ی قویچه ی کراس و له بان سینگیکی گه نم په نگ .

(ئهم نیشانه چین؟)

تو با ویلی دوا ی وه لامه . هه مه لا ویش هه ر به سه رته و سه رسوورمانه وه ده لئی :

(تی ناگه م ، ته ققه ی سه رم دی!)

هه مه لا و به شینه یی تی شیرته که ی داده داته وه . هه ردوو لای کراسی پیجامه که ی دینیته وه یه ک و به تانییه که تا ئاستی گهردنی سه رده خاته وه . دهستی ساردی تو با ی نیوه گیان ده گری و دوو سی هه نگا و ده کشینه وه .

(لازۆ کویم لازۆ!)

لازۆ دهنگی نییه . به دلی پروه بانگی ده کاته وه :

(لازۆ گیان ... باوکی باوکم ... حهوت برای باوکم!)

(ئا ، به لئی ... چییه بابه؟! ... هیچتان لی قه و ماوه وا شیرزه ده تانیینم؟!)

ئای که پیتم ناخۆشه شیرزه بتانیینم خودایه !!)

لازۆ راده په ری . ده ست به چاوه کانییدا دینی . دوگمه کانی پیجامه که ی داده خاته وه .

سه ریتی سه عاته که ی دهستی ده کا . چهند جار ریک مه چه کی راده وه شینی و نزیک چاوی ده خاته وه . دایده که نی و له پال ترانسستۆره که دا دایده نی . سه رنجی سه عاتی دیواره که ده دا و ده لئی .

(ئه ویش نوستوو . هه ردوو له یه ک کاتدا نووست!!)

تو با به ترس و له رزه وه ده لئی :

(له دوو لای داوه!)

(بهراست بهم درهنگانه بۆ خه بهرتان کردمهوه؟... پئ دهچئ کاره ساتئ روویدابئ!!)

(نا نا، هیچی وانیهه. زانای برات پیویستی پیته. خۆت بگۆره. ههتا تۆ خۆت دهگۆری ئیمهش ئاماده دهبین. با ئەم لایتهت لایئ.)

باوکی لازۆ وهها دهلئ و لازۆش رادهبئ. له تهختی نووستنه کهه ی داده به زئ و دهلئ:

(نا نا... با به خۆتان بئ... ئەوه لایته کهه خۆمه هۆلهوئ. ههر ئیستاش خۆم دهگۆرم!)

(باشت کرد خه بهرت کردهوه. زانا چهیشۆی پئ تال دهکردین. ئەگه ر ئەم جاره تهلهفونئ کرد با لازۆ گیان خۆی وهلامی بداتهوه!)

(نا نا... ههرسیکمان پیکه وه دهچینه مزگهوت و سنووریک بۆ ئەم کاره ساته داده نین... بهلام نازانم بۆچی وا زارم تالئ؟!)

(منیش ههست دهکم زمانم بۆته په لاس و له زارمدا ناگه پئ!)

توبا ئەمه ندهی وت و دهست ده داته فانهسه که. دواي وچانئکی کورت به پیشووی سوار و په رداختیک ئاوه وه دهگه پئته وه و دهیداته همه لاهو... ئەویش دهستی له رزیوی بۆ دهب. له نئوان په نجه رهق و سارد و سه رهکانی ههردوو لایاندا، په رداخ به رده بیته وه و ورد و خاش ده بئ. ئارامیه مۆلهقه که دهگه مپئئ.

(گوئ مه ده رئ، ئاو رووناکیهه!)

توبا وهها دهلئ و دلخۆشیی همه لاهو ده داته وه. دهستی له سه ره هه مان سه مت بۆ ماوه یه ک راده گری. همه لاهو به زمانی تیکه ل و پیکه له وه دهلئ:

(کام رووناکی... ئەگه ر ئاوه که رووناکی بئ. ئەی ورد و خاش بوونی په رداخه که چی؟!)

له م ده مه دا به ههنگاوی ریک و له سه رخۆ، به بروا به خۆبوونه وه

به پلیکانه کانا دئته خوار. له بهردهم باوکیدا چهینی په یکه ر ده وهستی. باوکی ههول ده دا پشته نهخته خوزه که ی قیت بکاته وه و بۆی ناگرئ. وهک ساله هابئ نه دیدی، له ته پلئ سه ریه وه تا کاله کانی ده داته بهر مه زنده ی چاوه کزه کانی. کاسکئتیکی خاکی له سه ر روخسارئکی خاوتن و باوتن و تازه تراش... چاوی به بریسکه ی خودان روانینی قوول و به هیز... دهستی پۆشاک خاکی. پشتوتئیکی رهشی پان و له سه ریه وه نیتاقتیکی زهیتوونی نرت و نوئ. کۆله پشتتئیکی به که رهسته ی جهنگاوه رئکی به ده ره به ست سیخناخ. رهختئیکی خاکی. لایتئیکی ستیلی سپی و سوول و زمه زمه یه که ی بهرگی خاکی تئ گیراو به نیتاقه که یدا ئاو یزان. ده ره لینگی له نیو پوزوه وانئ سپات رهنگدا چه سپ و پیچراو. به بان ههر به له کیکیه وه گولئنه که یه ک ده له رته وه. جووتئ کاله ی قاوه بی جیر و تۆکه مه، شنه ی بۆنئکی خۆش ده گاته لووتی دایوباب. توباش وهک همه لاهو چه په ساوانه دیقه تی ده دا و له رووی گهشی ورد ده بیته وه. نیازتئ پیرسی: (ماشه لالا... کوئرا فریای ریش تاشین که وتئ؟! بهلام دان به خۆیدا ده گری. لازۆ بئ دهنگ، مینا جهنگاوه ری گوئ بۆ فه رمانی فه رمانده رایه ل و له تافی ئاماده باشیدا، ئاوا چاوه پروانی ئامازه ی دایوبابئتی. گۆشه ی ده سه رۆکه به کی ئاوریشمینی به دهستی راستیه وه گرتوه. همه لاهو له ناخه وه ده پرسئ: (دهلئئ بۆ سه ر شایی بانگه یشت کراوه! ناشپرسی به م شه وه زهنگه دپره بۆ کوئ و چی له زانا قه وماوه؟) دواي تاوئکی کورت ههر خۆی له ناخه وه وهلامی دابه وه: (له وانیه به ده دم رتیه پیرسی!) توبا لئتی چۆته پیشتر.

پئ دهچئ بروای ته واوی به چاوانی نه بئ... دهست به تاقم و زه مزه می و به روکی کوره که یدا دئنی و ئەویش بزه دهیگری. له وهش سه ر دهرناکا چ زوو ریشی تاشی و ئەم بۆنه خۆشه ی له خۆی دا و خۆی به ست... همه لاهو دهقی چاوه پروانی و قسه نه به کامه کانی ناخیان له ویدا ده شکئتی:

(با ناوی خودای لئ بینین و برۆین!)

لازۆ دەسروۆکه که قەد دەکا و دەیخنییه باخه لی. کلاشینکو فەه کە ی ئەمشانە و شان دەکا. دەستی راستی بۆ فانتوسی سەر مێزە که درێژ دەکا و بە فانتۆسە و پێش دەکەوێ.

حەمە لاو که خۆی لایبێکی دەستی پێیە. زەق زەق چاویشی برپوێتە لایتە کە ی ئاوێزانی کە مەری ئەو و لەم ئاکارە ی کورە کە ی سەری دەسوورمێ. بەلام ناشیداتە رووی، که پیتووستیان بە فانتۆس نابێ... چ فانتۆسیکیش؟! بەقای پێ ناکرێ و هیس دەکا. حەمە لاو خوا خوایە تی هەناسە بەک زووتر بکە و نە پێ ماله کە چۆل کەن، نەکا لە پێ زەنگە نەفرە تییبە که لی بداتەو. توپا بە شۆتین لازۆدا ئەو دیوی دەرگا دەبێ... هەر پێیان نایە ئەو دیوی دەرگا و شەق یەک پێمینی قایم پێمی:

(دەک لووتەم بەمارەو هێ!)

بەدەنگی بەرز ئەمە بەخۆی دەلی. خوتوورە یە کیش بەدلی حەمە لاو دا دێ و لە ناخەو و پادەچەنێ... بەپەله کلیله ساردە که لە نیو کیلونی دەرگای حەوشە دا دەگێرێ و گوێی لێیانە لە بنکی گیرفانیدا زەنگە یان دێ و جیگیڕ دەبن. لەم دەمە دا ئاوا بێر دەکاتەو: (بزانە ئەم کورە ی من هەولێکی دا بێتە خاوەنی شێ ئوتومبیلیک؟)

ئەگەر هەببوا یە، ئیستا بە فرکانیک دە یگە یان دینە مزگەوتی حاجی حەسەن و دەشگە راینەو. تەمەن درێژێ وەک لەسەر و بەندی راپەریندا نەبکرد ئوتومبیلی رەفیق حیزببەک زەوت بکا، ئیستاش ناکا داوایان لی بکا. وا وقمان ئەوسا لە شاخ بۆ کوردی کردووە. خۆ ئیستا مال لەو هەوارە نەماوە. داخ گرانە لازۆ، هاو پێی تۆسی چوار لاندکروژ و سێ چوار مەفرەزە حیمایە لە پێش مائی دایە، ئەمیش وەک سلقی رووت. هیشتا سەر دەمی چیا حالێ باشتربوو. من نالیم سێ چواری.

بەلام خۆ کەچە ئوتومبیلیکی پێ رەوایە. بێشیدەمە رووی پێی ناخۆشە و هەمان وەلام گوی لی دەبێتەو: خۆ من بۆ دەستکەوت نەمداو تە چیا. (!)

حەمە لاو بەگورگە لۆقە پێیان گەیشتەو. لەو دایە زمانی بەمە لا شووبەو بەلکی.

گوژمە بایەکی سارد بەرە و روویان بۆو. زیتی کردنەو و زیاتر گوژدەدەنە خۆ.

حەمە لاو سەری بۆ ئاسمان هەل دەبێ. لایەک هەور و لایەک سامال. بریسکە ی چە خماخە یەک بۆ چرکە ساتی زەمین رووناک دەکاتەو. سەر بەتوبا هەل دەبێ.

کەچی لازۆ مووشی پێ نابزوی. بریسکە که هی چە خماخە نەبوو. بەلکو ئەستیرە یەکی گەش بوو کشا. بەخێرایبەکی لە رده بەدەر سەرەو خوار هیلێکی زیوینی درەوشاوی لەسەر تەختەرەشی ئاسمان کیشا. هیلە که لە گومەزی ئاسمانەو دەستی پێ کرد و لە کلاوی پیرە مەگروون کۆتایی هات و پەراش پەراش بوو. مینا ورده شووشە ی بریسکە داری لی هات. پارچە ورده کان بۆ هەناسە یەک بە تاریکایی ئاسماندا بلا بوونەو، ئەمجا توانەو و رەشایی ئاسمان هەلی مژین... توپا بەحەسره تەو دەلی:

(ئەمشەو پیاویکی بەسەنگ و رەنگ و دیمەن لە دنیا دەر دەچی!)

حەمە لاو ئاوا وەلام دەدا:

(راخووشینی ئەستیرەم بەدل نییە. بەدەست خۆم نییە دوو چاری ترس و دلادۆلم دەکا!)

دوای کەمی دەلی:

(ئەو هی دەبێ بێ دەبێ. ئەو هشی دەبێ نەبێ نابێ!)

لازۆ بەشداربێ ناکا و بەدەنگ نایە. حەمە لاو هەر وا دیقەتی دەدا. ئەو بێ ئەو هی کەس رینوتینی کردبێ و هیچی ئەوتوی لا درکاندبێ، بەهەنگاوی گورج بەرەو مزگەوتی حاجی حەسەن ری دەکا. حەمە لاو، کە دلە راوکی و دردۆنگی پەنجە یان لە ناخیدا هەل پێکاوه، لە ناخەو دەجۆشێ: (من هەر ئەوندەم پێ وتوو که زانای برای پیتووستی پێیەتی... باشە چۆنی زانی لە

حاجی حهسه نه؟ به راست بۆ لیتی نه پرسم؟) به لّام ژبیوان ده بیسته وه و ناپرسی. لازۆش ئەلف نالئی... ته نیا دهنگی لیوهی هاتبئی مه گهر ترپه ی ههنگاو و گوره ی لیک خسانی لینگه کانی شهرواله که ی بی. لازۆ له نیوان باوک و دایکیدا ری ده کا. بۆیه ده بی ئەوانیش به پیتی کوره که یان ههنگاو هه لّین. چراکش له نیواندا ورشه و پرشه ی دئی و له و دور و ناوه ته نیا رۆشنا بیه که پیاده ری بکا. هه رچی رۆشنا بئی لایتی ئوتومبیله کانه، شیتانه به لایاندا رهت ده بن. به لّام لازۆ به هه مان ریتمی رینگه رۆبشتنی پی میم و به هه مان هیمه ته وه ده روا.

گوژمه بایه ک خشه خش له گه لای ناسک و پاروی دارتووه کانی که ناری شه قام و دالیتی سه رگه راجی مالان هه لّده سیئئی. له م ساته وه خته دا تو با و حه مه لاو دیقه تی چراکه ده دن. به لایانه وه سه یه، به رده وام و بی هیس و پرته پرت ده سووتئی... لی هه رچی لازۆیه بی باک دیاره. پی ده چی ته واو لیتی دلّیا بی، بۆیه بۆ ته نیا جار تیکش سه ری به لادا لارناکاته وه و سه رنجی نادا. دور ده روانئی. هه ر بۆ دلّیا بئی، تو با ده ستیک به زه مزه میی قه دی کوره که یدا دینئی. حه مه لاو هه ولّ ده دا و ده یه وئ چراکه ی له ده ست وه ربگری، به لّام ئەو ده ست به رداری نابئی. هیند توند گرتوویه تی مینا په نجه کانی به ده سکی فانۆسه که وه جۆشیا ن خوار دبی... حه مه لاویش جار تیکی دی له هه بوونی کوره که ی دلّیا ده بی و ئه ی تکی تی ده گه ری. له ناکاو تاکسییه ک به فوول لایته وه به ره و روویان دئی و خش له به رده میاندا ده یچه قینئی، کاروانه روونا که سی که سییه که ش له گه ل بریکی ته کسییه که دا ده وه ستئی. له گه ل ته په ی پیوه دانی ده رگای تاکسییه که دا، سه رنشینه کانی، رووه و کاروانه روونا که که دین... هافی به راکردن ده گاته داپیره و باوه ش به ئەژنۆیدا ده کا، تو باش داده نه ویتته وه روومه تی ماچ ده کا و ده ستی به قه ره درێژه که یدا دینئی. دلّه له رزه ش شالاوی بۆ دینئی و ده پرسئی:

(به م ده مه و به یانه چی تو ی به م منالانه وه گه یانده ئیره شیلان!)

شیلان به برژانگی ته ره وه له شووبرا که ی دیتته پیتش و ده ستی به سینگ و

به رۆکی لازۆدا ده گئری. هیلین-یش و باوه شییه وه:

(چۆنی کاکه لازۆ گیان. له خودام داوا یه له به لّا دووری. جه رگ و هه ناویان به رداینه وه، خوا جه رگ و هه ناویان به ردا ته وه!)
(نامین... ئەوه ی له ئیمه قه و ماوه دیاره له تۆش قه و ماوه!... ئە ی کوا، زانا کوا!؟)

(گوا یه له مزگه وتی حاجی حه سه نه! هه ر هه واله که یان دایه، وه ک شیت ده ری پی. منیش نه مزانی به دوو مناله وه چۆن بیتم... تا تاکسییه کم ده ست که وت ئاوا دره نگم به سه رهات و...)

نه خه زووری نه خه سووی نه یان کرد وه ک هه میشه هیلینی لی وه رگرن، ماچی که ن و، بیگر نه ئامیژ. ئەوان ساکاون. لی لازۆ داها ته وه و هاقیش روومه تی هینا.

ماچیکی بی دهنگی گۆنای کرد و راست بۆه. په نجه کانی ده ستی چه پیشی حه یی شانه به نیتو قه زه خاوه که ی هیلیندا گرا. هیلین دور له دوولئی، باسکی ئەلقانده گه ردنی و گواستییه وه لای مامه لازۆ. ئەمیش به سینگییه وه ده نووسینئی و ماچیکی روومه تی ده کا و ده که ویتته ری. لازۆ به ده ستی راستی چراکه ی گرتووه، به چه پی هیلینی به سینگه وه نووساندووه تفه نگه که ش به هه مان شانیه وه یه.

(سه رم له م کاره ده رناچی، کاکه لازۆ که می بۆمی روون بکه ره وه، خبیرت ده گا!؟)

شیلان چاوه کانی سپی و ئەمه ی وت. دایکی لازۆ، له م ساته دا مه یلی لییه بدا له هاری براری و باوکه ری. بی ئارام چاوه روانی وه لامی کوره که یه تی که چی ئەو میتش میوانی نییه. بی وه لّام ده روا.
(سیحرمان لی کراوه!)

دوای هه ناسه یه کی بۆ کپووزی ته ژبی حه سه رهت، باوکی لازۆ به بی قه رارییه وه وه های وت. دایکی لازۆش ده ست ده با په نجه کانی بوو که که ی

توند دهگوشی و ئەویش تی دەگا و چرکه له خۆی دهبرئ. چه ندین پرسیش
بی وهلام هه روا له ناخیدا له هاتوچوون دان.

لازۆ به چرای دهست و چهکی شان و هیلینی برزای باوه شیبیه وه، بی باک
دهروا.

سروه بایه کیش له پیششوازیدایه. له دواى لازۆوه هاڤی، له دواى
ئهویشه وه شیلان له نیوان خه زوور و خه سوویدا دینه رتیه. غایله ی توپا
ئه مه یه: (بۆ کورپه کهم بی دهنگه؟! ... بۆ ناپرسی و سه ره به خو ڕی دهکا?...
ته نانهت ناکوکی و ناشپژمئ!...

ئه وه نده هه یه خاوین و باوین و بۆنخۆش به رتیه یه، هه ناسه ده دا. خۆی
به ستووه و ئاماده باشه. ئه ی باشه چۆن چۆنی ریشی تاشی؟!... به تاریکی
ریش ده تاشری؟!...

دلنایام دواى به رچایی، کاتئ له مال ده رچوو رډینی نه تاشیبوو!... بۆچی
نا؟!...

ئه دی کوپره کان چۆن رډین ده تاشن؟!... یه کهم جاریشه هه ست بکه م ئه م
بۆنه خۆشه له خۆی بدا...! بۆنی به هه شتی لئ دئ. جارن دواى ریش تاشین
ته نیا کوئۆنیای به کارده هیتا. ئه ی ئه م به رگه ی وا له به ریدا؟!... ده لئیی
ئیتستا له لای به رگدروو ته وا بووه. کاتئ له مال هه به شینه یی دیکه تم دا،
حه په سام!

ده لئیی هه ر ئیتستا له گه رماو ده رهاتووه. له شه وی زاواپه تی ده چئ! . جا
کوا، خوا مرزم حاصل کات و بیکه مه په رده وه!... خه ون به و ساته وه
ده بینم!... تا خۆم و پیره میترد ماوین ئاههنگی بۆ سازیده یین و به زاواپه تی
بیبینن!... وای له م شه وه زهنگه ی تیی که وتووم، کورپه کهم ئه وه تا له
پیشمه وه و گومان له هه بوونی ده کهم!؛)

هه ر به ده م خه م و غایله ی ناخیبیه وه ده پرسئ:

(خۆ دووربا ناساغ نیت لازۆ گیان؟!)

لازۆ سه ری بۆ هه لده ته کیئنی و دهنگی لیوه نایه... ده روازه ی والای
مزگه وتی حاجی هه سه ن به دیارکه وت گلۆپه کانی سه ر ده رگا که ی هه لکراون.
به هه ردوو به ردا، ئوتومبیلی هه مه رهنگ و مۆدیل که ناربان گرتووه. ئه وی
پیتچه وانه ی ده ورو به ره.

رووناکی نیو هه وشى مزگه وت، دره خته بالابه رزه کانی به رچه سته
به دیارخستوون.

له هه وشى مزگه وتدا، دوو دوو، سه سئ، وهک خۆلی مردوویان
به سه ردا کرابئ نتم، ورته یان لیوه نایه. ئه وان له یه کدی، له بۆشایی و
شتی نادیار راماون.

له ش سست، هیوا پراو، خه و لئ زپاو، هه ندئ ده ست به تال و هه ندئ
ده ست به ته زیح یاری به ده نکه کانی ده که ن. حه مه لای شپه رزه، زار به سلاو،
خۆی به حه وشه ی هه راوی مزگه وتدا کرد... سام و دلگوشرانیک شاتاولیتان
بۆ هیتا وه لئ لازۆ به هه مان گورج و گوئلی و نه فه سه وه، وهک به دۆلئیکدا
رئ بکا و بۆ ئاسۆ پروانئ، به فانوئسی هه لایساوی ده ستی و کلاشینکوئی
شانی و هیلینی برزای باوه شیبیه وه، گورپه ی داوینئ دئ، له پیشی
پیشه وه، به بی دهنگییه کی به سامه وه، به ره و ناو مزگه وته که هه نگاو ده نئ...
له حه وشه که دا، توپا و حه مه لای و شیلان، گیتزه گیتزه به بالای ئاماده بوواندا
هه لده پروان، بۆ ئاشنا و رۆشنا چاوده گیترن... له چاویاندا لازۆی کوپیان له
هه مووان په ندرت و به پروومه تتر و گورجتر ده نوینئ.

یه که م جارئیی توپا ئاوا شپه رزه خۆی به مزگه وتیکدا بکا. چون هه له ته
بوویهک نه شاره زما مل ده گیترئ. به ده م هه نگا و نانه وه، له چه قی هه وشى
مزگه وتدا، هه مدیس ده ستی سارد و سه ری به رووی په یکه رینی
کورپه گه وره یدا گیترا. چه ند جارئیکیش ده ست به تاقمه که یدا ده هیتئ و ده با...
په نجه کانی به رووی هیلینی باوه شیدا دینئ... توپا چه ند چا و ده گیترئ جگه
له خۆی و بووکه که ی ئافره تی دیکه نایینئ. ئه مه ش نیگه رانتری ده کا.

له هه ناسه يه كدا، له دواى لازووه و له پيش هۆلى فراوانى نووتژدا خۆى ده بيبينته وه. له بهر ده رگا كهيدا چەندین جووتە پیتلاو كهوتون. ئەمانیش پیتلاو دادەكەن. دەنگ و ئاوازتيكى به سۆز و خەمناك قورئانتيكى رهوانى به سام ده خوینتی.

سامى مه رگ و دابراى يه كجارى به و هۆله فراوانه دا په خش ده كا... لى لازو به پیتلاوه وه وه ژوو ركهوت. له هيكرا دارته رميكي به به تانى دا پۆشراو بينايان دا گيرده كا. دلگوشران و هه ناسه سواری فشار بۆ سينه ی رهق و تهقى تويا و حه مه لاو ديتنی. له پال ته رمه كه دا، زانا، قش ئالۆسكاو، روومهت و چاو سوور و چاو له رى كزكو له ی كردوه به ديتنى دا يوياب و ژنه كه ی قيت ده بيتته وه و به چه پۆك به رده بيتته خۆى. له برارۆ ددها و به ره و روويان ده چتی:

(هه يرۆ ئه وه بۆ وا له خۆت ده كه ی؟)

(كوستم كه وتوه برائى قاره مانم رۆ!!)

تويا چۆك دادهداته سه ر به ره يه ك و هيسچى بۆ ناوترى. حه مه لاو به شپرزهييه وه ده لى:

(هه موو شه هيدتيك برا و كوركائن، به لام...)

(به لامى چى باوه گيان؟... به شى به لامى تيا نه ماوه!!)

هه مه لاو هه لده سى، ده كه ويتته باوه خولى و چاو به روخساره كانى ده ورو به ردا ده گيرى و وه لامى به لامه كه ی خۆى بۆ نادر يتته وه. له جيتى خۆى چۆك دادهدا.

توياش ده سته كانى بۆ زانا دريتژ كر دوون به پشوو سواره وه ده لى:

(له خودا به زياد بى، لازو سه لامه ته!... بۆ دلنيايى له گه ل خۆماندا هيتا ومانه!)

ئاماده بووان، هه ندى حه په ساوانه بۆيان ده روان و هه ندى سه ريان داخستوه، چاو به فرميسك گوپيان بۆ لاوه قورئان خوينه كه راگرتوه.

زاناش زهق زهق ده روانى. وهك زمانى به سترابى، يان دهنگى نووسابى، له حه شمه تا خۆى راده ژهنى و بى وه لامه.

دايكي لازو هه لده سیتته وه، حه مه لاو به شوپنبا، به دهم راگردنه وه، وهك چۆن مندالى سه ره تايى به گۆرپه يانى قوتابخانه دا به هيتز و گۆرپه وه غارده دهن. ئەوا ده ره په رين. به نيۆ مزگه وته كه دا كه وتونه ته راكه راك و بازدان. خۆيان به راوه ستاو و دانيشتواندا ده كيشن و هاوار هاواربانه!

(هۆ لازو هۆ، تۆ له كوئى؟)

(وه ره وه لازو، دللى زاناي برات بده ره وه! وه ره دلنياي كه و ده ست به سه ريا بيته!!)

چه ند به هۆلى نووتژكر دنه كه دا غاريان دا، كه سيان نه دى شپوهى له شپوهى لازو بى... به پرتاو، پيخاوس به ره وه حه وشى مزگه وت ده ره په رين... ده كه ون... ده ست دادهدن... رهت ده بن و ده كه ونه وه... ده ست ده دهنه باليان... به دهم هه ناسه بركيوه خۆيان به پيوه بۆ راده گير يتته وه:

(لازۆتان نه دى؟... تا ده رگاي ژوورى نووتژ له گه لمان بوو. هاتيشه ژووره وه! هاته ژووره وه و غه يب بوو!)

(فانۆسيكى پى بوو!)

(خۆى به سته بوو!)

(نابى نه تان ديبي!)

(كه هاتين شه ش كه س بووين. فانۆسه كه به بوو، هيتلينيش هه ر به باوه شى ئه وه وه بوو!)

هاوده نگ و پرسه گير، هه ر كه سه و به شپوهى خۆى ليكى ده داته وه. به لام وهك په يقى ناخيان ماوه ته وه و نايدركين. سه رنجيان وا به دوايانه وه... هه ر به پيتى په تى و به راگردن له مزگه وت ده ره په رين. چاو ده گيرن بۆ سۆراخى چرا به ده ستى چاو ده گيرن و ده پرسن، لى كه سى نييه وه لاميان بداته وه. دنياي ده ره وهى مزگه وت له بى ده نگيدا نوقم و شار پرخه ی خه وى دى. شه وه كه ش

لهوپه پری تاریکی خۆبدايه . به فرکان ده گه پینه وه... به سهر یه کدا ده که ون...
گرمۆله ده بن و هه لده سنه وه... گه رانه وه مزگه وت... له زانا و تهرم و
پرسه گپران وه ژوورده که ونه وه:

(نابج نه تانديبج . چرای پج بوو . له شوه نه نگوسته چاوه دا سهرنجی
کویریشی راده کیشا!!)

(لازۆمان له گه ل بوو... به خوا به فانۆسه که وه له گه لمان بوو! به هیلیني
کورپه زامه وه له گه لمان بوو!)

(چی به سهرهات؟!... چیبیان به سهرهات?!)

(هۆ کورپی شیرینم لازۆ چیت لی هات، بیره وه... هیلین و فانۆسه که
له گه ل خۆتا بهینه وه . رۆشنایی بخه وه دلئ ئیمه و هی زانای براته وه!!)

زانا له بهریان هه لده سیته وه . ده ستیان ده گری . ده یانباته سهر تهرمه که و
ده لی:

(لازۆی برام ئه مه تا لیته دایه!!)

له ئاستی سهری، کفنه که هه لده داته وه... قسه ی زانایه . لازۆ له نیو دار
ته رمه که دایه . حه مه لا و چۆکی ده له رزی و له ئاستی سهری کورپه که یدا وه ک
په لاس ده که وئ . ده ستی له رزیوی بۆ پشتی سهری لازۆ ده با . په نجه کانی
به ر هیچ ته نیکی نامۆ ناکه ون . نیوچاوانی ماچ ده کا و کفنه که ی به سهردا
ده داته وه .

له گه ل زانادا باوه شیان به یه کدا کردوه ، کاتی ئاسۆ به جووتی دارشه قی
بن هه نگلییه وه ، هیلین له قه لاندۆشکانی ، دلپر و سهرکز له پیش
خیزانه که دا ده وه ستی و هیچ نادرکینتی . هیلینیش حه په ساوانه له ده ورپه ر
را ده میتنی .

کۆنھاگن

سهره تای ۲۰۰۱ - مه ی ۲۰۰۴

ئاگادارییه کی پبویست

که س بۆی نییه په ره گرافج یان به شی له م رۆمانه به نیازی
تایبهت بگۆیزیتنه وه ، وه ربگپری یا خود فۆتۆی بکا . ئه م کاره
وه ک یه که یه کی لیك دانه پراو مه به ست ده پیکتی . که سیش
بۆی نییه بی پرسى خاوه نی به فیلم یان شانۆ نامه و
گۆرانیی بکا... هه موو سوودیبینینی له بیروکه و وینه و
گوزارشته کانی ، ده بی ئاماژه یان پج بدری . ئه و ناوانه شی
له م رۆمانه دا هاتوون وه ک هه موو کاره کانی دیکه م دروست
کراوی خه یالی خۆمن و ئه گه ر له کۆمه لدا هه بوون ئه وه
رپکه وتی رووته و ئاگادار نیم .